

Mapování digitálních nerovností

Tato publikace je výstupem projektu s názvem “Hypatia: Digital Gender Gap, Digital Violence, Housemaking. An education and awareness programme” (2024-1-CZ01-KA220-ADU-000245331), který je implementován čtyřmi organizacemi: Genderové informační centrum NORA (GIC NORA) z České republiky; Idrisi Cultura e Sviluppato ETS z Itálie; Arts Council Malta z Malty a IT Solutions for All ze Španělska.

Více informací o projektu: <https://www.hypatia-project.eu>

Autorky: Tamara Jačisko Nasri, Tatiana Petříkovič (GIC NORA) a kol.

2025, Hypatia: Brno, Palermo, Valletta, Málaga

**Financováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenese odpovědnost.

Obsah

Obsah	3
Anotace	4
Úvod	5
Mapování digitální genderové nerovnosti napříč EU	7
Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti	10
Úroveň používání v digitální genderové nerovnosti	14
Digitální genderová nerovnost v úrovni dovedností	19
Pracovní úroveň digitální genderové nerovnosti	25
Inovační úroveň digitálních nerovností	30
Identifikované nerovnosti	37
Překážky, příležitosti a politiky: komparativní analýza napříč zeměmi	42
Česká republika	42
Kontext	42
Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti	43
Úroveň užívání v rámci digitální genderové nerovnosti	47
Úroveň dovedností v rámci digitální genderové nerovnosti	49
Úroveň zaměstnanosti v rámci digitální genderové nerovnosti	52
Úroveň inovací v rámci digitální genderové nerovnosti	55
Klíčové poznatky a trendy	60
Itálie	62
Kontext	62
Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti	63
Úroveň dovedností v rámci digitální genderové nerovnosti	65
Úroveň užívání v rámci digitální genderové nerovnosti	69
Úroveň zaměstnanosti v rámci digitální genderové nerovnosti	71
Úroveň inovací v rámci digitální genderové nerovnosti	74
Klíčové poznatky a trendy	79
Malta	81
Kontext	81
Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti	85
Úroveň užívání v rámci digitální genderové nerovnosti	88
Úroveň dovedností v rámci digitální genderové nerovnosti	91
Úroveň zaměstnanosti v rámci digitální genderové nerovnosti	95
Úroveň inovací v rámci digitální genderové nerovnosti	99
Klíčové poznatky a trendy	102
Španělsko	104
Kontext	104
Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti	105
Úroveň dovedností v rámci digitální genderové nerovnosti	108
Úroveň užívání v rámci digitální genderové nerovnosti	113
Úroveň zaměstnanosti v rámci digitální genderové nerovnosti	115
Úroveň inovací v rámci digitální genderové nerovnosti	117
Klíčové poznatky a trendy	121
Závěr	123

Anotace

Tato zpráva analyzuje digitální genderovou nerovnost v Evropské unii (EU) se zaměřením na často neviditelnou a marginalizovanou skupinu: ženy v domácnosti, tedy ženy vykonávající neplacenou pečující práci. Na základě pětivrstvého analytického rámce zpráva mapuje strukturální nerovnosti, které omezují digitální participaci žen. Patří mezi ně překážky spojené s cenovou dostupností, nedostatkem pokročilých digitálních dovedností, podprezentováním žen v profesích informačních a komunikačních technologií (IKT), vyloučením z inovačních ekosystémů a zvýšenou zranitelností vůči digitálnímu násilí. Případové studie Česka, Itálie, Malty a Španělska ilustrují národní rozdíly i různé přístupy veřejných politik k řešení těchto problémů.

Zjištění ukazují, že ačkoli ženy v oblasti základního přístupu k internetu a jeho používání již do značné míry dosáhly genderové rovnosti, výrazné rozdíly přetrvávají v pokročilých digitálních dovednostech, digitálním zaměstnání, vedoucích pozicích a podnikání. Tyto nerovnosti dále prohlubuje neplacená pečující práce, socioekonomické rozdíly a algoritmická zaujatost v systémech umělé inteligence. Zpráva doporučuje cílené a intersekcionální intervence, genderově senzitivní digitální politiky, inkluzivní správu a regulaci umělé inteligence (AI) a rozšířenou podporu žen a dívek ve vzdělávání, zaměstnání a podnikání v oblasti ICT.

Skutečné digitální spravedlnosti lze dosáhnout pouze prostřednictvím genderově inkluzivní digitální transformace, která naplňuje principy spravedlnosti, bezpečí a rovných příležitostí, tedy hodnoty, jež stojí v jádru strategie EU Women in Digital.

Úvod

V dnešním rychle se měnícím světě jsou digitální dovednosti a rovný přístup k technologiím nezbytné pro každodenní život. Od objednání se k lékaři/lékařce přes komunikaci s místními úřady až po podání žádosti o zaměstnání, digitální nástroje se staly nepostradatelnými. Digitální transformace přesunula mnoho služeb, část pracovního trhu i sociální interakce do online prostředí. Ne všichni však mají stejný přístup, dovednosti, sebevědomí ani příležitosti, z těchto změn plně těžit.

Výzkumy ukazují, že digitální prostředí může prohlubovat již existující nerovnosti, což je zvláště patrné s rozvojem a širokým využíváním umělé inteligence (Artificial Intelligence – dále AI). V této analýze se zaměřujeme především na digitální genderovou nerovnost, která je definována rozdíly v přístupu, dovednostech, způsobech využívání a zastoupení. Nerovnosti v každé z těchto vrstev ovlivňují vývoj i fungování AI a dalších digitálních nástrojů.

Jedním z nejzásadnějších, ale často přehlížených dopadů digitální genderové nerovnosti je její strukturální vliv na to, kdo navrhuje, řídí a utváří online prostředí. Pokud jsou ženy a další menšinové skupiny vylučovány z oborů ICT, z vedoucích pozic v technologických inovacích a z rolí spojených se správou dat, samotná architektura digitálních platform se stává genderově slepou nebo dokonce genderově zaujatou.

Na globální úrovni například používá internet 70% mužů a 65% žen. V roce 2023 tak bylo online o 244 milionů více mužů než žen.¹ Detailnější intersekcionalní výzkumy ukazují, že v zemích s nízkými příjmy má přístup k internetu pouze 20% žen.² Studie Berkeley Haas Centre analyzovala 133 systémů umělé inteligence a zjistila, že 44 % z nich vykazovalo genderovou zaujatost a 25% zároveň genderovou i rasovou zaujatost.³ Nedávná studie Technické univerzity aplikovaných věd Würzburg–Schweinfurt navíc odhalila, že velké jazykové modely (tzv. LLM) systematicky radily ženám, aby při vyjednávání o mzdě žádaly nižší plat než stejně kvalifikovaní muži, rozdíl mohl dosahovat až 120 000 dolarů ročně.⁴

V Evropě, kde je digitalizace klíčovou součástí strategií růstu a odolnosti, představují přetrvávající genderové nerovnosti významnou výzvu pro vizi EU v oblasti sociální spravedlnosti, konkurenceschopnosti a soudržnosti. Překonání digitální genderové nerovnosti vyžaduje hlubší porozumění tomu, jak genderové role, neplacená pečující práce a strukturální nerovnosti ovlivňují přístup k digitálnímu světu i účast v něm. V této analýze se proto zaměřujeme také na osoby, které vykonávají neplacenou domácí práci a/nebo pečují o další závislé osoby, což jsou nejčastěji ženy. Na ženy v domácnosti se v analýze zaměřujeme zejména proto, že se jejich specifická realita v digitálních politikách, praxi i inovacích často přehlíží. Ženy vykonávající neplacenou domácí a pečující práci nesou nepřiměřeně velkou část domácích a pečovatelských povinností, což omezuje jejich čas pro rozvoj digitálních dovedností a zapojení do technologického prostředí. V důsledku toho zůstávají jejich potřeby a zkušenosti v hlavních digitálních politikách i návrzích AI systémů často neviditelné, což vede spíše k prohlubování vyloučení než k posilování inkluze.

Cílem této analýzy je zmapovat politiky týkající se digitální genderové nerovnosti v Evropské

¹ UN Women. 2024. Artificial Intelligence and Gender Equality. UN Women Asia and the Pacific.

<https://asiapacific.unwomen.org/en/stories/feature-story/2024/05/artificial-intelligence-and-gender-equality>

² Tamtéž.

³ Tamtéž.

⁴ Technische Hochschule Würzburg-Schweinfurt. n.d. News & Presse. <https://www.thws.de/service/news-presse/>

unii a ve čtyřech evropských zemích: Česku, Itálii, Maltě a Španělsku.

Tento dokument vznikl v rámci projektu HYPATIA, který je financován Evropskou unií.

Mapování digitální genderové nerovnosti napříč EU

Pro komplexní pochopení toho, jak se digitální genderová nerovnost projevuje v jednotlivých členských státech EU, uplatňuje tento dokument u každé rozebírané země víceúrovňovou analytickou metodiku. Cílem je posoudit současný stav zapojení žen do procesů digitální transformace a identifikovat možné příčinné souvislosti mezi vnitrostátními politickými rámci a existencí či neexistencí digitálních genderových rozdílů.

Digitální genderová nerovnost je termín, který odkazuje na významné rozdíly mezi ženami a muži v přístupu k informačním a komunikačním technologiím (ICT), dovednostech v této oblasti, jejich užívání a zastoupení v této oblasti.⁵ Tuto celosvětovou nerovnost, kdy v roce 2023 využívalo internet o 244 milionů mužů více než žen, ovlivňují různé faktory, mezi něž patří ekonomické rozdíly, omezený přístup k zařízením, nedostatečné připojení k internetu, kulturní bariéry a nedostatek digitálních dovedností.⁶

Za účelem mapování digitální genderové nerovnosti využíváme pětiúrovňový model: přístup, dovednosti, využívání, zaměstnanost a inovace, který odráží postupné a vzájemně provázané fáze digitální inkluze. Tento vrstevnatý přístup nám umožňuje jít nad rámec povrchní analýzy a místo toho identifikovat, které konkrétní politické nástroje, překážky v oblasti správy věcí veřejných nebo sociální faktory formují národní situaci v oblasti digitální rovnosti žen a mužů. Tam, kde se objevují významné nerovnosti, zkoumáme, zda to souvisí s nerovnostmi v politice, nedostatečně financovanými programy nebo špatně zacílenými opatřeními.

Úroveň **přístupu** se soustředí na fyzické připojení a vlastnictví zařízení. Zkoumá, do jaké míry jednotlivci, rozčlenění podle genderu, disponují základní digitální infrastrukturou a osobními zařízeními nezbytnými pro připojení k digitálnímu světu a účast v něm. Pro účely této publikace se přístup k internetu nevztahuje na „možnost připojení“ (tedy zda lze připojení zajistit v ulici nebo lokalitě, kde se domácnost nachází), ale spíše na to, zda je někdo v domácnosti schopen používat internet doma, pokud si to přeje (a je skutečně „připojen“).⁷

Úroveň **dovednosti** hodnotí digitální kompetence a gramotnost jednotlivců a jednotlivkyň, a to od základní digitální gramotnosti až po pokročilé technické znalosti. Zaměřuje se na pochopení schopnosti efektivně a bezpečně vytvářet, hodnotit a jednat v dynamických digitálních prostředích.

Úroveň **používání** zkoumá smysluplné zapojení a uplatnění digitálních nástrojů. Zaměřuje se na frekvenci a účel používání digitálních nástrojů, přičemž rozlišuje mezi aktivním a pasivním zapojením. Tato úroveň reaguje na kritiku úzkého pojetí digitální inkluze, které se soustředí na přístup a používání, a rozšiřuje jej o třetí úroveň, a to schopnost čerpat z používání internetu hmatatelné výhody.⁸

Úroveň **zaměstnanosti** se zabývá rolí žen jako pracovnic ve stávajících digitálních profesích, zejména v oblastech STEM (věda, technologie, inženýrství a matematika) a ICT (informační a

⁵ University of Oxford. 2025. Expert Comment [news release]. University of Oxford.

<https://www.ox.ac.uk/news/2025-03-11-expert-comment-what-digital-gender-gap>

⁶ Internet Society Foundation. 2024. What's the Gender Digital Divide? Internet Society Foundation.

<https://www.isocfoundation.org/2024/10/whats-the-gender-digital-divide>

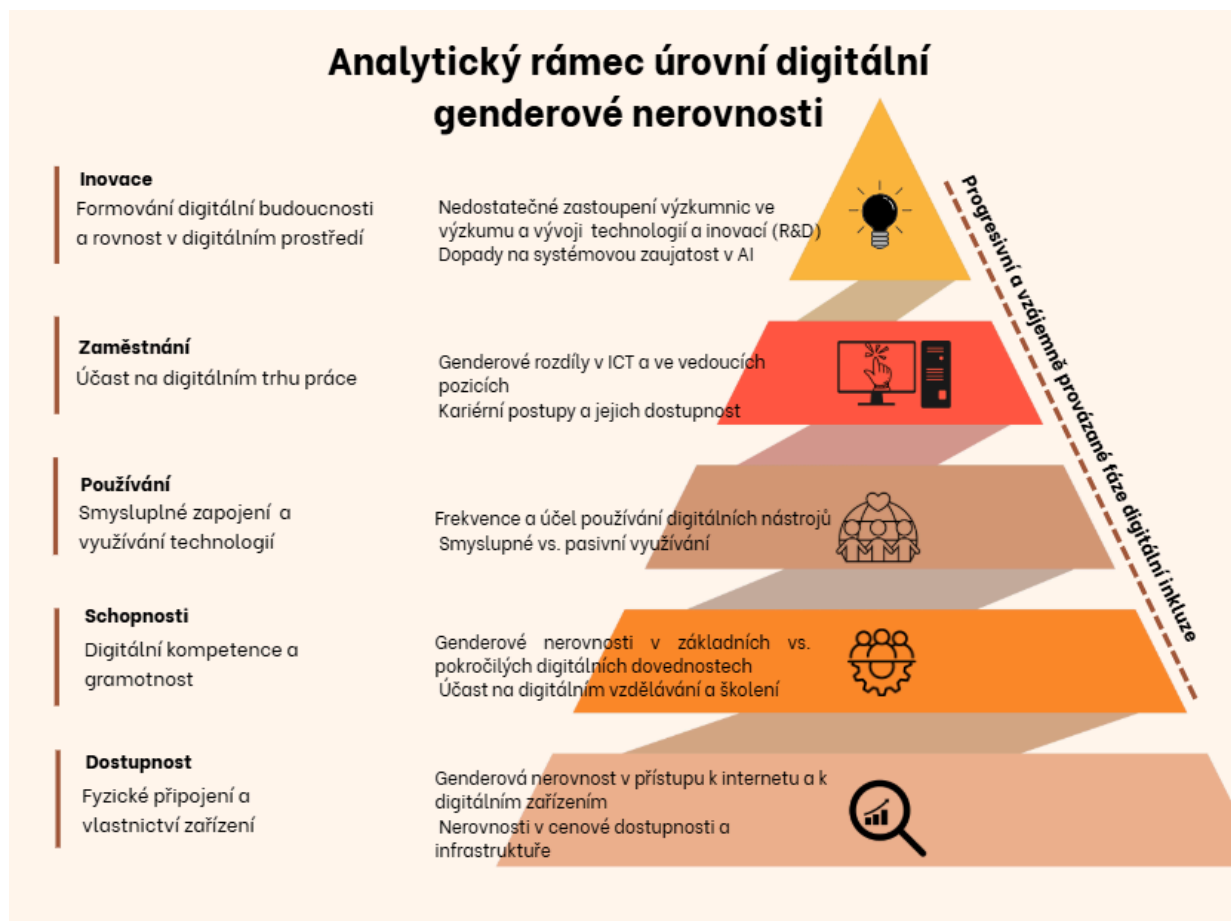
⁷ Eurostat. n.d. [PDF Report]. Available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/2549.pdf>

⁸ Kling, Rob, and Roberta Lamb. 2003. "IT and Organizational Change in Digital Economies: A Socio-Technical Approach." The Information Society 19(1): 1–29. doi:10.1080/01972240309487.

komunikační technologie). Zkoumá strukturální překážky, které brání vstupu žen do těchto oborů a jejich kariérnímu postupu, jako je například nábor zaměstnanectva zatížen genderovými předsudky, nedostatečné zastoupení žen ve vedoucích pozicích či normy, které neberou v úvahu povinnosti spojené s péčí o rodinu. Tyto problémy přispívají k vytváření pracovní kultury, která ženy a další nedostatečně zastoupené skupiny často marginalizuje.

Naproti tomu se úroveň **inovací** zaměřuje na roli žen jako podnikatelek, zakladatelek start-upů a technologických inovátorek. Ačkoli se obě úrovně potýkají s podobnými překážkami, úroveň inovací přináší specifické aspekty, jako je nedostatečný přístup k rizikovému kapitálu, vyšší finanční riziko a nedostatečné zastoupení žen v prostředích, kde se digitální produkty, platformy a obchodní modely koncipují a uvádějí na trh. Toto rozlišení je důležité, protože absence žen ve vedoucích pozicích v oblasti inovací má přímý dopad na inkluzivitu, přístupnost a sociální citlivost technologického pokroku.

Obrázek 1: Schéma pětiúrovňového modelu analytického rámce

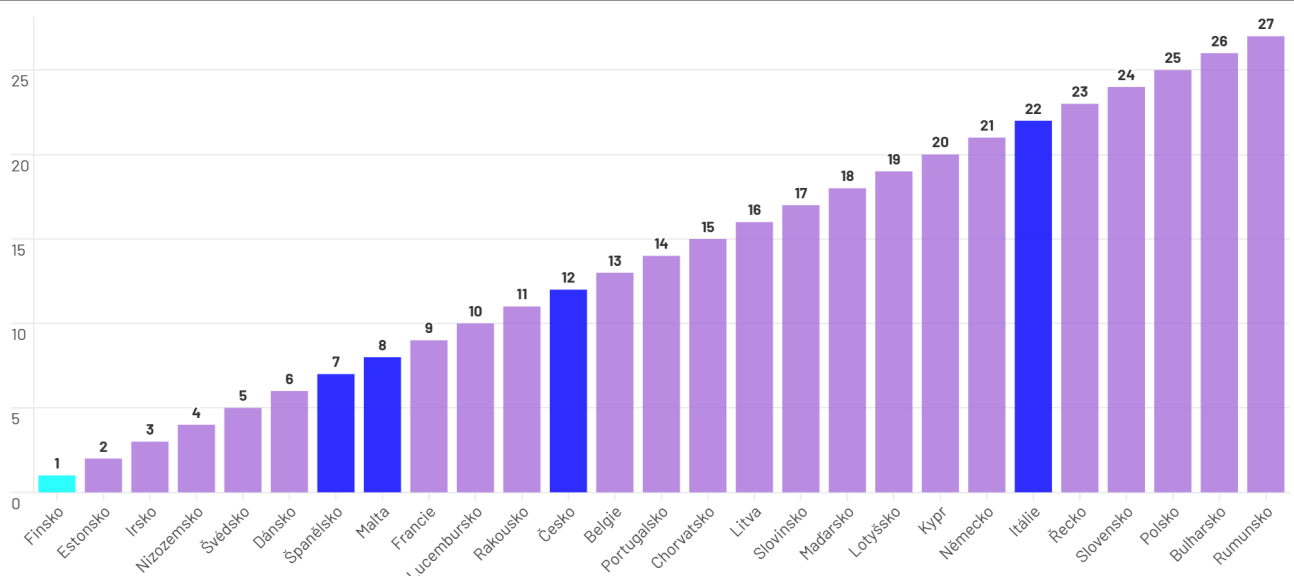
Zdroj: Projekt Hypatia, 2026

Přehled výsledků v rámci celé EU (hodnotící tabulka WiD)

Hodnotící tabulka WiD, vyvinutá Evropskou komisí, slouží jako komplexní hodnotící nástroj, který posuzuje členské státy EU ve třech klíčových oblastech: využívání internetu, dovednosti

uživatelů a uživatelek internetu a odborné dovednosti a zaměstnanost.⁹ Nejnovější komplexní údaje poskytuje vydání hodnotící tabulky z roku 2024, které využívá dřívější údaje Eurostatu k posouzení toho, jak dobře jsou ženy zastoupeny v digitálních profesích, kariérách a podnikání.¹⁰

Graf 1: Hodnotící tabulka WiD 2024 – celkový žebříček

Zdroj: [Zpráva o stavu digitální dekády 2024](#)

Graf znázorňuje celkové pořadí zemí EU na základě hodnotící tabulky WiD 2024. Tento žebříček hodnotí, jak efektivně jednotlivé členské státy podporují účast žen v digitální sféře. Země jsou seřazeny od 1. místa (nejlepší) po 27. místo (nejhorší), přičemž v čele se umístily Finsko, Estonsko a Irsko, zatímco na posledních místech se ocitly Slovensko, Bulharsko a Polsko.

Hodnotící tabulka WiD ve svém vydání pro rok 2024 posuzuje výsledky na základě 13 ukazatelů rozdělených do tří hlavních oblastí: využívání internetu, dovednosti uživatelů/uživatelek internetu, odborné dovednosti a zaměstnanost. Tyto ukazatele jsou v souladu s cíli politického programu EU „Digitální dekáda 2030“, jehož záměrem je, aby 80 % obyvatelstva disponovalo základními digitálními dovednostmi a aby v odvětví informačních a komunikačních technologií (ICT) na odborných pozicích působilo nejméně 20 milionů osob s vyváženým zastoupením žen a mužů.¹¹ Kromě měření pokroku odráží hodnotící tabulka WiD širší uznání EU, že zvyšování účasti žen v digitálních odvětvích není pouze otázkou rovnosti, ale také klíčovým ekonomickým motorem. Výzkumy naznačují, že dosažení 45% zastoupení žen v ICT by mohlo do roku 2027 zvýšit HDP EU odhadem o 260 až 600 miliard EUR.¹²

⁹ European Commission. n.d. Women in Digital: Shaping Europe's Digital Future.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/women-digital>

¹⁰ European Commission. 2024. Women in Digital Scoreboard 2024. European Commission.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/women-digital-scoreboard-2024>

¹¹ European Commission. 2025. "Europe's Digital Decade: Digital Targets for 2030." European Commission..

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/europes-digital-decade>

¹² European Commission. 2025. "Women in Digital: Shaping Europe's Digital Future." European Commission.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/women-digital>

Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti

Evropská unie se obecně vyznačuje vysokou mírou připojení k internetu ve všech členských státech. V roce 2023 uvedlo připojení k internetu doma významných 93,1 % domácností v EU, což představuje nárůst ve srovnání s 87,9 % v roce 2018.¹³ Tento vzestupný trend pokračoval i v roce 2024 a 2025, kdy mělo připojení k internetu více než 94 % všech dotazovaných domácností v EU. Mezi vedoucí země v roce 2025 v tomto ohledu patří Nizozemsko, Albánie, Lucembursko a Norsko, které se mohou pochlubit 99 % domácností s připojením k internetu.¹⁴

Navzdory celkové vysoké míře připojení stále existují některé marginalizované skupiny, které při získávání užitečného digitálního přístupu narážejí na překážky.¹⁵ Současné politiky EU se zaměřují především na posilování digitálních dovedností a podporu zaměstnanosti žen v odvětví informačních a komunikačních technologií, což může naznačovat přesvědčení, že základní problémy s přístupem jsou již z větší části vyřešeny.^{16 17}

Tabulka 1: Obyvatelstvo EU, které si nemůže dovolit připojení k internetu pro osobní potřebu doma, podle pohlaví a stupně urbanizace (2024)

Kategorie	EU průměr (v %)	Ženy (v %)	Muži (v %)
Celkově	2.1%	2.1%	2.0%
Velkoměsta	1.9 %	1.9%	1.9%
Města a předměstí	2.0%	2.1%	1.9%
Venkovské oblasti	2.4%	2.5%	2.3%

Zdroj: [Eurostat](#), 2024

V roce 2023 měly domácnosti v EU ve venkovských oblastech nižší míru přístupu k internetu (90,5 %) ve srovnání s domácnostmi ve městech (92,7 %, resp. 94,9 %).¹⁸ Denní užívání internetu bylo ve venkovských oblastech rovněž méně časté, přičemž internet využívalo 80,3 % osob ve srovnání s 89,5 % ve městech.¹⁹ Rozdíl v přístupu byl nejvýraznější v Řecku a Bulharsku, kde v roce 2024 dosáhl 15 procentních bodů.²⁰

Tyto rozdíly mají výrazný dopad z hlediska genderové perspektivy, neboť ženy ve

¹³ European Commission. (n.d.) Europe's Digital Decade: Digital Targets for 2030. PDF. European Commission.

<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/2549.pdf>

¹⁴ Eurostat. 2025. Households with internet access at home (isoc_ci_in_h).

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_ci_in_h/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=a16acebd-5454-4b39-b712-37ce3226c2e7&c=1782850476000

¹⁵ Eurofound. All Publications. (n.d.). European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions.

<https://www.eurofound.europa.eu/en>

¹⁶ World Economic Forum. "How to Bridge the Digital Divide in the European Union." World Economic Forum. 2023.

<https://www.weforum.org/stories/equity-diversity-and-inclusion/how-to-bridge-the-digital-divide-in-the-eu/>

¹⁷ European Commission. "Digital Inclusion." European Commission. (n.d.).

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-inclusion>

¹⁸ European Commission. (n.d.) Europe's Digital Decade: Digital Targets for 2030. PDF. European Commission.

<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/2549.pdf>

¹⁹ Tamtéž.

²⁰ Eurostat. "Digital Economy and Society Statistics - Households and Individuals." Eurostat Statistics Explained. European Union.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Digital_economy_and_society_statistics_-_households_and_individuals

venkovských oblastech mají ve srovnání s muži často omezený přístup k technologiím.²¹ Z toho vyplývá, že ačkoli je celková digitální infrastruktura EU robustní, lokální nedostatky neúměrně postihují ženy kvůli jejich geografickému rozložení nebo socioekonomickým rolím, jako je například jejich zapojení do „neviditelné práce“ v rámci venkovských domácností.

Pokud jde o genderové nerovnosti mezi pohlavími v oblasti vlastnictví mobilních telefonů a smartphonů, globální zprávy organizací jako GSMA a ITU poskytují rozsáhlá data, zejména z nízkopříjmových a středněpříjmových zemí (LMIC). Například u žen v těchto zemích je pravděpodobnost, že vlastní smartphone, o 13–17 % nižší.²² Dostupné materiály Eurostatu však nenabízejí srovnatelné údaje na úrovni EU o vlastnictví osobních mobilních telefonů nebo smartphonů rozčleněné podle pohlaví pro celou populaci. Tento nedostatek konkrétních statistik na úrovni EU týkajících se vlastnictví osobních zařízení podle genderu představuje významné omezení v porozumění otázkám přístupu. Může to naznačovat, že osoby činící strategická politická rozhodnutí na úrovni EU implicitně věří, že přístup k osobním zařízením není významnou otázkou související s pohlavím, nebo že je dostatečně pokryt obecnými údaji o přístupu k internetu.

Cenová dostupnost, zejména pokud jde o náklady na mobilní telefony a datové služby, je trvale označována za hlavní celosvětovou překážku vlastnictví mobilního telefonu a přístupu k internetu.²³ Ženy tuto překážku často pociťují mnohem citelněji než muži, a to kvůli obecně nižším průměrným příjmům, omezenému přístupu k externímu financování a menší finanční nezávislosti.²⁴

²¹ Eurostat. “Urban-rural Europe - Women and Men Living in Rural Areas.” Eurostat Statistics Explained. European Union. Accessed September 2025.

[https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Urban-rural Europe - women and men living in rural areas](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Urban-rural_Europe_-_women_and_men_living_in_rural_areas)

²² University of Oxford. “Expert Comment: What Is the ‘Digital Gender Gap’?” Oxford News & Events. 2025.

<https://www.ox.ac.uk/news/2025-03-11-expert-comment-what-digital-gender-gap>

²³ Broadband Commission. (n.d.) Advocacy Targets on Equality. Broadband Commission.

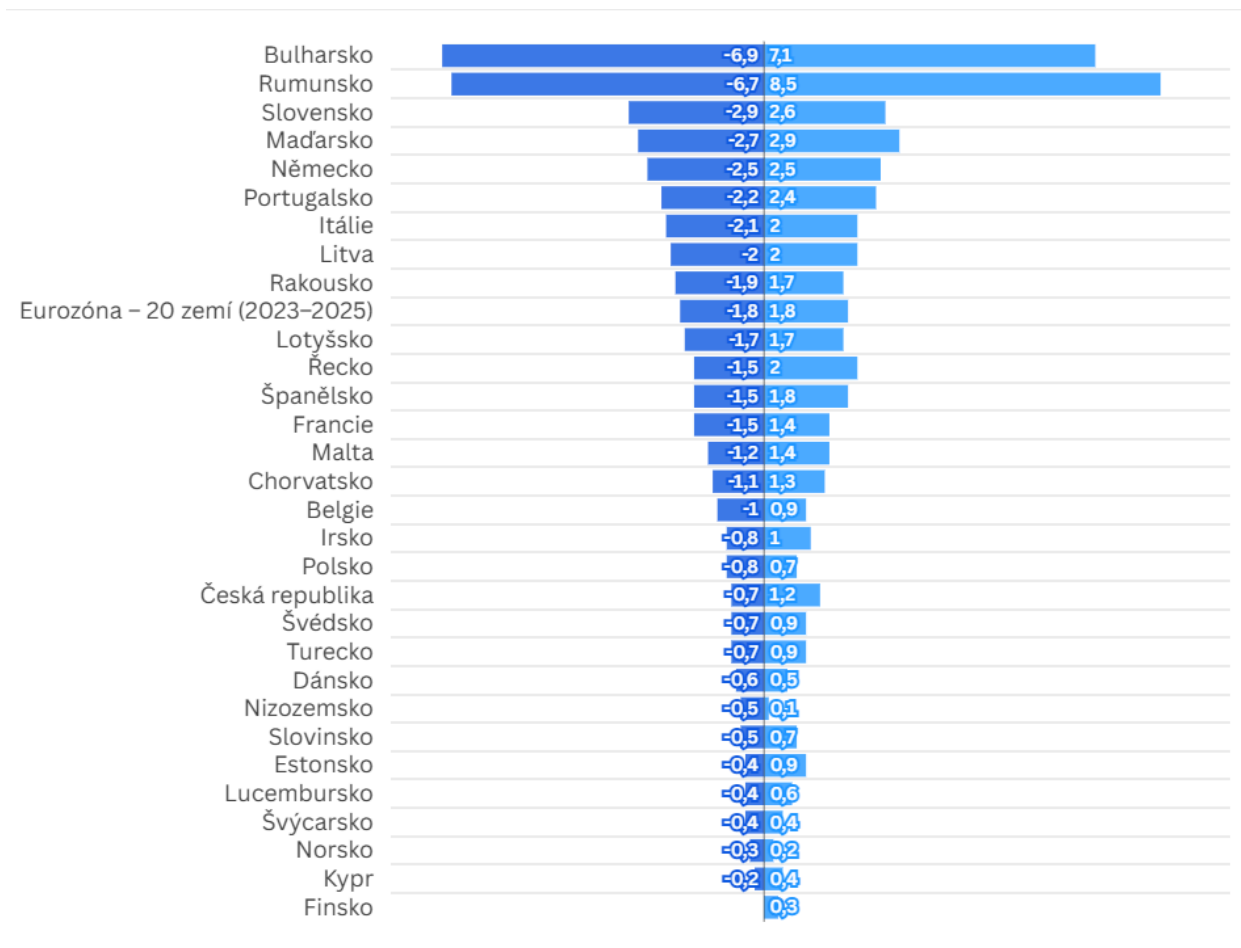
<https://www.broadbandcommission.org/advocacy-targets/7-equality/>

²⁴ Alliance for Affordable Internet (A4AI). Costs of Exclusion Report. Alliance for Affordable Internet. 2021.

<https://adi.a4ai.org/research/costs-of-exclusion-report/>

Graf 2: Podíl osob, které si nemohou dovolit připojení k internetu pro osobní potřebu doma, podle pohlaví (2024).

Levý sloupec reprezentuje muže, pravý sloupec reprezentuje ženy.

Zdroj: [Eurostat](https://ec.europa.eu/eurostat), 2024

Jak je vidět v grafu 2, v rámci EU je sice celková dostupnost internetu vysoká, existují však rozdíly. V roce 2024 uvedlo 1,8 % celkové populace EU, že si nemůže dovolit připojení k internetu. Mezi zeměmi zapojenými do projektu vyniká Česko s největším rozdílem mezi pohlavími: 1,2 % žen si nemůže dovolit přístup k internetu, zatímco u mužů je to 0,7 %. Na Maltě je tento rozdíl menší, týká se 1,4 % žen a 1,2 % mužů. Španělsko vykazuje relativně stejnou míru nedostupnosti, kde 1,8 % žen a 1,5 % mužů uvedlo potíže. Itálie je jedinou zemí zapojenou do projektu, kde uvedlo více mužů (2,1 %) než žen (2,0 %) nemožnost připojení k internetu. Skutečná digitální inkluze vyžaduje znalosti, informovanost a podporu, které všem znevýhodněným osobám umožní využívat technologie k posílení jejich postavení a zapojení do společnosti. Ačkoli digitální gramotnost představuje nezbytný výchozí bod, ženy potřebují také praktické dovednosti, jako je zakládání a správa firemních účtů na sociálních sítích, úprava nastavení soukromí nebo používání běžných aplikací. Tyto dovednosti jsou obzvláště důležité pro ženy, které se snaží vydělávat si z domova, kde jim digitální nástroje mohou nabídnout flexibilní možnosti, jak skloubit ekonomickou aktivitu s povinnostmi v domácnosti. K založení a udržení takového online nebo domácího podnikání jsou však nezbytné další podpůrné podmínky, včetně přístupu k bankovním službám, finanční gramotnosti a podpory v péči o děti.

Bez této širší infrastruktury nemohou ženy, zejména ty, které jsou omezeny na práci z domova nebo se pro ni samy rozhodly, plně těžit z digitálních příležitostí.²⁵

Další strukturální překážkou je nedostatek času, který vyplývá z nerovnoměrného rozložení neplacené pečovatelské a domácí práce. Ženy často nesou hlavní odpovědnost za péči o děti, péči o seniory a vedení domácnosti, což jim ponechává jen omezený čas a energii na rozvíjení či zdokonalování digitálních dovedností. Pro ženy v domácnosti to může znamenat odložení či vzdání se příležitostí naučit se pracovat s novými platformami, prozkoumávat digitální trhy nebo rozvíjet online podnikání. V rychle se měnící digitální ekonomice tyto překážky omezují jejich schopnost zapojit se do celoživotního učení, přizpůsobit se technologickým změnám a dosáhnout podnikatelské nezávislosti. Řešení jak nedostatku dovedností, tak strukturálních omezení způsobených nedostatkem času je proto nezbytné pro zajištění rovného přístupu žen k digitálním příležitostem.²⁶

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Opatření a iniciativy zajišťující ženám rovný přístup k technologiím a digitálním nástrojům, posilující jejich digitální odolnost, vzdělávání v oblasti kyberbezpečnosti a ochranu na internetu.

Evropské prohlášení o digitálních právech a zásadách (2022) slouží jako základní závazek, který výslovně uvádí odhodlání Evropské unie k spravedlivé a inkluzivní digitální transformaci, která nikoho neopomíjí. Tato deklarace klade důraz na dosažení genderové rovnováhy a překlenutí digitální genderové propasti a stanoví široký rámec pro spravedlivý přístup k digitálním službám a příležitostem v celé EU.

Program WiFi4EU prostřednictvím Evropské komise a členských států EU poskytuje finanční prostředky místním samosprávám na instalaci bezplatných Wi-Fi hotspotů ve veřejných prostranstvích, čímž zajišťuje rovný digitální přístup pro všechny, včetně znevýhodněných komunit, a to zvýšením počtu veřejných prostranství s bezplatným připojením k internetu.

Zákon EU o digitální odolnosti si klade za cíl posílit kyberbezpečnost v různých odvětvích EU prostřednictvím předpisů, které nařizují školení v oblasti kyberbezpečnosti a zajišťují dodržování předpisů v tomto odvětví.

²⁵ Eurofound. Narrowing the Digital Divide: Economic and Social Convergence in Europe's Digital Transformation. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025.

²⁶ Tamtéž.

Úroveň používání v digitální genderové nerovnosti

Analýza úrovně používání v rámci digitální genderové nerovnosti odhaluje kvalitativní rozdíly. Zatímco ženy vynikají v digitální komunikaci a online nakupování, muži vedou v oblasti aktivní digitální zábavy, jako jsou hry, a formálních online služeb. Mezi hlavní překážky patří nedostatek času, sdílení domácích zařízení a negativní zkušenosti s internetem, které neúměrně postihují ženy a zranitelné skupiny. Mezigenerační učení je zásadním mechanismem neformální inkluze. Skutečná digitální inkluze vyžaduje řešení těchto rozdílů v používání, podporu bezpečnějšího online prostředí a rozvoj praktických digitálních dovedností přizpůsobených různým potřebám, aby technologie posilovala, a ne pouze usnadňovala pasivní konzumaci.

Tabulka 2: Genderové nerovnosti v pravidelném využívání internetu v EU (věk 16–74 let, 2018–2023)*

Rok	Ženy (%)	Muži (%)	Genderová nerovnost (muži – ženy, procentuální body)
2018	(přibližně 80 %)	(přibližně 87 %)	7 pb
2019	(přibližně 84 %)	(přibližně 87–88 %)	3–4 pb
2020	85 %	87 %	2 pb
2022	(přibližně 88 %)	(přibližně 89–90 %)	1–2 pb (EU průměr)
2023	86 % (každodenní používání)*	86 % (každodenní používání)*	0 pb (každodenní používání)*

Zdroj: [European Commission](#), [hodnotící tabulka WiD](#), [Eurostat \(různé roky\)](#)

*Poznámka: Údaje za rok 2023 se vztahují k dennímu využívání internetu u celé populace ve věku 16–74 let, kde již bylo prakticky dosaženo rovnoměrného pokrytí. U jiných forem pravidelného využívání mohou stále existovat malé rozdíly.

EU dosáhla významného pokroku ve snižování genderové nerovnosti v pravidelném využívání internetu. Do roku 2020 mělo pravidelný přístup k internetu 85 % žen, což se téměř vyrovnalo 87 % mužů. Novější data z roku 2023 ukazují, že každodenní používání internetu je téměř rovnocenné, přičemž 86 % mužů i žen ve věku 16–74 let jej pravidelně využívá.²⁷ Jak ukazuje tabulka 2, genderová nerovnost v pravidelném používání internetu se výrazně zmenšila, a to ze 7 procentních bodů v roce 2018 až k téměř genderové rovnosti v každodenním používání v roce 2023.²⁸ Tento trend odráží pozitivní posun směrem k rovnocennému digitálnímu zapojení, pokud jde o základní přístup k internetu.

V některých členských státech, zejména ve Finsku, Estonsku a Bulharsku, jsou ženy dokonce uživatelsky aktivnější na internetu než muži.²⁹ Ačkoli je tento pokrok v oblasti využívání internetu nezbytný pro základní digitální začlenění, je důležité si uvědomit, že dosažení základní digitální gramotnosti automaticky nevede k získání pokročilejších digitálních

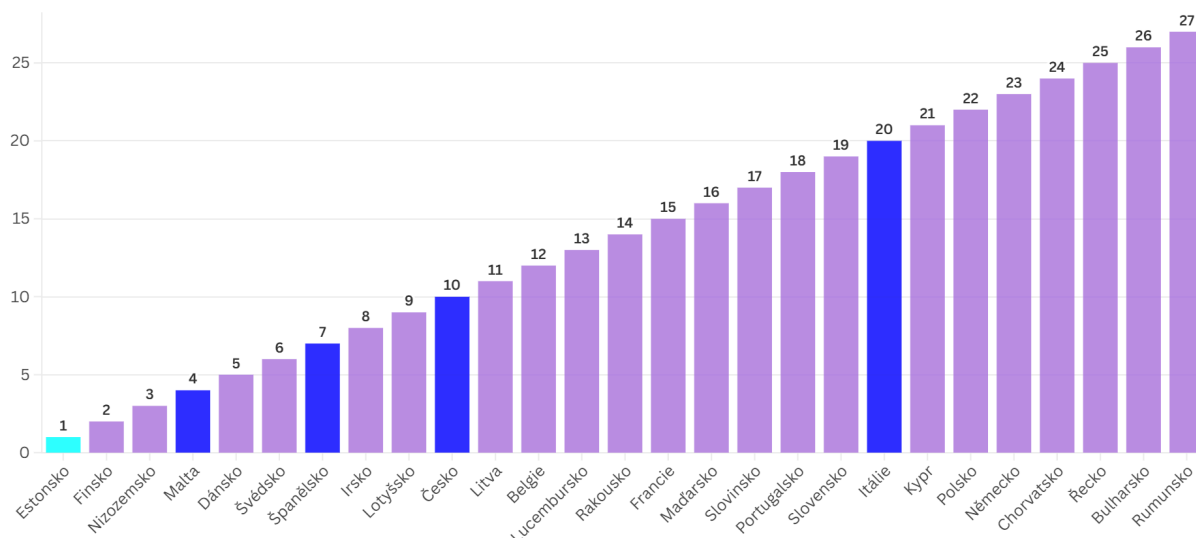
²⁷ Eurostat. "People Online in 2024." Eurostat News. 2024. European Union. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20241217-1>

²⁸ International Telecommunication Union. Measuring Digital Development: Facts and Figures 2023. Geneva: ITU, 2023. <https://www.itu.int/itu-d/reports/statistics/facts-figures-2023/>

²⁹ Tamtéž.

dovedností ani k profesnímu zapojení. Tento rozdíl poukazuje na existenci hlubších a složitějších překážek, které brání pokročilému využívání digitálních technologií. Ukazuje tak, že v situaci, kdy jsou základní přístup a gramotnost již samozřejmostí, je nutné zaměřit zdroje na rozvoj sofistikovanějších digitálních dovedností.

Graf 3: Využití internetu mezi obyvatelstvem EU (2024)

Zdroj: [Hodnotící tabulka WiD, 2024](#)

Graf 3 vizuálně řadí 27 zemí Evropské unie podle míry využívání internetu ženami. Vedoucí pozici obsadilo Estonsko (1. místo), které je vyznačeno žlutě, což naznačuje téměř plošné zapojení žen do digitálního světa. Mezi další země s vynikajícími výsledky patří Finsko, Švédsko, Nizozemsko a Dánsko, což odráží jejich silné digitální prostředí a politiku inkluzivního přístupu. Země partnerských organizací projektu, tedy Česko (10. místo), Španělsko (7. místo) a Malta (4. místo) v současnosti vykazují vyšší úroveň využívání internetu mezi ženami. Naopak Itálie (20. místo) se nachází hluboko pod průměrem Evropské unie a výrazně zaostává za vedoucími zeměmi, jako jsou Nizozemsko a Finsko. Toto srovnání naznačuje, že samotný přístup k digitálním technologiím ještě nezaručuje jejich aktivní využívání, což platí zejména pro ženy. Může to být důsledek širších sociokulturních, vzdělávacích nebo politických bariér, které vyžadují promyšlená řešení šitá na míru konkrétnímu prostředí.

Používání internetu osobami se zdravotním znevýhodněním

Přestože jsou na úrovni EU dostupná data o využívání internetu osobami se zdravotním znevýhodněním, systematické a srovnatelné ukazatele digitálních dovedností (digital skills) členěné podle zdravotního znevýhodnění nejsou běžně publikovány.³⁰ Údaje Eurostatu ukazují, že 25 % celé populace EU tvoří osoby s nějakou formou zdravotního znevýhodnění.³¹ V roce 2024 využilo internet v uplynulých 12 měsících 87,2 % osob se zdravotním znevýhodněním v EU, zatímco u osob bez zdravotního znevýhodnění to bylo 95,2 %.³²

³⁰ Mediawijs. Mediawijs: Guiding Media Literacy in the Digital World. Brussels: Mediawijs. (n.d.)

<https://www.mediawijs.be/nl/medialiteracy>

³¹ Digital Inclusion Atlas. Medici Evidence Digest #6: Digital Inclusion and People with Disabilities. Brussels: Digital Inclusion Atlas. 2021. <https://digitalinclusion.eu/wp-content/uploads/2021/03/Evidence-Digest-Digital-Inclusion-people-with-disabilities.pdf>

³² Eurostat. "Disability Statistics – Access to Information." Eurostat Statistics Explained. European Union. 2024.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Disability_statistics_-_access_to_information_and_communication

Přesto však přetrvávají značné rozdíly v závislosti na stupni postižení a typu aktivity. Mezi osobami s těžkým zdravotním postižením se v uplynulém roce připojilo k internetu alespoň jednou 82,3 % z nich, zatímco u osob se středně těžkým postižením to bylo 89 % a u osob bez zdravotního postižení 95,2 %, což představuje rozdíl téměř 13 procentních bodů mezi nejvíce a nejméně propojenou skupinou.³³

Tento rozdíl je nejvýraznější u činností, jako je online vzdělávání (19,5 % u osob s těžkým zdravotním postižením oproti 35,8 % u uživatelstva bez zdravotního znevýhodnění). Naopak lidé se zdravotním postižením častěji vyhledávají zdravotní informace online: 50,9 % (těžké postižení) a 59,1 % (střední postižení) ve srovnání s 58,4 % uživatelstva bez zdravotního postižení.³⁴ Zaostává také využívání internetu pro videohovory nebo telefonní hovory, kdy se této činnosti věnuje 55,6 % osob s těžkým postižením oproti 75,3 % osob bez zdravotního postižení.³⁵

Digitální násilí na ženách

Kromě obecnější digitální genderové nerovnosti se internet využívá k rozsáhlé a systematické diskriminaci a je prostorem pro mnohé, opakující se a vzájemně propojené formy genderově podmíněného násilí. Jedná se o zastřešující pojem popisující všechny formy ublížení, zneužívání nebo obtěžování umožněné digitálními technologiemi. V rámci této široké kategorie se rozlišuje mezi digitálním násilím obecně, které se může zaměřit na kohokoli online, a digitálním násilím na základě genderu (TFGBV, z anglického originálu Technology-Facilitated Gender-Based Violence)³⁶, které se konkrétně týká násilí zakotveného v genderových a mocenských nerovnostech. TFGBV neúměrně postihuje ženy, dívky a osoby z LGBTQI+ komunity a má podobu například sexuálního zneužívání prostřednictvím obrázků, kyberstalkingu, zesměšňování na základě tělesného vzhledu, nenávistných projevů na základě genderu a jiného obtěžování online. Ačkoli online genderově podmíněné násilí má stejné závažné emocionální, fyzické, psychologické, sociální, ekonomické a politické dopady jako násilí v reálném světě, často není jako násilí uznáváno. Vzhledem k výrazným nedostatkům v přístupu ke spravedlnosti se mnoho zasažených osob genderově podmíněného násilí a násilí na internetu zdráhá svou zkušenost nahlásit, často ze strachu z odvetných opatření nebo z nedůvěry v instituce. Osoby, které se rozhodnou promluvit, mohou čelit dalšímu násilí (například sekundární viktimizaci), přičemž tuto situaci ještě zhoršují omezené kapacity a znalost odborníků/odbornic v oblasti práva a orgánů činných v trestním řízení.³⁷ Soukromé společnosti, zejména ty, které provozují sociální média, jsou považovány za nový typ subjektů s odpovědností, přičemž diskuze se soustředí na jejich nedostatečné mechanismy pro hlášení, reakci a nápravu.³⁸

Dopady takového násilí nejsou rozloženy rovnoměrně. Zvýšenému riziku čelí osoby s nižší

technologies

³³ Eurostat. "Disability Statistics – Access to Information." Eurostat Statistics Explained. European Union. 2024. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Disability_statistics_-_access_to_information_and_communication_technologies

³⁴ Luxtoday. "80% of People with Disabilities Have Used the Internet in 2024." Luxtoday, 2024.

<https://luxtoday.lu/en/society-en/80-of-people-with-disabilities-have-used-the-internet-in-2024>

³⁵ European Disability Forum. Accessible Data Project. Brussels: European Disability Forum, October 2024.

https://www.edf-feph.org/content/uploads/2024/10/belgium-accessible_DATA_project.pdf

³⁶ United Nations Population Fund (UNFPA). Technology-Facilitated Gender-Based Violence: A Growing Threat. New York: UNFPA. 2024. https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/TFGBV_Brochure-1000x560.pdf

³⁷ SIDA, Swedish International Development Cooperation Agency. (2019). Gender-Based Violence and Education. Online.

<https://cdn.sida.se/publications/files/sida62246en-gender-based-violence-online.pdf>

³⁸ Tamtéž.

úrovni digitální gramotnosti, omezeným přístupem k ochranným prostředkům nebo ty, které žijí v omezujících sociálních a kulturních podmínkách. Mezi nejzranitelnější patří ženy v domácnostech, zejména ty, které se snaží skloubit neplacenou pečovatelskou práci s omezenými digitálními dovednostmi či ekonomickými možnostmi, neboť jim může chybět jak čas, tak prostředky k tomu, aby se na internetu ochránily.

Podle Světové zdravotnické organizace se každá desátá žena již od svých 15 let setkala s nějakou formou kybernetického násilí.³⁹ Kromě toho asi 38 % žen zažilo zneužívání na vlastní kůži, včetně obtěžování, sdílení fotografií bez souhlasu nebo kyberstalkingu.⁴⁰ Zpráva zdůrazňuje, že násilí a základě pohlaví, k nemuž dochází za pomoci technologií, způsobuje nejen nepřímé škody, ale má i dalekosáhlé nepřímé důsledky, které umlčují hlasy žen, LGBTQIA+ osob a dalších zranitelných skupin, a omezují jejich bezpečnou účast v digitálním světě.

Digitální násilí, které zahrnuje obtěžování na internetu, sdílení snímků bez souhlasu a kyberstalking, se v celé EU stalo závažným projevem genderově podmíněného násilí. Malta patří spolu s Kypr a Rumunskem k nemnoha členským státům, které přijaly výslovné právní předpisy proti kyber násilí páchanému na ženách.⁴¹ Toto uznání představuje krok v řešení genderových aspektů online zneužívání, avšak v zemi stále existují značné mezery v nabídce služeb. Nejvýraznějším nedostatkem na Maltě je absence celostátní linky pomoci pro ženy, které se staly oběťmi násilí, což omezuje jejich okamžitý přístup ke specializované podpoře a nutí je spoléhat se na roztržité služby.⁴²

V Itálii se právní a politická opatření postupně vyvíjela tak, aby se výslovně zabývala kybernetickým násilím: vnitrostátní opatření uznávají a trestně postihují řadu forem online zneužívání na základě genderu, včetně zneužívání prostřednictvím obrázků, online obtěžování a kyberstalkingu.⁴³ Itálie se rovněž podílí na vnitrostátních i mezinárodních iniciativách zaměřených na posílení prevence, oznamování případů a podpory obětí.⁴⁴ Iniciativy občanské společnosti zaměřené na monitorování a sledování médií, jako je například Nezávislá mediální observatoř proti toxickému narativu genderového násilí (v italském originále “Nasce l'Osservatorio indipendente sui media contro la narrazione tossica della violenza di genere”) s názvem STEP (založena v roce 2023), doplňují právní opatření tím, že zpochybňují škodlivé online narativy a podporují odpovědné zpravodajství.⁴⁵

V roce 2023 zahájil ISTAT experimentální studii zaměřenou na genderově podmíněné násilí v Itálii, v rámci níž pomocí strojového učení (machine learning) analyzoval více než 1,2 milionu příspěvků na sociálních sítích (Twitter/X, Facebook, Instagram, články na webu). Výzkum

³⁹ European Institute for Gender Equality. “Cyber Violence Against Women.” EIGE. 2025.

https://eige.europa.eu/gender-based-violence/cyber-violence-against-women?language_content_entity=en

⁴⁰ Economist Intelligence Unit. “Measuring the Prevalence of Online Violence against Women.” EIU: Online Violence Women. 2021. <https://onlineviolencewomen.eiu.com/>

⁴¹ European Institute for Gender Equality (EIGE). Gender Equality Index 2024: Tackling Violence Against Women, Tackling Gender Inequalities. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025.

⁴² European Institute for Gender Equality (EIGE). Cyber Violence Against Women and Girls. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017.

https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/2016_5486_mh0116751enn_pdfweb_20170215100603.pdf

⁴³ Council of Europe. Cyberviolence - Italy. <https://www.coe.int/en/web/cyberviolence/italy>

⁴⁴ European Institute for Gender Equality (EIGE). Gender Equality Index 2024: Tackling Violence Against Women, Tackling Gender Inequalities. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025.

⁴⁵ “Nasce l'Osservatorio indipendente sui media contro la narrazione tossica della violenza di genere.” Globalist, October 28, 2023. Accessed September 25, 2025.

<https://giulia.globalist.it/documenti/2023/10/28/nasce-losservatorio-indipendente-sui-media-contro-la-narrazione-tossica-della-violenza-di-genere/>

zmapoval, jak uživatelstvo reaguje na témata, jako zesměšňování vzhledu (body shaming), vraždy žen (femicida) či sexuální násilí,⁴⁶ a zjistil, že online debaty o těchto otázkách často vedou nejen k vyjádření nesouhlasu a pobouření, ale také k šíření nenávistných projevů.⁴⁷ Na základě srovnání těchto poznatků s údaji z linky důvěry ISTAT ukázal, jak mohou sociálně sítě genderové stereotypy a násilí buď zpochybňovat, nebo naopak posilovat.⁴⁸

Ačkoli je výskyt násilného jazyka obecně nižší, v diskuzích o genderově podmíněném násilí přispívá ke zvýšení agresivity komentářů, což poukazuje na další oblast, na kterou je třeba zaměřit pozornost. Na tuto problematiku již reaguje řada iniciativ, a to jak na institucionální úrovni, tak ze strany občanských sdružení. Tyto aktivity se soustředí na několik klíčových oblastí, zejména na prevenci, vzdělávání, podporu obětí a legislativní opatření.

Všechny aspekty lidské interakce na internetu mají genderový rozměr a sběr i využívání dat státními i nestátními aktéry nejsou genderově neutrální. Tyto procesy mohou v digitálním prostředí prohlubovat misogynii, hetero-patriarchální struktury a genderově podmíněnou nespravedlnost. Jedním z příkladů je šíření fotografií a videí bez souhlasu, což je forma sexuálního zneužívání prostřednictvím obrazového materiálu, která poukazuje na naléhavou potřebu zavést přísná pravidla pro udělování souhlasu. Genderové aspekty ochrany soukromí jsou kritickými otázkami a neoprávněné sdílení fotografií či videí je jednou z forem online genderově podmíněného násilí, která zdůrazňuje potřebu adekvátních mechanismů ochrany souhlasu a soukromí.⁴⁹

Ve Španělsku se digitální rozměr genderově podmíněného násilí stává stále viditelnějším tématem veřejných debat. Přestože dosud neexistuje komplexní celostátní legislativa zaměřená specificky na kybernásilí páchané na ženách, některé regionální iniciativy se snaží tuto mezeru zaplnit. Významným příkladem je autonomní oblast La Rioja, které přijala právní úpravu uznávající kybernásilí jako jednu z forem genderově podmíněného násilí, vedle femicidy, sexuálního násilí, obtěžování a dalších forem zneužívání.⁵⁰ Veřejná mobilizace reprezentovaná hnutím #SeAcabó v roce 2023 přispěla k otevření společenské debaty o sexismu a otázce souhlasu. Zároveň však vyvolala protireakce v online prostoru, které se projeví zejména prostřednictvím victim-blamingu a šíření xenofobních narativů.⁵¹ Tato dvojí dynamika ukazuje, jak mohou digitální platformy současně posilovat feministickou mobilizaci i konzervativní reakce vůči ní. Španělsko zároveň vytvořilo nástroj, jako je Women's Image Observatory (ve volném překladu Observatoř obrazu žen), který monitoruje zobrazování žen v reklamě a médiích. Tím přispívá k řešení některých kulturních faktorů, jež podporují a reprodukuji online genderově podmíněné násilí.⁵²

⁴⁶ United Nations Economic Commission for Europe (UNECE). Using Big Data to Study Violence Against Women and Girls. May 2023. https://unece.org/sites/default/files/2023-05/E5_WP19_Villante_EN.pdf

⁴⁷ United Nations Economic Commission for Europe (UNECE). Using Big Data to Study Violence Against Women and Girls and Its Challenges Online. Prepared by Alessandra Capobianchi, Maria Giuseppina Muratore, and Claudia Villante. Working Paper E5 WP19. Geneva: UNECE. 2023. https://unece.org/sites/default/files/2023-05/E5_WP19_Villante_EN.pdf

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ SIDA, Swedish International Development Cooperation Agency. 2019. Gender-Based Violence and Education. Online. <https://cdn.sida.se/publications/files/sida62246en-gender-based-violence-online.pdf>

⁵⁰ "Interview: La Rioja (Spain) at the Forefront to End Gender Violence," PES Group in the European Committee of the Regions. 2022. <https://pes.cor.europa.eu/article/interview-la-rioja-spain-forefront-end-gender-violence>

⁵¹ Itoiz Rodrigo Jusue, Katie Liston, Mark Doidge, Jack Black, and others, "SeAcabó: How a Mass-Mediated 'Social Drama' Made Visible and Confronted (Subjective and Objective) Violence in Women's Football in Spain," *Feminist Media Studies*. 2025. https://www.researchgate.net/publication/388713481_SeAcabo_how_a_mass-mediated_social_drama_made_visible_and_confronted_subjective_and_objective_violence_in_women's_football_in_Spain?_cf_chl_rt_tk=a8R0uC_ArJCES.bXdbl3b64YajFtUlGuacuzcgH68M-1781075786-1.0.1.1-cosI7Fs82jbXNQNEqdDQ7DSrTeUTRMIEGIY.JF168tY

⁵² European Institute for Gender Equality (EIGE). Gender Equality Index 2024: Tackling Violence Against Women, Tackling Gender Inequalities. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2025.

V Česku je problematika digitálního násilí páchaného na ženách dosud uznávána pouze v omezené míře. Na rozdíl od Malt, Kypru či Rumunska dosud nebyla přijata specifická legislativa zaměřená na kybernásilí vůči ženám.⁵³ Ačkoli se míra výskytu fyzického a sexuálního násilí jeví relativně nízká, méně než 25 % žen uvádí, že má s těmito formami násilí zkušenost,⁵⁴ tento údaj pravděpodobně odráží významnou míru nedostatečného nahlašování. V kontextu absence cílených právních rámců a specializované podpory zůstávají ženy v České republice obzvláště zranitelné vůči online obtěžování, zneužívání obrazového materiálu a dalšími formám kybernásilí.⁵⁵

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Politiky a iniciativy EU zaměřené na prevenci a potírání genderově podmíněného násilí zprostředkovaného technologiemi

App-Elles: Vícejazyčná mobilní aplikace dostupná ve 12 zemích, která uživateli okamžitě upozornit důvěryhodné kontakty, sdílet svou polohu v reálném čase a v případě nebezpečí či nouze se propojit se záchranými složkami.

SHIELD: Evropská iniciativa využívající umělou inteligenci zaměřená na snižování genderově podmíněného násilí. Využívá nástroje umělé inteligence, včetně chatbota a mobilní aplikace, k včasné identifikaci, prevenci a intervenci v oblasti genderově podmíněného násilí u mladých osob ve věku 16-25 let. Součástí jsou také školení pro osoby pracující s mládeží a osvětové kampaně.

GenderSAFE (Horizon / Evropská komise): Podporuje vysoké školy a výzkumné instituce při tvorbě a zavádění politik nulové tolerance vůči genderově podmíněnému násilí, včetně rozvoje monitorovacích nástrojů, posilování kapacit a vzájemného učení.

Global Hub for Victims of Violence – Safe YOU / Sophia: Poskytuje digitální nástroje (mobilní aplikace Safe YOU pro právní a psychosociální podporu, včetně vícejazyčné verze, a bezpečný sběr důkazů) a chatbota „Sofia“, který pomáhá obětem násilí, zejména v situacích, kdy může být digitální technologie zneužita.

Digitální genderová nerovnost v úrovni dovedností

Oblast digitálních dovedností⁵⁶ v rámci EU vykazuje smíšený obraz. Ačkoli dochází k postupnému zlepšování v oblasti základní digitální gramotnosti, přetrvávají významné nerovnosti, zejména v pokročilejších kompetencích. Tyto rozdíly naznačují existenci

⁵³ "Nenávist na internetu nebezpečně roste. Česko má nařízení o digitálních službách," Deník.cz. 2025,

<https://www.denik.cz/cesko/nenavist-na-internetu-digital-service-act-narizeni-o-digitalnich-sluzbach/>

⁵⁴ European Institute for Gender Equality (EIGE). Gender Equality Index 2024: Tackling Violence Against Women, Tackling Gender Inequalities. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025.

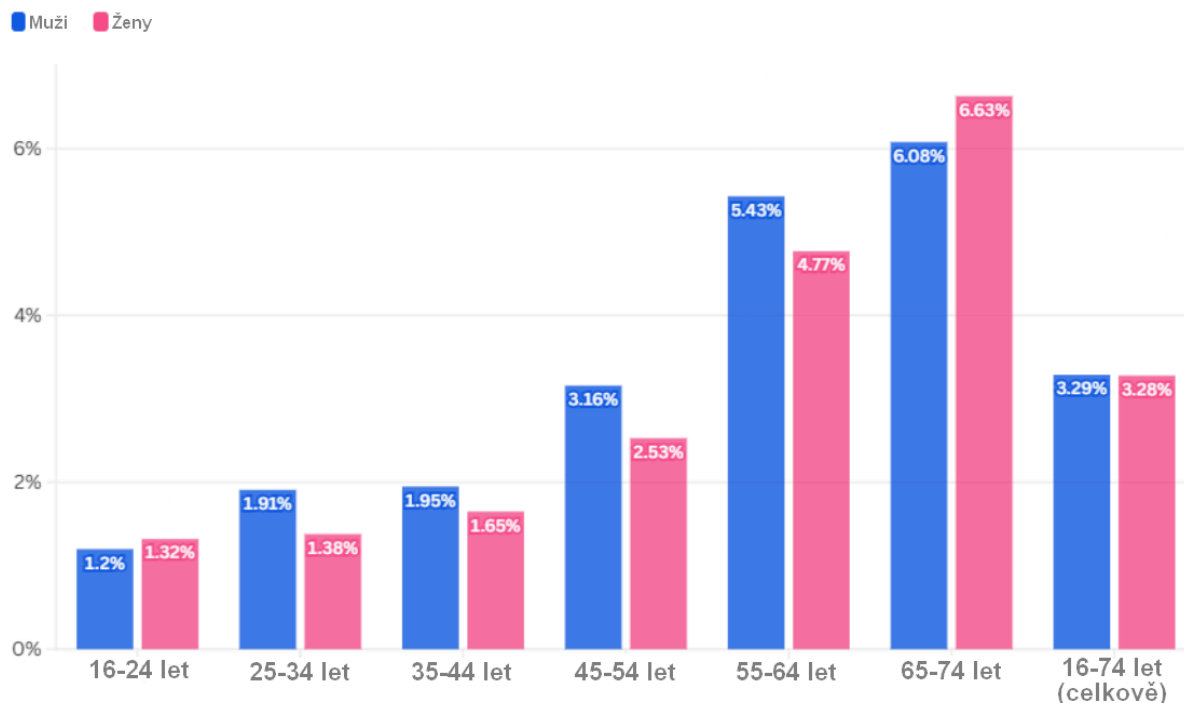
⁵⁵ Kancelář veřejného ochránce práv. Nenávistné projevy na internetu a rozhodování českých soudů: Výzkum veřejného ochránce práv 2020, Sp. zn. 47/2019/DIS/PŽ, Č. j. KVOP-2720/2020, https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/47-2019-DIS-PZ-Vyzkumna_zprava.pdf

⁵⁶ Jelikož pojem „digitální dovednosti“ je široký, v tomto textu vycházíme z definice Eurostatu, která zahrnuje pět klíčových oblastí: informační a datová gramotnost, komunikace a spolupráce, tvorba digitálního obsahu, bezpečnost a řešení problémů. Osoba je považována za osobu s základními digitálními dovednostmi, pokud v období tří měsíců před průzkumem provedla alespoň jednu z uvedených činností.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Young_people_-_digital_world

tzv. „digitálního skleněného stropu“ v rozvoji digitálních dovedností žen.

Graf 4: Osoby bez základních digitálních dovedností – EU-27 (2020-2024)

Zdroj: Eurostat (2024)

Při analýze dat o osobách bez základních digitálních dovedností napříč jednotlivými věkovými skupinami v EU-27 se objevuje několik trendů. Na úrovni EU jsou genderové rozdíly obecně malé a v jednotlivých věkových kohortách kolísají. U mladších ročníků (16-24 let) je rozdíl téměř zanedbatelný (-0,12), což ukazuje na téměř genderovou rovnost. S věkem se však rozdíl postupně zvětšuje a vrcholí ve věkové skupině 55-64 let, kde je podíl mužů bez základních digitálních dovedností o 0,66 procentního bodu vyšší než u žen. Zajímavé je, že v nejstarší sledované skupině (65-74 let) se trend mírně obrací (-0,55), což naznačuje, že starší ženy jsou v digitálních dovednostech mírně znevýhodněny oproti mužům.

Největší genderový rozdíl je pozorován v Turecku, kde ženy bez základních digitálních dovedností převažují nad muži o 16,8 %. Opačný, i když méně výrazný, trend je patrný v Litvě, kde podíl mužů bez základních digitálních dovedností převyšuje podíl žen o 8,7 procentního bodu. Itálie a Španělsko patří mezi deset zemí EU, kde častěji ženy než muži postrádají základní digitální dovednosti. Česko a Malta se nacházejí nad průměrem EU. Malta je šestá nejhorší v EU, s o 1,5 procentních bodů vyšším podílem mužů bez těchto dovedností než žen.

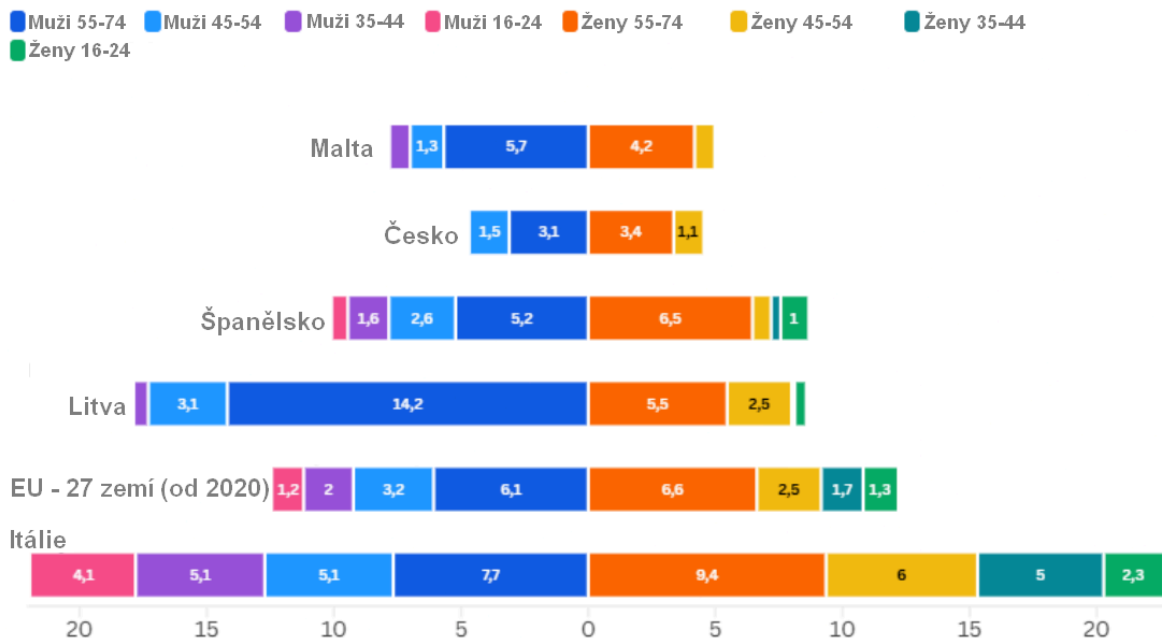
Tabulka 3: Úroveň digitálních dovedností a genderová nerovnost v EU, 2023

Úroveň dovedností	Muži (% jednotlivců 16-74)	Ženy (% jednotlivkyň 16-74)
Alespoň základní digitální dovednosti	56,69 %	54,46 %
Nad základní úrovní digitálních dovedností	29,30 %	25,40 %
Alespoň základní tvorba digitálního obsahu	69,42 %	67,17 %

Source: Eurostat, 2023

Data Eurostatu ukazují jasnou generační a genderovou nerovnost v digitálních dovednostech napříč EU. V roce 2023 mělo přibližně 56 % dospělé populace EU (16-74 let) alespoň základní digitální dovednosti.⁵⁷ Celkově mělo základní digitální dovednosti 57 % mužů oproti 54 % žen. Tento rozdíl se však obrací podle věku: ve věkových skupinách 16-24, 25-34 a 35-44 let ovládá základní digitální dovednosti více žen než mužů, zatímco od věkové skupiny 45 a víc mají převahu muži. Například ve věkové skupině 16-24 let mělo základní digitální dovednosti 72 % žen oproti 68 % mužů. Naproti tomu ve věkové skupině 65-74 let dosahovalo této úrovně 23 % žen a 34 % mužů.⁵⁸

Graf 5: Osoby bez jakýchkoli digitálních dovedností (%) 2023

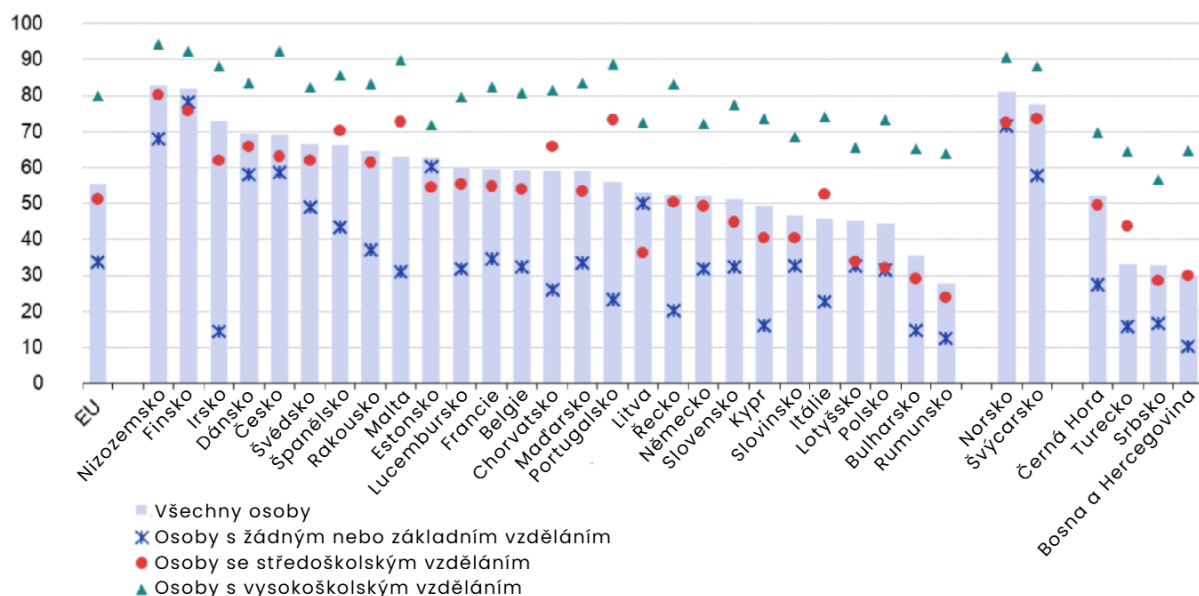
⁵⁷ Eurostat. "Skills for the Digital Age." Statistics Explained. European Union. 2024.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Skills_for_the_digital_age

⁵⁸ Tamtéž.

Z intersekcionální perspektivy se největší genderové rozdíly v nedostatku základních digitálních dovedností objevují ve starších věkových skupinách. Ve věkové skupině 55-74 let je nejširší rozdíl zaznamenán v Litvě (+ 8,7 procentních bodů), což znamená, že výrazně více mužů než žen postrádá základní digitální dovednosti, zatímco průměr EU je mírně záporný (-0,55 p. b.), což naznačuje mírné znevýhodnění žen. Mezi projektovými zeměmi vykazuje Malta jedny z nejhorších výsledků (+6 p. b.), Česko dosahuje hodnoty +0,5 p. b., Španělsko (-1,68 p. b.) a Itálie (-0,25 p. b.) si vedou lépe, dokonce pod průměrem EU. Naopak nejvýraznější záporný rozdíl je pozorován v Turecku (-16,84 p. b.), kde jsou ženy výrazně znevýhodněny. Ve věkové skupině 45-54 let je největší rozdíl v Řecku (+3,7 p. b.), kde více mužů postrádá digitální dovednosti, zatímco průměr EU činí +0,63 p. b. Mezi projektovými zeměmi se Španělsko umísťuje na třetím nejhorším místě (+1,89 p. b.), Malta vykazuje +0,59 p. b., Česko +0,39 p. b. a Itálie se odlišuje obráceným rozdílem (-0,91 p. b.), kde jsou ženy více znevýhodněny. I zde Turecko představuje nejextrémnější případ (-9,99 p. b.).⁵⁹

Graf 4: Osoby s alespoň základními digitálními dovednostmi podle úrovně vzdělání, 2023 (% osob ve věku 16- 74)

Zdroj: Eurostat, 2023

Ačkoli je základní používání internetu rozšířené, nelze jej zaměňovat za komplexní digitální způsobilost. Digitální dovednosti zahrnují více než jen základní využívání internetu. Zahrnují oblasti, jako je práce s daty a informacemi, tvorba digitálního obsahu, komunikace a spolupráce, bezpečnost v online prostředí a řešení problémů. V roce 2023 mělo pouze 55 % osob v EU ve věku 16 až 74 let alespoň základní digitální dovednosti, které pokrývají všechny tyto klíčové oblasti.⁶⁰ Přibližně 32 % evropské populace stále postrádá tyto základní kompetence.⁶¹

⁵⁹ Eurostat. "Individuals' level of digital skills. 2021. [isoc_sk_dskl_i21__custom_18344210]."
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/8735dc86-841d-43e2-95d8-0b23fe46960f?lang=en&createdAt=2025-10-09T11%3A39%3A44Z>

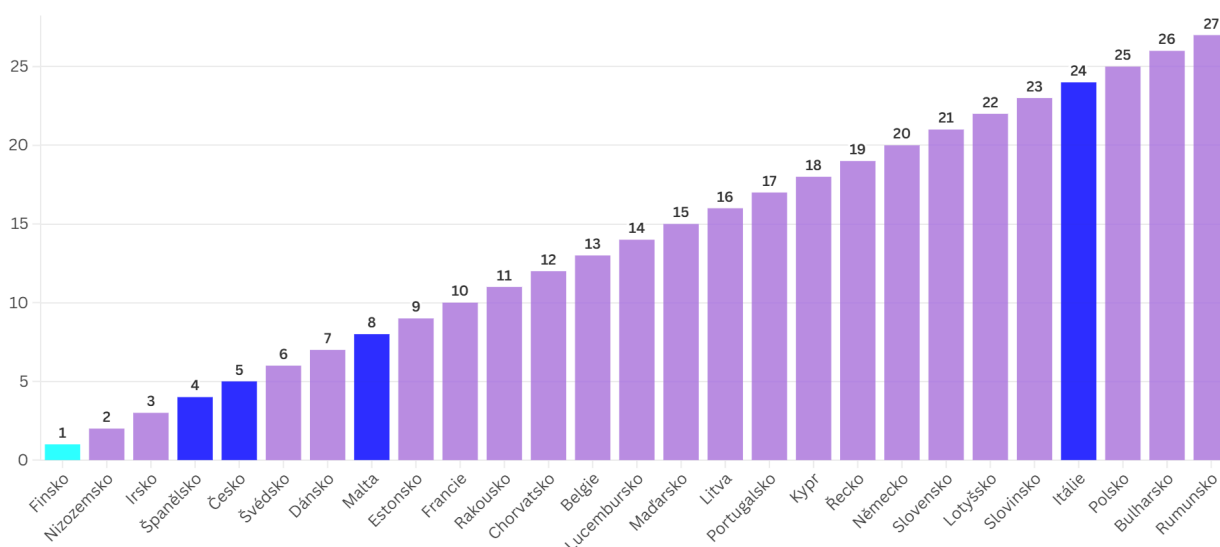
⁶⁰ Eurostat. "Digital Skills in 2023: Impact of Education and Age." Eurostat News. 2024.
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240222-1?utm>

⁶¹ European Data Portal. "Digital Literacy in the EU: An Overview." Data Stories. 2023.

Základní internetové aktivity, jako je prohlížení webu, online komunikace a používání e-mailu, tvoří základ digitální gramotnosti. Bez dalších dovedností, jako je kritické hodnocení online obsahu, správa dat, online spolupráce a ochrana soukromí, však zůstává plnohodnotná participace v digitálním prostředí nedosažitelná.

Zásadní je, že více než 90 % pracovních pozic v Evropě dnes vyžaduje vedle tradiční gramotnosti a numerických dovedností také základní digitální znalosti, což poukazuje na naléhavou potřebu rozsáhlého posilování digitálních kompetencí.⁶² Faktory, jako je věk, dosažené vzdělání a pracovní status, významně ovlivňují úroveň digitálních dovedností, což odhaluje přetrvávající rozdíly v přístupu k digitálním technologiím i v úrovni digitálních kompetencí navzdory široké dostupnosti internetu.

Graf 5: Internetové dovednosti uživatelského v členských státech EU

Zdroj: [Hodnotící tabulka WiD, 2024](#)

Dovednosti uživatelského internetu v členských státech EU ilustrují podíl osob s alespoň základními digitálními dovednostmi napříč zeměmi EU v roce 2024. Česko (5. místo), Malta (8. místo) a Španělsko (4. místo) patří mezi nejlépe hodnocené země s jedním z nejnižších podílů digitálně negramotných osob, čímž se řadí před řadu tradičně silných digitálních ekonomik. Naproti tomu Itálie (24. místo) a země jako Rumunsko či Bulharsko vykazují vyšší podíl osob bez základních digitálních dovedností, což je řadí na konec žebříčku. Finsko, Nizozemsko a Irsko vykazují vysokou úroveň digitálních dovedností v populaci a výrazně tak převyšují většinu zemí východní Evropy.⁶³

Využívání chytrých zařízení

Výzkumy rovněž ukazují, že využívání technologií v tzv. chytré domácnosti je silně genderově podmíněné.⁶⁴ V Dánsku, kde v roce 2019 používalo chytré domácnosti 23 % populace (oproti

<https://data.europa.eu/en/publications/datastories/digital-literacy-eu-overview>

⁶² Ibid.

⁶³ Eurostat. "Statistics Explained." Eurostat Statistics Explained. European Union, 2024.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Statistics_Explained

⁶⁴ Aagaard, L. K. "When Smart Technologies Enter Household Practices." Scandinavian Journal of Sociology 59, no. 3 (2022): 345–362. <https://doi.org/10.1080/14036096.2022.2094460>

10 % v Evropě celkově), tvořily téměř dvě třetiny uživatelstva muži.⁶⁵ Muži jsou obvykle těmi, kdo tato zařízení kupují, instalují a nastavují, přičemž tuto “digitální domácí správu” často vnímají jako zábavnou nebo volnočasovou aktivitu. Ženy však nadále nesou hlavní odpovědnost za každodenní domácí práce, což znamená, že dodatečná složitosti spojená s používáním chytrých systémů často dopadá právě na ně. Jelikož většinu těchto technologií navrhují muži, kteří obvykle nenesou hlavní odpovědnost za domácí práce, často nezohledňují praktickou realitu každodenních domácích prací. Tento nesoulad může vést k tomu, že úkoly jsou časově náročnější než jednodušší, což vede mnoho žen k tomu, že vnímají technologie chytré domácnosti jako frustrující nebo zbytečné.⁶⁶ V důsledku toho mohou chytrá zařízení, ačkoli jsou prezentována jako úsporná technologie, v praxi spíše posilovat genderové rozdělení práce.

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Politiky a iniciativy EU zaměřené na zlepšování digitálních dovedností žen a dívek.

EU Digital Education Action Plan (2021-2027) usiluje o zlepšení digitální gramotnosti a zvýšení přístupu k digitálnímu vzdělávání pro ženy a dívky prostřednictvím investic do programů, revizí kurikula a vzdělávacích iniciativ.

Union of Skills package (2025) obsahuje strategický plán pro vzdělávání v oblasti STEM, jehož cílem je omezovat genderové stereotypy, zvýšit atraktivitu STEM oborů a usnadnit přístup ke vzdělávání v těchto oblastech.

Girls Go Circular rozvíjí podnikatelské dovednosti dívek (14-19 let) v oblasti cirkulární ekonomiky.

European Digital Skills Awards (EDSA) zahrnuje kategorii “Women in ICT Careers”, která oceňuje projekty podporující zvýšení počtu žen v ICT.

EU Code Week aktivně podporuje zapojení dívek do programování a zdůrazňuje role žen jako vzorů v oblasti ICT..

Digital Decade policy programme 2030 stanovuje ambiciózní cíle pro zvýšení počtu žen v ICT, přičemž zdůrazňuje jejich přístup k tomuto odvětví a růst počtu absolventek ICT oborů..

Women in Digital Declaration, kde se členské státy EU zavazují k tvorbě národních strategií a monitorovacích mechanismů s cílem snižovat genderovou propast v ICT.

⁶⁵ Aagaard, L. K. “When Smart Technologies Enter Household Practices.” *Scandinavian Journal of Sociology* 59, no. 3 (2022): 345–362. <https://doi.org/10.1080/14036096.2022.2094460>

⁶⁶ Tamtéž.

Pracovní úroveň digitální genderové nerovnosti

Digitální genderová nerovnost nespočívá pouze v rozdílech v přístupu k zařízením a internetovému připojení. Zahrnuje také hlubší strukturální nerovnosti v tom, jak různé skupiny osob využívají digitální technologie, podílejí se na digitální transformaci a těží z jejich přínosů.⁶⁷ Řešení genderových nerovností v zaměstnanosti v oblastech STEM a ICT je klíčové nejen z hlediska spravedlivého postavení na trhu práce, ale také pro kvalitu a inkluzivitu technologických výstupů. Pokud ženy nejsou zapojeny do výzkumu, návrhu produktů nebo vývojových procesů, mohou výsledné inovace přehlížet genderově podmíněné potřeby nebo naopak posilovat existující genderové stereotypy a předsudky. Digitální nástroje se tak mohou stát méně relevantními, hůře použitelnými nebo méně bezpečnými pro významnou část populace.

Nedostatečné zastoupení žen je stejně výrazné také ve výzkumu a vývoji a v širší oblasti vědy a techniky. Podle statistik STEM z roku 2023 tvoří ženy celosvětově méně než 30 % osob působících ve výzkumu.⁶⁸ V Evropě dosahoval v roce 2021 průměrný podíl žen mezi výzkumnými pracovními silami v zemích EU-27 33,7 %, přičemž za poslední desetiletí došlo pouze k minimálním změnám.⁶⁹ V roce 2023 představovaly ženy 41 % pracovní síly ve vědě a technice v EU.⁷⁰ Tento podíl se však výrazně liší podle jednotlivých odvětví: zatímco ve službách ženy tvoří 45,6 % pracovní síly, ve zpracovatelském průmyslu jejich zastoupení klesá na pouhých 22,4 %.⁷¹

Péče o domácnost a pečovatelské povinnosti nejsou ze své podstaty spojeny s žádným konkrétním pohlavím. Společenské normy a tradiční dělby práce však vedou k tomu, že většina neplacené péče a domácích prací je často přisuzována ženám. Rodičovství a další pečovatelské povinnosti tento tlak ještě zesilují. V odvětví STEM a ICT navíc přetrvává představa „ideálního pracovníka“, která předpokládá, že daná osoba nemá významné pečovatelské závazky a je schopna pracovat dlouhé hodiny a být neustále k dispozici.⁷² Tato norma ovlivňuje všechny pečující osoby, avšak výrazněji dopadá na ženy, které často nesou větší podíl odpovědnosti za domácnost a péči o druhé. V důsledku toho čelí zvýšenému konfliktu mezi pracovním a rodinným životem a vyššímu riziku vyhoření, což mnohé vede k úvahám o odchodu z náročných profesí. Například během pandemie COVID-19 ženy působící jako akademické pracovnice v oblasti informatiky zvažovaly odchod ze svých pracovních pozic častěji než jejich mužští kolegové v důsledku těchto problémů.⁷³

Nerovnoměrné rozložení pečovatelských povinností vede u žen k tzv. „časové chudobě“, která omezuje jejich schopnost průběžně si doplňovat a rozšiřovat dovednosti v rychle se měnícím

⁶⁷ International Telecommunication Union (ITU). „Bridging the Gender Divide.“ ITU Media Centre Backgrounder. International Telecommunication Union, n.d. <https://www.itu.int/en/mediacentre/backgrounders/Pages/bridging-the-gender-divide.aspx>

⁶⁸ EU Neighbours East. „Women's Participation in the EU's Digital Economy: Bridging the Gap.“ EU Neighbours East Blog, 8 March 2023.

<https://euneighbourseast.eu/young-european-ambassadors/blog/womens-participation-in-the-eus-digital-economy-bridging-the-gap/>

⁶⁹ Federal Statistical Office of Germany (Destatis). „Women in Research and Development.“ Science, Technology and Digital Society. Federal Statistical Office of Germany. 2024.

<https://www.destatis.de/Europa/EN/Topic/Science-technology-digital-society/FemaleResearchers.html>

⁷⁰ Eurostat. „7.7 Million Female Scientists and Engineers in the EU.“ Eurostat News. 2025.

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/edn-20250211-1>

⁷¹ Eurostat. „41% of People Employed as Scientists and Engineers Are Women.“ Eurostat News. 2024.

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240212-1>

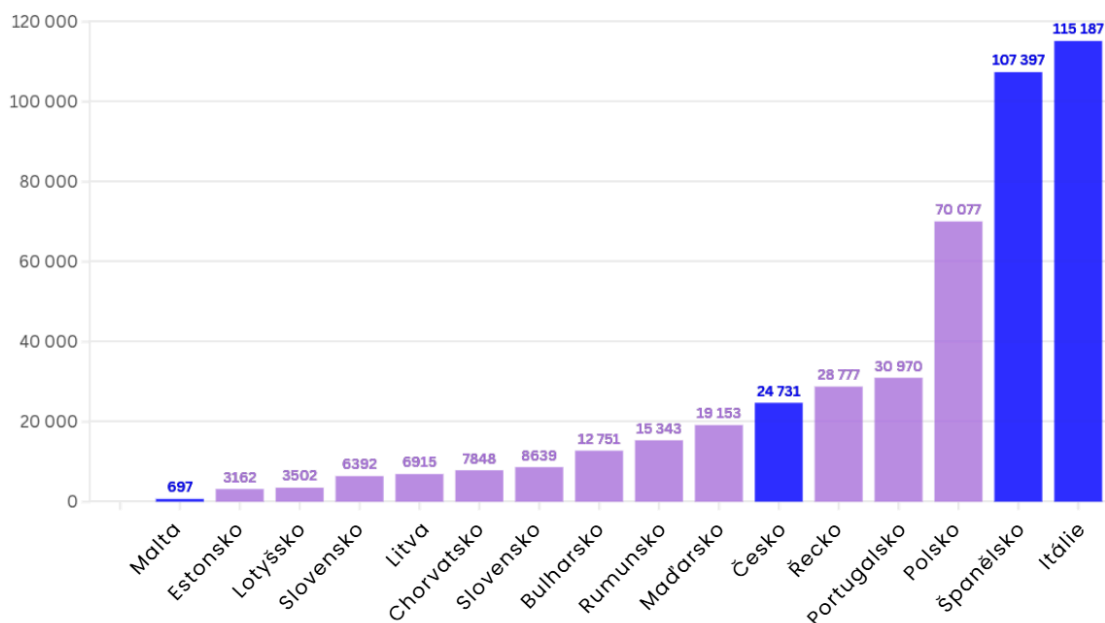
⁷² National Center for Biotechnology Information (NCBI). Bookshelf. U.S. National Library of Medicine.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/>

⁷³ Tamtéž.

digitálním prostředí.⁷⁴ To představuje významnou překážku pro zapojení žen do inovačních odvětví. Systémy umělé inteligence navíc mohou reprodukovat a prohlubovat společenské předsudky v důsledku zaujatých trénovacích dat a nedostatečné rozmanitosti vývojových týmů.⁷⁵ To může vést k diskriminačním výsledkům v klíčových oblastech, jako jsou nábor zaměstnanců a zaměstnankyň či zdravotní péče.⁷⁶ Na světové úrovni ženy častěji přerušují svou kariéru z důvodu rodičovství (33,6 % oproti 7,3 % mužů), přičemž jejich kariérní přestávky bývají zpravidla delší – v průměru dva roky kvůli rodičovství a jeden a půl roku kvůli péči o druhé.⁷⁷ Ženy také zpravidla přerušují svou kariéru dříve. Medián doby odpracované před první kariérní přestávkou činí 8,9 let, zatímco u mužů je to 10,3 let.⁷⁸

Graf 6: Ženy pracující v R&D, 2022

Zdroj: [Eurostat and OECD database, 2022](#)

Poznámky: Pro BE, DK, GE, IR, FR, CY, LU, NL, AU, FI a SU data nejsou dostupná.

Graf 6 zobrazuje počet žen pracujících ve výzkumu a vývoji v jednotlivých zemích EU. Nejvyšší absolutní počty vykazuje Itálie (115 187) a Francie (107 397), následované Španělskem (28 777) a Českem (24 731). Mezi další země s vyššími hodnotami patří Rakousko (70 077) a Portugalsko (30 970), zatímco nejnižší počty žen ve výzkumu a vývoji zaznamenávají Malta (697) a Lucembursko (3 502).

Zastoupení žen v profesích v oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT) zůstává v rámci EU významnou oblastí genderových nerovností. Přestože digitální ekonomika představuje nejrychleji rostoucí segment trhu práce, ženy jsou v ICT profesích nadále výrazně nedostatečně zastoupeny, zejména ve vysoce kvalifikovaných pozicích a vedoucích funkcích.

⁷⁴ UN Women. "How AI Reinforces Gender Bias—and What We Can Do About It." UN Women News. 2025.

<https://www.unwomen.org/en/news-stories/interview/2025/02/how-ai-reinforces-gender-bias-and-what-we-can-do-about-it>

⁷⁵ Tamtéž.

⁷⁶ UN Women. "Interview: Gender Equality Is Key to a Just Renewable Energy Future." UN Women News. 2025.

<https://www.unwomen.org/en/news-stories/interview/2025/04/interview-gender-equality-is-key-to-a-just-renewable-energy-future>

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ Tamtéž.

Tabulka 4: Podíl žen v ICT oborech na celkový počet v EU (2013-2023)

Rok	Zastoupení žen v ICT oborech (%)	Cíl EU pro rok 2030 (% z celkového počtu ICT odborníků)
2013	15,50 %	~50 % (konvergence genderů)
2016	16,50 %	~50 % (konvergence genderů)
2019	18 %	~50 % (konvergence genderů)
2023	19,40 %	~50 % (konvergence genderů)

Zdroj: Eurostat, UNECE Group of Experts Meeting on Gender Statistics

Poznámka: Cíl EU pro rok 2030 v oblasti genderové konvergence, často interpretovaný jako téměř rovné zastoupení (např. 45-50 %).

V EU tvoří ženy méně než 20 % osob specializujících se na ICT.⁷⁹ Ještě nižší zastoupení mají ve vedoucích pozicích a v profesích souvisejících s kybernetickou bezpečností či umělou inteligencí.⁸⁰

Nejvýraznější genderová nerovnost je patrná v profesích souvisejících s umělou inteligencí. Rozmanitost v oblasti vývoje AI je zásadní, protože tyto systémy nejsou zcela neutrální – odrážejí hodnoty, perspektivy a předsudky svých tvůrců. Nedostatečná diverzita v pracovních týmech zabývajících se umělou inteligencí tak přímo ovlivňuje výsledné technologie, které často posilují a reprodukují existující nerovnosti spojené s genderem a rasou. Dopady této genderové mezery navíc přesahují samotný technologický sektor. Jelikož umělá inteligence stále více ovlivňuje způsob, jakým interagujeme s institucemi, službami i mezi sebou navzájem, absence různorodých perspektiv při jejím vývoji vyvolává závažné otázky týkající se spravedlnosti, předsudků a reprezentace.⁸¹

⁷⁹ European Institute for Gender Equality (EIGE). Women in the ICT Sector. European Union, n.d.

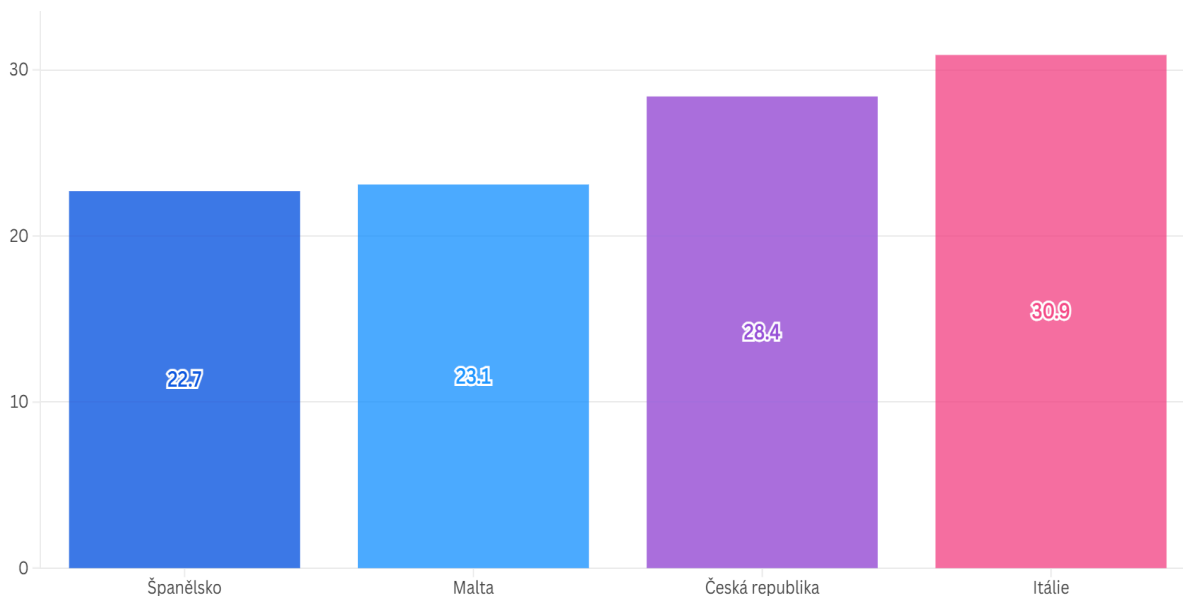
https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/work-life-balance/women-in-ict?language_content_entity=en

⁸⁰ Tamtéž.

⁸¹ Interface Europe. AI's Missing Link: The Gender Gap in the Talent Pool. 2024.

<https://www.interface-eu.org/publications/ai-gender-gap#introduction>

Graf 7: Srovnání zastoupení žen a mužů v AI specializacích v EU (v %)

Zdroj: Revelio Labs, 2024

Data o zapojení žen do pracovních pozic v oblasti umělé inteligence ukazují v celé Evropě přetrvávající genderovou nerovnost, přičemž mezi jednotlivými zeměmi existují výrazné rozdíly. Zatímco některé severské a východoevropské státy, jako je Lotyšsko a Finsko, dosahují více než 40 % zastoupení žen, mnoho velkých zemí EU zůstává výrazně pod touto úrovní. Při bližším pohledu na Itálii (30,9 %), Česko (28,4 %), Maltu (23,1 %) a Španělsko (22,07 %) je patrné, že ženy tvoří méně než jednu třetinu obornic a odborníků v oblasti AI, což zdůrazňuje jejich nedostatečné zastoupení v klíčových odvětvích, která pohánějí digitální a zelenou transformaci Evropy. Tyto údaje jsou obzvláště významné vzhledem k celoevropskému důrazu na inovace a udržitelnost, kde jsou rozmanité perspektivy zásadní pro prevenci posilování stávajících genderových a sociálních předsudků v systémech umělé inteligence. Relativně vyšší podíly v Itálii a Česku oproti Maltě a Španělsku naznačují, že při formování přístupu k profesím v oblasti AI hrají důležitou roli strukturální a kulturní faktory. Celkově tato nerovnoměrná distribuce podtrhuje naléhavou potřebu celoevropských i národních strategií na podporu žen v ICT a AI, které by řešily jak systémové překážky, tak vzdělávací dráhy ovlivňující kariérní volby již od raného věku.

Algoritmická zaujatost představuje významnou výzvu v moderním náboru zaměstnanectva, protože systémy umělé inteligence často reprodukují a zesilují existující lidské předsudky.⁸² Hlavními příčinami jsou zkreslené trénovací datové sady a designová rozhodnutí, která odrážejí historické nerovnosti.⁸³

Hmatatelné dopady této zaujatosti jsou patrné v diskriminačních praktikách při náboru uchazeček a uchazečů o zaměstnání, přičemž byla opakovaně pozorovaná genderová

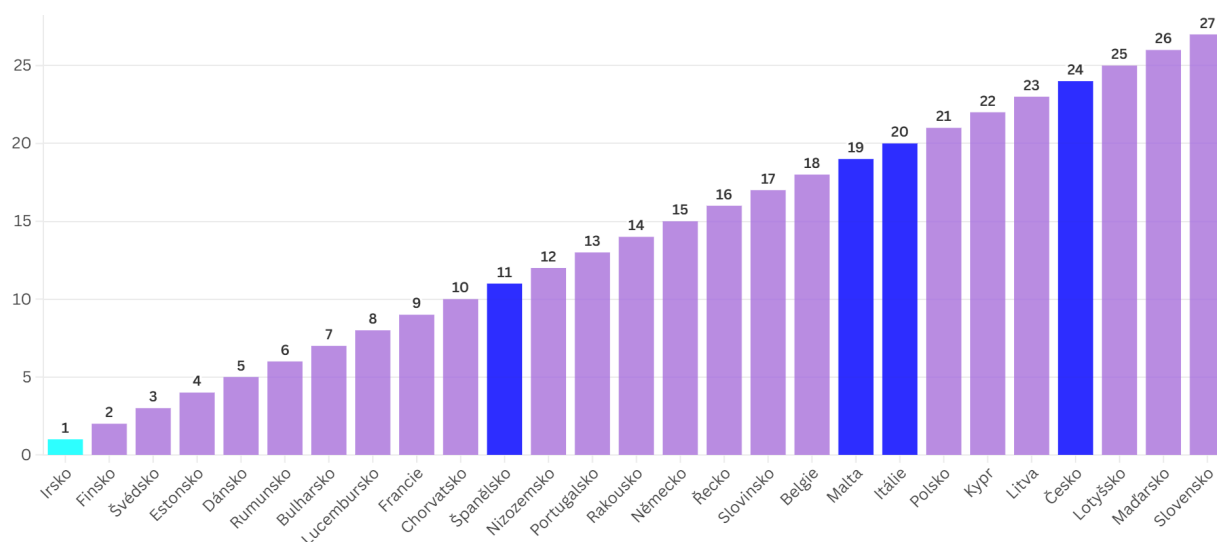
⁸² Kniepkamp, Sophie, Florian Pethig, and Julia Kroenung. "Algorithmic Bias in Job Hiring." Gender Policy Report. 2024. <https://genderpolicyreport.umn.edu/algorithmic-bias-in-job-hiring/>

⁸³ Chen, Zhisheng. "Ethics and Discrimination in Artificial Intelligence-Enabled Recruitment Practices." Humanities and Social Sciences Communications 10, no. 567 (2023). <https://doi.org/10.1057/s41599-023-02079-x>

zaujatost. Ta se projevovала například sníženým hodnocením uchazeček (např. Náborový nástroj společnosti Amazon v roce 2014), ale také rasovou diskriminací či sexistickými a raskistickými výstupy systémů.

K omezení těchto problémů se doporučuje vícevrstvý přístup. Technická řešení zahrnují tvorbu méně zkreslených datových sad prostřednictvím metod, jako je přeuspořádání nevyvážených dat, využívání spravedlivějších datových zdrojů, kombinace „malých dat“ s „velkými daty“ a využití autonomního testování a technik oversamplingu.⁸⁴ Klíčové je také zvýšení transparentnosti algoritmů s cílem řešit problém „černé skříňky“ (anglicky: algorithmic black box), což umožňuje lepší porozumění a nápravu problematických algoritmů.⁸⁵ Dále mohou pomoci technologické nástroje, jako je software Blendoor, de-kouplovací techniky a nástroje pro detekci zaujatosti, například What-If Tool od Googlu a Fairness Flow od společnosti Facebook, které pomáhají identifikovat a snižovat míru zkreslení.⁸⁶ V neposlední řadě je nezbytná také algoritmická gramotnost jak u uchazeček a uchazečů o zaměstnání, tak u hodnotících osob, aby se posílilo kritické porozumění možným rizikům umělé inteligence a podpořilo spravedlivé zacházení a rovné pracovní příležitosti pro všechny.

Graf 8: Odborné dovednosti a zaměstnanost

Zdroj: [Hodnotící tabulka WiD. 2024](#)

Tento graf porovnává země EU podle jejich umístění v dimenzi „Odborné dovednosti a zaměstnanost“ v rámci Women in Digital Scoreboard 2024.⁸⁷ Irsko se umístilo na prvním místě, následované Finskem (2.), Švédskem (3.) a Estonskem (4.), což potvrzuje silnou výkonnost severských zemí v oblasti rozvoje digitálních odborných dovedností a zaměstnanosti žen. Na opačném konci žebříčku se nacházejí nejslabší výsledky na Slovensku (27.), v Lotyšsku (26.) a Maďarsku (25.), což naznačuje významné problémy v podpoře žen

⁸⁴ Chen, Zhisheng. "Ethics and Discrimination in Artificial Intelligence-Enabled Recruitment Practices." *Humanities and Social Sciences Communications* 10, no. 567 (2023). <https://doi.org/10.1057/s41599-023-02079-x>

⁸⁵ Tamtéž.

⁸⁶ Tamtéž.

⁸⁷ European Commission. "Women in Digital Scoreboard 2024." *Shaping Europe's Digital Future* (news). 2024. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/women-digital-scoreboard-2024>.

v digitálních odborných profesích v těchto zemích.

Mezi partnerskými zeměmi patří Česko (24.) a Itálie (20.) k nejnižše umístěným, což ukazuje na výrazné mezery v digitálních odborných dovednostech žen a jejich zastoupení v ICT profesích. Malta (19.) si rovněž vede slabě, přestože v jiných digitálních oblastech často dosahuje lepších výsledků. Španělsko (11.) mezi těmito zeměmi vyniká středním umístěním. Celkově však partnerské země výrazně zaostávají za nejlépe hodnocenými státy, což zdůrazňuje regionální rozdíly v oblasti digitální zaměstnanosti žen napříč EU.

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Národní iniciativy zaměřené na podporu účasti žen v technologických kariérách a profesním rozvoji

V **Česku**, byla založena organizace **Czechitas**, která podporuje ženy v oblasti technologií a pomáhá snižovat genderovou nerovnost. Nabízí komplexní IT kurzy a workshopy, které jsou převážně dostupné online, aby oslovily ženy napříč celou zemí včetně mladých profesionálek, matek vracejících se na trh práce a žen z venkovských oblastí. Czechitas poskytuje také karierní workshopy, individuální konzultace a cílenou podporu pro matky, čímž reflektuje složitou povahu digitální inkluze žen a sladování pracovního a rodinného života..

V **Itálii**, projekt **IT@Ca**, podporovaný Fondem pro digitální republiku, nabízí bezplatné a individuálně přístupné vzdělávání a zprostředkování zaměstnání pro 210 žen, včetně zranitelných skupin, jako jsou migrantky a osoby vyloučené z trhu práce. Důležitou součástí projektu jsou služby podporující sladění studia a práce, včetně dětské péče a zajištění stáží s vysokou mírou následného pracovního uplatnění, což přímo reaguje na potřeby žen s pečovatelskými povinnostmi.

Irsko založilo projekt **Women-ReBoot** zaměřený specificky na ženy, které se vracejí do technologického sektoru po karierní přestávce, často z důvodu rodinné péče. Iniciativa poskytuje intenzivní školení pro aktualizaci dovedností, placenou pracovní praxi a zahrnuje individuální koučink, mentoring a skupinovou podporu, čímž zároveň ukazuje přínosy zaměstnávání zkušených žen vracejících se na trh práce.

Inovační úroveň digitálních nerovností

Inovace, ať už prostřednictvím zakládání startupů, navrhování nových technologií nebo utváření nových trhů, představují oblast charakteristickou nejistotou, vysokým rizikem, konkurencí a rychlými změnami. Úspěch v tomto prostředí často vyžaduje finanční kapitál, silné sítě kontaktů a ochotu podstupovat riziko, což systematicky znevýhodňuje ženy a další osoby čelící strukturálním bariérám a genderové předpojatosti související s pečujícími povinnostmi, ekonomickou nejistotou nebo vyloučením z mužsky dominovaných odvětví. Tato genderová nerovnost v oblasti inovací není pouze otázkou zastoupení, ale ovlivňuje také to, kdo určuje, které problémy stojí za řešení, či potřeby budou naplněny a kdo bude profitovat

z technologického pokroku.

Ženy jsou v inovačních ekosystémech výrazně nedostatečně zastoupené. Podle patentových dat z let 2018–2021 tvoří v EU pouze 9 % vynálezců/vynálezkyň a tento podíl zůstává v poslední dekádě stagnující. Více než 90 % patentových přihlášek podávají výhradně mužské nebo převážně mužské týmy, zatímco pouze 4 % podávají výhradně ženské týmy a dalších 5 % genderově vyvážené týmy (She Figures 2024).⁸⁸

Genderová nerovnost je podobně výrazná také v digitálním podnikání. Na celosvětové úrovni je pravděpodobnost, že muži založí technologicky orientovaný podnik, pět- až desetkrát vyšší než u žen.⁸⁹ Podle EU Start-up Monitoru je v Evropě pouze 7 % startupů založeno čistě ženskými týmy, zatímco 64 % tvoří výhradně mužské týmy.⁹⁰ Celkově tvoří ženy jen 14,8 % zakladatelek startupů v EU a pouze 6 % evropských žen se zapojuje do rané fáze podnikání, což v roce 2016 představovalo nejnižší míru ženské participace na světě.⁹¹

Tabulka 5: Zastoupení žen a mužů v digitálním leadershipu a startupech v EU

Rok	Ukazatel	Ženy	Muži
2024	% Podíl všech ženských tech startup týmů	69 000+, s financováním 309 mld. USD od založení	-
2024	% Podíl na globálním venture kapitálu	2,3 % (~6,7 mld. USD)	83,6 % (~241,9 mld. USD)
2024	Průměrná velikost investičního kola	~5,2 mil. USD	~11,7 mil. USD
2023	% Zastoupení v technologických pozicích	25 %, 5 % ve vedoucích pozicích	-
2022	% Podíl zakladatelstva deep tech startupů	14 % (týmy vedené ženami)	76% (týmy vedené muži)

Zdroj: Europe Commission, SciencesPo-Women in Business, SISTA BCG, Founders Forum Group

Tato nedostatečná reprezentace je zakořeněná v komplexní síti genderových a intersekcionálních bariér, mezi něž patří zkreslení v procesů financování, vyloučení z rychle rostoucích odvětví, neflexibilní podnikatelské prostředí a přetrvávající stereotypy týkající se pečovatelských rolí a schopností vést.⁹² Tyto systémové překážky nedopadají na všechny ženy stejně: mladé matky, ženy z marginalizovaných komunit a osoby bez finančního zázemí jsou v inovačních prostředích neúměrně častěji vylučovány.

Zvlášť významnou překážkou je omezený přístup žen k finančnímu kapitálu. Podle průzkumu

⁸⁸ Directorate-General for Research and Innovation, European Commission. She Figures 2024: Gender in Research and Innovation. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025. South EU Neighbours. "She Figures 2024 —Compressed PDF."

2025. https://www.eumedbridge.eu/wp-content/uploads/2025/02/she-figures-2024-KI0924566ENN_compressed.pdf

⁸⁹ SPF (Social & Public Services Foundation). "SPF Gender News: 8 December 2023." SPF. 2023.

<https://www.spf.org/en/gender/news/20231208.html>

⁹⁰ Young European Ambassadors. "Women's Participation in the EU's Digital Economy: Bridging the Gap." EU Neighbours East. 2024.

<https://euneighbourseast.eu/young-european-ambassadors/blog/womens-participation-in-the-eus-digital-economy-bridging-the-gap/>

⁹¹ Gender STI. Women in the Digital Age. 2024.

<https://www.gender-sti.org/wp-content/uploads/2024/12/Women-in-the-digital-age.pdf>

⁹² European Commission, Directorate-General for Research and Innovation. She Figures 2024: Gender in Research and Innovation – Statistics and Indicators. Publications Office of the European Union. 2025.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7646222f-e82b-11ef-b5e9-01aa75ed71a1/language-en>

75 % podnikatelek spoléhá na osobní úspory, 24 % na pomoc rodiny a blízkých osob, ale pouze 27 % se podaří získat bankovní úvěr a méně než 3 % obdrží rizikový kapitál nebo investice od tzv. andělských investorů.⁹³ Tento nedostatek přístupu přetrvává navzdory důkazům, že podniky vedené ženami mají stejné nebo lepší míry splácení úvěru než ty vedené muži. Třetina žen uvádí, že se setkává s diskriminačními postoji ze strany investorů, kteří jejich podnikání často vnímají spíše jako koníček než jako legitimní byznys. To podkopává důvěryhodnost žen a omezuje počáteční rozsah a růstový potenciál jejich podniků, protože ženy mohou investovat pouze tolik, kolik si mohou dovolit riskovat.⁹⁴ Navíc ženy častěji provozují „mikropodniky“ s omezenějšími zdroji a menšími týmy, což může omezovat jejich růstový potenciál a viditelnost v inovačních prostředcích.⁹⁵

Tento problém je dále umocněn úrovní digitální schopností a mírou adopce technologií v podnikání, zejména u menších firem. Digitální transformace je klíčovou prioritou EU, jejímž cílem je umožnit podnikům zlepšovat své produkty a služby a posilovat konkurenceschopnost, často prostřednictvím přesunu prodeje do online prostředí.⁹⁶ EU si pro tuto oblast stanovila ambiciózní cíle, včetně toho, že do roku 2030 by více než 90 % malých a středních podniků (MSP) mělo dosáhnout alespoň základní úrovně digitální intenzity.⁹⁷ Současná data však ukazují výraznou mezeru. V roce 2024 dosáhlo sice 74 % všech podniků v EU alespoň základní úrovně digitální intenzity, u MSP však tento podíl činil 73 %, což je přibližně o 20 procentních bodů méně než cíl pro rok 2030. Naproti tomu velké podniky dosáhly 98 %. Tato nerovnost je ještě výraznější při pohledu na vyšší úrovně digitální intenzity, kde velké podniky vykazují výrazně vyšší podíly (41 % u velmi vysoké a 46 % u vysoké digitální intenzity) ve srovnání s MSP (6 % u velmi vysoké a téměř 27 % u vysoké digitální intenzity). Většina MSP se nachází na nízké (40 %) nebo velmi nízké (27 %) úrovni digitální intenzity.⁹⁸

Tato digitální propast se dále promítá do míry adopce konkrétněji technologií, které jsou klíčové pro moderní růst podniků a jejich viditelnost:

- Cloudové služby: V roce 2023, 78 % velkých podniků nakupovalo cloudové služby, zatímco u MSP to bylo pouze 44 %.
- Umělá inteligence (AI): V roce 2024 využívalo AI 41 % velkých podniků, ve srovnání s pouhými 13 % MSP.
- Sociální média pro podnikání: Zatímco v roce 2023 používalo sociální média 62 % všech podniků v EU, u velkých podniků to bylo 86 %, oproti 60 % u MSP.
- E-prodej: V roce 2024 realizovalo e-prodej 46 % velkých podniků, což je více než dvojnásobek oproti MSP (23 %). V důsledku toho tvořil e-prodej 24 % celkového obratu velkých podniků, ale pouze 12 % u MSP.

⁹³ Eurochambres & UN Women (Europe and Central Asia Regional Office). Eurochambres Women Entrepreneurs Survey 2025: Unveiling Insights from the Women Entrepreneurs. Brussels: Eurochambres / UN Women. 2025. <https://www.eurochambres.eu/wp-content/uploads/2025/04/Eurochambres-Women-Entrepreneurs-survey-2025-Unveiling-insights-from-the-women-entrepreneurs.pdf>

⁹⁴ Tamtéž.

⁹⁵ Tamtéž.

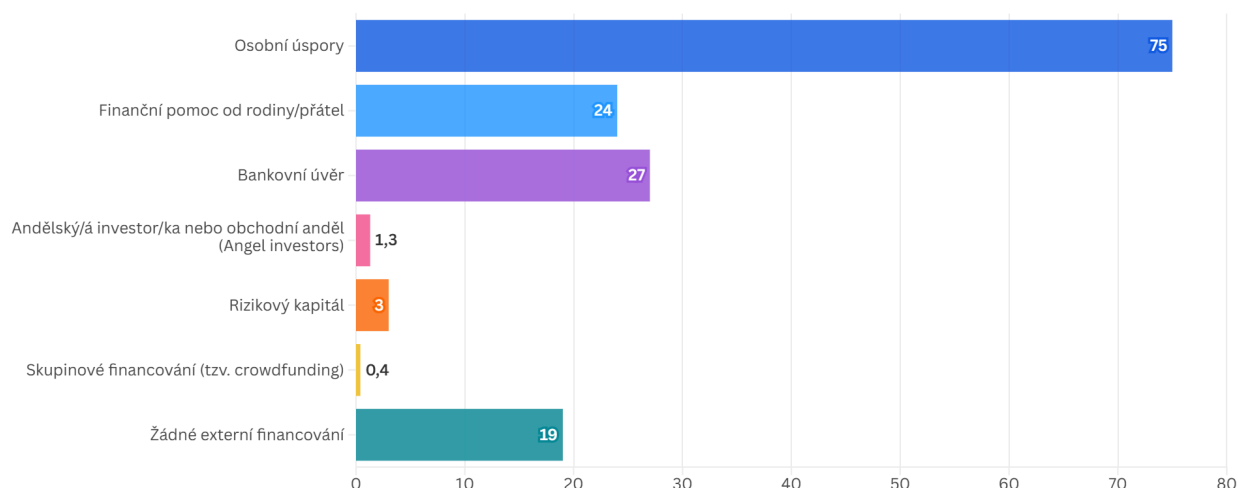
⁹⁶ Eurostat. Digitalisation in Europe – 2025 Edition. Interactive Publication. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2025. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/digitalisation-2025#e-government>

⁹⁷ Tamtéž.

⁹⁸ Eurostat (European Commission). Digitalisation in Europe – 2025 Edition. Interactive Publication. Luxembourg: Publications Office of the European Union. 2025. ISBN 978-92-68-23626-0; ISSN 2600-3368; DOI: 10.2785/3102705. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/digitalisation-2025#e-government>

Vzhledem k tomu, že ženy častěji působí v rámci “mikropodniků”, které spadají do kategorie MSP, čelí tyto podniky přirozeně větším výzvám při dosahování vysoké úrovně digitální intenzity.⁹⁹ Jejich nižší míra adopce klíčových digitálních technologií, jako je cloud, computing, umělá inteligence a strategické využívání sociálních médií, přímo omezuje jejich schopnost inovovat, oslovovat širší online trhy, zvyšovat ziskovost (a tím i stabilitu) a zlepšovat efektivitu. Tato digitální nevýhoda může skutečně omezovat počáteční rozsah a růstový potenciál podniků a snižovat jejich viditelnost v inovačních prostředích, protože jsou méně vybaveny k efektivní konkurenci v stále více digitalizované evropské ekonomice.¹⁰⁰

Graf 9: Zdroje financování využívané respondentkami (podnikatelkami) při zahájení podnikání.

*Obchodní anděl nebo také andělský investor/ka je český výraz pro anglické termíny angel investor/business angel, který označuje jedince, jenž poskytuje kapitál pro zakládání podniků, obvykle výměnou za podíl ve společnosti či participaci na zisku společnosti.

Zdroj: [Eurochambres, 2025](#)

Dopady těchto předsudků se odrážejí v příjmech i zastoupení ve vedoucích pozicích. Ženy pracující ve start-upech vydělávají méně než jejich mužští kolegové a jejich mzdový rozdíl oproti mužům je více než dvojnásobný oproti průměru EU.¹⁰¹ Ženy jsou také výrazně nedostatečně zastoupeny ve strategických rolích, kde zastávají pouze 13 % pozic v nejvyšším vedení (C-suite) v evropských technologických firmách. Tato nerovnost začíná již na počátku kariéry: ženám jsou často nabízeny nižší nástupní platy a genderové předsudky v jednání o mzdě přetrvávají bez ohledu na zkušenost či postup v kariéře.¹⁰²

Dalšími zásadním problémem je sektorová segregace. Podniky vedené ženami jsou typicky soustředěny do službových odvětví, jako je maloobchod, vzdělávání nebo zdravotnictví, zatímco v oblastech STEM a vysoce technologických inovací zůstávají ženy nedostatečně zastoupeny. To omezuje jejich přístup k rychle rostoucím a vysoce ziskovým odvětvím i

⁹⁹ Eurochambres & UN Women (Europe and Central Asia). Eurochambres Women Entrepreneurs Survey 2025: Unveiling Insights from the Women Entrepreneurs. Brussels: Eurochambres / UN Women. 2025.
<https://www.eurochambres.eu/wp-content/uploads/2025/04/Eurochambres-Women-Entrepreneurs-survey-2025-Unveiling-insights-from-the-women-entrepreneurs.pdf>

¹⁰⁰ Tamtéž.

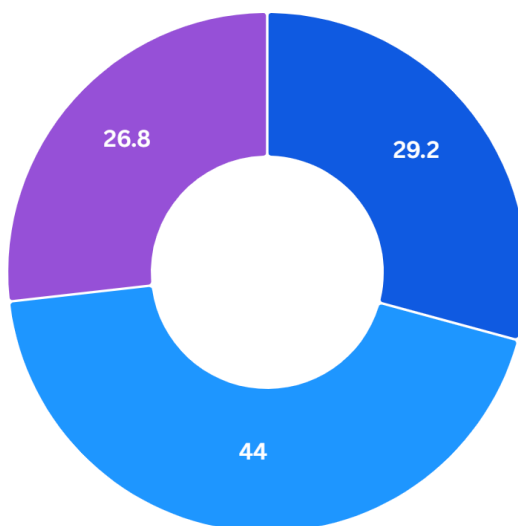
¹⁰¹ Figures.hr. “Gender Pay Gap in European Startups: How To Reduce It?” Figures.hr. 2022.
<https://figures.hr/post/the-gender-pay-gap-in-european-startups>

¹⁰² Sifted. “How to Fix Gender Pay Gap.” Sifted. 2023. <https://sifted.eu/articles/how-to-fix-gender-pay-gap>

k sítím, v nichž jsou inovace nejvíce oceňovány. V mužsky dominantních oblastech, jako je IT, ženy navíc uvádějí vyšší tlak na prokazování své odborné způsobilosti a větší tlak na to působit „profesionálně”.¹⁰³

Graf 10: Míra souhlasu podnikatelek s výroky souvisejícími s genderovým vnímáním (v %)

- Domnívám se, že kdybych byla muž, bylo by pro mě snazší dosáhnout mé současné pozice a/nebo platu
- Domnívám se, že musím vypadat profesionálně, abych na obchodních schůzkách působila důvěryhodná
- Domnívám se, že těhotenství a mateřství byly nebo budou překážkou v mé kariéře

Zdroj: [Eurochambers. 2025](#)

Výzkum organizace Women Founders in European Deep Tech ukazuje, že „přítomnost ženy v zakladatelském týmu vede k nižšímu financování a nižším valuacím, což představuje významnou zátěž pro startup“, přičemž tato „nevýhoda vychází ze soukromých zdrojů financování”.¹⁰⁴ To zdůrazňuje, jak implicitní předsudky nadále ovlivňují investiční rozhodování.¹⁰⁵

Ačkoli se podnikání často považuje za nutnost motivovanou finančními okolnostmi, většina žen v Evropě do něj nevstupuje z nouze, ale z vlastní volby, motivovaná snahou o flexibilitu, nezávislost a osobní naplnění.¹⁰⁶ Pouze malá část žen uvádí nedostatek jiných pracovních příležitostí jako důvod pro zahájení podnikání.¹⁰⁷ Tento obraz však zakrývá hlubší nerovnost: ženy, které by z podnikatelské autonomie profitovaly nejvíce – tedy ty v nejistých ekonomických podmínkách – jsou zároveň těmi, které k ní mají nejomezenější přístup, a to kvůli nedostatku kapitálu, slabým sítím kontaktů a nedostatečné institucionální podpoře. Internalizované genderové normy tento problém dále prohlubují a přispívají k přetrvávající mezeře v sebevědomí. Mezinárodní data ukazují, že téměř polovina žen v EU a OECD uvádí,

¹⁰³ Eurochambres & UN Women (Europe and Central Asia). Eurochambres Women Entrepreneurs Survey 2025: Unveiling Insights from the Women Entrepreneurs. Brussels: Eurochambres / UN Women. 2025. <https://www.eurochambres.eu/wp-content/uploads/2025/04/Eurochambres-Women-Entrepreneurs-survey-2025-Unveiling-insights-from-the-women-entrepreneurs.pdf>

¹⁰⁴ European Institute of Innovation & Technology (EIT), European Investment Fund (EIF), and European Investment Bank (EIB) Advisory Services. Women Founders in European Deep Tech Startups: Main Findings Report. November 2024. https://supernovas.eitcommunity.eu/wp-content/uploads/2024/11/Executive_Summary_Supernovas_Digital_FV.pdf

¹⁰⁵ Tamtéž.

¹⁰⁶ Eurochambres & UN Women (Europe and Central Asia). Eurochambres Women Entrepreneurs Survey 2025: Unveiling Insights from the Women Entrepreneurs. Brussels: Eurochambres / UN Women. 2025. <https://www.eurochambres.eu/>

¹⁰⁷ Tamtéž.

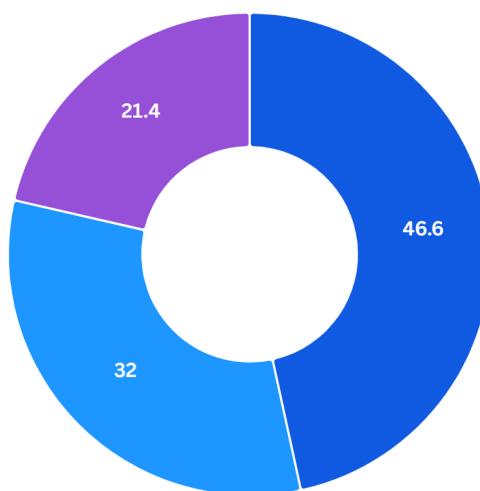
že je od podnikání odrazuje strach z neúspěchu, a ženy mají pouze 75% pravděpodobnost oproti mužům, že věří ve své potřebné dovednosti.¹⁰⁸ To naznačuje „skutečné rozdíly v dovednostech a v míře sebevědomí“.¹⁰⁹

Tato bariéra se však zdá být výraznější spíše v počáteční fázi podnikání. Například v průzkumu zaměřeném na podnikatelky pouze 7,5 % respondentek uvedlo strach z neúspěchu nebo nejistou návratnost investic jako hlavní překážku při zavádění nových technologií.¹¹⁰ Místo toho poukazovaly na konkrétní systémové problémy, jako je administrativní zátěž (43 %), získávání zákazníků (43 %), sladování pracovních a pečovatelských povinností (41 %), omezené likvidita (36 %) a nedostatek času na rozvoj dovedností (25 %).¹¹¹ To naznačuje, že strach z neúspěchu hraje významnější roli ve fázi vstupu do podnikání, zatímco po jeho zahájení převažují strukturální překážky.

„Dvojitá zátěž“, kdy se od žen očekává zvládání jak pracovních, tak domácích povinností, významně ovlivňuje jejich schopnost plně se zapojit do inovačních aktivit, přičemž 41 % podnikatelek uvádí sladování pracovního a osobního života jako trvalou výzvu.¹¹² Nedostatek dostupné péče o děti a přetrvávající normy spojené s mateřstvím snižují ženám čas, energii i flexibilitu pro rozvoj podnikání. V důsledku toho ženy častěji vedou mikropodniky s omezenými zdroji a nižší viditelností.¹¹³

Graf 11: Dopad zavedení finančních institucí nebo investujících osob zaměřených na ženy na jejich sebevědomí (v %).

■ Ano, zvýšilo by to moje sebevědomí ■ Ne, nemělo by to vliv na moje sebevědomí ■ Nejsem si jistý/jistá

Zdroj: [Eurochambres, 2025](#)

Podle průzkumů by 46 % žen mělo větší sebevědomí při hledání financování, pokud by existovalo více finančních institucí nebo investujících osob zaměřených specificky na podporu

¹⁰⁸ The New European. "6 Numbers to Understand Women's Barriers to Entrepreneurship." The New European, n.d.

<https://www.theneweuropean.eu/archives/6-numbers-to-understand-womens-barriers-to-entrepreneurship>

¹⁰⁹ Tamtéž.

¹¹⁰ Eurochambres & UN Women (Europe and Central Asia). Eurochambres Women Entrepreneurs Survey 2025: Unveiling Insights from the Women Entrepreneurs. Brussels: Eurochambres / UN Women. 2025.

<https://www.eurochambres.eu/wp-content/uploads/2025/04/Eurochambres-Women-Entrepreneurs-survey-2025-Unveiling-insights-from-the-women-entrepreneurs.pdf>

¹¹¹ Tamtéž.

¹¹² Tamtéž.

¹¹³ Tamtéž.

podniků vedených ženami. To zdůrazňuje posilující roli, kterou může hrát genderově citlivé finanční prostředí.¹¹⁴

Digitální gramotnost představuje další překážku. Ačkoli téměř všechny podnikatelky uznávají význam technologií pro růst podnikání, více než polovina uvádí nedostatečné digitální dovednosti a chybějící školení. Náklady na technologické nástroje a „časová chudoba“ způsobená pečovatelskými povinnostmi ztěžují ženám možnost dále rozvíjet své dovednosti, což omezuje jejich schopnost uspět v rychle se vyvíjejících technologických odvětvích.¹¹⁵

A na konec tzv. „investiční paradox“ odhaluje výrazný rozpor. Přestože data ukazují, že starupy vedené ženami dosahují o 63 % lepších výsledků než ty vedené muži, získávají výrazně méně financí.¹¹⁶ V roce 2019 směřovalo 93 % veškerého kapitálu investovaného do evropských startupů do týmu složených výhradně z mužů¹¹⁷ a 92 ze 100 investovaných dolarů připadalo mužům.¹¹⁸ Tyto statistiky ukazují nejen na tržní neefektivitu, ale také promarněnou příležitost pro inovace a inkluzivní ekonomický růst.

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Politiky podporující ženské podnikání, podporující genderovou rovnost v digitálních profesích a technologických kariérách.

Program **Women Leadership Evropské rady pro inovace (EIC)** nabízí specializovaný mentoring, networkingové příležitosti a podporu škálování podnikání s cílem pomoci podnikatelkám růst v oblasti digitálních inovací.

Iniciativa Women TechEU poskytuje cílené financování a mentoring specificky pro starupy v oblasti deep-tech vedené ženami, s cílem podpořit jejich růst a úspěch.

EU Gender Equality Strategy 2020-2025 aktivně podporuje vyvážené zastoupení žen a mužů v STEM oborech a zlepšuje příležitosti žen v technologiích prostřednictvím politických doporučení a vyhrazeného financování projektů zaměřených na genderovou rovnost.

Digital4Her podporuje ženské vedení v digitálním sektoru prostřednictvím mentoringových programů a networkingových akcí.

Gender Balance on Corporate Boards Directive zavádí genderové kvóty pro zastoupení v představenstvech velkých společností s cílem řešit systémové nerovnosti na trhu práce.

Iniciativa Equal Pay zavádějí rámce pro audity rovného odměňování a transparentnost mezd, což přispívá ke spravedlivějšímu prostředí v digitálních profesích.

¹¹⁴ Eurochambres & UN Women (Europe and Central Asia). Eurochambres Women Entrepreneurs Survey 2025: Unveiling Insights from the Women Entrepreneurs. Brussels: Eurochambres / UN Women. 2025.

<https://www.eurochambres.eu/wp-content/uploads/2025/04/Eurochambres-Women-Entrepreneurs-survey-2025-Unveiling-insights-from-the-women-entrepreneurs.pdf>

¹¹⁵ Tamtéž.

¹¹⁶ European Parliament, Directorate-General for Parliamentary Research Services. Women in the Digital Sector. Study / Analytical service, ATAG (Legislative Train), EPRS, 2023.

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2023/739380/EPRS_ATAG\(2023\)739380_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2023/739380/EPRS_ATAG(2023)739380_EN.pdf)

¹¹⁷ Tamtéž.

¹¹⁸ Alexandra Geese, MEP. „#EUDigitalManifesto – Closing the Digital Gender Gap.“ Event page. March 4, 2025.

<https://en.alexandrageese.eu/events/eudigitalmanifesto-closing-the-digital-gender-gap/>

Identifikované nerovnosti

Evropská unie si zaslouží uznání za to, že zařadila genderovou rovnost mezi priority své digitální transformace a formulovala ambiciózní strategie i řadu iniciativ zaměřených na vytváření inkluzivní digitální společnosti. Od komplexní Strategie EU pro rovnost žen a mužů na období 2020-2025 až po konkrétní cíle programu Digitální dekáda 2030 tyto rámce dokládají silný politický závazek překonávat digitální genderovou nerovnost. Přesto však bližší pohled odhaluje, že navzdory těmto snahám a mnoha programům zaměřeným na snižování digitální genderových nerovností přetrvávají významné, často hluboce zakořeněné nerovnosti napříč všemi pěti úrovněmi digitální inkluze. Ačkoli politiky existují, jejich skutečná účinnost při odstraňování strukturálních bariér a řešení specifických výzev, kterým čelí různé skupiny digitálně znevýhodněných osob, zůstává otázkou. V této analýze se konkrétně zaměřujeme na ženy a jejich postavení v rámci digitální genderové propasti z intersekcionalní perspektivy, protože, jak naznačují četné výzkumy, digitální prostředí může reprodukovat a dále posilovat již existující nerovnosti.

S rostoucím začleňováním umělé inteligence do digitálních systémů dochází nejen k odrážení stávajících mocenských struktur, ale také k jejich upevňování. Přestože je umělá inteligence často prezentována jako neutrální a objektivní technologie, její fungování je formováno daty, na nichž je trénována, lidmi, kteří ji navrhují, i institucionálními prioritami, jimž slouží. Bez aktivních zásahů tak vznikají zkreslené výsledky, které reprodukují nerovnosti založené na genderu, etnicitě, sociálním postavení, zdravotním znevýhodnění a dalších dimenzích identity. Chceme-li budovat inkluzivní digitální budoucnost, je nezbytné kriticky posuzovat dopady umělé inteligence napříč všemi vrstvami digitální genderové nerovnosti. Současný normativní rámec, včetně Evropského aktu o umělé inteligenci (AI Act), se zaměřuje především na technická rizika a bezpečnost produktů. Tento přístup implicitně předpokládá „standartního“ uživatele, kterým je muž, běloch a osoba bez zdravotního znevýhodnění, čímž marginalizuje zkušenosti mnoha dalších skupin obyvatelstva. Aby bylo zajištěno, že umělá inteligence bude sloužit všem lidem rovným způsobem, je nezbytné začlenit do řízení rizik a hodnocení dopadů na základní práva také genderové hodnocení dopadů (Gender Impact Assessments – GIA). Ta zkoumají, jak systémy umělé inteligence reprodukují nebo naopak narušují genderové a další vzájemně se prolínající nerovnosti, a přispívají tak ke spravedlivější a inkluzivnější digitální správě. Hodnocení se zaměřují na genderově diferencované dopady, včetně intersekcionalních aspektů, jako jsou etnicita, sociální třída, věk či zdravotní znevýhodnění, analyzují roli umělé inteligence při reprodukci nebo transformaci diskriminačních vzorců a vycházejí z genderově rozlišených dat a genderově senzitivních indikátorů například v oblasti zdravotnictví, trhu práce nebo sociální ochrany.¹¹⁹

Bez začlenění těchto přístupů hrozí, že systémy hodnocení rizik budou nadále reprodukovat mechanismy chránící především zájmy dominantních skupin. Inkluzivní správa umělé inteligence je proto stěžejním předpokladem pro dosažení digitální spravedlnosti pro všechny.

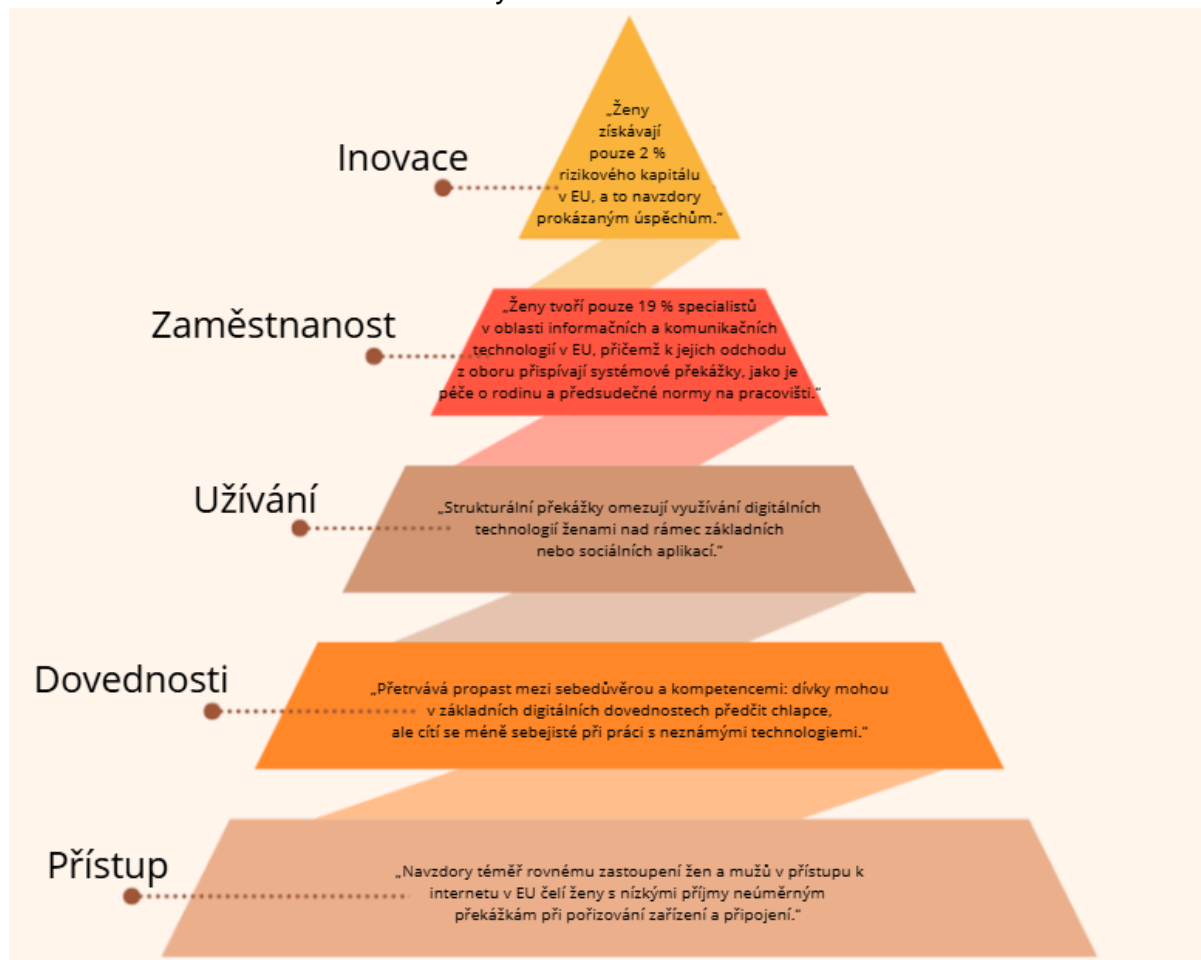
Tvorba politik, regulace a řízení v oblasti digitálních technologií a dat musí aktivně zapojovat ženy, odbornice a odborníky na genderovou problematiku i organizace vedené ženami, včetně komunitních sítí a fokusní skupin. Jen tak lze zajistit, aby digitální transformace neposilovala již existující nerovnosti tím, že přehlédne potřeby osob a skupin, které jsou v datových

¹¹⁹ Karagianni, Anastasia. The EU Artificial Intelligence Act through a Gender Lens. Brussels: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2025.
<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/bruessel/21887-20250304.pdf>

souborech nedostatečně zastoupené nebo zcela neviditelné. Inkluzivní rozhodovací procesy jsou nezbytné pro vytváření spravedlivějších a efektivnějších politik, které budou odrážet zkušenosti a potřeby rozmanitých skupin obyvatelstva.¹²⁰

Konkrétně se tato část zaměřuje na hlavní přetrvávající nedostatky, které poukazují na potřebu cílenějších, intersekcionálně orientovaných a důsledněji implementovaných opatření, jež by zajistila, že digitální budoucnost EU skutečně nikoho neopomene.

Obrázek 2: Nerovnosti ve vícevrstevném analytickém rámci

Zdroj: Projekt Hypatia, 2025

Úroveň přístupu

Přestože je přístup k internetu v EU obecně podobný u mužů i žen, mezi některými skupinami obyvatelstva stále přetrvávají významné rozdíly.¹²¹ Ženy, zejména ty s nižšími příjmy, čelí větším obtížím při zajišťování finančně dostupných digitálních zařízení a internetových

¹²⁰ UN Women. Innovation and Technological Change, and Education in the Digital Age for Achieving Gender Equality and the Empowerment of All Women and Girls: Expert Guidance and Substantive Inputs to Preparations for the 67th Session of the Commission on the Status of Women. New York: UN Women, 2023. https://www.unwomen.org/sites/default/files/2023-02/230213%20BL%20S22613%20UNW%20CSW67_v04%20%282%29.pdf

¹²¹ Eurostat. "EU Employment and Digital Economy Statistics." Eurostat News. 2023. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/edn-20230801-1>

služeb.¹²² Tyto problémy jsou dále prohlubovány přetrvávajícími socioekonomickými nerovnostmi a rozdíly v odměňování žen a mužů. Významnou překážku představují také nedostatky v digitální infrastruktuře ve venkovských oblastech, které omezují přístup žen k digitálním technologiím, a to zejména s ohledem na jejich geografické rozmístění a podíl na neplacené, často „neviditelné“ práci v domácnosti.¹²³ Současně na úrovni EU chybí podrobnější data o vlastnictví mobilních telefonů a chytrých zařízení členěná podle genderu, což ztěžuje komplexní porozumění překážkám v přístupu k digitálním zařízením.¹²⁴

Úroveň dovedností

Mladé ženy v EU vykazují vyšší úroveň základních digitálních dovedností než muži. Přesto však přetrvává tzv. „nerovnost mezi kompetencemi a sebedůvěrou“ (confidence-competence gap), kdy si dívky při práci s neznámými digitálními zařízeními zpravidla méně věří.¹²⁵ Tento rozdíl je obzvláště patrný v oblasti pokročilých digitálních dovedností, protože ženy se méně častěji zapojují do činností, jako je programování, tvorba digitálního obsahu nebo využívání mobilního internetu k profesním účelům.¹²⁶ Hluboce zakořeněné genderové stereotypy, které spojují obory STEM s tradičně maskulinními charakteristikami, aktivně odrážejí dívky od volby studia a kariéry v oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT).¹²⁷ Zároveň pečovatelské povinnosti nepřiměřeně dopadají na ženy a vedou k tzv. časové chudobě, která omezuje jejich možnost získávat a průběžně rozvíjet digitální dovednosti a často je vylučuje z účasti na strukturovaných vzdělávacích příležitostech.¹²⁹ ¹³⁰

Úroveň užívání

Ženy často využívají digitální technologie především k méně komplexním činnostem a ve srovnání s muži se méně zapojují do aktivit, které mohou přispívat k jejich ekonomickému posílení, jako je internetové bankovníctví nebo online prodej zboží.¹³¹ Tyto rozdíly ve způsobu užívání mají své kořeny ve strukturální nerovnostech, včetně patriarchální kontroly přístupu k internetu a nedostatku relevantního obsahu a komunit zaměřených na potřeby k žen. Mnoho žen s omezenými digitálními dovednostmi využívá mobilní zařízení pouze pro specifické platformy, například sociální sítě, a mají potíže přenášet své dovednosti do používání nových aplikací a digitálních nástrojů.¹³² Ženy, zejména ženy staršího věku, osoby vykonávající

¹²² Streger, Gustavo. "What's the Gender Digital Divide?" Internet Society Foundation. 2024.

<https://www.isocfoundation.org/2024/10/whats-the-gender-digital-divide/>

¹²³ Broadband Commission. "Advocacy Target 7: Equality." Broadband Commission. 2025.

<https://www.broadbandcommission.org/advocacy-targets/7-equality/>

¹²⁴ GSMA. "Digital Inclusion: Reducing the Usage Gap." GSMA. 2025.

<https://www.gsma.com/solutions-and-impact/connectivity-for-good/external-affairs/uncategorised/digital-inclusion-reducing-the-usage-gap/>

¹²⁵ Eurostat. "Digital Economy and Society Statistics – Households and Individuals." Eurostat. 2024.

<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/39761.pdf>

¹²⁶ EU Neighbours East. "Young European Ambassadors." EU Neighbours East.

<https://euneighbourseast.eu/young-european-ambassadors/>

¹²⁷ Gradiant. "Tech Talks: Women's Leadership in Technology." Gradiant. 2025.

¹²⁸ Eurostat. "Digital Economy and Society Statistics – Households and Individuals." Eurostat. 2024.

<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/39761.pdf>

¹²⁹ European Parliament. "The Underlying Causes of the Digital Gender Gap and Possible Solutions for Enhanced Digital Inclusion of Women and Girls." European Parliament. 2018.

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDP/STU\(2018\)604940_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDP/STU(2018)604940_EN.pdf)

¹³⁰ National Center for Biotechnology Information. "Digital Inclusion." NCBI Bookshelf.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK604123/>

¹³¹ EIGE on Gender Mainstreaming in Digital Agenda: European Institute for Gender Equality. "Gender Mainstreaming in the Digital Agenda." EIGE. <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/digital-agenda>

¹³² UN Women. "Innovation and Technological Change, and Education in the Digital Age for Achieving Gender Equality and the Empowerment of All Women and Girls: Expert Guidance and Substantive Inputs to Preparations for the 67th Session of the Commission on the Status of Women." UN Women. 2023.

<https://www.unwomen.org/sites/default/files/2023-02/CSW67-Expert-Group-Meeting-report-en.pdf>

pečovatelské povinnosti a ženy žijící ve venkovských oblastech, jsou navíc často opomíjeny při tvorbě digitálních politik.¹³³ ¹³⁴ V důsledku toho jejich potřeby nejsou dostatečně zohledňovány ani v oblasti digitálních příležitostí, ani při nastavování opatření na ochranu bezpečnosti v online prostředí.

Úroveň zaměstnanosti

Ženy jsou výrazně nezastoupeny na pozicích specializujících se na ICT, kde tvoří pouze 19 % pracovní síly. Nízké zastoupení žen přetrvává také v profesích STEM, přičemž ve zpracovatelském průmyslu představují pouze 22 % zaměstnaných osob v těchto oborech.¹³⁵ ¹³⁶ Tento nepoměr se promítá i do vedoucích a rozhodovacích pozic v technologickém sektoru.¹³⁷ Zřetelně se zde projevuje efekt tzv. „děravého potrubí“ (leaky pipeline), kdy pouze malá část absolventek oborů souvisejících s ICT skutečně vstupuje do tohoto odvětví a ženy s ICT vzděláním pracují v digitálních profesích méně často než muži s ICT vzděláním.¹³⁸ V samotném sektoru ICT navíc ženy častěji zastávají pozice s nižším statutem a menšími možnostmi kariérního růstu.¹³⁹ Náročná norma „ideálního pracovníka či pracovnice“, která je v oborech STEM běžná, nepřiměřeně dopadá na ženy s pečovatelskými povinnostmi a často vede k přerušování kariéry nebo syndromu vyhoření.¹⁴⁰ Problematiku nerovností dále podtrhuje přetrvávající genderová mzdová nerovnost, která v oblasti vědeckého výzkumu a vývoje dosahuje přibližně 20 %.¹⁴¹ ¹⁴²

Úroveň inovací

Ženy jsou výrazně nezastoupeny ve výzkumu a vývoji, kde tvoří méně než 30 % z výzkumných pracovníků a pracovníků, a podíli se pouze na 9 % patentových přihlášek.¹⁴³ ¹⁴⁴ Většina patentových přihlášek přitom pochází z týmů složených výhradně z mužů.¹⁴⁵ Výrazný je také tzv. „investiční paradox“, kdy startupové týmy složené výhradně ze žen získávají v Evropě pouze 2 % celkového objemu rizikového kapitálu, přestože vykazují vyšší míru úspěšnosti a přinášejí lepší návratnost investic.¹⁴⁶ Dalším problémem je skutečnost, že systémy umělé inteligence mohou reprodukovat a prohlubovat existující společenské předsudky v důsledku zkreslených trénovacích dat a nedostatečné diversity vývojových

¹³³ ResearchGate. "Barriers to Digital Inclusion." ResearchGate, 2025.

https://www.researchgate.net/publication/371178730_Barriers_to_Digital_Inclusion

¹³⁴ Streger, Gustavo. "What's the Gender Digital Divide?" Internet Society Foundation, October 30, 2024.

<https://www.isocfoundation.org/2024/10/whats-the-gender-digital-divide/>.

¹³⁵ DisCo. "Digital Empowerment for Inclusive Education." DisCo, 2025. <https://project-disco.org/european>

¹³⁶ EU Neighbours East. "Young European Ambassadors." EU Neighbours East.

<https://euneighbourseast.eu/young-european-ambassadors/>

¹³⁷ Gradiant. "Tech Talks: Women's Leadership in Technology." Gradiant, February 25, 2025.

<https://gradiant.org/en/news/tech-talks-womens-leadership-in-technology/>

¹³⁸ Reddit. "Share of Women Scientists and Engineers." Reddit, 2023.

https://www.reddit.com/r/eutech/comments/1inks7t/share_of_women_scientists_and_engineers_2023/

¹³⁹ European Institute for Gender Equality. "Gender Mainstreaming in the Digital Agenda." EIGE.

<https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/digital-agenda>

¹⁴⁰ National Center for Biotechnology Information. "Digital Inclusion." NCBI Bookshelf.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK604123/>

¹⁴¹ European Commission. "EU Support to Strengthen Gender Equality in STEM." European Commission, 2025.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7646222f>.

¹⁴² Eurostat. "Gender Statistics." Eurostat, 2025. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_statistics

¹⁴³ Society of Women Engineers. "Global STEM Workplace 2025." Society of Women Engineers, 2025.

<https://swe.org/research/2025/global-stem-workplace/>

¹⁴⁴ European Commission. "EU Support to Strengthen Gender Equality in STEM." European Commission, 2025.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7646222f>

¹⁴⁵ Tamtéž.

¹⁴⁶ Taylor & Francis. "Gender and Technology: A Critical Review." Journal of Technology Studies, 2025.

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13691066.2025.2493049>

týmů.¹⁴⁷ To může vést k diskriminačním výsledkům v klíčových oblastech, jako jsou nábor zaměstnankyň a zaměstnanců nebo zdravotní péče.¹⁴⁸ Přestože Evropský akt o umělé inteligenci představuje průkopnický regulační rámec, bývá kritizován za převážně genderově neutrální jazyk a nedostatečné zohlednění intersekcionalních aspektů.¹⁴⁹ Tento nedostatek může vést k přehlížení specifických výzev, kterým čelí marginalizované skupiny žen, a současně neposkytuje jasné mechanismy pro řešení algoritmické zaujatosti.^{150 151}

Navzdory jednoznačným přínosům mentoringu a profesních sítí, zůstává přístup k nim nerovnoměrný. Většina podnikatelek buď nemá přístup k žádné formě mentoringu nebo profesní síti (přibližně jedna třetina), nebo nedokáže najít vhodnou skupinu či program (26 %). Tento deficit přispívá k sociální a profesní izolaci, která dále ztěžuje získávání zákazníků a zákaznic, jež patří mezi nejčastěji uváděné překážky podnikání. Stávající programy navíc často postrádají genderově citlivý design a odpovídající způsoby oslovování cílových skupin, v důsledku čehož je mnoho žen vyloučeno z neformálních i formálních podnikatelských sítí a komunit.¹⁵²

¹⁴⁷ UN Women. "How AI Reinforces Gender Bias—And what we can do about it." UN Women. 2025

<https://www.unwomen.org/en/news-stories/interview/2025/02/how-ai-reinforces-gender-bias-and-what-we-can-do-about-it>

¹⁴⁸ UN Women. Interview: "To advance gender equality and ensure that no one is left behind, data must be the foundation of every policy decision". UN Women. 2025.

<https://eca.unwomen.org/en/stories/interview/2025/05/interview-to-advance-gender-equality-and-ensure-that-no-one-is-left-behind-data-must-be-the-foundation-of-every-policy-decision>

¹⁴⁹ Karagianni, Anastasia. The EU Artificial Intelligence Act through a Gender Lens. Brussels: Friedrich-Ebert-Stiftung. 2025.

<https://collections.fes.de/publikationen/ident/fes/21887>

¹⁵⁰ Babl AI. "EU Grapples with Algorithmic Discrimination Under AI Act and GDPR." Babl AI. 2025.

<https://babl.ai/eu-grapples-with-algorithmic-discrimination-under-ai-act-and-gdpr/>

¹⁵¹ Kundu, Anamika. "The AI Act's Gender Gap: When Algorithms Get It Wrong." Internet Policy Review. 2024.

<https://policyreview.info/articles/news/ai-acts-gender-gap-when-algorithms-get-it-wrong/1743>

¹⁵² Eurochambres. Women Entrepreneurs Survey 2025: Unveiling Insights from the Women Entrepreneurs. Brussels: Eurochambres. 2025.

<https://www.eurochambres.eu/wp-content/uploads/2025/04/Eurochambres-Women-Entrepreneurs-survey-2025-Unveiling-insights-from-the-women-entrepreneurs.pdf>

Překážky, příležitosti a politiky: komparativní analýza napříč zeměmi

Česká republika

Kontext

Česká republika má silné základy v oblasti digitální gramotnosti a využívání internetu, přičemž velká část dospělé populace je pravidelně online a v celkovém přístupu k internetu je patrná minimální genderová nerovnost. Země dosáhla významného pokroku směrem k naplňování cílů EU do roku 2030 v oblasti základních digitálních dovedností. Internet pravidelně využívá více než 87 % dospělých, přičemž genderová nerovnost je prakticky zanedbatelná (87,4 % žen oproti 88,1 % mužů).¹⁵³ Česká republika již také dosáhla více než 86 % cíle EU pro úroveň základních digitálních dovedností.¹⁵⁴ Navzdory existenci komplexních politických rámců, jako je Strategie vzdělávací politiky do roku 2030+, které kladou důraz na celoživotní učení a rozvoj digitálních dovedností¹⁵⁵, přetrvává významná výzva: nízká míra zapojení dospělých do dalšího vzdělávání ve srovnání se zeměmi OECD. Tento trend se od roku 2017 dále zhoršuje, přičemž Česká republika vykazuje vyšší podíl osob, které se neúčastní žádného vzdělávání ani neplánují další vzdělávání (84 % oproti 78 % v EU).¹⁵⁶

Přestože existují politická opatření zaměřená na digitální vzdělávání dospělých, přetrvávají problémy se zapojením dospělých účastníků a účastnic do vzdělávacích aktivit. Tyto obtíže mohou vyplývat z různých faktorů, jako je omezené povědomí o dostupných programech, vnímaná nízká relevance vzdělávací nabídky, časová omezení pracujících osob, finanční bariéry nebo obecně nízká motivace k rekvalifikaci či zvyšování kvalifikace.¹⁵⁷ Tato dlouhodobě nízká míra participace negativně ovlivňuje schopnost země přizpůsobit svou pracovní sílu měnící se digitální ekonomice a naplnit ambiciózní cíle v oblasti digitálních dovedností. Zároveň prohlubuje stávající nedostatek kvalifikované ICT pracovní síly a zvyšuje riziko digitálního vyloučení u některých skupin dospělé populace, zejména u osob pracujících v tradičních odvětvích a u starších věkových kategorií.¹⁵⁸

Navíc, přestože je základní digitální zapojení vysoké, v České republice přetrvává výrazná digitální genderová nerovnost v oblasti pokročilých digitálních dovedností, specializovaných ICT profesí a vedoucích pozic. Ženy jsou zde nedostatečně zastoupeny v technických oborech i v rozhodovacích funkcích. Pouze 19 % českých žen disponuje nadzákladními digitálními dovednostmi oproti 31 % mužů a ženy tvoří pouze 10 % ICT specialistek a specialistů v zaměstnání, což je jeden z nejnižších podílů v rámci EU.¹⁵⁹ Nedostatečné zastoupení žen je patrné také ve vzdělávání v ICT, kde ženy představují pouze 18 % studujících na univerzitní

¹⁵³ Eurostat. Internet Use by Individuals (isoc_ci_ifp_iu). Brussels: European Commission, 2023. <https://ec.europa.eu/eurostat>

¹⁵⁴ European Commission. Women in Digital (WiD) Scoreboard 2024. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2024. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/women-digital-wid-scoreboard-2024>

¹⁵⁵ Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic. Strategy for the Education Policy of the Czech Republic until 2030+. Prague: MEYS, 2020. https://msmt.gov.cz/uploads/Brozura_S2030_online_CZ.pdf

¹⁵⁶ OECD. Education at a Glance 2021: OECD Indicators. Paris: OECD Publishing, 2021.

<https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance-2021-0b8b1e4e-en.htm>

¹⁵⁷ OECD. Getting Skills Right: Future-Ready Adult Learning Systems. Paris: OECD Publishing, 2019.

<https://www.oecd.org/education/getting-skills-right-3c8f6e48-en.htm>

¹⁵⁸ Government of the Czech Republic. The Path to Europe's Digital Decade: Strategic Plan for the Digitalisation of Czechia by 2030. Prague: Office of the Government, 2023. <https://www.vlada.cz/> (pokud lze aplikovat).

¹⁵⁹ Eurostat. Individuals' Level of Digital Skills (isoc_sk_dskl_i). Brussels: European Commission, 2023. <https://ec.europa.eu/eurostat>

úrovni v těchto oborech.¹⁶⁰ Tato nerovnováha je potvrzena indexem hodnotící tabulky Women in Digital (WiD) 2024, který ukazuje, že Česká republika si vede nadprůměrně v oblasti využívání internetu ženami, avšak podprůměrně v oblasti odborných dovedností a zaměstnanosti.¹⁶¹

Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti

Česká republika vykazuje vysokou úroveň základní digitální gramotnosti a využívání internetu napříč populací, přičemž 87 % dospělých pravidelně používá internet a v oblasti obecného přístupu existuje minimální genderová nerovnost (přibližně 87,4 % žen a 88,1 % mužů je online).¹⁶² To ukazuje na téměř vyrovnanou úroveň základní internetové konektivity v rámci obecné populace. V roce 2023 uvedlo 79,9 % žen a 80,1 % mužů, že internet používají denně nebo téměř denně.¹⁶³ Výrazně vysokou míru využívání internetu vykazují v České republice také ženy v domácnosti, u nichž 98,1 % uvedlo každodenní nebo téměř každodenní používání internetu v roce 2023, což naznačuje široce rozšířený základní přístup a pravidelné využívání digitálních technologií právě u této specifické skupiny.¹⁶⁴

Tabulka 6: Každodenní používání internetu a chytrých telefonů v České republice (%)

Rok	Ukazatel	Ženy	Muži
2023	Využívání internetu (denně nebo téměř denně)	79,9	80,1
2023	Využívání internetu (denně nebo téměř denně) - ženy v domácnosti	98,1	-
2024	Používání chytrého telefonu (včetně telefonů bez operačního systému)	84,9	83,6
2024	Používání chytrého telefonu (včetně telefonů bez operačního systému) - ženy v domácnosti	98,0	-
2024	Využívání sociálních sítí	76,1	67,8

Zdroj: [Czech Statistical Office, 2023-2024](#)

Přesto však podrobnější pohled odhaluje významné výzvy v oblasti přístupu a vlastnictví zařízení, zejména u zranitelných skupin. V roce 2024 používalo chytré telefony 84,9 % žen a 83,8 % mužů v Česku, přičemž u žen v domácnosti dosahovalo využívání až 98 %.¹⁶⁵ Navzdory této vysoké míře vlastnictví přetrvávají rozdíly v kvalitě zařízení a v jejich stabilním a kontinuálním používání. Například osoby žijící v sociálním bydlení a osoby ze znevýhodněných socioekonomických skupin mohou sice vlastnit telefon pro hlasové hovory, ale nemají přístup k internetu a jsou tak odkázáni na sociální pracovníky či veřejné knihovny

¹⁶⁰ Eurostat. Tertiary Education Students by Field of Education and Sex (educ_uoe_enrt03). Brussels: European Commission, 2022. <https://ec.europa.eu/eurostat>.

¹⁶¹ European Commission. Women in Digital (WiD) Scoreboard 2024. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2024. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/women-digital-wid-scoreboard-2024>

¹⁶² Eurostat. Individuals – Internet Use by Sex and Age (isoc_ci_ifp_iu). Brussels: European Commission, 2023. <https://ec.europa.eu/eurostat>

¹⁶³ Český statistický úřad. ICT v domácnostech a uživatelé ICT. <https://csu.gov.cz/ict-v-domacnostech-a-uzivatele>

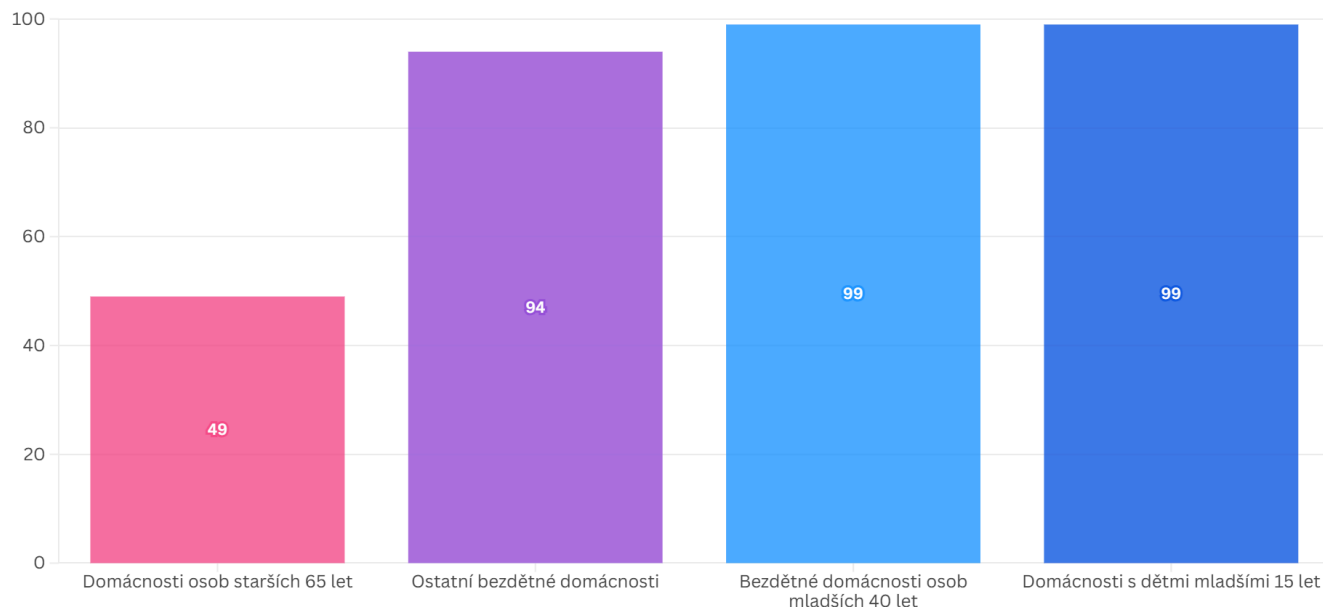
¹⁶⁴ Tamtéž.

¹⁶⁵ Tamtéž.

při řešení online úkonů.¹⁶⁶ Mnohé z těchto osob sice disponují chytrými telefony, ale nemají domácí internetové připojení a mobilní data si pořizují pouze tehdy, když si je mohou finančně dovolit, případně využívají veřejné Wi-Fi sítě.¹⁶⁷ Vyčerpávání mobilních kreditů a závislost na veřejných Wi-Fi sítích odhalují jejich nejistou konektivitu a zároveň zvyšují jejich zranitelnost, protože veřejné sítě často postrádají šifrování a dostatečné zabezpečení, což zvyšuje riziko krádeže osobních dat, sledování a online obtěžování.¹⁶⁸

Osoby staršího věku často zůstávají digitálně vyloučené, upřednostňují starší mobilní telefony bez připojení k internetu a při používání digitálních technologií se spoléhají na podporu rodiny.¹⁶⁹ Některé osoby mají přístup k internetu pouze jednou týdně, například v knihovnách, přičemž rostoucí náklady činí domácí internetovou konektivitu finančně nedostupnou.¹⁷⁰ Tyto příklady ukazují, že samotné vlastnictví zařízení nezaručuje konzistentní ani smysluplný přístup k digitálním technologiím.

Graf 12: Přístup k internetu podle typu domácnosti (2022)

Zdroj: [Europe in data. Access to Internet, 2022](#)

Domácnosti s dětmi mladšími 15 let a domácnosti bez dětí, kde žijí osoby mladší 40 let, vykazují nejvyšší míru připojení k internetu, a to shodně 99 %. To odráží širokou závislost mladších generací a rodin na digitálních technologiích.¹⁷¹ Ostatní domácnosti bez dětí rovněž vykazují vysokou úroveň využívání internetu, přičemž připojeno je 94 % z nich. Naopak pouze 49 % domácností tvořených osobami staršími 65 let má přístup k internetu, což poukazuje na

¹⁶⁶ Česko.Digital. Digitální inkluze. <https://www.cesko.digital/projekty/digitalni-inkluze/home>.

¹⁶⁷ Tamtéž.

¹⁶⁸ Tamtéž.

¹⁶⁹ Tamtéž.

¹⁷⁰ Tamtéž.

¹⁷¹ Český statistický úřad. ICT v domácnostech a uživatelé ICT.

<https://csu.gov.cz/ict-v-domacnostech-a-uzivatele-ict?pocet=10&start=0&podskupiny=402&razeni=-datumVydani>

výraznou digitální nerovnost.¹⁷² Přestože v posledních letech celkově roste míra adopce internetu, osoby starší věkové skupiny nadále zaostávají, často v důsledku nedostatku digitálních dovedností nebo nízké motivace využívat online služby.¹⁷³ Ačkoli je v EU obecně dostupnost internetu vysoká, Česká republika se v rámci EU vyznačuje genderovou nerovností v jeho finanční dostupnosti. V roce 2024 uvedlo 1,2 % žen, že si nemohou dovést internetové připojení, zatímco u mužů to bylo 0,7 %, což poukazuje na ekonomické bariéry, které nepřiměřeně dopadají na ženy.¹⁷⁴

Národní plán rozvoje sítí s velmi vysokou kapacitou (v angličtině Very High-Capacity Networks, VHCN) České republiky, schválený v březnu 2021, si klade za cíl posílit infrastrukturu elektronických komunikací a zajistit vysokorychlostní internet (minimálně 100 Mbps) jak ve venkovských, tak v městských oblastech, včetně podpory sítí 5G.¹⁷⁵ Plán VHCN však zároveň odhaluje investiční mezeru ve výši 15,3 miliardy Kč (přibližně 0,58 miliardy EUR) v oblasti páteřních a přístupových sítí. Tato mezera je závislá na různých programech financování EU, což činí dosažení cílů univerzálního vysokorychlostního připojení zranitelným vůči změnám ve finančních tocích a může dále prohlubovat digitální nerovnost mezi městskými a venkovskými oblastmi.

¹⁷² Český statistický úřad. ICT v domácnostech a uživatelé ICT.

<https://csu.gov.cz/ict-v-domacnostech-a-uzivatele-ict?pocet=10&start=0&podskupiny=402&razeni=-datumVydani>

¹⁷³ Evropa v datech. Pokrytí internetem. <https://www.evropavdatech.cz/clanek/104-pokryti-internetem/#:~:text=Mezi%20lety>

¹⁷⁴ Český statistický úřad. ICT v domácnostech a uživatelé ICT.

<https://csu.gov.cz/ict-v-domacnostech-a-uzivatele-ict?pocet=10&start=0&podskupiny=402&razeni=-datumVydani>

¹⁷⁵ Government of the Czech Republic. The Path to Europe's Digital Decade: Strategic Plan for the Digitalisation of Czechia by 2030. <https://digitalnicesko.mimatic.com/media/files/The Path to Europes Digital Decade The Strategic Plan for the Digitalisation of Czechia by 2030.pdf>

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: České digitální politiky a strategie pro podporu digitální transformace a řešení digitální genderové propasti.

Strategický plán digitalizace České republiky do roku 2030 (Digitální Česko): představuje národní plán, který určuje, jak Česká republika naplní cíle EU v oblasti digitálních dovedností, infrastruktury, transformace podniků a e-governmentu do roku 2030. Stanovuje konkrétní národní cíle, jako je zvýšení úrovně základních digitálních dovedností na 80 %, rozšíření sítí 5G a velmi vysokokapacitních sítí, zvýšení míry využívání cloudových služeb a umělé inteligence v malých a středních podnicích a zlepšení kvality a dostupnosti online veřejných služeb.

Národní strategie umělé inteligence (NAIS) usiluje o to, aby Česká republika patřila mezi evropské lídry v oblasti bezpečného a odpovědného zavádění umělé inteligence, a to prostřednictvím podpory hospodářského růstu a zlepšování kvality veřejných služeb.

Národní plán rozvoje sítí s velmi vysokou kapacitou (VHCN) schválený v roce 2021, se zaměřuje na rozšíření vysokorychlostní internetové infrastruktury ve venkovských i městských oblastech, přičemž zároveň identifikuje významnou investiční mezeru, která je z velké části závislá na financování z fondů Evropské unie.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ usiluje o modernizaci vzdělávacího systému, rozvoj kompetencí pro 21. století a podporu digitální gramotnosti dospělých, přestože přetrvávají problémy s nízkou mírou zapojení dospělých do dalšího vzdělávání..

Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030 představuje širší vládní rámec zaměřený na vytváření společnosti, ve které mohou všechny osoby plně rozvíjet svůj potenciál, přičemž explicitně propojuje oblast digitální inkluze, rozvoje dovedností a řešení kybernetického násilí.

Úroveň užívání v rámci digitální genderové nerovnosti

Úroveň využívání v rámci digitální genderové nerovnosti odhaluje kvalitativní nerovnosti v tom, jak jsou digitální technologie používány. Zatímco ženy vynikají v digitální komunikaci a online nakupování, muži častěji dominují v aktivních formách digitální zábavy jako je hraní her, a ve využívání formálních online služeb. Mezi hlavní překážky patří časová chudoba, sdílená zařízení v domácnosti a negativní online zkušenosti, které nepřiměřeně dopadají na ženy a zranitelné skupiny. Důležitým neformálním mechanismem digitální inkluze je mezigenerační učení. Skutečná digitální inkluze však vyžaduje řešení těchto rozdílů ve způsobu využívání, podporu bezpečnějších online prostředí a rozvoj praktických digitálních dovedností přizpůsobených různorodým potřebám, aby technologie uživatelky a uživatele skutečně posilovala, nikoli pouze umožňovala pasivní spotřebu.

V roce 2024 používalo internet v posledních třech měsících 87,7 % obyvatelstva České republiky ve věku 16 a více let a 80,0 % jej využívalo denně.¹⁷⁶ Genderová nerovnost v celkovém využívání internetu se výrazně zúžila – zatímco v roce 2015 činila 77,9 % u mužů oproti 73,5 % u žen, v roce 2024 dosahovala 88,1 % u mužů a 87,4 % u žen.¹⁷⁷ Mobilní využívání internetu vzrostlo na 80,9 % v roce 2024, přičemž ženy (81,6 %) mírně převyšují muže (80,2 %), což představuje obrát oproti roku 2015.¹⁷⁸ To ukazuje, že mobilní zařízení fungují jako hlavní vstupní brána k digitálním technologiím zejména pro ženy, včetně těch s pečovatelskými povinnostmi. Mladší věkové skupiny (16-44 let) vykazují téměř univerzální přijetí, zatímco starší generace (65-74 a 75 a více let) zaznamenala výrazný nárůst jak v používání internetu, tak mobilního internetu.¹⁷⁹ Ženy v domácnosti vykazují obzvláště vysokou míru digitální angažovanosti, přičemž 99,1 % z nich používá internet a 96,4 % mobilní internet denně.¹⁸⁰ V roce 2024 využívalo internetové nebo mobilní bankovníctví 77,0 % obyvatelstva ve věku 16 a více let, zatímco 67,7 % nakupovalo online. Ženy v těchto oblastech mírně vedou (77,3 % oproti 76,8 % u mužů v bankovníctví; 68,4 % oproti 67,0 % u mužů v online nakupování), což naznačuje vysokou vnímanou užitečnost digitálních technologií pro správu domácnosti.¹⁸¹ Muži jsou však výrazně častěji zapojeni do formálních online služeb, jako je sjednávání pojištění (22,1 % oproti 13,8 % u žen), energetických smluv (9,4 % oproti 6,2 % žen) a mobilních či internetových tarifů (8,8 % oproti 5,8 % žen).¹⁸² Přijetí chytrých domácích spotřebičů a IoT zařízení zůstává nízká (15,5 % domácností), zejména u osob staršího věku (3,2 % ve věku 65 a více let) a nízkopříjmových domácností, což naznačuje překážky přesahující rámec samotného přístupu k internetu.¹⁸³

¹⁷⁶ Czech Statistical Office. Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech mezi osobami - 2025.

<https://csu.gov.cz/produkty/vyuzivani-informacnich-a-komunikacnich-technologii-v-domacnostech-a-mez-osobami-gnzqhexd0>

¹⁷⁷ Tamtéž.

¹⁷⁸ Český statistický úřad. ICT v domácnostech a uživatelé ICT.

<https://csu.gov.cz/ict-v-domacnostech-a-uzivatele-ict?pocet=10&start=0&podskupiny=402&razeni=-datumVydani>

¹⁷⁹ Czech Statistical Office. Statistická ročenka Jihomoravského kraje.

<https://csu.gov.cz/docs/107508/7b31b02c-b150-93fb-1094-39cfccf234b7/33010324.pdf?version=1.9>

¹⁸⁰ Tamtéž.

¹⁸¹ Czech Statistical Office. Information Society in Figures 2024: Czechia and EU.

<https://csu.gov.cz/docs/107508/4461642f-dcde-2459-101e-38ef225c9278/06100524.pdf?version=1.0>

¹⁸² Czech Statistical Office. Annual Report 2024.

https://csu.gov.cz/docs/107516/35ef138e-746b-fdf7-15aa-e26e8a9f787e/vz_2024_en.pdf?version=1.0

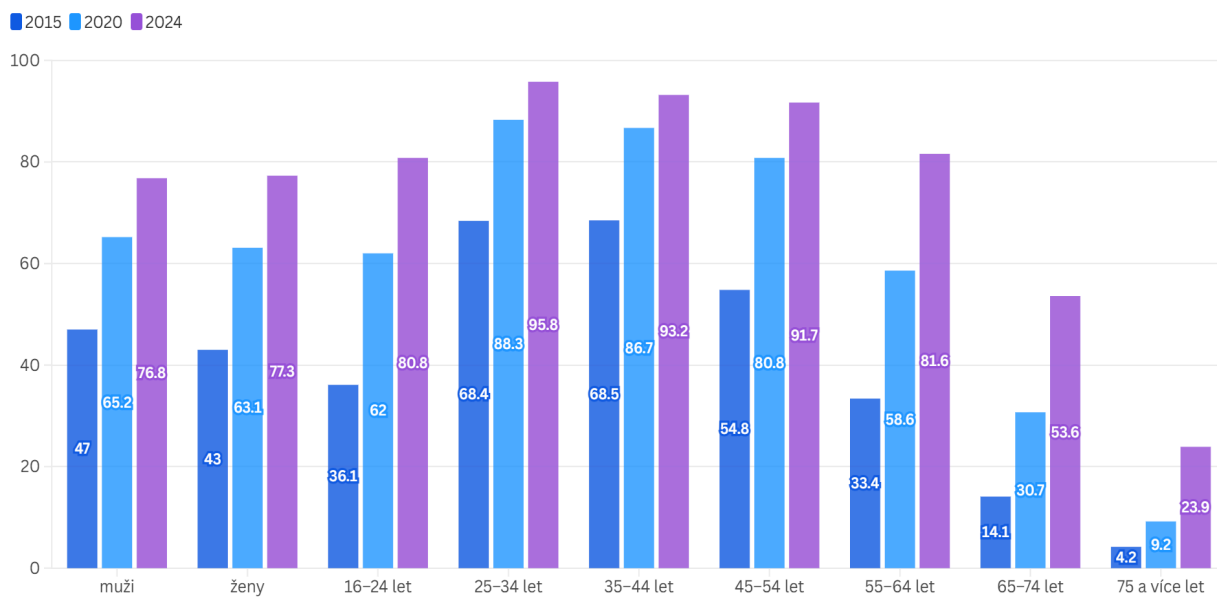
¹⁸³ Tamtéž.

Tabulka 7: Účel a vzorce digitálního zapojení v České republice (2024)

Aktivita	Ženy v %	Muži v %
Komunikace		
Používání emailu	83,3	82,9
Zasílání zpráv (např., WhatsApp)	80,4	76,3
Volání přes internet (např., Skype)	67,5	61,2
Vyhledávání informací		
Vyhledávání informací o produktech/službách	81,3	78,1
Vyhledávání informací o zdraví	52,8	74,2
Vyhledávání informací o cestování	58,2	64,3
Zábava		
Sledování videí (např., YouTube)	68,2	67,6
Poslech hudby	58,4	59,2
Hraní her	25,7	40,4
Používání sociálních sítí	66,5	59,7

Zdroj: [Czech Statistical Office, 2024](#)

Graf 13: Podíl osob využívajících internetové nebo mobilní bankovníctví v České republice, 2015-2024

Zdroj: [Czech Statistical Office, 2024](#)

Vzorci využívání u socioekonomicky znevýhodněných skupin odhalují významné obavy týkající se soukromí a bezpečnosti. Výzkum DigiČesko ukazuje, že osoby z nízkopříjmových domácností často spoléhají na jedno starší zařízení sdílené mezi více členkami a členy domácnosti.¹⁸⁴ To omezuje možnost bezpečného a soukromého zapojení do online prostředí, omezuje kapacitu pro ukládání dat a vytváří nestabilní digitální prostředí.

Pečovatelské povinnosti, zejména u žen, vedou k časové chudobě. Respondentka (matka v domácnosti) z výzkumu DigiČesko uvedla, že „vůbec nemá čas“ na rodinný počítač, což omezuje její možnost digitálního objevování.¹⁸⁵ Obavy o digitální bezpečnost, včetně kybernetického násilí a narušování soukromí, ovlivňují způsob, jakým ženy digitální technologie využívají. Systémy umělé inteligence mohou odrážet společenské předsudky, což může vytvářet méně přívětivá online prostředí. Negativní online zkušenosti mohou dále odrazovat od hlubšího zapojení do digitálních aktivit. Zejména starší uživatelé a uživatelky jsou náchylnější k online podvodům a kybernetickým útokům, což omezuje jejich aktivní tvorbu obsahu.¹⁸⁶ Tyto faktory posilují existenci genderové role a vedou ke vzniku tzv. „digitálního břemene péče“, kdy se digitální technologie stávají spíše zátěží než prostředkem posilování autonomie uživatelek a uživatelů.

Úroveň dovedností v rámci digitální genderové nerovnosti

Česká republika má silné základy v oblasti základní digitální gramotnosti, přičemž přibližně dvě třetiny populace disponují alespoň základními digitálními dovednostmi. Tento podíl výrazně převyšuje průměr Evropské unie (69,1 % v České republice oproti 55,6 % v EU).¹⁸⁷ Země již dosáhla více než 86 % cíle EU pro rok 2030 v oblasti pokrytí základními digitálními dovednostmi, což svědčí o široce rozšířeném zapojení do digitálního prostředí na základní úrovni.¹⁸⁸ Vedle základních kompetencí vykazuje Česká republika také vyšší podíl obyvatelstva s pokročilou úrovní digitálních dovedností, který dosahuje 35 % ve srovnání s průměrem EU-27 na úrovni 27 %.¹⁸⁹ To naznačuje nejen vysokou míru základního digitálního zapojení, ale také významný podíl obyvatelstva schopného vykonávat složitější digitální činnosti a pracovat s pokročilejšími digitálními technologiemi.

¹⁸⁴ Evropa v datech. Pokrytí internetem. <https://www.evropavdatech.cz/clanek/104-pokryti-internetem/>

¹⁸⁵ Tamtéž.

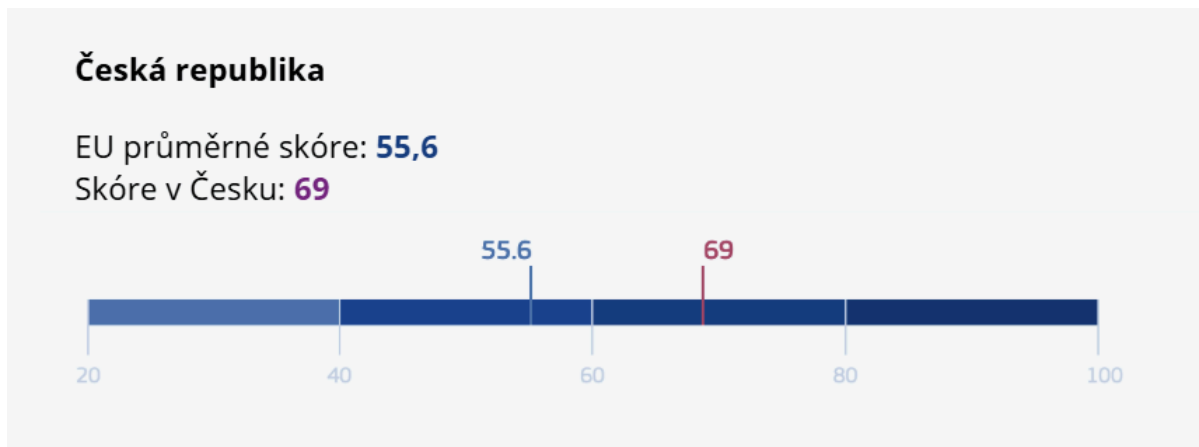
¹⁸⁶ Tamtéž.

¹⁸⁷ Digital Skills and Jobs Platform. European Interactive Map: Czech Republic. <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/european-interactive-map/czech-republic>

¹⁸⁸ Tamtéž.

¹⁸⁹ Tamtéž.

Přehled 1: Podíl osob ve věku 16-74 let disponujících alespoň základními digitálními dovednostmi (%)

Zdroj: [EU Digital skills & jobs platform](#)

Česká republika se v ukazateli „alespoň základní digitální dovednosti“ umístila na 5. místě mezi 27 členskými státy EU v rámci monitorovacího panelu DESI pro Digitální dekádu, přičemž alespoň základní digitální dovednosti vykazuje 69,1 % populace.¹⁹⁰

Tabulka 8: Digitální dovednosti obyvatelstva České republiky, 2023

Ukazatel	Ženy %	Muži %
Osoby s alespoň základními celkovými digitálními dovednostmi (ve věku 16-74 let) – podíl populace se základní nebo vyšší než základní úrovní digitálních dovedností	68,7%	69,5%
Programovací dovednosti (schopnost psát kód)	3,2%	8,6%
Úprava fotografií, videí nebo zvuku	27,5%	26,4%
Instalace softwaru a změna nastavení softwaru	25%	35,5%
Ověřování nespolehlivých informací na internetu	20,5%	23,1%
Ověřování nespolehlivých informací na internetu – ženy v domácnosti	26,6%	n. a.

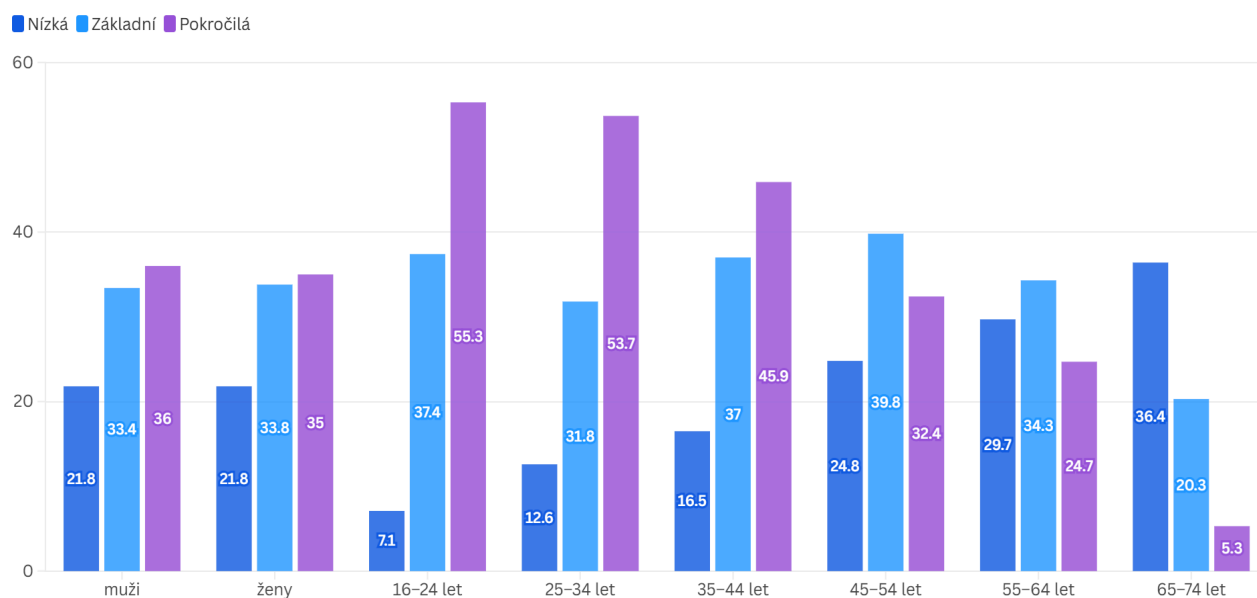
Zdroj: [Czech Statistical Office](#)

Kvalitativní poznatky dále osvětlují nuance těchto mezer v digitálních dovednostech, zejména u zranitelných skupin. Osoby žijící v sociálním bydlení nebo v azylových domech a některé osoby staršího věku mohou mít potíže se základní digitální gramotností, například se správou hesel, a při online úkonech se často spoléhají na sociální pracovníky/pracovnice či veřejné knihovny, což naznačuje nedostatek samostatných dovedností v řešení digitálních

¹⁹⁰ European Commission. DESI Dashboard for the Digital Decade. 2023.
<https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts>

problémů.¹⁹¹ Podobně, ačkoli ženy v domácnosti vykazují mimořádně vysokou denní míru používání internetu (98,1 % v roce 2023), jejich digitální zapojení se často orientuje na pasivní spotřebu (např. sociální sítě, videa) než na posilující aktivity, jako je internetové bankovnínictví nebo oficiální komunikace s institucemi.¹⁹² Mnohé z nich zároveň vyjadřují zájem učit se praktičtějšími dovednostem, ale narážejí na časová omezení vyplývající z pečovatelských povinností.¹⁹³ Mladé romské dívky, které často sdílejí starší zařízení a účty v rámci rodiny, zažívají nestabilní osobní digitální prostředí, což omezuje jejich schopnost rozvíjet pokročilé dovednosti nebo se zapojovat do soukromých online aktivit nad rámec základní spotřeby obsahu.¹⁹⁴ I mezi dětmi s pravidelným přístupem k internetu – které sice ve škole získávají praktické dovednosti jako je úprava dokumentů a obrázků – jsou složitější úkoly, například programování, vnímány jako obtížné.¹⁹⁵ Seniorky a senioři, zejména nepravidelné uživatelské a nepravidelní uživatelé, si často neuvědomují plný potenciál digitálních služeb pro osobní rozvoj či praktické využití a preferují tradiční osobní formy komunikace.¹⁹⁶

Graf 14: Úroveň digitálních dovedností obyvatelstva České republiky, 2023

Zdroj: [Czech Statistical Office](https://www.czso.cz/)

Z celkového hlediska se úroveň digitálních dovedností mužů a žen ve věku 16–74 let v České republice jeví jako pozoruhodně podobná, což naznačuje obecnou rovnost v oblasti širokých digitálních kompetencí.¹⁹⁷ U osob s nízkou úrovní digitálních dovedností zaznamenali muži i ženy shodně 21,8 %.¹⁹⁸ V kategorii základních dovedností ženy mírně převažují muže (33,8 %

¹⁹¹ Česko.Digital. Digitální inkluze: Prozkoumali jsme digitální návyky a kompetence digitálně ohrožených a vyloučených lidí. 2025. <https://www.cesko.digital/projekty/digitalni-inkluz/home>

¹⁹² Czech Statistical Office. Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech mezi osobami - 2025. <https://csu.gov.cz/produkty/vyuzivani-informacnich-a-komunikacnich-technologii-v-domacnostech-a-mez-osobami-gnzqheaxdo>

¹⁹³ Česko.Digital. Digitální inkluze: Prozkoumali jsme digitální návyky a kompetence digitálně ohrožených a vyloučených lidí. 2025. <https://www.cesko.digital/projekty/digitalni-inkluz/home>

¹⁹⁴ Tamtéž.

¹⁹⁵ IRTIS (Interdisciplinární výzkum internetu a společnosti, Masaryk University). "Studie: Digitální dovednosti dětí pozitivně ovlivňují jejich výsledky při učení." Aktuality. 2020.

<https://irtis.muni.cz/cs/aktuality/novinky-a-clanky/vysklysk-digitalni-dovednosti-deti-pozitivne-ovlivnuji-jejich-vysledky-pri-uceni>

¹⁹⁶ Český statistický úřad. Senioři v datech: Aktivita na internetu. <https://csu.gov.cz/seniori-v-datech/aktivita-na-internetu>

¹⁹⁷ Český statistický úřad. ICT v domácnostech a uživatelé ICT. <https://csu.gov.cz/ict-v-domacnostech-a-uzivatele-ict?pocet=10&start=0&podskupiny=>

¹⁹⁸ Tamtéž.

oproti 33,4 %), zatímco u pokročilých dovedností mají muži nepatrný náskok (36,0 % oproti 35,0 %).¹⁹⁹ Tato zdánlivá rovnováha v agregovaných datech však může zakrývat hlubší funkční nerovnosti. Digitální dovednosti, zejména pokročilé, vykazují silnou nepřímou korelaci s věkem napříč celou populací, včetně žen. Například 55,3 % osob ve věku 16-24 let disponuje pokročilými digitálními dovednostmi,²⁰⁰ zatímco u věkové skupiny 65-74 let tento podíl dramaticky klesá na pouhých 5,3 %.²⁰¹ Tento trend je patrný i u základních a nízkých úrovní dovedností, přičemž starší věkové skupiny vykazují vyšší zastoupení osob s nízkou úrovní digitálních dovedností.

Úroveň zaměstnanosti v rámci digitální genderové nerovnosti

Účast žen ve vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT) a jejich následné profesní uplatnění v České republice zůstávají výrazně nižší než u mužů, což svědčí o značné a přetrvávající genderové nerovnosti.²⁰² Tato disproporce je obzvláště patrná již ve vzdělávacím procesu, kde v roce 2023 studovalo obory ICT pouze 2,6 % vysokoškolských studentek, zatímco mezi studenty činil tento podíl 14,6 %.²⁰³ Tento rozdíl poukazuje na kritický fenomén tzv. „dřavého potrubí“, kdy rané vzdělávací volby výrazně omezují počet vstupujících žen do sektoru ICT. Nerovnoměrné zastoupení ve vzdělání se následně přímo promítá do situace na trhu práce. V roce 2023 tvořily ženy pouze 12,4 % všech ICT specialistů a specialistek v České republice, zatímco muži představovali 87,6 %.²⁰⁴ Tento podíl patří k nejnižším v Evropské unii a výrazně zaostává za unijním průměrem, kde ženy zastávají přibližně 19 % pozic ICT specialistek a specialistů.²⁰⁵

Tabulka 9: Zastoupení žen v ICT sektoru v České republice (2019-2023)

Rok	Ukazatel	Ženy %	Muži %	Průměr EU (ICT specialistky a specialisté) (%)
2023	Studentky ICT oborů na vysokých školách	2,6	14,6	bez dat
2023	Ženy mezi ICT specialistkami a specialisty	12,4	87,6	19,4
2022	Ženy ve výzkumu a vývoji (R&D)	28,7	71,3	bez dat
2019	Ženy na technologických pozicích	10	90	bez dat

Zdroj: [Czech Statistical Office](#)

Závažnost této genderové nerovnosti dále potvrzuje postavení České republiky ve skóre hodnotící tabulky Women in Digital (WiD). V roce 2022 dosáhla Česká republika druhého

¹⁹⁹ Český statistický úřad. ICT v domácnostech a uživatelé ICT.

<https://csu.gov.cz/ict-v-domacnostech-a-uzivatele-ict?pocet=10&start=0&podskupiny=>

²⁰⁰ Tamtéž.

²⁰¹ Tamtéž.

²⁰² Tesena. „Zastoupení žen v IT: Česko je na evropském dně. Ženy převážně žijí testování softwaru“.

<https://www.tesena.com/zastoupeni-zen-v-it-cesko-je-na-evropskem-dne-zeny-prevazne-zivi-testovani-softwaru/a-813/>

²⁰³ Český statistický úřad. ICT specialistky berou o 16 tisíc méně než muži. 2024.

<https://csu.gov.cz/produkty/ict-specialistky-berou-o-16-tisic-mene-nez-muzi>

²⁰⁴ Tamtéž.

²⁰⁵ European Institute for Gender Equality. Work-Life Balance in the ICT Sector.

https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/work-life-balance?language_content_entity=en

nejnižšího výsledku v celé Evropské unii v dimenzi „Specializované digitální dovednosti a zaměstnanost“ (Specialist Skills and Employment), a to se skóre pouhých 31,5 bodu. Tento výsledek poukazuje na významné obtíže při zajišťování účasti žen a rozvoji jejich kompetencí ve specializovaných digitálních oborech.²⁰⁶ Dlouhodobě nízké zastoupení žen v oblasti ICT negativně ovlivňuje schopnost České republiky přizpůsobovat pracovní sílu požadavkům rozvíjející se digitální ekonomiky a plnit ambiciózní cíle v oblasti digitálních dovedností. Současně přispívá k přetrvávajícímu nedostatku kvalifikovaných odborníků a odborníků v sektoru ICT. Tato situace ukazuje že snahy o zvýšení zastoupení žen na digitálním trhu práce nemohou být omezeny pouze na programy rekvalifikace a zvyšování kvalifikace dospělých osob. Ačkoli jsou tyto programy důležité pro dosažení krátkodobých výsledků, udržitelná systémová změna vyžaduje významné a dlouhodobé investice do vzdělávání již od raného věku. Patří sem například podpora zájmu dívek o obory STEM či aktivní překonávání genderových stereotypů ve školním prostředí. Pouze tak lze dlouhodobě rozšířit základnu ženských talentů vstupujících do vzdělávací a profesní dráhy v oblasti ICT.

Vedle problémů spojených s nízkým zastoupením žen přetrvává v českém ICT sektoru také výrazná mzdová nerovnost. Ta naznačuje, že i v případech, kdy ženy do těchto profesí vstoupí, často čelí ekonomickému znevýhodnění. V roce 2024 činila průměrná hrubá měsíční mzda všech specialisek, specialistů, techniček a techniků v oblasti ICT 64 999 Kč u žen, zatímco u mužů dosahovala 73 480 Kč.²⁰⁷

Tabulka 10: Průměrná hrubá měsíční mzda všech osob zaměstnaných v ICT oboru (Česká republika, 2024)

Kategorie v oblasti ICT	Průměrná hrubá měsíční mzda žen (Kč)	Průměrná hrubá měsíční mzda mužů (Kč)	Mzdový rozdíl (%)
Celkově ICT specialistiky, specialisté a techničky, technici	64 999	73 480	11,54 %
ICT specialistiky a specialisté (CZ-ISCO 25)	71 957	87 829	18,1 %
ICT techničky a technici (CZ- ISCO 35)	50 456	53 918	6,42 %

Zdroj: [Czech Statistical Office](#)

Průzkum mapující zkušenosti a cesty vstupu do IT v České republice²⁰⁸ poskytuje cenné kvalitativní poznatky o překážkách i podpůrných faktorech. Významná část respondentek a respondentů (58 %) vstoupila do oblasti IT prostřednictvím kariérní změny, což naznačuje, že přímá IT specializace od počátku studia není jedinou možnou cestou. Tento výsledek ukazuje na určitou otevřenost sektoru vůči osobám, které hledají nové profesní směřování i

²⁰⁶ European Commission. DESI: Digital Economy and Society Index. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>

²⁰⁷ Český statistický úřad. ICT odborníci a jejich mzdy. <https://csu.gov.cz/ict-odbornici-a-jejich-mzdy?pocet=10&start=0>

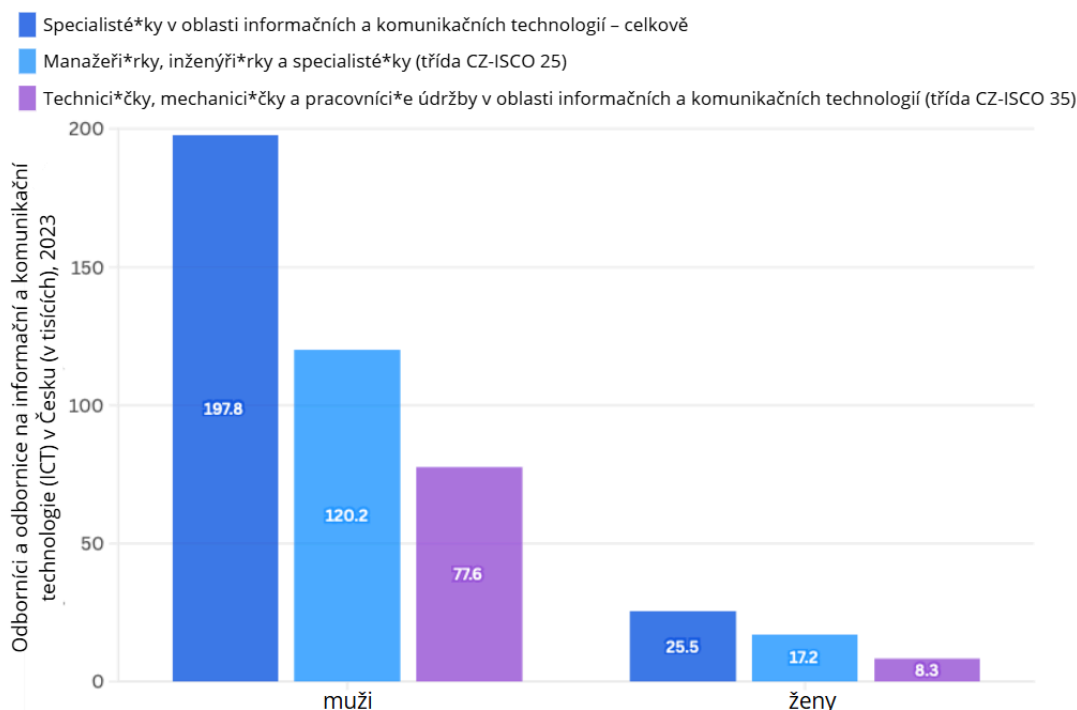
²⁰⁸ RMOL.cz. České IT v číslech: roste počet žen, dominují třicátníci a vysoká škola není nutnost. Kompletní výsledky průzkumu. <https://www.rmola.cz/novinky/ceske-it-v-cislech-roste-pocet-zen-dominuji-třicátníci-a-vysoka-skola-neni-nutnost>

v pozdějších fázích života.

Pro začínající juniory a juniorky vstupující do oblasti IT představuje podle 82 % respondentek a respondentů nejvýznamnější překážku nedostatek praktických zkušeností.²⁰⁹ Mezi další významné bariéry patří náročné přijímací pohovory (31 %), nedostatečná podpora ze strany kolegyně, kolegů či mentorstva (24 %) a rychlý vývoj technologií vyžadující neustálé vzdělání (13 %).²¹⁰ Při propojení zjištění o nedostatku praktických zkušeností se skutečností, že ženy obzvláště těžší z přístupu k reálným projektům a mentoringu, který posiluje jejich sebedůvěru, se tato bariéra jeví jako genderově podmíněná. Pokud mají ženy v důsledku společenských faktorů, vzdělávacích drah či omezenějšího přístupu k raným příležitostem méně možností získat praktické zkušenosti nebo vstupovat od neformálních mentoringových sítí, může tato „bariéra zkušeností“ neúměrně více ztěžovat jejich vstup do IT i další kariérní postup, a tím dále prohlubovat stávající nerovnosti.

Zásadní faktory uváděné jako rozhodující pro úspěšné získání první pozice v IT zahrnují získávání praktických zkušeností prostřednictvím projektů, stáží či samotného programování, dále rozvoj silných měkkých dovedností, jako jsou komunikace a týmová spolupráce, a také zapojení do samostudia a specializovaných kurzů (např. online platform, akademií či bootcampů).²¹¹ Zvláště u žen průzkum zdůrazňuje zásadní roli podpůrné komunity, přístupu k reálným projektům a komplexního technického i kariérního mentoringu. Tyto faktory jsou klíčové pro překonání počátečních obav a pro budování sebedůvěry nezbytné pro další profesní rozvoj v oblasti IT.

Graf 15: ICT odbornice a odborníci v České republice v roce 2023 (v tisících)

Zdroj: [Czech Statistical Office](https://www.czso.cz/), 2023

²⁰⁹ RMOL.cz. České IT v číslech: roste počet žen, dominují třicátníci a vysoká škola není nutnost. Kompletní výsledky průzkumu. <https://www.rmola.cz/novinky/ceske-it-v-cislech-roste-pocet-zen-dominuji-tricacnici-a-vysoka-skola-neni-nutnost>

²¹⁰ Tamtéž.

²¹¹ Tamtéž.

Úroveň inovací v rámci digitální genderové nerovnosti

Inovační a výzkumné a vývojové sektory v České republice, přestože vykazují rychlou dynamiku a významnou aktivitu v rámci střední a východní Evropy, se potýkají s přetrvávajícími a hlubokými genderovými nerovnostmi. Země se dlouhodobě řadí mezi státy EU s nejnižším zastoupením žen jak mezi zakladatelkami startupů, tak ve výzkumných pozicích, zejména na vedoucích úrovních.²¹² Ve výzkumu a vývoji tvoří ženy pouze 28,7 % celkové pracovní síly, což představuje nejnižší hodnotu v EU, přičemž výrazná podrepräsentace je patrná zejména v podnikatelském sektoru i na seniorních pozicích.²¹³

Česká republika zároveň dlouhodobě dosahuje nízkých skóre a umístění v klíčových dimenzích souvisejících s inovační výkonností, mezi něž patří participace ve výzkumu (25. místo), struktura výzkumných sektorů (27. místo) a zastoupení v rozhodovacích rolích (20. místo).²¹⁴ Takto nízké hodnoty napříč více indikátory naznačují, že genderová nerovnost nepředstavuje izolovaný problém, ale hluboce zakořeněnou systémovou výzvu v rámci českého inovačního a výzkumného prostředí.

Současná koexistence zrychlujícího a rozkvétajícího ekosystému na jedné straně²¹⁵ a stagnujícího či jen pomalu se zlepšujícího indexu genderové rovnosti na druhé straně²¹⁶ představuje výrazný paradox. Tato situace naznačuje, že ekonomický a technologický rozvoj v České republice se automaticky nepromítá do spravedlivějšího rozdělení příležitostí či výsledků pro ženy v oblasti inovací a výzkumu a vývoje. Růst probíhá v rámci již existujících nerovných struktur, což může omezovat plné využití inovačního potenciálu země. Toto zjištění zároveň naznačuje, že samotné tržní mechanismy nejsou dostatečné k překlenutí genderové mezery.

Přítomnost zakladatelek startupů v České republice je mimořádně nízká. Pouze přibližně 5 % českých startupů je založeno ženami a těmto podnikům se zároveň dostává neúměrně nízkého podílu financování, přičemž pouhé 1 % investic ve střední a východní Evropě směřuje výhradně do společností vedených ženami.²¹⁷ Tato hodnota je výrazně nižší než průměr širšího regionu střední a východní Evropy, kde ženy zakládají 13 % startupů.²¹⁸ V rámci širšího ICT trhu práce v České republice tvoří ženy přibližně pouze 10 % zaměstnankyň a zaměstnanců, což řadí zemi mezi státy s nejnižším podílem v evropském srovnání.²¹⁹

Na evropské úrovni byla v roce 2022 pouze jedna z deseti nově založených společností výhradně vedena ženami²²⁰, což poukazuje na přetrvávající regionální problém. V případě

²¹² Fraňková, Ruth. "Czechia Has Lowest Representation of Women in Science Among EU Countries, Report Finds." Radio Prague International. <https://english.radio.cz/czechia-has-lowest-representation-women-science-among-eu-countries-report-finds-8836733>

²¹³ PitchBook. Europe Female Founder Deals Map. "Lithuania, Ireland stand out for Europe's female founders." <https://pitchbook.com/news/articles/europe-female-founder-deals-map>

²¹⁴ European Commission. She Figures 2024: Czechia Fiche. <https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-cz.pdf>

²¹⁵ Therecursive. "Who Are the Czech Women in Tech: A Map With Top 10 Female Founders." The Recursive. 2023. <https://therecursive.com/czech-women-in-tech-female-founders/>

²¹⁶ GLOBSEC. CEEHER Report3: Zooming in on Austria, the Czech Republic and Slovakia. <https://www.globsec.org/sites/default/files/2022-12/CEEHER%20report3-final.pdf>

²¹⁷ Therecursive. "Who Are the Czech Women in Tech: A Map With Top 10 Female Founders." The Recursive. 2023. <https://www.therecursive.com/czech-women-in-tech-female-founders/>

²¹⁸ GLOBSEC. CEEHER Report3: Zooming in on Austria, the Czech Republic and Slovakia. <https://www.globsec.org/sites/default/files/2022-12/CEEHER%20report3-final.pdf>

²¹⁹ Diverzita.cz. V Česku je stále nedostatek žen v technologických oborech. Pomůže umělá inteligence?. 2024. <https://diverzita.cz/cs/aktualita/v-cesku-je-stale-nedostatek-zen-v-technologickych-oborech-pomuze-umela-inteligence>

²²⁰ HICEE (Hungarian International Conference on Economics and Education). Female-Founded Companies. <https://hicee.eu/article/female-founded-companies>

České republiky jsou však tato čísla ještě výraznější, což zdůrazňuje specifickou národní výzvu. Prostředí financování startupů vedených ženami je v České republice obzvláště náročné. Od roku 2017 vykazuje země nejnižší podíly transakcí rizikového kapitálu, které zahrnují zakladatelky, v rámci celého regionu střední a východní Evropy.²²¹

V rámci střední a východní Evropy je patrná výrazná nerovnováha v rozdělování investic: přibližně 94 % investic směřuje do společností vedených muži, zatímco pouhé 1 % financování je alokováno výhradně firmám založeným ženami a 5 % podniků se smíšeným genderovým vedením.²²² Další studie tento trend potvrzují a ukazují, že startupy vedené ženami v regionu střední a východní Evropy získaly v posledních letech nejvýše 2 % celkového financování.²²³

Tabulka 11: Klíčové údaje o ženách v českých startupech

Ukazatel	Hodnota
Podíl žen mezi zakladatelstvem českých financovaných startupů (2023)	8 %
VC investice zahrnující zakladatelky	12,9 %
Doba k získání prvního term sheetu u technologických firem vedených ženami	O 6 měsíců delší než u firem vedených muži
Financování technologických firem vedených ženami (2014-2024)	1,8 krát nižší než u firem vedených muži

Zdroj: [Czech Crunch](#), [PitchBook](#)

Ženy ve vývoji a výzkumu v České republice

Česká republika vykazuje nejnižší zastoupení žen ve vědě ze všech zemí EU.²²⁴ V roce 2022 tvořily ženy pouze 28,7 % celkové pracovní síly ve výzkumu a vývoji.²²⁵ Tento podíl zůstal od roku 2005 do značné míry stagnující na úrovni přibližně 24 %, což ukazuje na přetrvávající nedostatek pokroku po téměř dvou desetiletích, a zároveň výrazně zaostává za průměrem EU, který činí 52 %.²²⁷ Přehled sektorového zastoupení odhaluje významné genderové rozdíly v jednotlivých výzkumných prostředích. Ve vysokoškolském sektoru tvořily ženy v roce 2021 36 % výzkumnictva, přičemž tento podíl zůstává od roku 2013 stabilní a je nižší než průměr EU-27, který činí 40,7 %.²²⁸ Ve vládním sektoru bylo zastoupení žen vyšší, a to 41 %, což se

²²¹ Therecursive. "Who Are the Czech Women in Tech: A Map With Top 10 Female Founders." The Recursive. 2023. <https://therecursive.com/czech-women-in-tech-female-founders/>

²²² HICEE (Hungarian International Conference on Economics and Education). Female-Founded Companies. <https://hicee.eu/article/female-founded-companies>

²²³ GLOBSEC. Women in the Digital Space (and AI): Looking into Central Europe, Cases Austria, Czechia. <https://www.globsec.org/what-we-do/publications/women-digital-space-and-ai-looking-central-europe-cases-austria-czechia>

²²⁴ Radio Prague International. Czechia. "Percentage of Czech women in scientific research among lowest in EU" <https://english.radio.cz/percentage-czech-women-scientific-research-among-lowest-eu-8138402>

²²⁵ Tamtéž.

²²⁶ Fraňková, Ruth. "Czechia Has Lowest Representation of Women in Science Among EU Countries, Report Finds." Radio Prague International. <https://english.radio.cz/czechia-has-lowest-representation-women-science-among-eu-countries-report-finds-8836733>

²²⁷ Tamtéž.

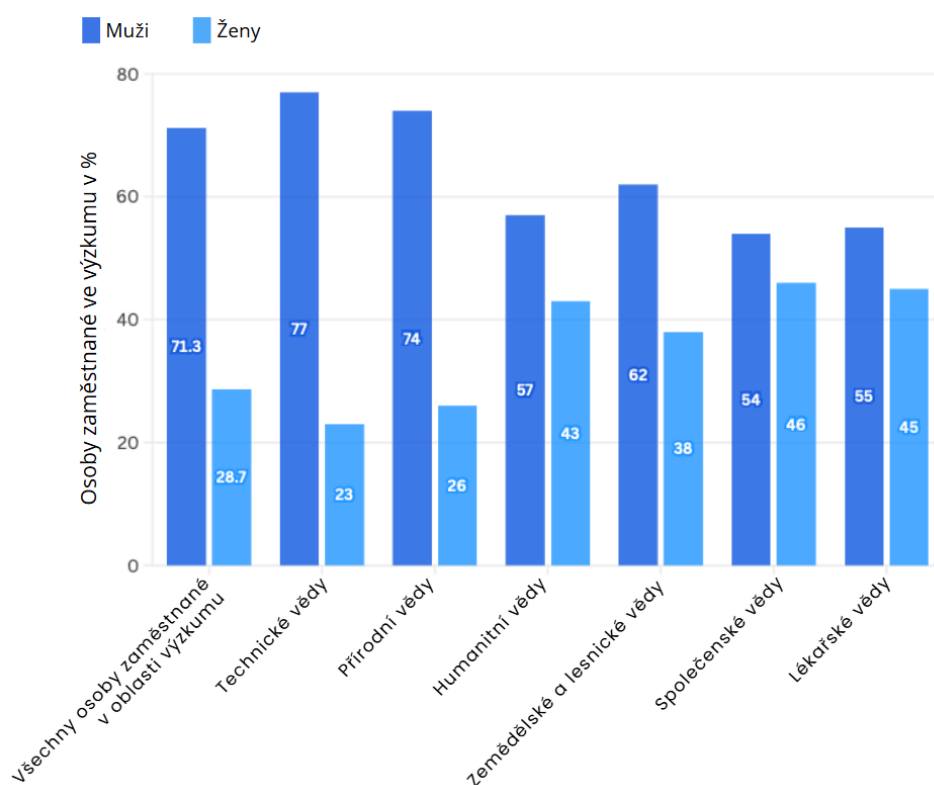
²²⁸ European Commission. She Figures 2024: Czechia Fiche. <https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-cz.pdf>

přibližuje průměru EU-27 s 41,6 %.²²⁹

Naopak podnikatelský sektor vykazuje nejzávažnější genderovou nerovnost, kdy ženy tvořily v roce 2021 pouze 14 % výzkumných pracovníků a pracovníc. Tento podíl se nezměnil navzdory zdvojnásobení velikosti výzkumné pracovní síly v tomto sektoru.²³⁰ Tato hodnota je výrazně pod průměrem EU-27, který činil 22,4 %, a poukazuje na systémové bariéry v soukromém sektoru. Nedostatečné zastoupení žen v podnikatelském sektoru, kde dochází ke komercializaci inovací, odráží strukturální problémy zakořeněné ve firemní kultuře a v předsudcích při náboru a kariérním postupu.²³¹

Na druhé straně existuje relativně vyvážené genderové zastoupení na úrovni doktorského studia. V roce 2021 tvořily ženy 44 % absolventstva doktorských programů v České republice, což naznačuje téměř genderovou rovnost na této úrovni, přesto však země v tomto ohledu zaujímá 25. místo mezi státy EU.²³² Navzdory poměrně vysokému počtu žen získávajících titul Ph.D. zůstává jejich následný postup a udržení se v rámci výzkumné pracovní síly problematický.²³³

Graf 16: Osoby zaměstnané ve výzkumu v České republice podle oborového zaměření, 2022

Zdroj: [Women in Science](#)

²²⁹ European Commission. She Figures 2024: Czechia Fiche.
<https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-cz.pdf>

²³⁰ Tamtéž.

²³¹ Fraňková, Ruth. "Czechia Has Lowest Representation of Women in Science Among EU Countries, Report Finds." Radio Prague International. <https://english.radio.cz/czechia-has-lowest-representation-women-science-among-eu-countries-report-finds-8836733>

²³² European Commission. She Figures 2024: Czechia Fiche.
<https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-cz.pdf>

²³³ Tamtéž.

Přestože počet osob pracujících ve výzkumu roste, podíl žen stagnuje nebo klesá. V roce 2022 bylo v České republice ve výzkumu a vývoji zaměstnáno celkem 86 125 osob. Muži převažovali nad ženami ve všech výzkumných rolích a ačkoli se počet žen od roku 2018 mírně zvyšuje, jejich celkové zastoupení zůstává nízké. Ženy tvořily pouze 28,7 % všech zaměstnankyň a zaměstnanců ve výzkumu a vývoji.²³⁴

V evropském srovnání má Česká republika nejnižší podíl žen mezi výzkumnými pracovníky v EU, a to 24,2 %, což je výrazně pod průměrem EU ve výši 41 %.²³⁵ Tento stav přetrvává od začátku sběru dat v roce 2000. Většina výzkumných pracovníků a pracovníc v České republice působí v technických (41,4 %) a přírodních vědách (38,1 %), tedy v oborech, kde jsou ženy nejméně zastoupeny, přičemž jejich účast v čase dokonce mírně klesá.²³⁶ Nejvyváženější z hlediska genderového zastoupení zůstávají lékařské vědy.

K roku 2022 zastávaly ženy pouze 13,5 % vrcholových pozic ve výzkumných a akademických institucích, což poukazuje na výraznou podreprerentaci ve vedoucích rolích.²³⁷ Jejich zastoupení v rozhodovacích orgánech činilo 22,6 % a v poradních orgánech 25,7 %, což naznačuje omezený vliv na strategická rozhodnutí.²³⁸ Dále ženy tvořily pouze 17 % členstva správních rad a 29 % vedoucích pozic ve výzkumných institucích, přičemž v obou případech se jedná o hodnoty pod průměrem EU-27.²³⁹ V údajích týkajících se zastoupení žen ve vedení soukromých korporací existují určité nesrovnalosti, nicméně celkový trend jasně ukazuje na přetrvávající a rozsáhlou podreprerentaci.

Ve vysokoškolském sektoru vedly ženy pouze 19 % institucí, což dále ukazuje na genderovou nerovnost v řídicích pozicích. Přejít od vyváženého zastoupení na úrovni doktorského studia k nízkému podílu žen ve výzkumných rolích (27 %) a ve vrcholových pozicích naznačuje efekt „skleněného stropu“, kdy mnoho kvalifikovaných žen nemůže postoupit na vyšší kariérní úroveň, zejména v přírodních vědách, kde polovina všech držitelek doktorského titulu nepokračuje ve výzkumné kariéře.²⁴⁰ Podreprerentace žen ve výzkumu se navíc neomezuje pouze na samotnou pracovní sílu, ale promítá se i do konkrétních výstupů inovací. V období 2018-2022 tvořily ženy pouze 30 % autorstva vědeckých publikací v České republice, což je méně než průměr EU-27 (34 %) a řadí Českou republiku na 24. místo mezi členskými státy EU.²⁴¹ Podobný trend je patrný i v oblasti patentové aktivity: v letech 2018-2021 bylo v České republice pouze 7,3 % patentových přihlášek podáno ženami, zatímco průměr EU-27 činil 9,4 %, což řadí Českou republiku na 23. místo v EU.²⁴² Tyto údaje ukazují, že i mezi ženami aktivními ve výzkumu jsou jejich příspěvky k formalizovaným inovacím (ať už ve formě publikací či patentů) neúměrně nízké.

²³⁴ NKC – gender a věda. Postavení žen v české vědě: Monitorovací zpráva za rok 2022.

<https://genderaveda.cz/wp-content/uploads/2024/10/Postaveni-zen-v-ceske-vede-2022-CZ.pdf>

²³⁵ Tamtéž.

²³⁶ NKC – gender a věda. Ženy ve vědě: Data. <https://genderaveda.cz/zeny-ve-vede/>

²³⁷ Fraňková, Ruth. “Czechia Has Lowest Representation of Women in Science Among EU Countries, Report Finds.” Radio Prague International. <https://english.radio.cz/czechia-has-lowest-representation-women-science-among-eu-countries-report-finds-8836733>

²³⁸ Tamtéž.

²³⁹ European Commission. She Figures 2024: Czechia Fiche.

<https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-cz.pdf>

²⁴⁰ Tamtéž.

²⁴¹ Tamtéž.

²⁴² Tamtéž.

Ženy v podnikání

Specifické obtíže, kterým ženy v podnikání čelí, často souvisejí se sladčováním pracovního života a rozsáhlých pečovatelských povinností, což jim často oddaluje přístup do podnikatelského prostředí.²⁴³ Dále uvádějí, že vnímají nižší prestiž vedení podnikání ve srovnání s muži a vyjadřují vyšší potřebu veřejné podpory.²⁴⁴ Předsudky a nedostatečná počáteční podpora jsou identifikovány jako hlavní bariéry.²⁴⁵ Náborové procesy například často obsahují genderově zabarvený jazyk²⁴⁶ a požadavky, jako je důraz na „vysoký výkon, plné nasazení nebo extrémní časovou flexibilitu“, což může ženy nepřímo odrážet od přihlášení, protože se hlasí pouze tehdy, pokud splňují všechny uvedená kritéria.²⁴⁷ Kulturní stereotypy o ženském vedení a pečovatelských rolích vytvářejí skryté předsudky, které omezují přístup žen k financování a příležitostem.

Výzvy, kterým ženy v podnikání čelí, přesahují pouhé finanční či logistické překážky. Samotná motivace k založení vlastního podnikání, často poháněná snahou o nezávislost, naznačuje reakci na existující strukturální rigiditu na trhu práce. Pervazivní „předsudky“, „mužsky orientované požadavky“ a „paternalismus“²⁴⁸ ukazují, že i v momentě, kdy se ženy do podnikání zapojují, se setkávají s prostředím zatíženým nevědomými stereotypy. Tuto situaci dále zhoršuje nepříjemná zátěž v podobě „pečovatelských povinností“²⁴⁹, která omezuje jejich schopnost plně se zapojit do náročného startupového ekosystému.

²⁴³ Strive Czechia. Strive Czechia: Empowering Small Entrepreneurs in the Digital Economy.

<https://www.mastercardstrive.org/programs/strive-czechia>

²⁴⁴ Tamtéž.

²⁴⁵ Diverzita.cz. V Česku je stále nedostatek žen v technologických oborech. Pomůže umělá inteligence?. 2024.

<https://diverzita.cz/cs/aktualita/v-cesku-je-stale-nedostatek-zen-v-technologickych-oborech-pomuze-umela-inteligence>

²⁴⁶ Gender-biased language either implicitly or explicitly favours one gender over another and is a form of gender-discriminatory language.

²⁴⁷ Diverzita.cz. V Česku je stále nedostatek žen v technologických oborech. Pomůže umělá inteligence?. 2024.

<https://diverzita.cz/cs/aktualita/v-cesku-je-stale-nedostatek-zen-v-technologickych-oborech-pomuze-umela-inteligence>

²⁴⁸ Tamtéž.

²⁴⁹ TechRepublic. Gender Bias in Deep Tech: Europe's €198.8 Billion Opportunity.

<https://www.techrepublic.com/article/gender-bias-deep-tech-europe/>

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Významné technologické podnikatelky

Navzdory náročnému prostředí a celkovým nízkým počtem se Česká republika může pochlubit několika významnými zakladatelkami startupů, které dosáhly výrazného úspěchu napříč různými technologickými sektory. Tyto osobnosti slouží jako důležité vzory, které demonstrují vysoké schopnosti a potenciál českých žen v oblasti technologického podnikání. Příklady zahrnují:

Simona Kijonková: Zakladatelka společnosti Zásilkovna, logistické platformy fungující v rámci skupiny Packeta, která zajišťuje přepravu zboží z e-shopů k zákaznictvu napříč 6 zeměmi a doručuje do 34 zemí. Je řazena mezi 150 nejvlivnějších žen v České republice podle žebříčku Forbes.

Klára Losert: Spoluzakladatelka platformy Talkbase, nástroje pro komunitní operace, který automatizuje pracovní postupy pro tvůrce komunit a organizátory eventů. Její startup získal rizikové financování ve výši 2,1 milionu dolarů. Zároveň založila komunitní projekt CzechCrunch Shine.

Karin Fuentesová: Zakladatelka Digitoo, AI platformy zaměřené na automatizaci účetnictví a zpracování faktur.

Eva Hlavsová: Zakladatelka Fondée, online investičního startupu nabízejícího transparentní investiční řešení.

Jana Večerková: Spoluzakladatelka BrikkApp, platformy pro mikroinvestice do nemovitostí, a zkušená podnikatelka v oblasti FinTech a EdTech.

Klíčové poznatky a trendy

Přístup a dostupnost:

- Česká republika dosáhla téměř univerzálního přístupu k internetu, přičemž více než 87 % dospělé populace je online a v obecné i každodenní míře využívání digitálních technologií existuje jen minimální genderový rozdíl. Tento národní úspěch však zakrývá významnou nerovnost v cenové dostupnosti. V roce 2024 vykázala Česká republika největší genderový rozdíl v celé EU, kdy 1,2 % žen uvedlo, že si nemohou dovolit přístup k internetu, oproti 0,7 % mužů. Přetrvávají také infrastrukturní rozdíly mezi městskými a venkovskými oblastmi, které neúměrně dopadají na ženy v nízkopříjmových a venkovských domácnostech.

Digitální dovednosti a vzdělání:

- Ačkoli jsou základní digitální dovednosti celkově vysoké u obou pohlaví, objevuje se jasný vzorec specializace. Ženy se častěji zapojují do online vzdělávání a využívají pokročilé funkce kancelářského softwaru. Muži naopak vykazují vyšší úroveň dovedností v základních technických oblastech, jako je správa souborů, a výrazně častěji ovládají programování. Tato specializace přispívá k nižšímu zastoupení žen v technologických profesích.

Genderové vzorce používání digitálních technologií:

- Genderová nerovnost se posunula od otázky přístupu k otázce způsobu a účelu využívání. Digitální zapojení žen je častěji pasivnější, zaměřené na konzumaci obsahu a komunikaci a orientované na sociální kontakty, zdravotní informace a online nakupování. Muži se naopak častěji zapojují do aktivnějších a „posilujících“ činností, jako je tvorba obsahu, programování nebo zajišťování placených služeb. Tyto rozdíly jsou dále posilovány nižší vnímanou relevancí a nižším sebevědomím žen, zejména ve starších věkových skupinách.

Pracovní trh a vedení:

- V digitálním trhu práce je patrná hluboká genderová nerovnost. Ženy tvoří pouze malou část pracovní síly v ICT a jsou výrazně podrepresentovány ve STEM oborech. Například pouze 2,6 % studentek vysokých škol se věnuje ICT oborům oproti 14,6 % studentů. Tato nerovnost se dále promítá do vedení, kde ženy zastávají neúměrně nízký počet vedoucích pozic i pozic zakladatelek startupů. Ženy vedené podniky navíc získávají jen minimální podíl rizikového kapitálového financování.

Inovace a podnikání:

- Česká republika má nejnižší míru účasti žen ve výzkumně-vývojové pracovní síle v EU (28,7 %). Tento rozdíl se odráží i ve formálních výstupech inovací, kde ženy tvoří pouze 30 % autorstva vědeckých publikací a pouhých 7,3 % patentových přihlášek. Systémové předsudky a genderově zabarvený jazyk v náborových procesech spolu s časovou zátěží v oblasti péče o domácnost vytvářejí významné překážky pro profesní postup žen v těchto oblastech.

Online hrozby a společenské bariéry:

- Pro ženy je specifickou formou digitální exkluze technologie zprostředkované genderově podmíněné násilí, jako je kyberšikana či genderově motivovaný nenávislný obsah. Digitálně méně zdatné nebo sociálně znevýhodněné ženy jsou vůči těmto jevům obzvláště zranitelné. Kromě toho společenské stereotypy a nerovnoměrné rozdělení pečovatelských povinností přispívají k tzv. „digitální domácí zátěži“, kdy domácí role žen omezují jejich časové možnosti pro profesní digitální vzdělávání a rozvoj.

Itálie

Kontext

Itálie dosáhla úrovně 45,8 % obyvatelstva se základními digitálními dovednostmi, zatímco průměr EU činí 55,56 %.²⁵⁰ Podle zprávy Digital Decade 2025 podíl obornic a odborníků v oblasti ICT na celkové zaměstnanosti poklesl z 4,1 % v roce 2024 na 4 % v roce 2025, přičemž průměr v EU dosahuje 5 %.²⁵¹ Podíl žen mezi ICT specialisty a specialistkami v roce 2024 činil 17,1 %. Itálie dosáhla výrazného pokroku v oblasti digitální infrastruktury a digitálních veřejných služeb, avšak nadále čelí výzvám v oblasti adopce umělé inteligence a růstu startupového ekosystému, přičemž si zároveň udržuje významnou roli ve strategických technologiích, jako jsou kvantové technologie a polovodiče.

Genderová nerovnost v přístupu k digitálním dovednostem, od základní až po profesionální úroveň, představuje přetrvávající výzvy pro firmy i vlády již přibližně jedno desetiletí. Navzdory výraznému pokroku v digitálním sektoru ženy nadále narážejí na omezení a překážky v oblasti vzdělávání i pracovních příležitostí.

Navzdory těmto výzvám se zároveň objevují povzbuzující signály pokroku a proaktivní snahy o podporu digitální inkluze. Například firmy i vlády již přibližně deset let zavádějí opatření a iniciativy zaměřené na překlenutí digitální propasti a zlepšení digitálních dovedností žen. Významně roste také zastoupení žen v technologickém sektoru, které mění jeho podobu, protože přinášejí různé perspektivy a inovativní řešení reálných problémů, přesahující pouhé technologické nástroje.²⁵² Itálie zároveň rozvíjí Národní koalici pro digitální dovednosti a pracovní místa, která je součástí iniciativy „Repubblica Digitale“ a sdružuje více než 180 organizací.²⁵³ Italská strategie pro digitální dovednosti se zaměřuje na překlenutí digitálních rozdílů, posilování e-dovedností ve vzdělávání, rozvoj klíčových kompetencí a zvyšování počtu ICT specialistek a specialistů v oblasti vznikajících technologií.²⁵⁴ Mezi cíle stanovené do roku 2025 patří vybavit 70 % populace základními digitálními dovednostmi, zdvojnásobit úroveň pokročilých digitálních dovedností v různých skupinách a zvýšit využívání digitálních veřejných služeb na 64 %, včetně zapojení starších občanů.

Iniciativy, jako je stipendium Amazon Women in Innovation a školící programy AWS re/Start, aktivně podporují mladé ženy usilující o kariéru v oblasti STEM.²⁵⁵ Dále se v Itálii rozšiřuje fenomén ženských startupů, které vykazují téměř rovnoměrné geografické rozložení napříč celou zemí, což naznačuje pozitivní trend v oblasti ženského digitálního podnikání.²⁵⁶

Národní strategie pro rovnost žen a mužů (2021-2026) si výslovně klade za cíl vytvořit spravedlivější pracovní prostředí, zvyšovat zaměstnanost žen, rozvíjet jejich dovednosti a

²⁵⁰ Digital Skills and Jobs Platform – European Union. Italy: European Interactive Map.

<https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/european-interactive-map/italy>

²⁵¹ Digital Skills and Jobs Platform – European Union. Italy: Snapshot of Digital Skills.

<https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/latest/briefs/italy-snapshot-digital-skills>

²⁵² Futuroprossimo. “Italy Calls Mars: ASI-SpaceX Agreement for Scientific Experiments.” Futuroprossimo. 2025.

<https://en.futuroprossimo.it/2025/08/italia-chiama-marte-patto-asi-spacex-per-esperimenti-scientifici/>

²⁵³ Repubblica Digitale. Portale. <https://repubblicadigitale.gov.it/portale/>

²⁵⁴ Digital Skills and Jobs Platform – European Union. Digital Skills and Jobs Platform. <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en>

²⁵⁵ Amazon EU. “Women + STEM in Italy: The Formula for a More Equitable Community.” Amazon EU. 2024.

<https://www.aboutamazon.eu/news/aws/women-stem-in-italy-the-formula-for-a-more-equitable-community>

²⁵⁶ MDPI. “Exploring the Role of Socially Responsible Marketing in Fostering Diversity, Equity, and Inclusion.” Administrative Sciences 8, no. 4: 66. 2018. <https://www.mdpi.com/2076-3387/8/4/66>

odstraňovat kulturní bariéry a genderové stereotypy v oblasti STEM.²⁵⁷ Italský specifický sociokulturní kontext, který je charakterizován hluboce zakořeněnými genderovými stereotypy, tradičním rozdělením rolí (například role žen v domácnosti) a výraznými regionálními nerovnostmi, výrazně ovlivňuje přítomnost a přetrvávání digitální genderové nerovnosti.

Důležité je, že zaměření na neplacené domácí pracovnice a osoby v domácnosti jako na obzvláště vyloučenou skupinu zdůrazňuje klíčový, avšak často přehlížený rozměr digitálních nerovností.²⁵⁸ Tato skupina neúměrně nese zátěž domácích a pečovatelských povinností, což vede k tzv. „časové chudobě“, která výrazně omezuje jejich volný čas potřebný k získávání digitálních dovedností a k aktivnímu využívání technologií. V důsledku toho zůstávají jejich digitální potřeby i potencionální přínosy ve velké míře neviditelné v hlavních digitálních politikách a při návrhu systémů umělé inteligence, což spíše prohlubuje jejich vyloučení namísto podpory jejich začlenění.²⁵⁹

Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti

Itálie v posledních letech zaznamenala výrazné zlepšení v oblasti pokrytí internetem prostřednictvím moderních technologií. V roce 2019 mělo 76 % italských domácností přístup k internetu z domova.²⁶⁰ Nedávno se také zrychlilo individuální využívání internetu, přičemž v roce 2023 internet používalo 84 % obyvatelstva Itálie a do ledna 2024 tento podíl vzrostl na 87 %.²⁶¹ To ukazuje, že dnes je již významná většina populace online.

Navzdory tomuto pokroku zůstává část populace offline. Na začátku roku 2024 v Itálii nepoužívalo internet 7,22 milionu osob, což představuje 12,3 % celkové populace.²⁶² Tento podíl byl o něco vyšší v roce 2023, kdy zůstalo offline 8,17 milionu osob (13,9 populace).²⁶³ Ačkoli nejsou k dispozici ucelená celostátní data o přístupu domácností k internetu v roce 2024 v tak podrobné podobě, jaká existují pro průměr EU (94 % domácností v roce 2024)²⁶⁴, regionální údaje pro ostrovní Itálii ukazují, že v roce 2023 mělo 90,3 % domácností přístup k internetu, přičemž se tento podíl měl v roce 2024 zvýšit na 92,14 %.²⁶⁵

Přestože celkové proniknutí do internetu roste, přetrvává genderová nerovnost v přístupu. V roce 2023 pravidelně používalo internet 84 % žen a 87 % mužů v Itálii (přičemž pravidelným uživatelstvem jsou osoby využívající internet alespoň jednou týdně).²⁶⁶ To představuje tříprocentní bodový rozdíl ve prospěch mužů.

Dále ženy ve větší míře než muži uváděly, že nikdy nepoužily internet. V roce 2023 to bylo 10 % žen v Itálii oproti 8 % mužů, což naznačuje, že část ženské populace zůstává zcela

²⁵⁷ European Institute for Gender Equality (EIGE). “Gender Mainstreaming Approach – Italy.” 2025.

<https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/countries/italy>

²⁵⁸ Tamtéž.

²⁵⁹ Tamtéž.

²⁶⁰ Istituto Nazionale di Statistica (ISTAT). “Broadband”. <https://www.istat.it/en/tag/broadband/>

²⁶¹ Datareportal. “Digital 2024: Italy.” 2024. <https://datareportal.com/reports/digital-2024-italy>

²⁶² Tamtéž.

²⁶³ Datareportal. Digital 2023: Italy. February 9, 2023. <https://datareportal.com/reports/digital-2023-italy>

²⁶⁴ Eurostat. Statistics Explained. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Main_Page

²⁶⁵ ReportLinker. Forecast: Households With Internet Access at Home in Insular Italy. <https://www.reportlinker.com/dataset/c651f971f249de6b6a1836c37d89ca6adea3b290>

²⁶⁶ Statista. “Internet Penetration Rate by Gender in Italy.”

<https://www.statista.com/statistics/736954/internet-penetration-rate-by-gender-in-italy/>

odpojena od digitálního světa.²⁶⁷ Zajímavé je, že Itálie vykazuje nejvyšší počet osob, které nikdy nepoužily internet, a zároveň je jedinou zemí mezi sledovanými státy projektu, kde je podíl žen v této kategorii vyšší než podíl mužů. Přetrvávání genderové nerovnosti v nevyužívání internetu v Itálii lze vysvětlit zejména generačními rozdíly. Zatímco mladší věkové skupiny vykazují téměř univerzální využívání internetu a minimální genderové rozdíly, starší kohorty odhalují výraznou a dlouhodobě přetrvávající nerovnost. Podle údajů ISTAT z roku 2022 uvádělo pravidelné používání internetu 78,7 % mužů ve věku 11 a více let, oproti 72,8 % žen, což představuje pětibodový genderový rozdíl ve prospěch mužů. Významné je, že tato genderová nerovnost zcela mizí ve věkové skupině 20-54 let, avšak znovu se objevuje u starší populace: osoby ve věku 65 let a více vykazují znevýhodnění žen přibližně o 10 procentních bodů.²⁶⁸

Ačkoli je cenová dostupnost internetu globální překážkou přístupu k digitálním technologiím, její role v Itálii je komplexnější a má specifické regionální i genderové rozdíly. V roce 2019 uvádělo 16,5 % osob, které internet nepoužívaly, jako důvod ekonomické překážky.²⁶⁹ V roce 2024 však byla Itálie jedinou z analyzovaných zemí, kde byli muži (2,1 %) mírně častěji než ženy (2 %) zasaženi nemožností uhradit internetové připojení.²⁷⁰ Z hlediska vybavenosti domácností disponuje pouze 22,2 % italských domácností jedním digitálním zařízením na osobu, přičemž v jižní Itálii tento podíl klesá na 14,1 %. Dále 12,3 % domácností se školou povinnými dětmi nemá k dispozici počítač či tablet a pouze 6,1 % dětí má vlastní osobní počítač.²⁷¹ Přetrvávají také výrazné regionální rozdíly, kdy míra využívání internetu dosahuje 79 % v severní Itálii, zatímco na jihu pouze 71 %. Tyto rozdíly přitom nepříznivě dopadají zejména na ženy v jižních regionech, kde se kumulují strukturální nerovnosti v přístupu k digitálním technologiím.²⁷²

Ačkoli si Itálie užívá širokou svobodu internetu s minimální mírou cenzury,²⁷³ iniciativa „Repubblica Digitale“ spuštěná v roce 2019 usiluje o zvyšování digitální gramotnosti a snižování digitální nerovnosti. Tato snaha je dále podpořena rozsáhlým plánem PNRR (Národní plán obnovy a odolnosti), který vyčleňuje více než 25 % ze svého rozpočtu ve výši 194 miliard eur na digitální transformaci, včetně klíčových infrastrukturních programů, jako je „Italia a 1 Giga“.

²⁶⁷ United Nations Economic Commission for Europe (UNECE). „The Digital Divide in Italy: A Gender and Territorial Problem.“ 2023. <https://unece.org/statistics/documents/2023/04/digital-divide-italy-gender-and-territorial-problem-istat>

²⁶⁸ UNECE. „The digital divide in Italy: a gender and territorial problem“ 2023.

https://unece.org/sites/default/files/2023-04/B2_WP06_Bologna_EN_rev.pdf

²⁶⁹ Istituto Nazionale di Statistica (ISTAT). „Broadband“. <https://www.istat.it/en/tag/broadband/>

²⁷⁰ Freedom House. „Italy: Freedom on the Net 2024.“ <https://freedomhouse.org/country/italy/freedom-net/2024>

²⁷¹ Tamtéž.

²⁷² UNECE. „Digital Divide in Italy: A Gender and Territorial Problem.“ 2023.

https://unece.org/sites/default/files/2023-05/B2_PRES_Bologna_EN.pdf

²⁷³ Freedom House. „Italy: Freedom on the Net 2024.“ <https://freedomhouse.org/country/italy/freedom-net/2024>

Tabulka 12: Klíčové údaje o přístupu k internetu / digitálním zařízením v Itálii, 2019

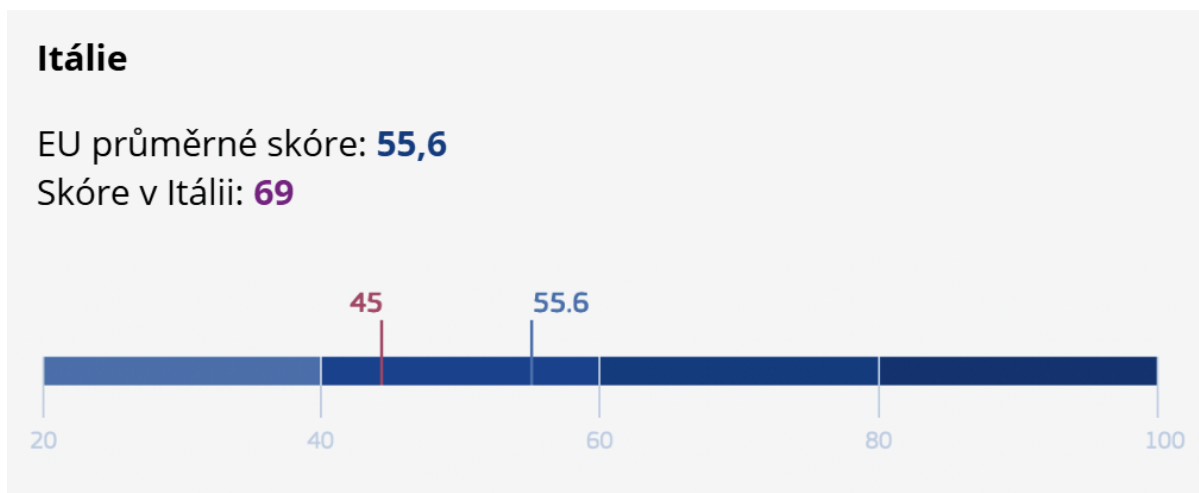
Ukazatel	Hodnota
Domácnosti s přístupem k internetu (celkem, 2019)	76,1 %
Domácnosti se širokopásmovým připojením (celkem, 2019)	74,7 %
Domácnosti s širokopásmovým připojením (s alespoň jedním dítětem)	95,1 %
Domácnosti s širokopásmovým připojením (osoby ve věku 65+ let)	34 %
Domácnosti s jedním digitálním zařízením na osobu	22,2 %
Domácnosti bez PC/tabletu (rodiny s dětmi ve věku 6-17 let)	12,3 %

Zdroj: [ISTAT, 2019](#)

Úroveň dovedností v rámci digitální genderové nerovnosti

Ve srovnání s výše hodnocenými zeměmi má Itálie vyšší podíl osob bez základních digitálních dovedností. To může být jedním z důvodů pomalejšího přijetí a využívání služeb e-governmentu mezi obyvatelstvem, jak ukazují statistiky pro Itálii (37 %).²⁷⁴ K roku 2023 disponovalo pouze 45,8 % Italů a Italek ve věku 16-74 let alespoň základními digitálními dovednostmi, což je výrazně pod průměrem EU, který činí 55,6 %.²⁷⁵ Tento stav stagnuje již od roku 2021. Tento deficit ovlivňuje nejen zaměstnatelnost a produktivity, ale také přístup k veřejným službám a míru občanské participace..

Přehled 2: Podíl osob ve věku 16-74 let disponujících alespoň základními digitálními dovednostmi (%)

Zdroj: [EU Digital skills & jobs platform](#)

²⁷⁴ Euronews. "Digitalisation." 2025. <https://www.euronews.com/tag/digitalisation>

²⁷⁵ European Commission. "Women in Digital Scoreboard 2024." 2025. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/women-digital-scoreboard-2024>

Itálie se v rámci ukazatele „alespoň základní digitální dovednosti“ umístila na 23. místě z 27 členských států EU v žebříčku DESI (Digital Economy and Society Index) pro Digitální dekádu. Alespoň základní úrovně digitálních dovedností disponuje 45,8 % obyvatelstva země.²⁷⁶

Dosažená úroveň vzdělání představuje jeden z klíčových faktorů ovlivňujících digitální dovednosti. Zatímco mezi osobami s terciálním vzděláním disponuje základními digitálními dovednostmi 76 % populace, u osob pouze se základním vzděláním tento podíl klesá na 22 %.²⁷⁷ Přetrvávajícím problémem je rovněž nedostatečné zastoupení žen ve vysokoškolském vzdělání, zejména v oborech STEM a v oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT). Podle údajů zveřejněných ve zprávě Global Gender Gap Report 2024 Světového ekonomického fóra,²⁷⁸ činí v Itálii podíl žen s vysokoškolským vzděláním v oblasti ICT pouze 1,7 % zatímco u mužů dosahuje 8,2 %. Ze všech oborů STEM vykazuje oblast ICT nejnižší zastoupení žen. Ženy zde tvoří pouze 16 % všech ICT specialistek a specialistů v Itálii.²⁷⁹

V italské společnosti nadále přetrvávají genderové stereotypy a kulturní bariéry, které omezují přístup žen k digitálnímu sektoru i jejich profesní uplatnění v této oblasti. Dívky se zároveň často samy vyhýbají studiu oborů STEM, jelikož přebírají stereotypní představy, podle nichž jsou od vědeckých disciplín vzdálenější a více orientované na humanitní obory. V roce 2022 získalo vysokoškolský titul v přírodovědných a technických oborech pouze 18 % italských žen, což je méně než evropský průměr ve výši 26 %.²⁸⁰ Nárůst využívání internetu, který je považován za spolehlivý ukazatel základních digitálních dovedností, byl nejvýraznější mezi nejmladšími věkovými skupinami (6-14 let) a následně mezi osobami ve věku 55-74 let. Přesto přetrvávají výrazné věkové rozdíly v pravidelném používání internetu. Zatímco mezi osobami mladšími 44 let internet pravidelně využívá téměř 90 % populace, ve věkové kategorii 65 let a více tento podíl klesá na 32,8 %. Genderové rozdíly v používání internetu se soustřeďují především do skupiny osob starších 55 let; mezi muži dosahuje podíl pravidelného uživatelstva 76,5 %, zatímco mezi ženami 70,4 %. Významnou roli hraje také úroveň vzdělání. Pravidelně internet využívá 92,5 % vysokoškolsky vzdělaných osob, zatímco mezi osobami se základním vzděláním nebo nižší sekundárním vzděláním činí tento podíl pouze 45 %.

V roce 2019 zveřejnil Italský národní statistický úřad (ISTAT) analýzu, která zachytila situaci v zemi, kde má většina obyvatelstva přístup k internetu. Přibližně 76 % italských domácností disponovalo možností připojení k internetu z domova a pouze 16,5 % osob, které internet nevyužívaly, uvádělo jako hlavní příčinu ekonomické důvody. Přesto se ukázalo, že příslušnost k určité sociální skupině významně ovlivňuje, zda jednotlivci internet využívají, a tím i úroveň jejich digitálních dovedností. Graf založený na datech institucí ISTAT a INPS aktualizovaných k roku 2023 ukazuje, že osoby patřící do ekonomicky znevýhodněných skupin jsou v oblasti digitálních dovedností výrazně více ohroženy digitálním vyloučením.

Graf 17: Úroveň digitálních kompetencí podle genderu

²⁷⁶ European Commission. "Digital Decade DESI Dashboard (2023 Onwards)." 2025.

<https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts>

²⁷⁷ European Commission. "Digital Economy and Society Index (DESI) – Italy." 2025.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-italy>

²⁷⁸ World Economic Forum. Global Gender Gap Report 2024. 2024.

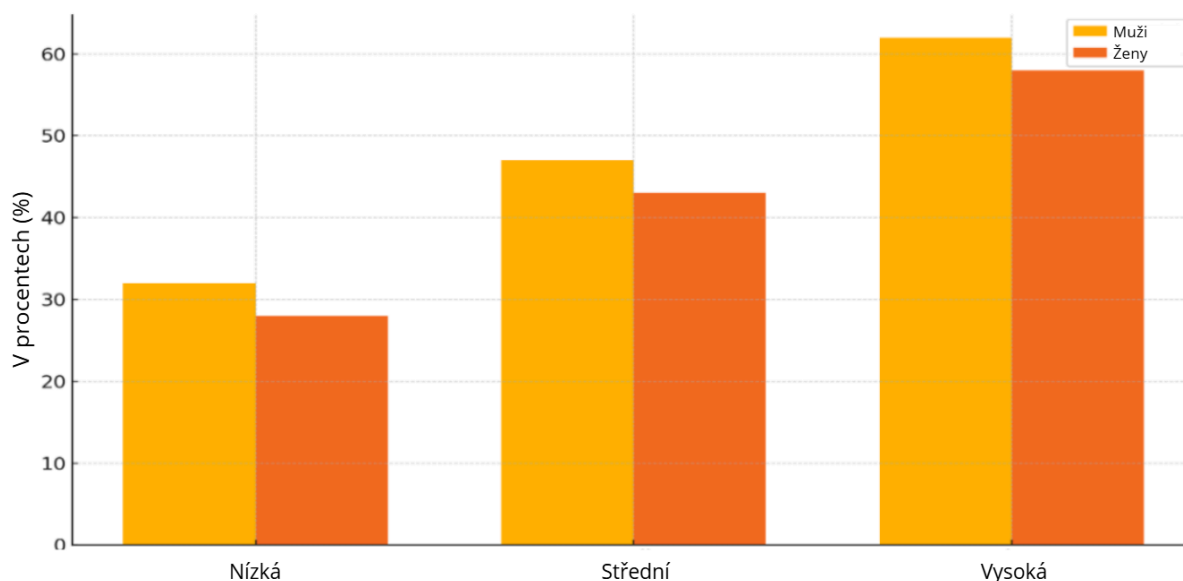
<https://www.weforum.org/publications/global-gender-gap-report-2024/>

²⁷⁹ European Commission. Digital Economy and Society Index (DESI) – Italy. 2023.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-italy>

²⁸⁰ Istituto Nazionale di Statistica (ISTAT). Rapporto Annuale 2022: La Situazione del Paese. 2022.

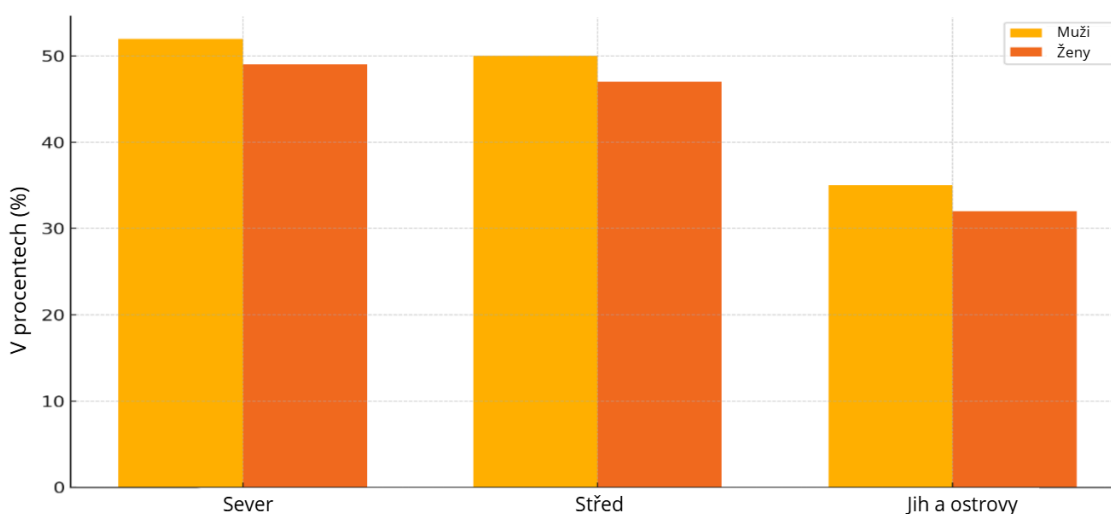
<https://www.istat.it/it/files/2022/07/Pillole-RAPPORTO-ANNUALE-2022-2.pdf>

Zdroj: [ISTAT, 2023](#)

Podle údajů ISTAT z roku 2021 vykazují alespoň základní digitální dovednosti v Itálii výrazné regionální disparity. Nejvyšší míra jejich rozšíření je zaznamenána v regionech Lazio (52,9 %), Friuli-Venezia Giulia (52,3 %) a v Autonomní provincii Trento (51,7 %). Naopak regiony jižní Itálie, jako jsou Kalábrie (33,8 %), Sicílie (34 %) a Kampánie (34,2 %), dosahují výrazně nižších hodnot. Genderová nerovnost je přítomná napříč všemi regiony a systematicky zvýhodňuje muže, přičemž v jižních oblastech se situace žen jeví jako ještě méně příznivá. Obdobný vzorec je patrný i u pokročilých digitálních kompetencí, jako je tvorba online obsahu či povědomí o kybernetické bezpečnosti. Ty jsou výrazně rozšířenější v severní Itálii (87 %), zatímco v jižní části země dosahují podstatně nižší úrovně (74 %).²⁸¹

Graf 18: Úroveň digitálních kompetencí podle genderu a geografického vymezení

Zdroj: [ISTAT, 2023](#)

Složení domácnosti rovněž ovlivňuje úroveň digitální gramotnosti. Domácnosti s dětmi

²⁸¹ European Commission. Women in Digital Scoreboard 2024. 2024.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/women-digital-scoreboard-2024>

vykazují vyšší úroveň digitálních dovedností (64 %) než domácnosti bez dětí (53 %), což lze pravděpodobně vysvětlit intenzivnějším využíváním digitálních nástrojů v oblasti vzdělávání a péče o děti.²⁸² U žen v domácnosti a starších žen je digitální vyloučení podmíněno méně příjmovými faktory a více faktory kulturními, jako jsou strach, nízký zájem nebo vnímaná složitost technologií. Tyto aspekty tak omezují zapojení do využívání ICT i v situacích, kdy jsou chytré telefony a další zařízení dostupné.²⁸³

Dále ženy vykazují nižší úroveň pokročilých digitálních a IT dovedností a zároveň vyšší podíl osob bez digitálních dovedností ve srovnání s muži. Tento rozdíl je obzvláště patrný ve věkové kategorii 30 let a více. Paradoxně se v období dospívání v Itálii dívky v digitálních aktivitách projevují jako operativnější než jejich mužští vrstevníci, avšak tento náskok se v průběhu dospělosti ztrácí. Tento vývoj bývá interpretován v souvislosti se zesilováním sociálních rolí a genderových očekávání, která mohou ovlivňovat profesní i vzdělávací dráhy žen v oblasti digitálních technologií.

Tabulka 13: Úroveň digitálních dovedností

Digitální dovednosti	Muži	Ženy
Žádné	31,3 %	35,8 %
Nízké	23,5 %	24,6 %
Základní	21,6 %	21,2 %
Pokročilé	23,6 %	18,4 %

Zdroj: [ISTAT, 2023](#)

Pokud jde o účast v online kurzech zaměřených na zlepšování digitálních dovedností, zapojení žen je ve srovnání s muži ve stejné věkové skupině vždy nižší.

Tabulka 14: Účast v kurzech digitálních dovedností podle genderu

Rok	Muži (%)	Ženy (%)	Rozdíl
2019	45,3	39,6	5,7
2020	49,5	44,1	5,4
2021	50,7	45,6	5,1
2023	45,2	39,6	5,6

Zdroj: [ISTAT, 2023](#)

Vzhledem k rozsahu tohoto fenoménu a rostoucímu povědomí napříč evropskými společnostmi jsou již přibližně deset let zaváděna různá řešení a iniciativy zaměřené na omezování digitální nerovnosti a podporu rozvoje digitálních dovedností u žen. Je však třeba zdůraznit, že přestože existuje řada finančních a podpůrných programů, jejich dostupnost a dlouhodobá kontinuita nadále představují překážku pro mnoho podniků a organizací, které usilují o implementaci politik rovných příležitostí v digitálním sektoru. Tato situace zároveň poukazuje na potřebu dále posilovat systematické úsilí o řešení této problematiky na úrovni

²⁸² Secondo Welfare. "Jobs and Digital Skills, the Situation in Italy." 2023.

<https://www.secondowelfare.it/primo-welfare/lavoro/jobs-and-digital-skills-the-situation-in-italy/>

²⁸³ Bocconi University. "Technology Is Still a Boy's Game: Italy Is 25th Out of 28 for Digital Gender Equality." 2021.

<https://www.unibocconi.it/en/news/technology-still-boy-game-italy-25th-out-28-digital-gender-equality>

politické, společenské, soukromé i kulturní.

Na národní úrovni Itálie reaguje na tuto nerovnost prostřednictvím Národní strategie pro digitální dovednosti, jejímž cílem je dosáhnout do roku 2026 úroveň 70 % digitální gramotnosti. Fond Repubblica Digitale (ve výši 350 milionů eur pro období 2022-2026) je zaměřen na ženy, mladé osoby a zranitelné skupiny obyvatelstva. Současně jsou realizovány pilotní projekty využívající učení podporované umělou inteligencí a firemní akademie, jejichž cílem je zvyšovat úroveň kompetencí a zaměstnatelnost, zejména v nedostatečně obslužených regionech jižní Itálie. Analýza aktivních politik v oblasti rovných příležitostí a digitální odolnosti hraje klíčovou roli při vytváření inkluzivního a inovativního ekosystému v Itálii i v celé Evropě. V tomto kontextu byla zavedena řada příkladů dobré praxe z veřejného i soukromého sektoru s cílem překlenout digitální nerovnost a podporovat sociální rovnost.

Úroveň užívání v rámci digitální genderové nerovnosti

V Itálii genderové rozdíly v zapojení do digitálního prostředí přesahují samotný přístup k internetu a digitálním zařízením a výrazně se projevují ve frekvenci, účelu a hloubce jejich využívání. Data DESI a ISTAT potvrzují, že ženy i muži jsou stále více online (v roce 2022 používalo internet pravidelně 78,7 % mužů a 72,8 % žen).²⁸⁴ ²⁸⁵ Výrazné rozdíly se však objevují v tom, jak jsou digitální nástroje využívány, a také v míře smysluplnosti tohoto využití.

Pravidelné využívání internetu je běžné jak mezi mladšími ženami, tak muži, avšak starší ženy, zejména ve věku nad 65 let, používají digitální nástroje výrazně méně často. V této věkové skupině 94 % osob nikdy nepoužívá počítač a pouze 1,7 % jej využívá denně. Závislost výhradně na chytrých telefonech jako jediném zařízení je obzvláště rozšířená mezi ženami v domácnosti, ženami s nízkými příjmy a osobami bez terciárního vzdělání, což omezuje komplexnost úloh, které jsou tyto osoby schopny vykonávat online.

Tabulka 15: Každodenní využívání internetu podle genderu (16–74 let)

Typ	% každodenní uživatelstvo internetu
Muži	80,2 %
Ženy	74,7 %

Zdroj: [ISTAT, 2023](#)

Ženy za muži zaostávají v každodenním využívání internetu přibližně o 5,5 procentního bodu, přičemž tento rozdíl má v průběhu let tendenci se snižovat. K tomuto vývoji přispívá také rostoucí povědomí, které se postupně prosazuje napříč Evropou i v Itálii, a rovněž širší dostupnost hardwaru a konektivity v dříve více izolovaných oblastech.

Tabulka 16: Genderová nerovnost (16-74 let) v letech 2018-2023

²⁸⁴ European Commission. Digital Economy and Society Index (DESI) 2022: Italy. 2022.

https://www.astrid-online.it/static/upload/desi/desi_2022_italy_eng.pdf

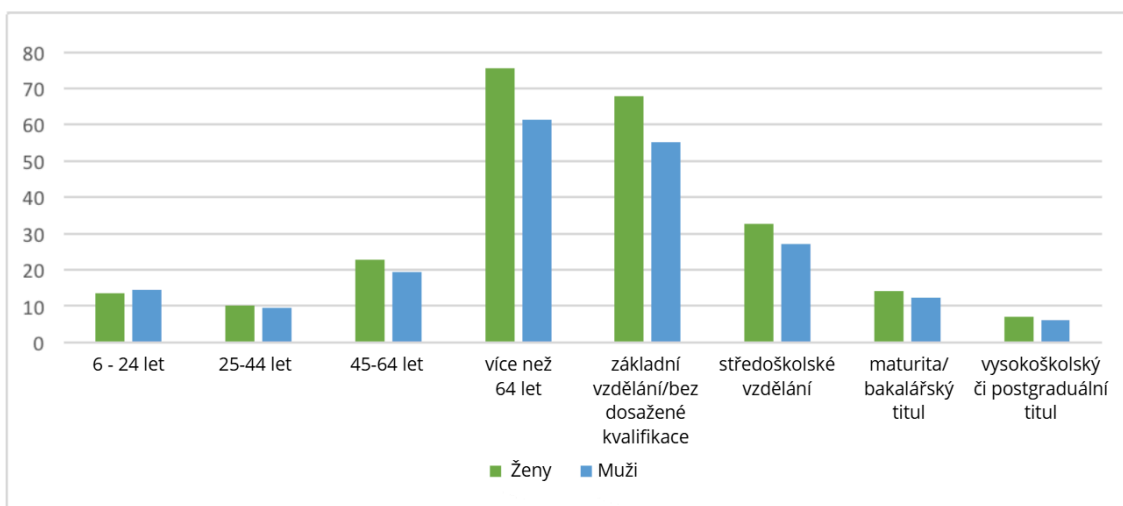
²⁸⁵ United Nations Economic Commission for Europe (UNECE). Statistics Publications. 2025. <https://unece.org/publications/statistics>

Rok	Muži (%)	Ženy (%)	Rozdíl (p. b.)
2018	71,8	63,1	8,7
2019	74,2	66,8	7,4
2020	77,0	71,3	5,7
2021	78,6	73,5	5,1
2023	80,2	74,7	5,5

Zdroj: [ISTAT](#)

Ženy častěji než muži vykonávají pasivní online aktivity, jako je prohlížení webu, konzumace obsahu nebo komunikace prostřednictvím komunikačních aplikací, zatímco muži častěji uvádějí aktivní či kreativní digitální činnosti, včetně tvorby online obsahu, programování nebo nastavování digitálních služeb.²⁸⁶

Graf 19: Využívání internetu podle genderu, věku a stupně dosaženého vzdělání

Zdroj: [ISTAT, 2021](#)

Většina osob starších 64 let a osob s nejvýše základním vzděláním v roce 2019 internet nikdy nepoužila. Tyto dvě kategorie zároveň vykazují největší genderové rozdíly, přičemž v obou případech je situace ve prospěch mužů: u první skupiny činí rozdíl 14,2 procentního bodu a u druhé 12,5 procentního bodu.

Ženy, zejména ty mimo formální pracovní trh, mají tendenci využívat ICT především k osobní komunikaci, koordinaci rodinného života a sociálním sítím, avšak méně se zapojují do hledání zaměstnání, online vzdělávání a využívání služeb e-governmentu. Například v roce 2023 se účastnilo online školení 15,2 % žen oproti 18,9 % mužů. Muži naopak častěji využívají ICT k vyhledávání informací, řešení problémů a transakčním účelům, tedy činnostem spojeným s ekonomickým a profesním uplatněním. Tento rozdíl je zvláště patrný u marginalizovaných skupin: nezaměstnané ženy, venkovské obyvatelky a ženy staršího věku v domácnosti uvádějí nízkou míru jistoty při používání ICT pro úkony, jako je online bankovníctví, podávání žádostí o dávky nebo tvorba profesního obsahu.²⁸⁷

²⁸⁶ Dondena Centre for Research on Social Dynamics and Public Policy. The Gender Digital Divide. 2020. https://dondena.unibocconi.eu/sites/default/files/media/attach/The-gender-digital-divide_20201130.pdf

²⁸⁷ Tamtéž.

Smysluplnost digitálního využívání představuje klíčový aspekt genderové digitální nerovnosti. Pasivní využívání, založené na konzumaci obsahu bez interakce či tvorby, je časté zejména u žen s nižší úrovní digitálních dovedností, zatímco aktivní využívání, jako je tvorba obsahu, zapojení do online diskusních fór nebo používání pokročilých pracovních nástrojů, je u nich méně rozšířené. Zapojení žen do pokročilých digitálních činností, jako je úprava webových stránek, programování nebo správa online prodeje, je výrazně nižší než u mužů, a to i v mladších věkových kohortách.²⁸⁸ Tento rozdíl je dále posilován tzv. nerovností v sebehodnocení (self-perception gap): mnoho žen podceňuje své schopnosti, což vede k vyhýbání se složitějším nebo méně známým digitálním nástrojům.

Intersekcionální analýza ukazuje, že nejvíce vyloučenou skupinou ze smysluplného digitálního zapojení tvoří ženy staršího věku s nízkou úrovní vzdělání v jižní Itálii. Tyto bariéry nejsou čistě technologické povahy, ale mají rovněž výrazný kulturní rozměr, včetně představ, že technologie „není pro ně“, strachu z chyb a zakořeněných genderových norem, které v rámci domácnosti přisuzují práci s ICT spíše mužům.

Ženy v domácnosti a pečující osoby čelí časové chudobě a jejich digitální využívání je často sporadické a vázané na konkrétní úkoly, jako je komunikace s rodinou prostřednictvím zpráv nebo vyhledávání receptů, aniž by docházelo k širšímu zapojení do online příležitostí v oblasti vzdělávání, občanské participace či generování příjmů. I v případech, kdy jsou digitální zařízení dostupná, absence cíleného a důvěru posilujícího školení brání těmto ženám v přechodu od pasivního k aktivnímu způsobu využívání digitálních technologií.

Úroveň zaměstnanosti v rámci digitální genderové nerovnosti

Ženy zůstávají v Itálii výrazně podrepresentovány v digitálním sektoru zaměstnanosti, zejména v ICT profesích a oborech STEM. Tato nerovnováha je patrná napříč různými ukazateli, od zastoupení na odborných pozicích až po podíl absolventek a absolventů těchto oborů.

V roce 2022 tvořily ženy v Itálii pouze 1,5 % celkového zaměstnanectva na pozicích specializujících se na ICT, zatímco u mužů tento podíl činil 5,7 %.²⁸⁹ Širší pohled z roku 2021 ukazuje, že ženy představovaly 16 % všech ICT specialistů v Itálii, což je sice stále nízký podíl, avšak pouze mírně pod evropským průměrem, který činí 19 %.²⁹⁰ Tento podíl naznačuje, že zatímco zastoupení žen v rámci existující skupiny ICT specialistů a specialistek je relativně blízké průměru EU, celkový počet ICT specialistek a specialistů v Itálii (u obou pohlaví) zůstává ve srovnání s EU nízký.

Trajektorie pro rozvoj digitálních talentů odhaluje výraznou genderovou nerovnost již na úrovni vzdělávání. V roce 2021 připadalo v Itálii 15 absolventek a absolventů STEM oborů na 1000 osob ve věku 20-29 let u žen, zatímco u mužů to bylo 22.²⁹¹ Itálie se v této kategorii umístila na 11. místě, pokud jde o ženy. Nerovnost je ještě výraznější při zaměření specificky na ICT

²⁸⁸ European Commission. Digital Economy and Society Index (DESI) 2022: Italy. 2022.

https://www.astrid-online.it/static/upload/desi/desi_2022_italy_eng.pdf

²⁸⁹ Dondena Centre for Research on Social Dynamics and Public Policy. The Gender Digital Divide. 2020.

https://dondena.unibocconi.eu/sites/default/files/media/attach/The-gender-digital-divide_20201130.pdf

²⁹⁰ Tamtéž.

²⁹¹ Dondena Centre for Research on Social Dynamics and Public Policy. The Gender Digital Divide. 2020.

https://dondena.unibocconi.eu/sites/default/files/media/attach/The-gender-digital-divide_20201130.pdf

obory. V roce 2021 získalo diplom v oboru ICT pouze 0,3 % žen oproti 1,2 % mužů, což řadí Itálii na poslední místo (27. pozice) mezi členskými státy EU v případě žen.²⁹² Zpráva Global Gender Gap Report 2024 tuto situaci dále potvrzuje, když uvádí, že v Itálii má ICT vzdělání 1,7 % žen oproti 8,2 % mužů.²⁹³ To naznačuje závažné překážky ve vzdělávacím systému, kde jen velmi málo žen studuje vysokoškolské obory zaměřené na informační a komunikační technologie.

Tabulka 16: Zastoupení žen v digitálním a STEM zaměstnání v Itálii

Ukazatel	Rok	Ženy	Muži
ICT specialistky a specialisté (% z celkové zaměstnanosti)	2022	1,5 %	5,7 %
Absolventi a absolventky STEM oborů (na 1000 osob ve věku 20-29 let)	2021	15 %	22 %
Absolventky a absolventi ICT oborů (% osob s ICT vzděláním)	2021	0,3 %	1,2 %

Zdroj: [University Bocconi, 2020](#), [WE Forum, 2024](#)

I pro ženy, které absolvují STEM obory, přetrvávají na trhu práce významné bariéry. Pět let po získání magisterského titulu v STEM oborech bylo zaměstnáno 85 % žen oproti 92,5 % mužů. Nerovnost je ještě výraznější u stabilních pracovních pozic, kde má stabilní zaměstnání pouze 45,1 % žen ve srovnání se 62,5 % mužů.²⁹⁴ Genderový mzdový rozdíl v Itálii činil v roce 2022 přibližně 15 %.²⁹⁵ Ačkoli je tato hodnota nižší než průměr EU (19 %),²⁹⁶ dostupná data tento rozdíl specificky nerozlišují pro sektor ICT. Zároveň absolventi STEM oborů vydělávají v průměru o 23,6 % více než absolventy STEM oborů po ukončení studia, což je částečně způsobeno vyšší mírou částečných úvazků mezi ženami.²⁹⁷

Digitální genderová nerovnost v Itálii se však neomezuje pouze na otázky zastoupení, ale významně ovlivňuje také přístup k vedoucím pozicím a zaměstnání ve vysoce poptávaných ICT sektorech. Data z roku 2022 o jednotlivých profesních klasterech ukazují výraznou genderovou segregaci v rámci digitální pracovní síly, zejména v profesích vyžadujících pokročilé digitální kompetence. Například ženy tvořily pouze 17 % pracovních pozic v oblasti cloudových služeb, zatímco muži obsazovali 83 % těchto míst.²⁹⁸ Obdobně v inženýrství představovaly ženy pouze 19 % pracovní síly, zatímco muži 81 %.²⁹⁹ I v relativně vyrovnanější oblasti datové vědy a umělé inteligence dosahoval podíl žen 31 % zatímco muži tvořili 69 % pracovní síly.³⁰⁰

²⁹² Dondena Centre for Research on Social Dynamics and Public Policy. The Gender Digital Divide. 2020. https://dondena.unibocconi.eu/sites/default/files/media/attach/The-gender-digital-divide_20201130.pdf

²⁹³ World Economic Forum. Global Gender Gap Report 2024. 2024. <https://www.weforum.org/publications/global-gender-gap-report-2024/>

²⁹⁴ Tamtéž.

²⁹⁵ Dondena Centre for Research on Social Dynamics and Public Policy. The Gender Digital Divide. 2020. https://dondena.unibocconi.eu/sites/default/files/media/attach/The-gender-digital-divide_20201130.pdf

²⁹⁶ Tamtéž.

²⁹⁷ Tamtéž.

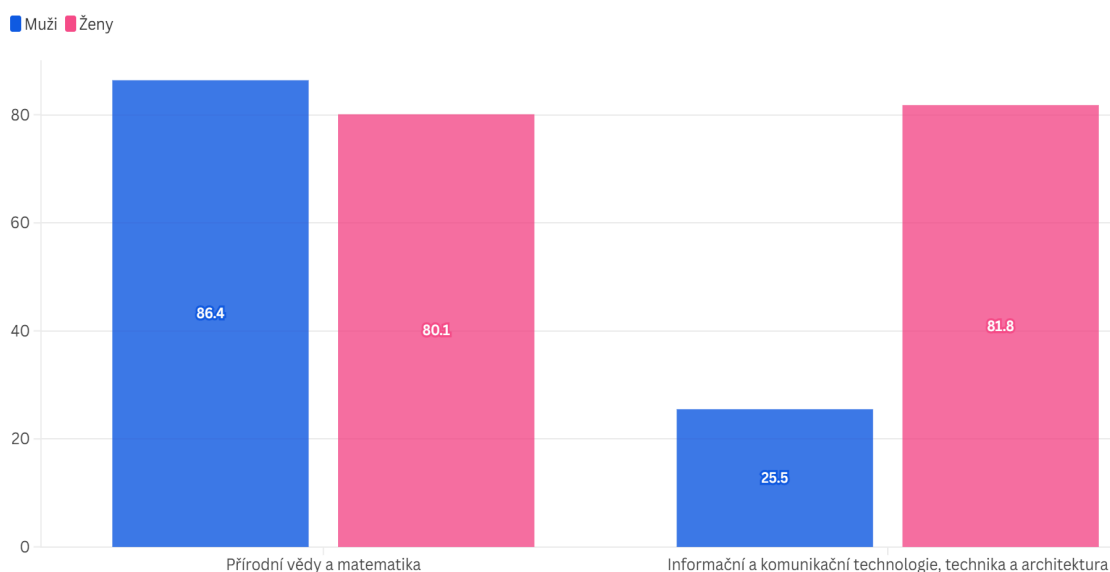
²⁹⁸ Tamtéž.

²⁹⁹ Tamtéž.

³⁰⁰ Dondena Centre for Research on Social Dynamics and Public Policy. The Gender Digital Divide. 2020. https://dondena.unibocconi.eu/sites/default/files/media/attach/The-gender-digital-divide_20201130.pdf.

Digitální nerovnost je zakořeněná v genderových stereotypch, které posilují vnímání technologií jako převážně mužské domény. Tento proces začíná již v dětství, kdy je marketing technologických hraček genderově diferencován a zaměřen především na chlapce, což u dívek vede k nižšímu zájmu o technologie, a v některých případech i k vyšší míře nejistoty či úzkosti ve vztahu k nim.³⁰¹ Ve vzdělávacím prostředí byly rovněž pozorovány genderové předsudky při hodnocení předmětů STEM, které vedou k nižším očekáváním vůči dívkám, a to i v případě jejich vysokého výkonu.³⁰² Tato skutečnost přispívá k odklonu dívek od STEM vzdělávacích drah, což dokládá i skutečnost, že v Itálii v roce 2016 tvořily ženy pouze 32 % absolventstva přírodovědných a technických oborů.³⁰³

Graf 20: Míra zaměstnanosti absolventek a absolventů STEM podle genderu a studijního oboru (25–64 let), 2023

Zdroj: [ISTAT 2023](#)

Ženy na vedoucích a manažerských pozicích

Ženy jsou i nadále výrazně nezastoupeny ve vedoucích a manažerských pozicích v italských podnicích. V roce 2022 tvořily pouze 23,1 % osob působících na pozicích vyššího a středního managementu, což Itálii řadilo do druhého kvintilu zemí podle tohoto ukazatele.³⁰⁴ Nízké zastoupení žen se projevuje také v neveřejně obchodovaných společnostech, kde stojí žena v čele pouze 14 % podniků. Současně se Itálie umístila na 29. místě z hlediska zastoupení žen v představenstvech veřejně obchodovaných společností.³⁰⁵ Tato genderová nerovnost je patrná rovněž v sektorech rizikového kapitálu a bankovníctví, kde jsou ženy mezi osobami rozhodujícími o alokaci kapitálu stále výrazně méně zastoupeny.³⁰⁶ Omezená přítomnost žen

³⁰¹ Dondena Centre for Research on Social Dynamics and Public Policy. The Gender Digital Divide. 2020. https://dondena.unibocconi.eu/sites/default/files/media/attach/The-gender-digital-divide_20201130.pdf.

³⁰² Tamtéž.

³⁰³ Tamtéž.

³⁰⁴ World Bank. Gender Data Portal: Italy. 2025. <https://genderdata.worldbank.org/en/economies/italy>

³⁰⁵ S-Peek. "Female Entrepreneurship in Italy: Let the Data Speak for Themselves." 2022. <https://blog.s-peek.com/en/posts/female-entrepreneurship-in-italy-let-the-data-speak-for-themselves-d830094d7c57>

³⁰⁶ Lived Places Publishing. Can Social Entrepreneurship Work in the Rust Belt? 2022. <https://livedplacespublishing.com/book/isbn/9781916704114>

v rozhodovacích pozicích ve finančních institucích může nepřímo přispívat k přetrvávání překážek, kterým podnikatelky čelí při získávání financování a investiční podpory.

Nedostatečné zastoupení žen ve vedoucích funkcích a specializovaných pozicích v oblasti ICT, spolu přetrvávajícími překážkami v profesním postupu, vytváří začarovaný kruh, který se dále reprodukuje. Nízký počet žen ve vedoucích pozicích znamená také nedostatek ženských vzorců, což může odrážet mladší ženy od vstupu do těchto oborů nebo od setrvání v nich. Ekonomické důsledky této situace, jako jsou nižší mzdy a méně stabilní pracovní podmínky, navíc snižují motivaci žen usilovat o kariéru v digitálním sektoru. Tím dochází k dalšímu prohlubování a upevňování stávajících genderových nerovností na trhu práce.

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Cílené iniciativy zaměřené na ženy v domácnosti

Projekt „Digital Skills for Housewives“: Některé italské regiony (např. Apulie, Sicílie a Emilia-Romagna) zahájily kurzy základních digitálních dovedností zaměřené na používání počítačů, chytrých telefonů, elektronické pošty a bezpečného pohybu na internetu. Součástí výuky jsou nástroje usnadňující správu domácnosti, například online nakupování, správa služeb a energií či využívání digitálních plateb.

Women and Digital – program společnosti Google Italy: Tento program je určen ženám usilujícím o návrat na trh práce, včetně žen pečujících o domácnost a rodinu. Nabízí vzdělávací kurzy zaměřené na podnikání, digitální marketing a využívání digitálních nástrojů společnosti Google (např. Gmail, Drive nebo Meet).

She Means Business – Meta a Fondazione Mondo Digitale: Bezplatný vzdělávací program určený ženám, do něhož se zapojilo také mnoho žen pečujících o domácnost a rodinu. Cílem je podpořit účastnice v přeměně jejich zájmů a dovedností (např. vaření, šití nebo rukodělné tvorby) na podnikatelské aktivity realizované prostřednictvím online prostředí.

Digitální knihovny a komunitní centra: Mnoho veřejných knihoven po celé Itálii zřídilo tzv. centra digitální facilitace, která poskytují základní kurzy digitálních dovedností, pomoc s registrací a používáním systémů SPID a podporu při práci s počítačem. Tyto služby jsou často využívány zejména ženami pečujícími o domácnost a rodinu.

Úroveň inovací v rámci digitální genderové nerovnosti

Italský sektor výzkumu a vývoje představuje klíčovou součást procesu digitální transformace země, přičemž disponuje silnými výzkumnými komunitami zaměřenými na pokročilé oblasti, jako jsou umělá inteligence, výpočetní clustery a kvantové technologie.³⁰⁷ Pozitivním trendem se předpokládá, že jejich roční přírůstek dosáhne do roku 2028 přibližně 3,13 tisíce osob. To odpovídá složené roční míře růstu ve výši zhruba 2,3 % oproti roku 2024.³⁰⁸

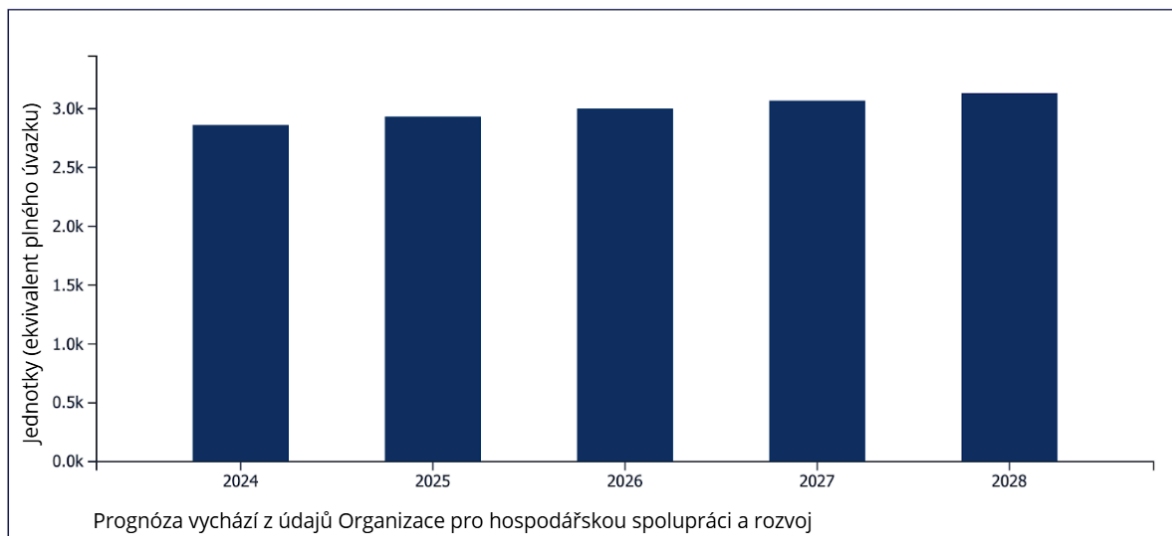
³⁰⁷ European Commission. Digital Economy and Society Index (DESI) – Italy.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-italy>

³⁰⁸ ReportLinker. Forecast: Female Researchers in Scientific Research and Development in Italy.

<https://www.reportlinker.com/dataset/9694dc662c6bd8dbbd355f8dc39efe28d0d463f0>

Graf 21: Odhad vývoje počtu žen působících ve vědeckém výzkumu a vývoji v Itálii v období 2024-2028

Zdroj: [ReportLinker Research](#)

Navzdory těmto povzbudivým trendům přetrvává v různých segmentech italského sektoru výzkumu a vývoje významná genderová nerovnost. V roce 2021 tvořily ženy 50 % výzkumného personálu ve vládním sektoru (oproti 47 % v roce 2013) a 42 % v sektoru vysokoškolského vzdělávání (oproti 40 % v roce 2013). V podnikatelském sektoru však ženy v roce 2021 představovaly pouze 24 % výzkumného personálu, což znamená jen mírný nárůst z 22 % v roce 2013.³⁰⁹ Zatímco Itálie v oblasti zastoupení žen mezi výzkumnou pracovní silou ve vládním a podnikatelském sektoru převyšuje průměr EU-27, v sektoru vysokoškolského vzdělávání zůstává pod evropským průměrem.³¹⁰ Podíl žen mezi absolventstvem doktorských studijních programů v Itálii navíc mírně klesl, a to z 52 % v roce 2013 na 49 % v roce 2021.³¹¹

Celkově ženy zaměstnané ve vědeckých oborech v Itálii tvoří 34 % (přibližně 400 000 vědkyň a inženýrek), což představuje téměř polovinu počtu jejich mužských kolegů (přibl. 760 000).³¹² Tato nerovnováha se odráží i v oblasti odměňování, kde je ve STEM oborech v Itálii evidována přibližně 15 % mzdová mezera, zatímco celosvětový průměr činí 20 %.³¹³ Z hlediska inovačních výstupů se ženy podílely pouze na 23 % mezinárodních patentových přihlášek v období 1999-2020, což odpovídá 13 % všech uvedených vynálezkyň. Ačkoli se tento podíl zvýšil na 31 % přihlášek a 16 % vynálezkyň v roce 2020, dosažení genderové parity v oblasti patentové aktivity není podle současných trendů očekáváno dříve než kolem roku 2061.³¹⁴

Ženy v podnikání

V Itálii představují podniky vedené ženami významný segment celkového podnikatelského prostředí. V roce 2023 bylo přibližně 22,2 % všech podniků vedeno ženami, což je sice značný

³⁰⁹ European Commission. She Figures 2024: Gender Equality in Research and Innovation – Italy. 2024. <https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-it.pdf>

³¹⁰ Tamtéž.

³¹¹ Tamtéž.

³¹² University of Trieste. "Women and Girls in Science: How UniTS Champions Its Importance." 2024. <https://portale.units.it/en/news/women-and-girls-science-how-units-champions-its-importance>

³¹³ Tamtéž..

³¹⁴ World Intellectual Property Organization (WIPO). Digital Access to Knowledge and Women in Science. 2025. <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-econstat-wp-88-en-digital-access-to-knowledge-and-women-in-science.pdf>

podíl, avšak stále mírně pod průměrem EU, který činí 32 %.³¹⁵ Tento podíl odpovídá více než 845 000 společnostem vedených ženami a více než jednomu milionu podniků, v nichž ženy zastávají řídicí či manažerské pozice.³¹⁶

Ekonomický přínos těchto podniků vedených ženami je významný. Generují přibližně 21 % italského HDP,³¹⁷ což je hodnota, která se poměrně těsně blíží jejich 22,6% zastoupení v celkovém počtu podniků.³¹⁸ Tato téměř proporcionalní participace na národní ekonomice, navzdory nižšímu celkovému počtu ve srovnání s podniky vedenými muži, naznačuje, že podniky vedené ženami jsou vysoce efektivní a produktivní. Tato efektivita ukazuje, že pokud by došlo ke zvýšení kvantitativního zastoupení žen v podnikání, jejich příspěvek k italskému HDP by mohl výrazně vzrůst, což poukazuje na dosud nedostatečně využívaný ekonomický potenciál. Podpora ženského podnikání proto nepředstavuje pouze otázku sociální rovnosti, ale také strategický ekonomický nástroj, který může Itálii pomoci zvýšit celkovou produktivitu a podpořit vyššího hospodářský růst.

Tabulka 17: Podnikání žen v Itálii (2022/2023)

Ukazatel	Rok	Hodnota
Podniky vedené ženami (% z celkového počtu)	2023	22,2 %
Start-upy s převahou žen	2023	13,7 %
Ženy ve vyšším a středním managementu	2022	23,1 %
Příspěvek podniků vedených ženami k HDP Itálii	2022	21 %

Zdroj: *Piccola Impresa*; *S-PEEK*; *Intesa Sanpaolo Innovation Center*; *World Bank Group*

V oblasti inovativních startupů se navíc objevuje pozitivní trend. K prvnímu čtvrtletí roku 2023 existovalo 1 924 startupů s převahou ženského vlastnictví (tj. podniků, kde ženy drží většinový podíl a zastávají klíčové administrativní role), což představuje 13,7 % z celkových 14 029 inovativních startupů.³¹⁹ To představuje výrazný nárůst o 40 % (+576 startupů) během posledních dvou let.³²⁰ Zároveň je patrné, že tyto startupy působí v oblastech s vysokou přidanou hodnotou, jako jsou umělá inteligence, edukační technologie, potravinářské technologie, udržitelný turismus a finanční technologie. Tento posun naznačuje odklon od tradičních sektorů s nižší kapitálovou náročností směrem k inovativnějším a technologicky pokročilým odvětvím.

Zajímavé je, že podnikatelky v Itálii čelí při získávání tradičního financování významným strukturálním i kulturním překážkám.³²¹ Empirické důkazy ukazují, že ženám jsou účtovány

³¹⁵ De Rosa, Serena. "Public Financing to Support Female Entrepreneurship in Italy." *Rivista Piccola Impresa/Small Business* 1: 151–170. 2025. <https://journals.uniurb.it/index.php/piccola/article/view/4723/4489>

³¹⁶ S-Peek. "Female Entrepreneurship in Italy: Let the Data Speak for Themselves." 2022.

<https://blog.s-peek.com/en/posts/female-entrepreneurship-in-italy-let-the-data-speak-for-themselves-d830094d7c57>

³¹⁷ Tamtéž.

³¹⁸ Tamtéž.

³¹⁹ Intesa Sanpaolo Innovation Center. "Female Entrepreneurship in Italy and Worldwide." 2023.

<https://www.intesasampaoloinnovationcenter.com/en/news-and-events/news/2023/10/female-entrepreneurship-italy-world-innovators/>

³²⁰ Tamtéž.

³²¹ Alesina, Alberto F., Francesca Lotti, and Paolo Emilio Mistrulli. "Do Women Pay More for Credit? Evidence from Italy." NBER Working Paper No. 14202. 2008. https://www.nber.org/system/files/working_papers/w14202/w14202.pdf

vyšší náklady na úvěrové produkty. Konkrétně ženy v Itálii platí přibližně o 29 základních bodů více než muži za kontokorentní úvěry, přičemž tento rozdíl přetrvává i po zohlednění různých charakteristik podniku, dlužníka a tržního prostředí.³²²

Toto zjištění poskytuje přesvědčivý empirický důkaz tzv. „diskriminace založené na preferencích“. Studie výslovně uvádějí, že ženy nejsou inherentně rizikovějšími dlužnicemi, nopak vykazují nižší míru bankrotovosti a lepší úvěrovou historii.³²³ To je v rozporu s konceptem „statistické diskriminace“, která by předpokládala rozdílné úrokové sazby na základě objektivního hodnocení rizika. Nejvýraznějším důkazem podporujícím hypotézu diskriminace založené na preferencích je vliv pohlaví ručitele: dlužnice (žena) s ručitelem (mužem) získává výhodnější úrokové sazby, zatímco v případě ručitelky (ženy) jsou úrokové sazby výrazně vyšší. V takových případech je dlužnice (žena) s ručitelkou (ženou) bankami vnímána jako „absolutně nejméně výhodný typ dlužníka“.³²⁴ To silně naznačuje, že finanční instituce účtují vyšší sazby na základě genderového zkreslení, nikoli objektivního vyhodnocení rizika. Toto zkreslení pravděpodobně vychází z přetrvávajících kulturních stereotypů v Itálii, které tradičně spojují podnikání s maskulinními charakteristikami a ženy často redukuje na domácí role.³²⁵ Tato situace ukazuje, že obecné programy finanční gramotnosti nebo strategie řízení rizik samy o sobě nestačí k odstranění tohoto rozdílu ve financování. Namísto toho jsou zapotřebí přímé intervence zaměřené na potírání a odstraňování genderových předsudků ve finančních institucích, spolu s politikami aktivně podporující genderovou diverzitu v představenstvech bank.

Dále byl zaznamenán tzv. „přetrvávající úvěrový propad“ v oblasti ženského podnikání, který během pandemie COVID-19 dále prohloubil ekonomické obtíže.³²⁶ Významná většina podniků vedených ženami, přibližně 76 %, funguje jako živnostenský podnik, což je právní a organizační forma, která často nese inherentní omezení v přístupu k dostatečnému růstovému kapitálu a širším rozvojovým příležitostem.³²⁷

K řešení nerovností ve financování Itálie implementovala robustní politický rámec na podporu ženského podnikání. Národní plán obnovy a odolnosti (NRRP), který je největším plánem tohoto typu v EU, vyčleňuje významných 48 miliard eur (25,1 % celkového rozpočtu) na iniciativy spojené s digitální transformací. Klíčovým cílem této alokace je snížení genderové propasti v sektoru STEM a přímá podpora podniků vedených ženami.³²⁸ Konkrétně v Misi 5 NRRP, zaměřená na inkluzivitu a soudržnost, usiluje o financování minimálně 2 400 podniků vedených ženami do roku 2026, přičemž 700 z nich je plánováno již na rok 2023.³²⁹

Kromě přímého financování jsou politické intervence zaměřeny také na systemické nerovnosti ve financování. Nový italský zákon o rozpočtu vyčlenil fond ve výši 20 milionů eur specificky

³²² Alesina, Alberto F., Francesca Lotti, and Paolo Emilio Mistrulli. “Do Women Pay More for Credit? Evidence from Italy.” NBER Working Paper No. 14202. 2008. https://www.nber.org/system/files/working_papers/w14202/w14202.pdf

³²³ Tamtéž.

³²⁴ Tamtéž.

³²⁵ De Rosa, Serena. “Public Financing to Support Female Entrepreneurship in Italy.” *Rivista Piccola Impresa/Small Business* 1 (2025): 151–170. <https://journals.uniurb.it/index.php/piccola/article/view/4723/4489>

³²⁶ S-Peek. “Female Entrepreneurship in Italy: Let the Data Speak for Themselves.” March 8, 2022.

<https://blog.s-peek.com/en/posts/female-entrepreneurship-in-italy-let-the-data-speak-for-themselves-d830094d7c57>

³²⁷ De Rosa, Serena. “Public Financing to Support Female Entrepreneurship in Italy.” *Rivista Piccola Impresa/Small Business* 1 (2025): 151–170. <https://journals.uniurb.it/index.php/piccola/article/view/4723/4489>

³²⁸ Intesa Sanpaolo Innovation Center. “Female Entrepreneurship in Italy and Worldwide.” 2023.

<https://www.intesasampaoloinnovationcenter.com/en/news-and-events/news/2023/10/female-entrepreneurship-italy-world-innovators/>

³²⁹ European Commission. Digital Economy and Society Index (DESI) 2022: Italy. 2022.

https://www.astrid-online.it/static/upload/desi/desi_2022_italy_eng.pdf

na podporu ženského podnikání.³³⁰ Veřejné finanční nástroje byly identifikovány jako klíčové pro podporu podnikatelek, přičemž systematický přehled existujících opatření v období 1992-2024 zdůrazňuje jejich význam.³³¹ Dále je nařízení Evropské unie o umělé inteligenci uváděno jako legislativní precedent, který ukládá povinnosti poskytovatelstvu a uživatelstvu technologií umělé inteligence aktivně řešit rizika spojená s AI, včetně předsudků a diskriminace, jež mohou mít dopad na přístup k financím v digitálním prostředí.³³²

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Významné ženské osobnosti technologického podnikání

Italské podnikatelské prostředí je stále více formováno inovativními ženami, zejména v technologickém sektoru a oblasti výzkumu a vývoje. Mezi významné osobnosti patří:

Sonia Longo Sormani: zakladatelka společnosti Aileens Pharma, biotechnologické firmy zaměřené na vývoj řešení pro zánětlivá kožní onemocnění.

Stefania De Roberto: spoluzakladatelka společnosti Filo, která vyvíjí technologie internetu věcí (IoT), včetně Bluetooth lokátorů a systémů pro upozornění v dětských autosedačkách..

Mirna Pacchetti and Marzia Di Meo: spoluzakladatelky startupu Intribe, inovativního podniku využívajícího AI a gamifikaci pro sběr a analýzu dat z tržních průzkumů v reálném čase.

Rebecca Zaccarini: zakladatelka RECUP+, udržitelného projektu proti plýtvání potravinami.

Caterina Siclari: senior partnerka a vedoucí the Startup Recovery Fund, s profesním zázemím v oblasti rizikového kapitálu a vesmírných technologií.

Isabelle Andrieu: spoluzakladatelka a předsedkyně společnosti Translated, a generální ředitelka Pi School, působící v oblasti technologických inovací a vzdělávání.

Diana Saraceni: spoluzakladatelka a generální partnerka venture kapitálové společnosti Panakes Partners, která se zaměřuje na podporu inovativních raně fázových biomedicínských projektů.

³³⁰ S-Peek. "Female Entrepreneurship in Italy: Let the Data Speak for Themselves." 2022.

<https://blog.s-peek.com/en/posts/female-entrepreneurship-in-italy-let-the-data-speak-for-themselves-d830094d7c57>

³³¹ De Rosa, Serena. "Public Financing to Support Female Entrepreneurship in Italy." Rivista Piccola Impresa/Small Business 1 (2025): 151–170. <https://journals.uniurb.it/index.php/piccola/article/view/4723/4489>

³³² Tamtéž.

Klíčové poznatky a trendy

Přístup a dostupnost:

- Itálie se v rámci EU řadí mezi země s nízkou úrovní základních digitálních dovedností, přičemž pouze 45,8 % populace je těmito dovednostmi vybaveno. Tato hodnota od roku 2021 stagnuje. Přetrvává také výrazná propast v přístupu k internetu – 1 % žen uvádí, že internet nikdy nepoužily, oproti 8 % mužů, přičemž tento rozdíl je zvláště výrazný u žen staršího věku (65+) a v jižní Itálii. Z hlediska dostupnosti je situace specifická tím, že Itálie představuje výjimku, kde vyšší podíl mužů (2,1 %) než žen (2 %) uvádí, že si nemohou dovolit internetové připojení.

Digitální dovednosti a vzdělání:

- Deficit digitálních dovedností představuje v Itálii zásadní výzvu. Genderová nerovnost v digitálních dovednostech je nejvýraznější zejména u osob starších 55 let, přestože nepodložené poznatky naznačují, že dívky v období dospívání mohou být digitálně aktivnější než jejich mužští vrstevníci. Tento trend se však s věkem obrací, přičemž ženy čelí bariérám vyplývajícím ze společenských rolí a nižší vnímané relevance technologií. Klíčovým faktorem je vzdělání, kde se projevuje výrazná mezera ve vysokoškolském vzdělání. Pouze 1,7 % žen v Itálii získává titul v ICT oborech, zatímco u mužů je to 8,2 %. Itálie se tak v tomto ukazateli řadí na poslední (27.) místo mezi zeměmi EU v podílu absolventů a absolventek ICT oborů.

Genderové vzorce používání digitálních technologií:

- Disparity v používání digitálních nástrojů představují zásadní problém. Ženy častěji vykonávají pasivní online aktivity, jako je konzumace obsahu a komunikace prostřednictvím komunikačních aplikací, zatímco muži se častěji věnují aktivnějším či kreativním činnostem, jako je tvorba obsahu, programování nebo správa digitálních služeb. Tento rozdíl v užívání je obzvláště výrazný u marginalizovaných skupin žen (včetně nezaměstnaných, žen žijících na venkově a žen staršího věku v domácnostech), které často postrádají sebedůvěru k využívání ICT pro posilující aktivity, jako online bankovníctví nebo hledání zaměstnání.

Pracovní trh a vedení:

- Ženy jsou v italském digitálním trhu práce podreprezentovány. Tvoří pouze 16 % všech ICT specialistek a specialistů a 19 % inženýrských pozic. Tato nerovnováha je ještě výraznější na úrovni vedení, kde ženy zastávají pouze 23,1 % pozic vyššího a středního managementu, a jejich zastoupení je rovněž velmi nízké v pokročilých digitálních rolích, jako jsou cloud computing a datová věda.

Inovace a podnikání:

- Podniky vedené ženami představují v italské ekonomice klíčovou složku, tvoří 22,2 % všech podniků a podílejí se přibližně 21 % na národním HDP. Pozitivním trendem je 40% nárůst počtu inovativních startupů vedených ženami během posledních dvou let. Současně však přetrvává významná „taste-based discrimination“ ve financování, kdy jsou ženám účtovány vyšší úrokové sazby i přes jejich nižší míru bankrotovosti a

lepší úvěrovou historií ve srovnání s muži. Toto zkreslení je natolik výrazné, že dlužnice (žena) s ručitelkou (ženou) je vnímaná jako „absolutně nejméně výhodný typ dlužníka“.

Online hrozby a společenské bariéry:

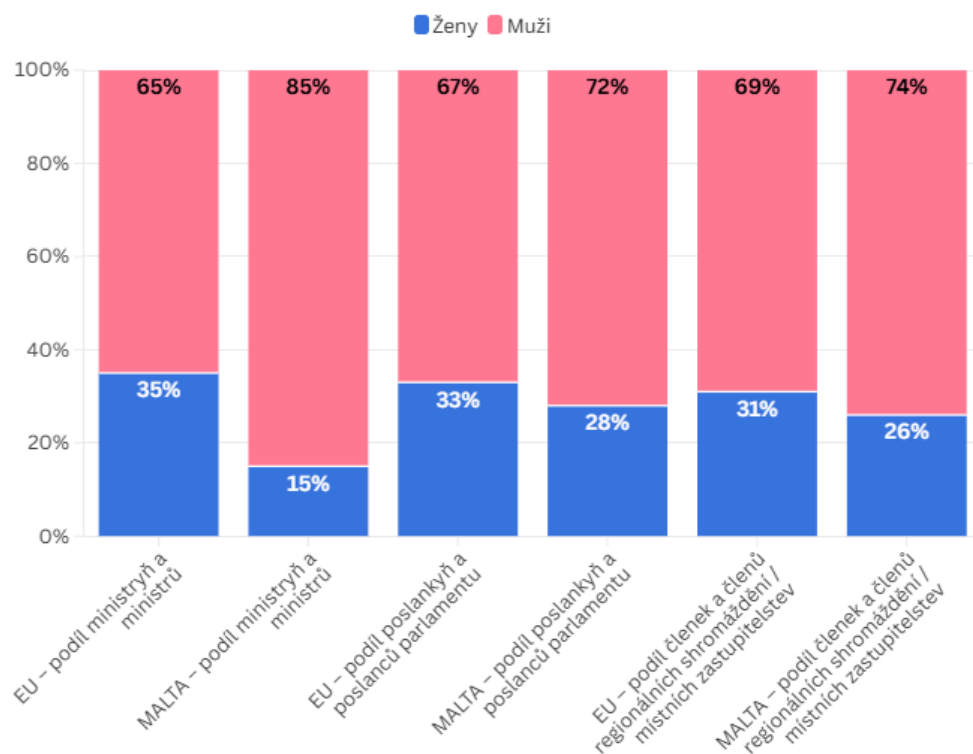
- Specifickou formou digitálního vyloučení v Itálii je také genderově podmíněné násilí zprostředkované technologiemi, které zahrnuje například kyberstalking a nenávistné projevy zaměřené na pohlaví. Ženy, zejména ty s nízkou úrovní digitální gramotnosti nebo ze sociálně znevýhodněného prostředí, jsou vůči tomuto typu zneužívání zranitelnější, protože mají omezenější schopnost rozeznávat, zvládat nebo nahlašovat online obtěžování.

Malta

Kontext

Malta zaznamenala jeden z nejvýraznějších pokroků v rámci EU. Podle Indexu genderové rovnosti 2024 dosáhla země skóre 70,1 %, čímž se zařadila mezi tři státy s nejrychlejším zlepšením od předchozího vydání. Mezi lety 2023 a 2024 si Malta polepšila o 2,3 bodu a od roku 2010 celkově o 15,7 bodu, přesto však stále mírně zaostává za průměrem EU-27, který činí 71 %.³³³ Nejvýraznějším faktorem tohoto zlepšení je oblast moci, kde došlo k nárůstu participace žen v ekonomickém a politickém rozhodování. Přetrvávají však výrazné nerovnosti: v roce 2024 zastávaly ženy pouze 15 % pozic ve vládních ministerských či náměstkových funkcích, což představuje pokles o 5 procentních bodů oproti předchozímu roku a zároveň třetí nejnižší hodnotu v EU, přibližně 20 bodů pod evropským průměrem. V parlamentu ženy obsazují 28 % křesel, což je hodnota nezměněná od roku 2023. Malta nemá zákonnou kvótu pro kandidátní listiny, ale uplatňuje mechanismus „genderové korekce“, který umožňuje dodatečné přidělení až 12 parlamentních mandátů v případě, že zastoupení nedostatečně reprezentovaného pohlaví klesne pod 40 %.³³⁴

Graf 22: Procentuální zastoupení žen a mužů ve vybraných vládních funkcích v roce 2024, Malta a EU

Zdroj: [Gender Equality Index 2024](#)

³³³ European Institute for Gender Equality (EIGE). Gender Equality Index 2024: Tackling Violence Against Women, Tackling Gender Inequalities. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025. <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2025/ES>

³³⁴ Tamtéž.

Digitální transformace Malty je řízena strategií Malta Digitali Strategy 2022–2027, která představuje hlavní národní rámec sladěný s prioritami EU, jako jsou Digitální kompas 2030, AI Act a Cybersecurity Strategy. Strategie vymezuje čtyři hlavní cíle: podporu občanek a občanů i podniků, transformaci veřejných služeb, rozvoj digitálních kompetencí a zajištění inkluze a důvěry v digitální prostředí.

Strategie využívá model založený na personách k identifikaci skupin ohrožených digitálním vyloučením. Mezi tyto skupiny patří osoby staršího věku, studentstvo, mladí dospělí, zranitelné skupiny a osoby digitálně vyloučené, obyvatelstvo venkovských oblastí, ekonomicky neaktivní ženy a osoby s nízkou úrovní gramotnosti. Opatření č. 4 se konkrétně zavazuje podporovat dívky a ženy v profesním uplatnění v digitálním sektoru prostřednictvím motivačních nástrojů a meziresortní spolupráce.³³⁵ Přestože strategie neobsahuje samostatnou kapitolu věnovanou genderové rovnosti, upozorňuje na systémové problémy spojené s online násilím, nerovností a sociálním vyloučením. Jako zastřešující politický rámec koordinuje související strategie, například Strategii pro umělou inteligenci, Strategii digitálních dovedností (eSkills Strategy) a Strategii digitálního vzdělávání. Genderová inkluze je dále zakotvena ve Strategii genderového mainstreamingu a akčním plánu Malty na období 2022–2027, které vyžadují provádění hodnocení dopadů z hlediska genderové rovnosti, využívání monitorovacích ukazatelů a přípravu resortních akčních plánů rovnosti napříč jednotlivými ministerstvy. Ačkoli se nejedná o strategii zaměřenou přímo na digitalizaci, posiluje odpovědnost institucí za prosazování genderové rovnosti v oblastech informačních a komunikačních technologií (ICT), STEM oborů a digitální transformace.

Strategie pro umělou inteligenci z roku 2019 si kladla za cíl etablovat Maltu jako „testovací prostředí“ pro etické zavádění umělé inteligence napříč různými sektory. Důraz byl kladen zejména na využívání umělé inteligence ve veřejném i soukromém sektoru, rozvoj pracovních sil a vytváření odpovídajících právních rámců. V současnosti je strategie revidována (2025) s cílem zajistit její soulad s novou evropskou regulací v oblasti umělé inteligence.

V roce 2025 vyhlásil Maltský úřad pro digitální inovace výzvu k předání projektů zaměřených na rozvoj digitálních dovedností, přičemž mezi prioritní cílové skupiny výslovně zařadil ženy a dívky.

Hlavním nástrojem pro naplňování evropských cílů v oblasti digitalizace a genderové rovnosti je Strategický plán Malty pro Digitální dekádu 2023–2030. Tento dokument stanovuje závazky v oblasti rozvoje digitálních dovedností, digitalizace malých a středních podniků a sbližování zastoupení žen a mužů v profesích ICT.

Doplňkové strategie, jako eSkills Strategy (2022–2025), Digital Education Strategy (2024–2030) a National Employment Policy (2021–2030), se problematikou genderových nerovností věnují nepřímo, zejména prostřednictvím iniciativ zaměřených na rozvoj digitální gramotnosti, reforem trhu práce a podpory inkluzivního pedagogických přístupů. Tyto nástroje usilují o vytváření rovných příležitostí a omezování překážek, které mohou vést k nerovnému zapojení žen a mužů do digitálního vzdělávání a pracovního trhu.

³³⁵ Malta Digitali: Digital Transformation. 2022. <https://www.maltadigitali.mt/digital-transformation/>

Malta a její digitální přístup: genderová perspektiva

Digitální transformace Malty je významně ovlivněna strategickými rámci Evropské unie, její politiky však zároveň odhalují jak dosažený pokrok, tak přetrvávající genderové nerovnosti. Klíčový dokument Malta Digital Strategy 2022–2027 představuje zastřešující plán pro podporu digitální inkluze a inovací. Strategie výslovně identifikuje skupiny ohrožené digitálním vyloučením, mezi které patří osoby staršího věku, obyvatelstvo venkovských oblastí, osoby s nízkou úrovní gramotnosti a ekonomicky neaktivní ženy.

Opatření č. 4 se zaměřuje na podporu dívek a žen při volbě kariéry v oblasti ICT a STEM oborů. Absence samotné kapitoly věnované genderové rovnosti však znamená, že tato problematika není řešena jako samostatná tématická priorita, ale je začleňována spíše nepřímo – často pouze jako jedna z několika definovaných cílových skupin v rámci personového přístupu.

Malta si uvědomuje, že digitální vyloučení není homogenní jev, ale má výrazný intersekcionální charakter. Mezi nejvíce digitálně vyloučené skupiny tak patří ženy žijící ve venkovských oblastech, starší ženy a ekonomicky neaktivní ženy. Tato znevýhodnění jsou dále prohlubována faktory, jako je genderově podmíněné online násilí a strukturální překážky, například nedostatek času (tzv. časová chudoba), přičemž strategie tyto problémy řeší pouze částečně.

Strategie zároveň vytváří základ pro rámce dalších odvětví, jak jsou připravované revize Strategie pro umělou inteligenci, Strategie digitálních dovedností (eSkills) a Strategie digitálního vzdělávání. V tomto smyslu funguje Malta Digital jako zastřešující koordinační rámec, který ovlivňuje národní správu digitální agendy napříč jednotlivými ministerstvy a agenturami. V této roli propojuje zmiňované strategie a zajišťuje, že genderová hlediska nejsou řešena izolovaně, ale jsou průřezově integrována do více politických oblastí a strategických dokumentů.

Strategie genderového mainstreamingu a akční plán (2022–2027) jde dále v institucionalizaci odpovědnosti za prosazování genderové rovnosti. Zavádí povinnost provádět genderová hodnocení dopadů, uplatňovat genderově citlivé rozpočtování a zřizovat kontaktní osoby pro rovnost v každém ministerstvu. Tím vytváří nástroje pro zajištění toho, aby digitální politiky odpovídaly standardům genderové rovnosti, a zároveň umožňuje jejich kontrolu a vyvozování odpovědnosti. Monitorování v oblasti ICT a STEM však zůstává v praxi nejednotné a nedostatečně systematické.

Strategie pro umělou inteligenci (2019) původně profilovala Maltu jako testovací prostředí pro umělou inteligenci, přičemž kladla důraz na etiku, inovace a regulaci. Genderové problematika byla řešena pouze implicitně, zejména v rovině inkluze a rozvoje dovedností, avšak bez stanovení měřitelných cílů. Nadcházející revize Strategie pro umělou inteligenci (2025) představuje zásadní příležitost pro začlenění genderově rozčleněného monitorování, opatření ke zmírňování algoritmických předsudků a explicitních nástrojů proti genderově podmíněnému násilí zprostředkovanému technologiemi.

Strategický plán pro digitální dekádu (2023–2030) představuje formální nástroj Malty pro naplňování evropských cílů v oblasti digitalizace a genderové rovnosti. Stanovuje měřitelné cíle v oblasti digitálních dovedností a sblížování zastoupení žen a mužů v profesních

informačních a komunikačních technologií (ICT). Ačkoli jsou zavedeny klíčové ukazatele výkonnosti (KPI), výstupy rozčleněné podle genderu zůstávají omezené, což ztěžuje hodnocení skutečného pokroku žen v této oblasti.

Doplňkové strategie odrážejí postupnou, avšak nerovnoměrnou integraci genderové perspektivy v digitální oblasti na Maltě:

- eSkills Strategy (2022–2025) podporuje inkluzi, avšak postrádá samostatnou kapitolu věnovanou genderu, přestože uznává stagnaci účasti žen v ICT sektoru.
- Digital Education Strategy (2024–2030) se zavazuje k inkluzivním pedagogickým přístupům a rozvoji digitální gramotnosti již od raného věku, genderová rovnost je však rámována především jako otázky rovného přístupu, nikoli jako hlubší transformace vzdělávacích osnov.
- National Employment Policy (2021–2030) a Smart Specialisation Strategy (2021–2027) zdůrazňují zapojení žen do inovačně orientovaných odvětví, ašak konkrétní motivační nástroje a strukturální reformy zůstávají nedostatečně rozvinuté.

V roce 2025 vyhlásil Maltský úřad pro digitální inovace výzvu k předkládání projektů zaměřených na rozvoj digitálních dovedností pro čtyři cílové skupiny, přičemž ženy byly výslovně zařazeny do skupiny 2. Tento krok představuje konkrétní snahu o překlenutí nerovnosti v digitálních dovednostech prostřednictvím spolupráce s podniky a nevládními organizacemi.

Implementace politik EU na národní úrovni

Národní strategie Malty se stále více sladují s digitální agendou a agendou genderové rovnosti EU, jako jsou Program politiky Digitální dekády (DDPP) 2030, Strategie Evropské unie pro rovnost žen a mužů 2020–2025, Deklarace Women in Digital (2019) a rozvíjející se Akt o umělé inteligenci. Ačkoli jsou závazky na úrovni vizí jasně formulované, jejich převod do konkrétních implementačních mechanismů a měřitelných genderových výsledků zůstává nerovnoměrný a v praxi ne vždy systematicky naplněný.

Strategický plán pro digitální dekádu (Digital Decade Strategic Roadmap) na období 2023–2030 představuje klíčový nástroj Malty pro implementaci programu DDPP. Stanovuje národní cíle, mezi které patří:

- základní digitální dovednosti u 80 % dospělých osob do roku 2030,
- sbližování zastoupení žen a mužů v ICT profesích,
- digitalizace malých a středních podniků i veřejných služeb,
- realizace cílených iniciativ, jako jsou programy Women4IT a Digital Skills Bootcamps.

Tento strategický plán je přímo propojen s rámcem správy a řízení EU a zavádí klíčové ukazatele výkonnosti (KPI) zaměřené na genderovou vyváženost. Konkrétní monitoring založený na datech členěných podle pohlaví je však nadále omezený.

Strategie Malta Digitali (2022–2027) představuje široký rámec pro digitalizaci země. Odkazuje

na klíčové iniciativy EU, jako jsou Digitální kompas, Akt o umělé inteligenci (AI Act) a Strategie kybernetické bezpečnosti, a zavádí model založený na typologii uživatelů a uživatelů (persona-based model) pro řešení problematiky digitálního vyloučení.³³⁶ Mezi cílové skupiny strategie patří také ženy a dívky, přičemž opatření č. 4 podporuje jejich zapojení do studia a profesní kariéry v oblastech STEM. Strategie však neobsahuje samostatnou kapitolu věnovanou genderové problematice, a otázky genderové rovnosti tak zůstávají upozaděny ve prospěch širších cílů sociálního začleňování.

Strategie genderového mainstreamingu a akční plán (2022–2027) představují nejvýznamnější institucionální mechanismus Malty pro sladění národní politiky se Strategií EU pro rovnost žen a mužů. Dokument zavádí nástroje, jako jsou posuzování dopadů z hlediska genderové rovnosti, kontaktní osoby pro oblast rovnosti a genderově citlivé rozpočtování. Tyto mechanismy poskytují rámec pro zajištění toho, aby politiky v oblasti digitalizace a STEM zohledňovaly potřeby žen i mužů. Jejich uplatňování v konkrétních oblastech informačních a komunikačních technologií (ICT) však zůstává nejednotné a nedůsledné.

Malta se rovněž připojila k deklaraci Women in Digital (WiD), čímž se zavázala ke snižování genderových rozdílů ve vzdělávání, participaci a profesním uplatnění v digitální oblasti. Praktická realizace tohoto závazku zahrnovala zejména:

- proškolení 87 žen prostřednictvím programu Women4IT,
- organizaci vzdělávacích bootcampů zaměřených na podporu žen,
- začlenění cílů týkajících se zapojení žen do strategií eSkills a Malta Digitali.

Národní strategie digitálních dovedností eSkills (2022–2025) zdůrazňuje inkluzivitu a zároveň upozorňuje na stagnující míru zapojení žen v oblasti ICT, nicméně postrádá konkrétní genderově zaměřené opatření. Současná data ukazují, že ženy tvoří na Maltě 18,2 % ICT specialistek a specialistů (oproti průměru EU ve výši 19,2 %) a přibližně 2 % celkové zaměstnanosti v ICT, což naznačuje omezený pokrok v této oblasti. Strategie digitálního vzdělávání (2024–2030) je v souladu s Akčním plánem EU a podporuje inkluzivní pedagogické přístupy již od raných fází vzdělávání. Ačkoli není explicitně genderově specifická, usiluje o snižování nerovností prostřednictvím integrace digitální gramotnosti a zajištění rovného přístupu ke vzdělání pro všechny žákyně a žáky.

Další rámcové politiky, jako je Národní politika zaměstnanosti (2021–2030) a Strategie chytré specializace (2021–2027), vyzývají ke zvýšení účasti žen v oblastech STEM a ICT. Tyto politiky však postrádají silné pobídky a konkrétní reformní opatření, která by tento cíl efektivně naplňovala.

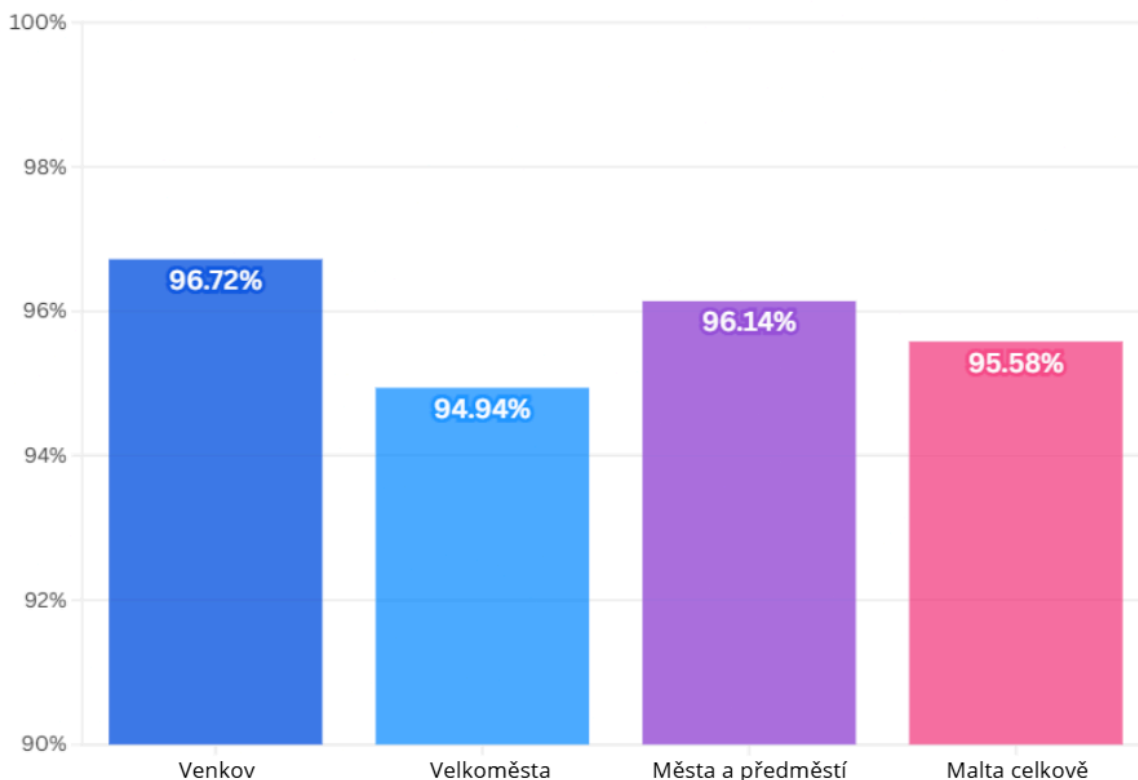
Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti

Podle srovnávacího přehledu Women in Digital (WiD) Scoreboard 2024 se Malta umístila na 8. místě ze 27 členských států EU, čímž patří do horní třetiny žebříčku EU-27. Celkový index hodnotící tabulky WiD dosahuje hodnoty 62,2, což je výrazně nad průměrem EU ve výši 55,7. Toto relativně silné postavení je podpořeno vysokou mírou využívání internetu ženami (93 %

³³⁶ Malta Digitali: Digital Transformation. 2022. <https://www.maltadigitali.mt/digital-transformation/>

oproti 90 % mužů) a rovněž solidní úrovní uživatelských digitálních dovedností, které dosahuje 63 % u žen i mužů. Toto zapojení však zatím nevede k plné rovnosti v přístupu k digitálním technologiím, úrovni digitálních dovedností ani jejich využívání.

Graf 23: Digitální dostupnost v domácnostech na Maltě, 2024

Zdroj: [Eurostat, 2024](#)

Celkový stav digitální dostupnosti na Maltě je vysoce pokročilý. V otázce internetu de facto dosáhla úplného pokrytí, což Maltu řadí mezi lídry v rámci partnerských zemí projektu Hypatia.³³⁷ Od roku 2021 je Malta jediným členským státem EU s plným pokrytím velmi vysokokapacitních sítí (VHCN). Pokrytí technologií Fibre-to-the-Premises (FTTP) dosahuje 69,6 % domácností, což je mírně nad průměrem EU.³³⁸ Využívání velmi rychlého širokopásmového připojení však zůstává omezené – pouze 11,7 % předplatných v roce 2023 dosahovalo rychlosti 1 Gb/s, zatímco průměr EU činil 18,5 %.³³⁹ Všichni tři mobilní operátoři nyní zajišťují celostátní pokrytí sítí 5G, nicméně nasazení v klíčovém frekvenčním pásmu 3,4-3,8 HGz zaostává a dosahuje pouze 24,7 % oproti průměru EU ve výši 50,6 %.³⁴⁰

K lednu 2025 bylo více než 93 % obyvatelstva aktivním uživatelstvem internetu, což ukazuje,

³³⁷ European Commission. "Broadband internet coverage by technology". 2025.

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_cbt_custom_17771903/default/table

³³⁸ European Commission. "Malta 2024 Digital Decade Country Report". July 2024.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/malta-2024-digital-decade-country-report>

³³⁹ Tamtéž.

³⁴⁰ European Commission. Digital Decade Country Report 2024: Malta.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-opens-depth-investigation-proposed-regulation-wholesale-broadband-market-malta>

že digitální konektivita se v zemi stala téměř univerzální.³⁴¹ Tato vysoká míra digitálního zapojení se dále odráží v počtu mobilních připojení, který přesáhl 781 000, což odpovídá 144 % populace.³⁴² To naznačuje, že mnoho osob na Maltě využívá více než jednu SIM kartu či mobilní předplatné, a zdůrazňuje tak klíčovou roli mobilních technologií v každodenní komunikaci i přístupu k digitálním službám.³⁴³ Pouze 5,7 % obyvatel nikdy nepoužilo internet.³⁴⁴

Tabulka 20: Osoby, které si nemohou dovolit internetové připojení pro osobní použití v domácnostech, podle pohlaví, věku, stupně urbanizace a dosaženého vzdělání (Malta)

Osoby, které si nemohou dovolit internetové připojení pro osobní použití v domácnostech, podle pohlaví, věku, stupně urbanizace a dosaženého vzdělání	EU celkově 2023	EU – ženy (%)	EU – muži (%)	Muži (%)	Ženy (%)
Celkem (20 zemí eurozóny), 2023	1,1 %	1,5 %	1,7 %	1,1 %	1,2 %
Města	1,7 %	1,6 %	1,6 %	1,1 %	1,8 %
Menší města a příměstské oblasti, 2024	1,7 %	1,6 %	1,7 %	1,0 %	0,2 %
Venkovské oblasti	1,3 %	1,3 %	1,4 %	0,2 %	0,0 %

Zdroj: [Eurostat 2024](#)

Dostupnost internetu je rovněž definována jeho cenovou dostupností, přičemž se sledují podíly osob, které si nemohou dovolit internetové připojení v domácnosti. Malta s celkovým podílem 1,1 % vykazuje lepší výsledek než Španělsko (1,4 %) a Itálie (2 %).³⁴⁵ Zajímavé je, že podíl osob, které si nemohou dovolit internetové připojení, je vyšší ve velkoměstech (1,4 %) než ve městech a příměstských oblastech (0,7 %)³⁴⁶ a venkovských oblastech (0,1 %).³⁴⁷ Z hlediska genderového rozdílu v cenové dostupnosti internetu je nejvýraznější ve velkoměstech, kde si 2 % žen nemohou dovolit internet, oproti 1,5 % mužů.³⁴⁸ Naopak

³⁴¹ Datareportal. "Digital 2025: Malta". 2025.

<https://datareportal.com/reports/digital-2025-malta#:~:text=Internet%20use%20in%20Malta%20in,the%20start%20of%20the%20year>

³⁴² Tamtéž.

³⁴³ Tamtéž.

³⁴⁴ The National Statistics Office. "ICT Usage by Households: 2024". 2025.

<https://nso.gov.mt/information-and-communications/ict-usage-by-households-2024/>

³⁴⁵ Eurostat. "Persons who cannot afford internet connection for personal use at home by sex, age, degree of urbanisation and educational attainment 2024." 2025.

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/28c05bb2-786c-42ea-8561-8b8a38ca7117?lang=en&createdAt=2025-08-26T14:57:11Z>

³⁴⁶ Tamtéž.

³⁴⁷ Tamtéž.

³⁴⁸ Insee - National Institute of Statistics and Economic Studies - Measuring, understanding. Statistics on income and living conditions 2023." <https://www.insee.fr/en/metadonnees/source/operation/s2160/presentation>

v městech a příměstských oblastech i na venkově je internet relativně dostupnější pro ženy než muže. V městských a příměstských oblastech si internet nemůže dovolit 1 % mužů oproti 0,6 % žen, zatímco na venkově se jedná o 0,0 % žen ve srovnání s 0,2 % mužů.³⁴⁹ Tento kontraintuitivní trend může odrážet tlak spojený s vyššími životními náklady ve městech, kde jsou bydlení, energie a služby obecně dražší, což může omezovat rozpočty domácností a ztěžovat i relativně mírné výdaje na internetové připojení. Ve venkovských oblastech může zdánlivě lepší cenová dostupnost maskovat jiné problémy, jako je omezené pokrytí nebo nižší rychlost připojení než samotná cena služby. V městských a příměstských oblastech může relativně lepší cenová dostupnost internetu u žen souviset s genderovými rozdíly v nakládání s rodinným rozpočtem, odlišným přístupem k sociální podpoře nebo s prioritací přístupu k internetu u žen, například pro vzdělávací účely či komunikaci v rámci rodiny.

Úroveň užívání v rámci digitální genderové nerovnosti

Celkově Malta vykazuje vysokou míru digitální inkluze napříč genderem, regiony i věkovými skupinami, přičemž rozdíly mezi jednotlivými skupinami obyvatelstva jsou pouze minimální. Přetrvávající nižší míra využívání digitálních technologií mezi muži staršího věku a skutečnost, že část domácností stále nedisponuje počítačem, však poukazují na oblasti, ve kterých by cílené politiky podporující digitální začleňování – například rozvoj digitálních dovedností, opatření zaměřená na finanční dostupnost nebo programy zajišťující přístup k digitálním zařízením – mohly dále přispět ke snižování existujících nerovností.

Při analýze dat z Malty lze pozorovat, že rozdíly ve využívání internetu mezi ženami a muži jsou v mladších věkových skupinách obecně minimální, avšak s rostoucím věkem se výrazně prohlubují. Ve věkových kategoriích 16-24 a 25-34 let se genderové rozdíly prakticky nevyskytují, případně je patrná mírná převaha žen (-1,72 % ve skupině 25-34 let, což svědčí o vyšší míře využívání internetu ženami). Také ve věkové skupině 35-44 let muži využívají internetu pouze nepatrně častěji než ženy, a to o 2,15 p. b., zatímco ve skupině 45-54 let činí jejich převaha pouze 1,15 p. b. Nejvýraznější rozdíl se však objevuje ve věkové kategorii 55-74 let, kde internet využívá 76,1 % mužů a 69,2 % žen, což představuje rozdíl 6,9 procentního bodu. Tyto výsledky naznačují, že ačkoli bylo mezi mladšími generacemi na Maltě v oblasti využívání internetu téměř dosaženo genderové rovnosti, ve vyšším věku se věk a gender vzájemně prolínají a přispívají k prohlubování digitální nerovnosti, která znevýhodňuje zejména ženy starší 55 let.

³⁴⁹ Insee - National Institute of Statistics and Economic Studies - Measuring, understanding. Statistics on income and living conditions 2023." <https://www.insee.fr/en/metadonnees/source/operation/s2160/presentation>

Tabulka 21: Využívání internetu podle věkové kategorie (denně nebo téměř denně)

Využívání internetu (denně nebo téměř denně) Malta 2024	Ženy	Muži	Rozdíl
Využívání internetu ve věkové skupině 16–74 let	92,17 %	91,20 %	0,97 %
Využívání internetu ve věkové skupině 16–24 let	100 %	100 %	0 %
Využívání internetu ve věkové skupině 25–34 let	98,28 %	100 %	-1,72 %
Využívání internetu ve věkové skupině 35–44 let	99,49 %	97,34 %	2,15 %
Využívání internetu ve věkové skupině 45–54 let ³⁵⁰	96,52 %	95,37 %	1,15 %
Využívání internetu ve věkové skupině 55–74 let	76,10 %	69,20 %	6,9 %

Zdroj: [Eurostat, 2024](#)

Ve srovnání s Itálií, Českem a Španělskem vykazuje Malta nejvyšší podíl osob ve věku 16-74 let zapojených do sociálních sítí (tj. vytváření uživatelských profilů, zveřejňování příspěvků či jiných aktivit na platformách, jako jsou Facebook, Twitter/X a další). S hodnotou 76,65 % výrazně převažuje průměr EU, který činí 64,82 %.³⁵¹ Podrobnější analýza vztahu mezi využíváním internetu a aktivní účastí na sociálních sítích však odhaluje složitější genderově podmíněný obraz. Celkově se do aktivit na sociálních sítích zapojuje 77,34 % žen a 76,06 % mužů na Maltě, což představuje mírnou převahu žen o 1,28 procentního bodu. Tento souhrnný údaj však zakrývá výrazné rozdíly mezi jednotlivými věkovými skupinami. Ve věkové kategorii 16-24 let převažuje podíl žen podíl mužů o 3,83 p. b. Rozdíl se dále zvyšuje ve skupinách 25-34 let a 35-44 let, kde dosahuje 7,4 respektive 13,45 p. b., což představuje nejvýraznější genderový rozdíl ve prospěch žen ve všech sledovaných věkových kategoriích. Tyto výsledky naznačují, že mladší ženy a ženy ve středním věku na Maltě vykazují vyšší míru aktivity na sociálních sítích než muži, což může odrážet genderově podmíněné vzorce digitální komunikace a zapojování do online komunit. V pozdějším věku se však tento trend mění. Ve věkové skupině 45-54 let vykazují nepatrně vyšší míru využívání sociálních sítí muži, a to o 0,68 p. b. Ve věkové kategorii 65-74 let se genderový rozdíl téměř vytrácí – sociální sítě využívá 37,87 % žen a 36,39 % mužů.³⁵²

Souhrnně lze tyto poznatky interpretovat tak, že využívání internetu na Maltě je výrazně podmíněno věkem a v menší míře také pohlavím: zatímco ženy a muži mladší 45 let jsou z hlediska online připojení téměř rovnocenně zapojeni, ženy v mladších a středních věkových skupinách spíše dominují v používání sociálních sítí, zatímco starší ženy mají obecně nižší pravděpodobnost, že budou internet aktivně využívat. Digitální nerovnost na Maltě tedy není jednotná, ale mění svou podobu – u starších generací se týká přístupu k internetu, zatímco u mladších se více projevuje v rozdílech ve způsobech jeho využívání. Tyto výsledky zdůrazňují

³⁵⁰ Eurostat. "Individuals - frequency of internet use 2024." 2025.

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/adc2e61d-e1d5-47e5-a3f4-9977235e693d?lang=en&createdAt=2025-09-%202025-09-16T21:26:00Z>

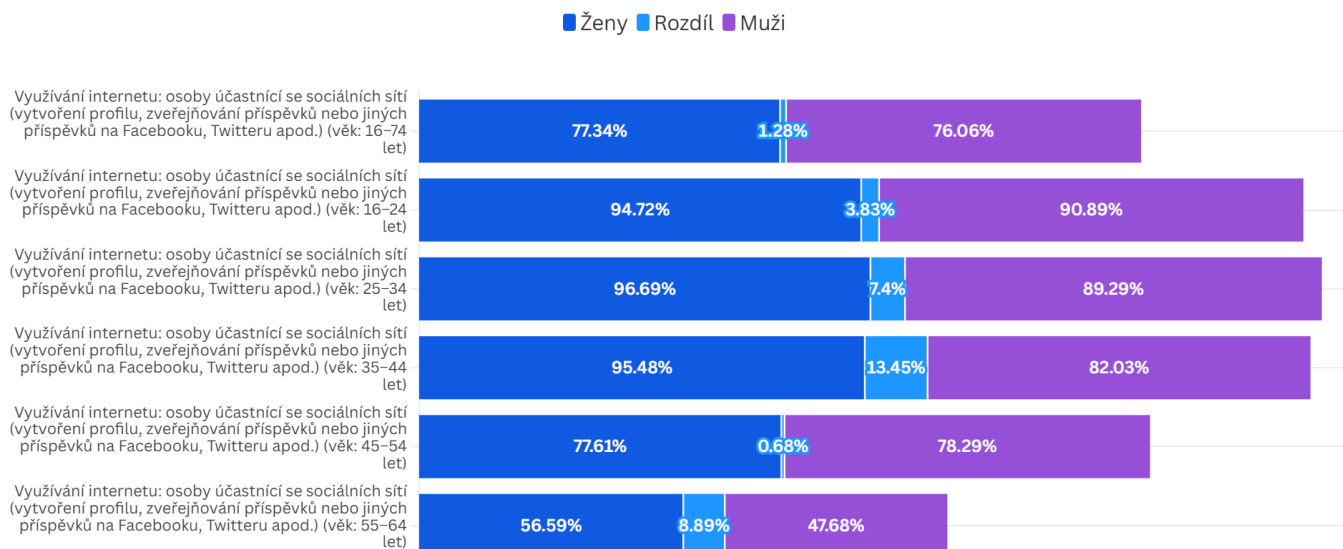
³⁵¹ Eurostat. "Individuals - internet activities 2024." 2025.

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/2c1f4b62-e1aa-4977-8d24-65b6c840327e?lang=en&createdAt=2025-09-16T22:35:11Z>

³⁵² Tamtéž.

nutnost zohledňovat při tvorbě politik digitální inkluze, jak věk, tak pohlaví.³⁵³

Graf 24: Využívání internetu: účast na sociálních sítích

Zdroj: [Eurostat 2024](#)

Využívání internetu na Maltě je mezi mladšími generacemi téměř univerzální: téměř všechny osoby ve věku 16-44 let uvedly, že jsou online, zatímco u starších dospělých ve věkové skupině 65-74 let byla míra využívání výrazně nižší, a to 70,2 %. Celkově v roce 2024 využívalo internet 93,3 % maltské populace, což je mírně nad průměrem EU, který činí 92,8 %.³⁵⁴

Komunikace zůstává hlavní účelem využívání internetu, přičemž 98,1 % uživatelstva jej využívá k udržování kontaktu s ostatními. Těsně za tím následují zábavní aktivity, jako je streamování filmů, hudby a dalšího volnočasového obsahu, které využívá 94,6 % respondentstva. Genderové rozdíly jsou v tomto ohledu minimální, i když ženy (98,5 %) mírně převyšují muže (97,8 %) ve využívání internetu ke komunikaci.³⁵⁵

Služby elektronické veřejné správy (e-government) se těší rostoucí oblibě, přičemž jejich využívání se mezi lety 2023 a 2024 zvýšilo o 6,9 %. V roce 2024 využívalo online veřejné služby 81,1 % uživatelů internetu, přičemž nejvyšší míra využití byla zaznamenána ve věkové skupině 16-54 let. Online nakupování je rovněž široce rozšířené: 66,1 % uživatelů internetu se zapojuje do e-commerce, nejčastěji ve věkové kategorii 25-44 let (57,6 %). Mezi nejčastěji nakupované položky patří rozvoz potravin (oblíbenější u mužů) a oblečení (oblíbenější u žen).³⁵⁶

Zařízení připojená k internetu se stávají běžnou součástí maltských domácností. V roce 2024 vlastnilo 84,5 % uživatelů chytrou televizi, zatímco 32,8 % uvedlo používání chytrých hodinek nebo fitness náramku. Muži byli obecně náchylnější k adopci těchto zařízení a

³⁵³ Eurostat. "Individuals - internet activities 2024." 2025.

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/31641528-2b7f-4fde-aec0-d99e3d3e0269?lang=en&createdAt=2025-09-%2009T14:46:52Z>

³⁵⁴ Balzan Jurgen. "Over 90% of Maltese aged 16-74 used internet in 2024, survey reveals." Newsbook.com. 2025.

<https://newsbook.com.mt/en/nine-out-of-ten-maltese-aged-16-74-used-internet-in-2024-survey-reveals/>

³⁵⁵ Tamtéž.

³⁵⁶ Tamtéž.

při nákupu kladli větší důraz na hardware, značku a design, zatímco ženy byly citlivější na cenu. Přibližně 40 % nakupujících zohledňovalo energetickou účinnost a 30 % věnovalo pozornost prvků ekologického designu.³⁵⁷

Denní využívání internetu výrazně odráží věkovou propast: 99,3 % mladých lidí ve věku 16-24 let používalo internet denně nebo téměř denně, zatímco u starších dospělých ve věku 65-74 let činil tento podíl pouze 60,9 %. Muži byli více zapojeni do online hraní her a využívání technologických zařízení, zatímco ženy byly aktivnější v oblasti online nakupování oblečení a kosmetiky.³⁵⁸

Úroveň dovedností v rámci digitální genderové nerovnosti

Malta dosahuje 63,0 % pokrytí základními digitálními dovednostmi, což představuje nárůst oproti 61,2 % v roce 2023 a zároveň výrazně převyšuje průměr EU, který činí 55,56 %. Podle zprávy Digital Decade 2025 dosáhl podíl ICT specialistek a specialistů na celkové zaměstnanosti 5,2 %, čímž mírně překonal průměr EU ve výši 5 %. Podíl žen mezi ICT specialisty v roce 2024 činil 14,7 %. Malta si vede velmi dobře také v oblasti adopce umělé inteligence a digitalizace podniků, přičemž prostor pro další zlepšení zůstává zejména v rozšiřování počtu ICT specialistů. Země patří rovněž mezi špičku v digitalizaci veřejných služeb.³⁵⁹

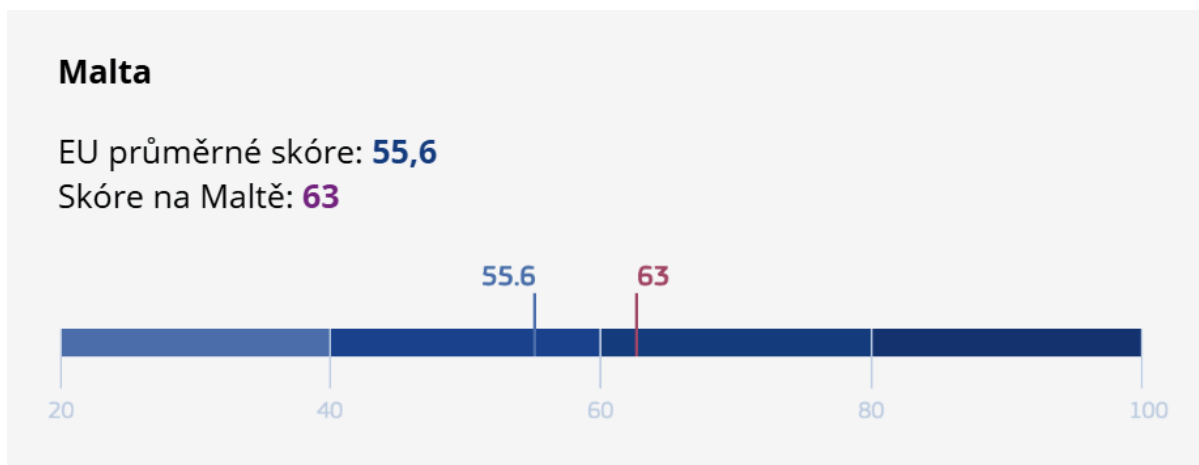
Stejně jako v mnoha zemích EU ani na Maltě automaticky neplatí, že digitální přístup znamená také digitální posílení postavení jednotlivců. Pravidelné využívání internetu u žen (93 %) nezaručuje schopnost kriticky vyhodnocovat online informace, chránit osobní údaje ani využívat digitální nástroje pro vzdělávání, zdraví či občanskou participaci, ačkoli lze konstatovat, že maltské ženy (skóre 80 v oblasti „využívání internetu“) si vedou výrazně nad průměrem EU (skóre 65). Tyto hlubší kompetence, spojené s tím, co EIGE označuje jako digitální inkluzi zvyšující kvalitu života, často chybí zejména ženám s nižším dosaženým vzděláním nebo těm, které nejsou zapojeny na trhu práce. To znamená, že ačkoli Malta dosáhla značného pokroku v návratu žen na trh práce, v podpoře využívání internetu a digitálních nástrojů a v jejich zpřístupnění – mimo jiné prostřednictvím digitalizace veřejných služeb a iniciativ, jako je „jedno zařízení na dítě“ – stále přetrvává potřeba dalšího rozvoje, zejména v oblasti vyšších digitálních kompetencí a zastoupení žen ve vysoce kvalifikovaných digitálních profesích. Zároveň zůstává výzvou snížit rozdíly u žen v domácnosti a žen z venkovských oblastí, aby se jejich postavení v digitálním prostoru více vyrovnalo.

³⁵⁷ Balzan Jurgen. "Over 90% of Maltese aged 16-74 used internet in 2024, survey reveals." Newsbook.com. 2025.
<https://newsbook.com.mt/en/nine-out-of-ten-maltese-aged-16-74-used-internet-in-2024-survey-reveals/>

³⁵⁸ Tamtéž.

³⁵⁹ Tamtéž.

Přehled 3: Podíl osob ve věku 16-74 let disponujících alespoň základními digitálními dovednostmi (%)

Zdroj: [EU Digital skills & jobs platform](#)

Digitální dovednosti zůstávají klíčovým předpokladem pro to, aby obyvatelstvo Malty mělo přístup k dostupné digitální infrastruktuře a bylo schopno ji efektivně využívat za účelem naplnění cílů Digitální dekády. V posledních letech byla přijata řada iniciativ, jejichž cílem je motivovat jednotlivce k dosažení alespoň základní úrovně digitálních dovedností a zároveň zvyšovat úroveň zaměstnanosti v oblasti ICT. V roce 2023 si Malta nadále udržovala nadprůměrně postavení v rámci EU, když 63 % populace disponovalo základními digitálními dovednostmi oproti průměru EU ve výši 55,6 %. Nedostatek digitálních dovedností je částečně řešen prostřednictvím Národní strategie e-dovedností 2022–2025, která poskytuje rámec pro vyhodnocování stávajících iniciativ a zavádění nových opatření s cílem podporovat rozvoj základních i pokročilejších digitálních kompetencí a nástrojů, jež mohou vést ke zvýšení zaměstnanosti. Malta patří mezi lídry v poskytování klíčových digitálních služeb veřejné správy a dosahuje velmi dobrých výsledků v implementaci a zpřístupnění elektronických zdravotních záznamů.³⁶⁰ Přestože si v tomto ukazateli vede dobře, její meziroční růst je ve srovnání s ostatními klíčovými ukazateli spíše nízký.³⁶¹

³⁶⁰ European Commission. "Malta 2024 Digital Decade Country Report". 2024.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/malta-2024-digital-decade-country-report>

³⁶¹ Tamtéž.

Tabulka 23: Alespoň úroveň základních digitálních dovedností

Ukazatel	Muži (%)	Ženy (%)
Alespoň úroveň základních digitálních dovedností (16–74 let)	62,74	63,33
Alespoň úroveň základních digitálních dovedností (16-24 let)	94,96	97,31
Alespoň úroveň základních digitálních dovedností (25-34 let)	86,65	86,47
Alespoň úroveň základních digitálních dovedností (35- 44 let)	63,45	76,00
Alespoň úroveň základních digitálních dovedností (45-54 let) ³⁶²	51,29	60,68
Alespoň úroveň základních digitálních dovedností (55-74 let)	34,95	25,49
Alespoň úroveň základních digitálních dovedností (16-17 let)	1,53 ³⁶³	1,13 ³⁶⁴

Zdroj: [Eurostat 2024](#)

Na Maltě jsou celkové digitální dovednosti dospělé populace (16-74 let) ve srovnání s průměrem EU relativně vysoké, přičemž alespoň základní digitální dovednosti má 63,3 % žen a 62,7 % mužů, což představuje mírnou převahu žen. Tanto vzorec je obzvláště výrazný u mladších věkových skupin: ženy ve věku 16-24 let předstihují muže (97,31 % oproti 94,96 %), přičemž ve skupině 25-34 let je genderová rovnováha zachována. Ve středních věkových kategoriích (35-54 let) se však genderový rozdíl dále prohlubuje ve prospěch žen, přičemž ve skupině 35-44 let dosahuje rozdíl více než 12 p .b. (76 % žen oproti 63,45 % mužů). Naopak u starších dospělých (55-74 let) se tento trend obrací, kdy muži vykazují výrazně vyšší úroveň digitálních dovedností (34,95 % oproti 25,49 %), což odráží generační rozdíly v přístupu k digitálním technologiím a míře jejich expozice.

Při srovnání s průměrem EU si jak muži, tak ženy na Maltě vedou v oblasti základních digitálních dovedností nadprůměrně (62,74 % mužů a 63,33 % žen na Maltě oproti 56,69 % mužů a 54,46 % žen v EU). Nicméně, obdobně jako v celé EU, zůstává podíl osob s digitálními dovednostmi nad základní úrovní nižší a genderové rozdíly přetrvávají, zejména ve starších věkových skupinách.³⁶⁵

Významný vliv na úroveň digitálních dovedností osob má také dosažená úroveň formálního vzdělání. S rostoucí úrovní vzdělání se zvyšuje i podíl osob disponujících alespoň základními digitálními dovednostmi, a to od 80 % u osob s vysokou úrovní formálního vzdělávání až po 34 % u osob bez vzdělání nebo s nízkou úrovní vzdělání. Malta se přitom řadí na čtvrté místo mezi zeměmi s největšími rozdíly mezi vysoce a nízce vzdělanými osobami, pokud jde o podíl těch, kteří mají alespoň základní digitální dovednosti, přičemž tento rozdíl činí 56 procentních

³⁶² Eurostat. Individuals' level of digital skills (from 2021 onwards) 2023." 2025.

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/49152554-0805-4626-8432-5b1807807f3?lang=en&createdAt=2025-09-09T14:21:29Z>

³⁶³ Tamtéž.

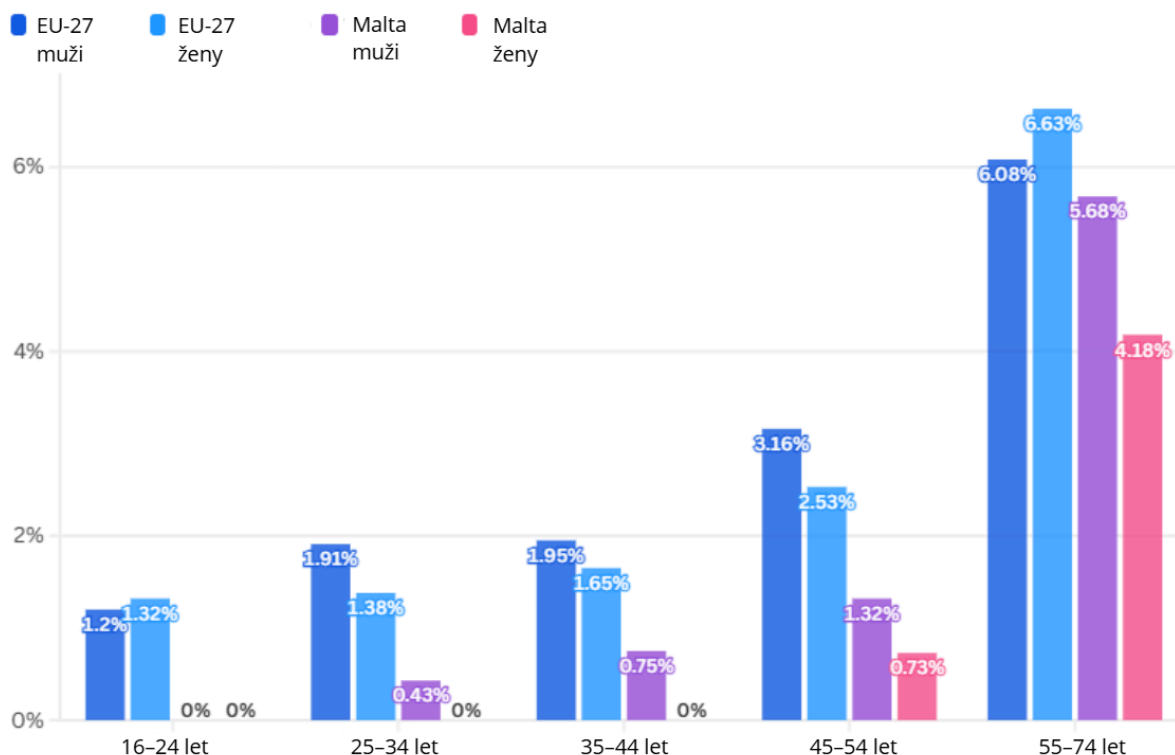
³⁶⁴ Tamtéž

³⁶⁵ Tamtéž

bodů.³⁶⁶

Genderový rozdíl v digitálních dovednostech je nejvýraznější ve věkových skupinách 45-54 a 55-74 let, kde činí rozdíl mezi ženami a muži přibližně 0,55 p.b.

Graf 25: Genderová nerovnost v digitálních dovednostech (věk/gender), EU a Malta

Zdroj: [Eurostat 2024](#)

Na Maltě vykazuje genderová nerovnost u osob bez základních digitálních dovedností poněkud odlišný trend ve srovnání s průměrem EU. V nejmladší věkové skupině (16-24 let) panuje plná genderová rovnováha, avšak rozdíly se začínají objevovat již v mladší dospělosti a jsou výraznější ve středních a starších věkových kategoriích. Od věkové skupiny 25-34 let dále však muži soustavně vykazují horší výsledky, přičemž největší genderový rozdíl je zaznamenán ve skupině 55-74 let (1,5 p. b.), což znamená, že mezi mlatskými muži je vyšší podíl osob bez základních digitálních dovedností než mezi ženami. Tento výsledek kontrastuje s trendem v EU, kde jsou starší ženy obecně více ohroženy digitálním vyloučením. Zvláště výrazné je, že podíl žen ve věku 55-74 let bez jakýkoliv digitálních dovedností je čtyřnásobně vyšší než u žen ve věkové skupině 45-54 let. U mužů se tento podíl mezi skupinami 45-54 a 55-74 let zvyšuje trojnásobně.³⁶⁷

Celkově lze konstatovat, že ačkoli Malta dosahuje lepších výsledků než průměr EU z hlediska

³⁶⁶ Eurostat. "Skills for the Digital Age." Statistics Explained. European Union. 2024.
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Skills_for_the_digital_age

³⁶⁷ Eurostat. "Individuals - internet activities 2024." 2025.
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/31641528-2b7f-4fde-aec0-d99e3d3e0269?lang=en&createdAt=2025-09-%2009T14:46:52Z>

nižší míry celkového digitálního vyloučení, interakce mezi věkem a genderem ukazuje, že nerovnosti v digitálních dovednostech se s rostoucím věkem prohlubují, avšak v modelu, který je oproti širšímu trendu EU obrácený.

Úroveň zaměstnanosti v rámci digitální genderové nerovnosti

Rovina zaměstnanosti v rámci digitální genderové nerovnosti na Maltě odráží přetrvávající strukturální nerovnosti ve vzdělávání, výzkumu a participaci na trhu práce, zejména v oblasti ICT a STEM oborů. Národní strategický plán pro výzkum a inovace 2023-2027, vydaný Ministerstvem školství, sportu, mládeže, výzkumu a inovací, stanovuje opatření zaměřené na posílení gender mainstreamingu ve výzkumu a inovacích. Tento plán výslovně uznává výzvy, kterým ženy čelí při studiu a budování kariéry ve vědě, technologiích, inženýrství a matematice (STEM), a zdůrazňuje význam prezentace ženských vzorů v oblasti STEM. Tato opatření jsou v souladu s cíli genderové rovnosti Evropského výzkumného prostoru (ERA), Evropské komise a dalších členských států EU.

V roce 2024 tvořily ženy v EU 19,5 % ICT specialistek a specialistů, zatímco muži 80,5 %. Malta se podílí pouze 14,7 % žen v ICT profesích, a patří tak mezi země EU s nejnižším zastoupením žen v tomto odvětví, konkrétně zaujímá druhou nejnižší pozici.³⁶⁸

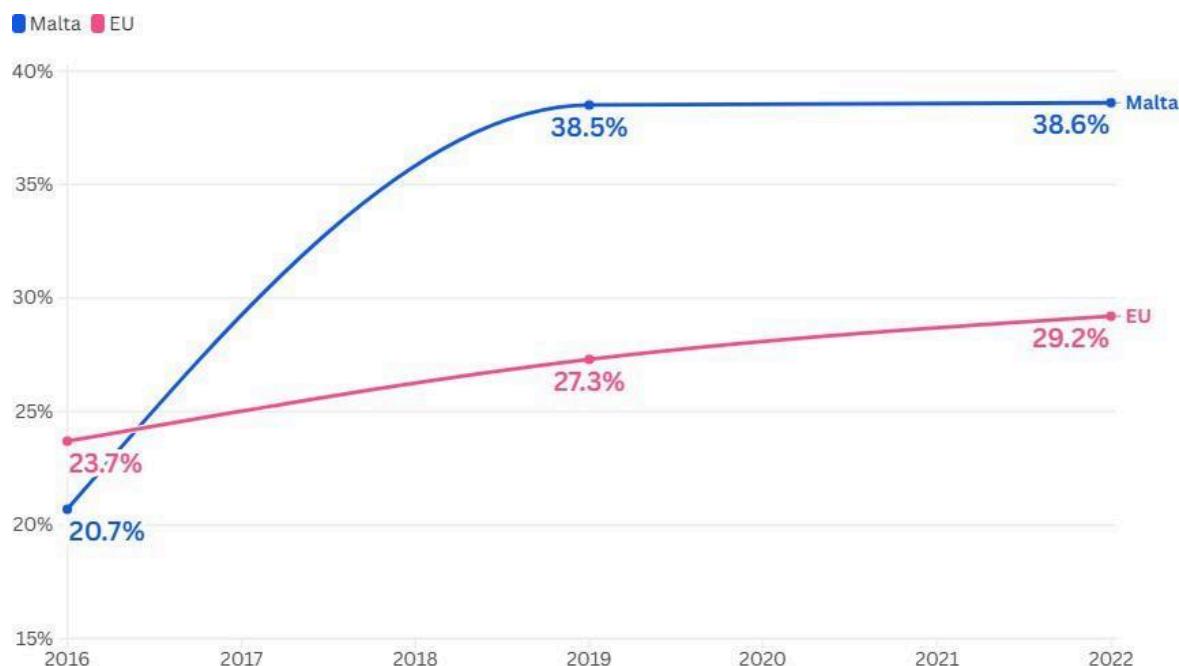
Vzdělávací výsledky odrážejí tuto strukturální podprezentaci. Malta se umísťuje na 25. místě v genderové vyváženosti absolventek a absolventů STEM oborů a na 13. místě v oblasti ICT absolventství,³⁶⁹ což poukazuje na přetrvávající problém návaznosti vzdělávací a profesní dráhy, které má dlouhodobé dopady na participaci na digitálním trhu práce.³⁷⁰ Přestože byla přijata politická opatření k řešení této situace – od stipendií přes monitoring až po podporu raného zapojení dívek do STEM – pokrok zůstává nerovnoměrný. Tyto statistiky je však nutné interpretovat v širším kontextu, neboť podíl ICT specialistů na celkové zaměstnanosti na Maltě vzrostl z 3,3, % v roce 2013 na 4,8 % v roce 2017 (v důsledku změn v domácí politice), avšak v období 2017–2020 stagnoval a v roce 2023 mírně klesl na 4,7 %. Kromě systémových bariér vůči ženám a dívkám tak negativní externality, jako je politické prostředí na Maltě v letech 2017–2019, dále ovlivnily výsledky v oblasti genderové rovnosti v ICT sektoru a přispívají k zařazení země v rámci hodnotící tabulky WiD 2024.

³⁶⁸ Valentin Evstatiev, Iliyan Tsvey. "At 27%, Share of Female ICT Specialists in Bulgaria Third Highest in EU Last Year". 2025. BTA. <https://www.bta.bg/en/news/economy/925939-at-27-share-of-female-ict-specialists-in-bulgaria-third-highest-in-%20eu-last-yea>

³⁶⁹ European Commission. 2024. Women in Digital Scoreboard 2024. European Commission. Available at: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/women-digital-scoreboard-2024>

³⁷⁰ Tamtéž.

Graf 26: Podíl (%) žen na pozicích kategorie A, 2016-2022.

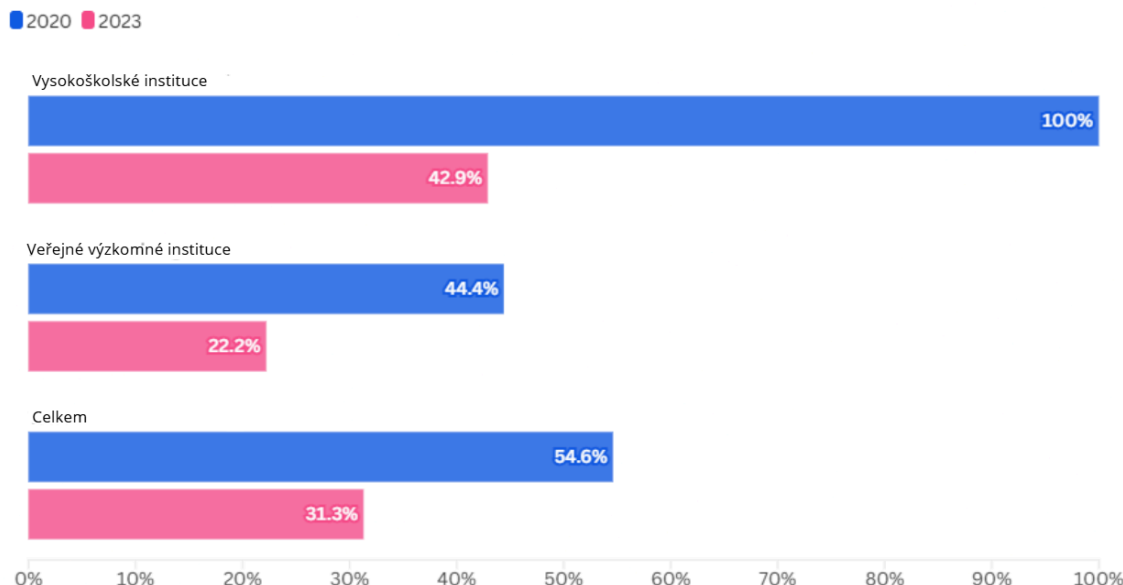

Zdroj: [She figures 2024](#)

Vertikální segregace nadále představuje významnou překážku. Podíl žen na rozhodovacích pozicích na Maltě, vyjádřený zastoupením v tzv. „Grade A“ pozicích, vzrostl z 21 % v roce 2016 na 39 % v roce 2022 a překonal průměr EU-27. Tyto údaje však nejsou plně srovnatelné, protože údaje za rok 2016 zahrnují pouze akademické pracovnice a pracovníky, zatímco pozdější roky zahrnují i výzkumné pracovnice a pracovníky, přičemž na úrovni EU jsou obě kategorie vykazovány konzistentně. Genderové nerovnosti v oblasti vedení přetrvávají ve vysokoškolském prostředí, kde ženy v roce 2022 tvořily pouze 25 % vedoucích institucí, což je mírně pod evropským průměrem 26 %. V reakci na tuto segregaci a přetrvávající nerovnosti v kariérní postupu stanovuje Národní strategický plán pro výzkum a inovace 2023–2027 doporučený cíl alespoň 40% zastoupení žen v klíčových rozhodovacích pozicích ve výzkumu a vývoji a zavedení genderového hlediska do náborových a kariérních postupů ve výzkumných organizacích.³⁷¹

³⁷¹ European Commission. She Figures 2024: Gender Equality in Research and Innovation – Malta. 2024. <https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-mt.pdf>

Graf 27: Podíl (%) výzkumných organizací, které přijímají opatření nebo realizují kroky v oblasti genderové rovnosti, podle typu organizace, 2020-2023, Malta a EU.

Zdroj: [She Figures 2024](#)

Viditelnost opatření v oblasti genderové rovnosti na úrovni institucí je obdobně omezená: v roce 2023 zveřejnila méně než polovina vysokých škol na Maltě aktivity související s genderovou rovností a podíl veřejných výzkumných organizací, které tak činily, se oproti roku 2020 snížil na polovinu, a to přesto, že tyto výsledky vycházejí z malého vzorku.³⁷² Tyto údaje ilustrují nejen přetrvávání genderových bariér napříč sektory a hierarchickými úrovněmi, ale také obtíže způsobené nepravidlým a nesourodým sběrem dat. Například data o doktorských absolventkách a absolventech jsou dostupná pouze pro roky 2013 a 2021, přičemž údaje o pozicích kategorie Grade A jsou sbírány nepravidelně. Tato omezení ztěžují možnost sledovat dlouhodobý vývoj i spolehlivě porovnávat Maltu s ostatními zeměmi EU.³⁷³

Posílení systematického sběru dat je proto klíčovým předpokladem pro tvorbu politik založených na důkazech a pro genderově senzitivní monitorování v oblasti zaměstnanosti a výzkumu v rámci digitální genderové nerovnosti. Přestože Malta v některých oblastech dosahuje významného pokroku, zejména ve vládním výzkumu a v zastoupení osob ve vedoucích pozicích, absence pravidelně shromažďovaných a harmonizovaných dat omezuje možnost posoudit, zda jsou tato zlepšení dlouhodobě udržitelná, a zároveň ztěžuje navrhování cílených politik zaměřených na řešení přetrvávajících nerovností.³⁷⁴

Vzdělávací výsledky odrážejí tuto strukturální nerovnováhu v zastoupení žen a mužů. Malta nadále vykazuje výraznou genderovou nerovnováhu v počtu absolventek a absolventů oborů STEM (25. místo) a ICT (13. místo), což představuje zásadní problém v rámci vzdělávací a profesní trajektorie s dlouhodobými dopady na zastoupení žen na digitálním trhu práce.³⁷⁵ Přestože byla zavedena řada politických opatření zaměřených na zmírnění tohoto problému –

³⁷² European Commission. She Figures 2024: Gender Equality in Research and Innovation – Malta. 2024.

<https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-mt.pdf>

³⁷³ Tamtéž.

³⁷⁴ Tamtéž.

³⁷⁵ European Commission. 2024. Women in Digital Scoreboard 2024. European Commission.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/women-digital-scoreboard-2024>

od stipendií přes mentoring až po podporu zájmu dívek o STEM obory již od raného věku – dosažený pokrok zůstává nerovnoměrný. Tyto statistické údaje je však třeba interpretovat v širším kontextu. Podíl ICT specialistek a specialistů na celkové zaměstnanosti na Maltě vzrostl z 3,3 % v roce 2013 na 4,8 % v roce 2017, což souviselo se změnou domácí politické situace. Mezi lety 2017 a 2020 však tento podíl stagnoval a v roce 2023 mírně klesl na 4,7 %. Pro pochopení postavení Malty v hodnotící tabulce WiD 2024 je proto nezbytné zohlednit nejen systémové překážky, kterým čelí ženy a dívky, ale také vliv vnějších faktorů, jako byla politická situace na Maltě v letech 2017-2019 či pandemie Covidu-19.

Jednou z nejzásadnějších výzev zůstává nedostatečný systematický a konzistentní sběr dat členěných podle genderu v oblasti výzkumu, inovací a podnikání. Přestože jsou některé údaje k dispozici, jsou často shromažďovány nepravidelně a s využitím odlišných metodik. Například statistické údaje o podílu žen mezi absolventkami a absolventy doktorského studia (ISCED 8) byly shromážděny pouze v letech 2013 a 2021, přičemž i v těchto případech se velikost výběrového souboru lišila. Obdobně byly údaje o zastoupení žen na pozicích Grade A, tedy na nejvyšších akademických a výzkumných pozicích, shromážděna pouze za roku 2016, 2019 a 2022. Ani rozsah těchto datových souborů však není zcela srovnatelný. Údaje za Maltu z roku 2016 zahrnují pouze akademické pracovnice a pracovníky na pozicích Grade A, zatímco data z let 2019 a 2022 zahrnují výzkumnice a výzkumníky na pozicích Grade A. Naproti tomu údaje na úrovni EU konzistentně zahrnují jak výzkumné pracovnice a pracovníky, tak akademické pracovnice a pracovníky. Tyto metodologické nesrovnalosti snižují možnost spolehlivě sledovat vývoj v čase a porovnávat situaci na Maltě s ostatními členskými státy.³⁷⁶

Přestože dostupné údaje naznačují pozitivní vývoj, podíl žen na pozicích Grade A vzrostl z 21 % v roce 2016 na 39 % v roce 2022, čímž překročil průměr EU (EU-27). Tento vývoj naznačuje, že změna je možná. Bez systematického sběru dat však nelze spolehlivě posoudit, zda se jedná o dlouhodobě udržitelný trend, nebo pouze o ojedinělé zlepšení.³⁷⁷

Absence pravidelně shromažďovaných a harmonizovaných dat však nepředstavuje pouze technický problém. Významně omezuje schopnost Malty navrhnout, implementovat a vyhodnocovat účinná opatření na podporu genderové rovnosti v oblasti inovací. Dlouhodobě sledovaná a spolehlivá data jsou nezbytná pro identifikaci strukturálních překážek, monitorování profesních drah žen a zajištění toho, aby bylo možné řádně vyhodnotit naplňování cílů Národního strategického plánu pro výzkum a inovace. Bez takových důkazů hrozí, že přínos žen bude opomíjen a že politická opatření zůstanou roztržštěná nebo nebudou dostatečně účinná.³⁷⁸

V rámci EU získávají ženy výzkumné financování o něco méně často než muži, přičemž míra úspěšnosti činí 28 % ve srovnání se 32 % u mužů. Zastoupení žen mezi autorkami a autory výzkumných publikací postupně rostlo a v některých oborech, jako je zemědělství a veterinární vědy, humanitní vědy a umění, lékařské a zdravotnické vědy a společenské vědy, již dosáhlo genderové rovnosti.³⁷⁹ Přesto však ženy zůstávají výrazně nezastoupeny v oblasti inženýrství a technologického výzkumu. Mezi lety 2018 a 2021 tvořily ženy pouze 9 %

³⁷⁶ European Commission. She Figures 2024: Gender Equality in Research and Innovation – Malta. 2024.

<https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-mt.pdf>

³⁷⁷ Tamtéž.

³⁷⁸ Tamtéž.

³⁷⁹ European Commission. She Figures 2024.

<https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/knowledge-publications-tools-and-data/interactive-reports/she-figures-2024>

přihlašovatelek a přihlašovatelů patentů, což poukazuje na jejich omezenou účast na vynálezcovské činnosti. Tento podíl se v posledním desetiletí výrazně nezměnil, jelikož většina patentů je nadále podávána výhradně mužskými týmy.³⁸⁰

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Iniciativy v oblasti IT dovedností

One Tablet Per Child Malta: Iniciativa spočívá v univerzální distribuci vzdělávacích technologií. Každý žákyně a žák 4. ročníku základní školy napříč všemi školami na Maltě obdrží tablet LearnPad Workbook 10.1". Cílem je využít tuto technologii jako výukový nástroj, který má přispět k dosažení řady vzdělávacích cílů.

IT Literacy Skills for Job Compliance: Tato iniciativa je realizována organizací Migrant Women Association Malta (MWAM) ve spolupráci s Malta Further and Higher Education Authority. Hlavním cílem je vybavit studentky a studenty základními počítačovými dovednostmi s ohledem na rostoucí požadavky zaměstnavatelů a zaměstnavatelek na digitální gramotnost..

Místní a regionální iniciativy (základní digitální gramotnost pro seniory): Jedná se o spolupráci místních rad (Marsaskala, Mgarr, H'Attard) a organizací jako eSkills Malta a The Foundation for Human Global Dignity. Cílem je seznámit obyvatelstvo Malty ve věku 60+ se základními dovednostmi pro používání tabletů a chytrých telefonů, se zvláštním důrazem na využívání internetu. Klíčovým záměrem je tako umožnit seniorům a seniorkám přístup k online státním službám (e-government) a e-ID.

Příspěvky soukromého sektoru (Women4IT): Iniciativa zahrnuje spolupráci EU, vlády Malty (Tech.mt, Malta Chamber of Commerce, Enterprise and Industry) a soukromých partnerů (CS Technologies). Hlavním cílem je zvýšit participaci žen v digitálních profesích prostřednictvím cíleného školení a nástrojů podporujících zaměstnatelnost.

Úroveň inovací v rámci digitální genderové nerovnosti

Na základě She Figures 2024 se Malta umísťuje na 24. místě v Indexu genderové rovnosti v oblasti výzkumu a inovací s celkovým skóre 62,8. Země vykazuje relativní silné stránky v oblasti kariérního postupu (9. místo), zatímco její výkonnost je střední v oblasti genderového rozměru obsahu výzkumu a inovací (16. místo) a napříč výzkumnými sektory (18. místo). Naopak Malta dosahuje výrazně horších výsledků v oblasti účasti ve výzkumu (23. místo), rozhodovacích pozic (24. místo) a segregace v rámci kariérní dráhy vedoucích od vzdělání k profesnímu uplatnění (27. místo).

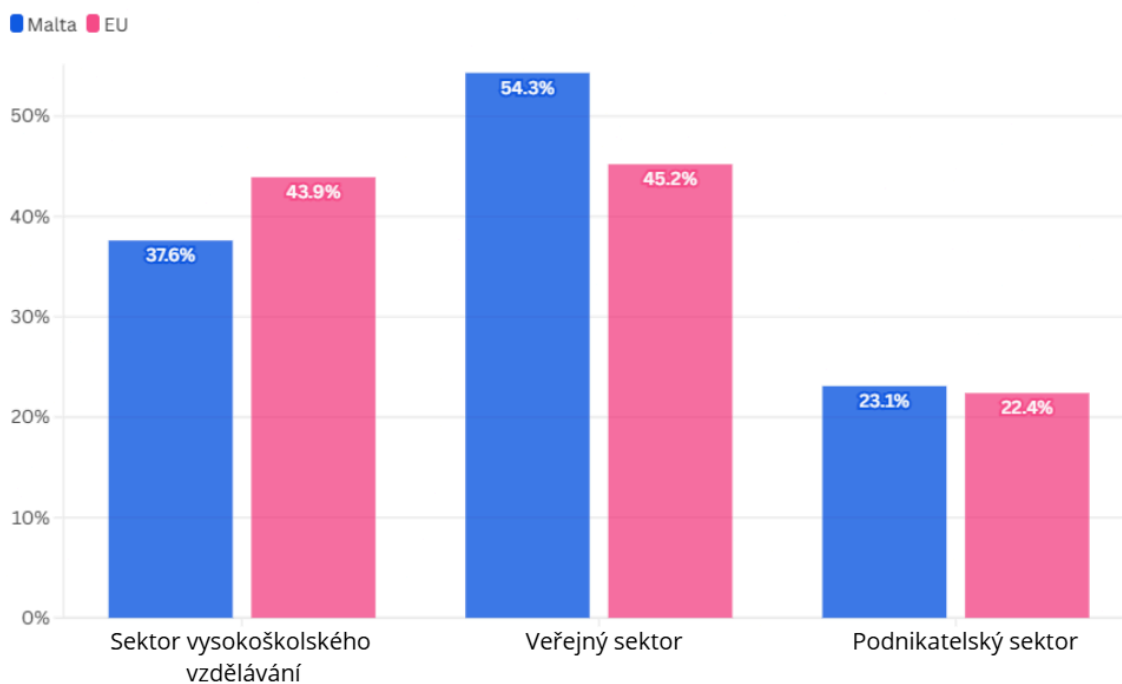
Genderová segregace přetrvává jak v horizontální rovině (napříč sektory), tak ve vertikální rovině (uvnitř hierarchických struktur). Zastoupení žen mezi absolventkami a absolventy doktorského studia vzrostlo z 50 % v roce 2013 na 59 % v roce 2021, což představuje druhý

³⁸⁰ European Commission. She Figures 2024.

<https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/knowledge-publications-tools-and-data/interactive-reports/she-figures-2024>

nejvyšší podíl v rámci EU-27, byť na základě omezených dat. Mezi vědeckými pracovníci a pracovníky a inženýrkami a inženýry tvoří ženy 3,8 % pracovní síly, což je nárůst z 2,3 % v roce 2013 a mírně nad průměrem EU. Ve vládním sektoru výzkumu se podíl žen zvýšil z 32 % na 54 %, čímž bylo do roku 2021 dosaženo genderové rovnováhy. V oblasti vysokoškolského vzdělávání vzrostlo zastoupení žen z 33 % na 38 %, což je hodnota pod průměrem EU. V sektoru podnikatelského výzkumu ženy dlouhodobě tvoří přibližně jednu čtvrtinu výzkumných pracovníků, což je mírně nad průměrem EU, avšak tento podíl klesl z 26,5 % v roce 2013 na 23,1 % v roce 2023.³⁸¹

Graf 28: Podíl žen (%) mezi výzkumnými pracovníci a pracovníky podle sektoru ekonomiky, 2021

Zdroj: [She Figures 2024](#)

Navzdory těmto zlepšením přetrvávají horizontální nerovnosti ve výstupech. Ženy jsou autorkami pouze 32 % publikací (2018–2022) a figurují jako vynálezky jen u 7,79 % patentových přihlášek (2018–2021), což řadí Maltu na 9. nejnižší příčku v EU (průměr EU je 9,37 %).³⁸²

Zajímavé je, že Malta se v rámci EU vyznačuje nejvyšší mírou úspěšnosti žen při získávání výzkumného financování, přičemž 54 % úspěšných žadatelek a žadatelů tvoří ženy, což je o 16 procentních bodů více než u mužů. Tento úspěch ve financování se však nepromítá do vyšší inovační výkonnosti ani do patentové aktivity, což poukazuje na existenci strukturálních bariér mezi fází výzkumu a komercializace.³⁸³

³⁸¹ European Commission. She Figures 2024: Gender Equality in Research and Innovation – Malta. 2024.

<https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-mt.pdf>

³⁸² Tamtéž.

³⁸³ European Commission. She Figures 2024.

<https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/knowledge-publications-tools-and-data/interactive-reports/she-figures-2024>

Malta rovněž zaostává v oblasti podnikání a inovačních startupů, zejména v sektoru deep tech. V rámci EU se umísťuje na druhé nejnižší příčce podle podílu žen mezi zakladatelkami a zakladateli deep tech startupů. Nejsou k dispozici podrobné národní údaje o startupech založených ženami, což naznačuje závažné nedostatky v transparentnosti dat. V celém regionu jižní Evropy tvoří ženy přibližně 22 % zakladatelek a zakladatelů deep tech startupů, což dále podtrhuje zaostávání Malty v této oblasti.³⁸⁴

Nedostatek dat rozčleněných podle genderu v oblasti inovací a omezená viditelnost ženského podnikání vytvářejí systémovou překážku pro inkluzivní inovace. K řešení této situace by Malta měla posílit sběr dat a zveřejňování dat, zajistit lepší přístup k financování a podporovat mentoringové a networkingové programy v souladu s rámci EU pro genderovou rovnost ve výzkumu a inovacích.³⁸⁵

Tyto poznatky zdůrazňují naléhavou potřebu, aby Malta posílila sběr dat a zveřejňování dat, a zároveň přijala cílená opatření na podporu žen podnikatelek a inovátorek. Mezi tato opatření by mělo patřit zlepšení přístupu k financování, rozšíření mentoringových a networkingových příležitostí a sladění s iniciativami EU v oblasti genderové rovnosti ve výzkumu a inovacích. Pouze prostřednictvím řešení jak nedostatku transparentnosti, tak strukturálních překážek může Malta směřovat k inkluzivnějšímu a konkurenceschopnějšímu inovačnímu prostředí.

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Významné podnikatelky v technologické oblasti

Mireille Bartolo: zakladatelka společnosti EcoApps, zaměřené na ekologická technologická řešení oceňována za snižování uhlíkové stopy.

Violetta Bonenkamp: známá jako „Mean CEO“, zakladatelka projektů Fe/male Switch a CADChain, působící v oblasti blockchainových a AI startupů.

Sarah Borg: zakladatelka platformy CultureConnect využívající rozšířenou realitu pro podporu kulturního turismu na Maltě, s významnými investicemi.

Maria Micallef: zakladatelka HealthTrack, startupu inovujícího zdravotnická data pomocí umělé inteligence a blockchainu, oceňována v evropském kontextu

Nina Cutajar: vede fintech startup FinMaster, který získal granty a ocenění za nástroje zaměřené na finanční řízení malých a středních podniků.

Rachel Cassar: zakladatelka EduTech Malta, která transformuje vzdělávání prostřednictvím dostupných digitálních vzdělávacích řešení.

Elena Gauci: zakladatelka GreenIsland, iniciativy podporující udržitelný turismus prostřednictvím ekologických cestovních balíčků a mezinárodního uznání.

³⁸⁴ European Commission. She Figures 2024: Gender Equality in Research and Innovation – Malta. 2024. <https://ec.europa.eu/assets/rtd/shefigures/2024/files/shefigures2024fiche-mt.pdf>

³⁸⁵ Tamtéž.

Klíčové poznatky a trendy

Přístup a dostupnost:

- Malta se řadí na přední příčky mezi partnerskými zeměmi z hlediska dostupnosti internetu. Od roku 2021 je navíc jedinou zemí EU s plným pokrytím sítí Very High Capacity Network (VHNC). Přesto zůstává využívání velmi rychlého širokopásmového připojení (1 Gbps) nízké, a to na úrovni 11,7 % předplatných oproti průměru EU ve výši 18,5 %. Malta si obecně vede dobře i v oblasti cenové dostupnosti internetu, přičemž celkově si jej nemůže dovolit pouze 1,1 % obyvatelstva. Nejvýraznější genderová nerovnost v dostupnosti se však projevuje ve městech, kde si internet nemůže dovolit 2 % žen oproti 1,5 % mužů.

Digitální dovednosti a vzdělání:

- Malta vykazuje nejvyšší podíl osob ve věku 16-74 let účastnících se sociálních sítí (76,65 %) ve srovnání s referenčními zeměmi, čímž překonává průměr EU ve výši 64,82 %. Nejvýraznější genderový rozdíl v každodenním používání internetu se objevuje ve věkové skupině 55-74 let, kde činí 6,9 p.b. (76,1 % mužů oproti 69,2 % žen), což naznačuje, že starší ženy zůstávají výrazně méně digitálně propojené. Zatímco celkové genderové rozdíly jsou minimální, ženy vykazují mírnou celkovou převahu v účasti na sociálních sítích. Největší genderový rozdíl ve prospěch žen je patrný ve věkové kohortě 35-44 let, kde dosahuje 13,45 procentního bodu.

Genderové vzorce při používání digitálních technologií:

- Malta vykazuje v oblasti základních digitálních dovedností hodnoty nad průměrem EU (63,0 % oproti 55,6 % v EU). Ženy (63,3 %) přitom mírně převyšují muže (62,7 %) v celkové úrovni základních digitálních dovedností. Malta se zároveň řadí na 4. místo v EU z hlediska největšího rozdílu (59 %) v podílu osob s alespoň základními digitálními dovednostmi při srovnání skupin s vysokým a nízkým formálním vzděláním. Zatímco genderová nerovnost se obecně s věkem prohlubuje, u starších dospělých je tento vzorec na Maltě odlišný od širšího trendu EU. Ve věkové skupině 55-74 let mají muži výrazně nižší úroveň digitálních dovedností (34,95 % oproti 25,49 % u žen), avšak při pohledu na skupinu osob bez jakýkoli digitálních dovedností vykazuje paradoxně více maltských mužů než žen ve stejné věkové kategorii úplnou absenci základních digitálních kompetencí.

Pracovní trh a vedení:

- Malta dosahuje v rámci strukturálních problémů v kariérní dráze slabých výsledků, když má druhý nejnižší podíl žen mezi ICT specialistkami a specialisty v EU, a to pouze 14,7 %. Tento stav se odráží i v hodnocení vzdělávacího výstupu, kde Malta zaujímá 25. místo v genderové vyváženosti absolventek a absolventů STEM oborů a 13. místo v případě ICT oborů.

Inovace a podnikání:

- Navzdory nízké inovační výkonnosti a omezenému zastoupení žen mezi vynálezkyňmi (ženy tvořily pouze 7,79 % patentových přihlášek) Malta vyniká tím, že má nejvyšší míru úspěšnosti žen při získávání výzkumného financování v celé EU, přičemž 54 % úspěšných žádostí bylo podáno ženami.
- Jednou z naléhavých výzev v této oblasti je nedostatek systematického a konzistentního sběru dat rozčleněných podle pohlaví (např. nepravidelný sběr údajů, nemožnost sledovat dlouhodobý vývoj a navrhopat politiky založené na důkazech). Malta se rovněž umísťuje na druhé nejnížší příčce v EU z hlediska podílu žen mezi zakladatelstvem deep tech startupů, přičemž zároveň chybí podrobné národní údaje, což naznačuje závažné nedostatky v transparentnosti dat.

Španělsko

Kontext

Španělsko dosáhlo pokrytí základními digitálními dovednostmi na úrovni 66,2 %, což představuje nárůst oproti 64,2 % v roce 2023 a zároveň překračuje průměr EU ve výši 55,6 %.³⁸⁶ Podle zprávy Digital Decade Report 2024 Španělsko vykazuje mírně nadprůměrný výkon v ukazateli podílu ICT specialistek a specialistů v zaměstnanosti. Navzdory nárůstu z 4,3 % v roce 2023 na 4,4 % v roce 2024 zůstává tato hodnota pod průměrem EU, který činí 4,8 %.³⁸⁷

Španělsko zaujímá v rámci EU přední postavení z hlediska digitální genderové rovnosti a dlouhodobě dosahuje výsledků nad průměrem EU napříč několika oficiálními ukazateli. Podle Indexu genderové rovnosti 2024 Evropského institutu pro genderovou rovnost se Španělsko umísťuje na čtvrtém místě mezi všemi členskými státy EU s celkovým skóre 76,7 bodu ze 100, čímž výrazně překračuje průměr EU ve výši 71,0 bodu.³⁸⁸ Tento vysoký výsledek je z velké části způsoben silným výkonem Španělska v oblasti moci, kde dosahuje skóre 82,0, což odráží významné zastoupení žen v politických, ekonomických a společenských rozhodovacích pozicích.³⁸⁹

Ve specificky digitální oblasti si Španělsko rovněž vede výrazně dobře. Podle hodnotící tabulky WiD se umísťuje na 8. místě mezi zeměmi EU se skóre 64,2 %, což je výrazně nad průměrem EU ve výši 54 %. Tento ukazatel hodnotí účast žen v digitální ekonomice ve třech klíčových oblastech: využívání internetu, digitální dovednosti a zaměstnanost v ICT sektoru. Španělsko vykazuje relativně silné stránky zejména v oblasti digitálních dovedností a využívání internetu ženami, což přispívá k jeho dlouhodobě vysokému umístění.³⁹⁰

Historicky Španělsko vykazuje stabilní pokrok v omezování genderové nerovnosti, zejména v digitálním sektoru. Tento vývoj se odráží i v globálních ukazatelích. Program OSN pro rozvoj (UNDP) ve svém Indexu genderové nerovnosti řadí Španělsko mezi nejlépe hodnocené země na světě. V období 2023–2024 dosáhlo Španělsko nízké hodnoty nerovnosti 0,070, což potvrzuje jeho příznivou pozici z hlediska reprodukčního zdraví, posílení postavení žen a jejich ekonomického postavení.³⁹¹

Celkově výkonnost Španělska napříč těmito indexy potvrzuje jeho postavení lídra v oblasti genderové rovnosti jak v tradiční, tak v digitální sféře. Přesto přetrvávají výzvy, zejména v dosažení vyššího zastoupení žen ve vzdělávání a kariérách v STEM oborech a v řešení přetrvávajících mzdových rozdílů v technologickém sektoru. Pokračující politická pozornost a cílené iniciativy budou klíčové pro uzavírání těchto mezer a udržení pozitivního trendu Španělska v rámci evropského digitálního genderového kontextu.

³⁸⁶ Kralj, Lidija. "Spain: A Snapshot of Digital Skills." Digital Skills and Jobs Platform. 2024.

<https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/latest/insights/spain-snapshot-digital-skills>

³⁸⁷ European Commission. State of the Digital Decade 2025 Report. 2025.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/state-digital-decade-2025-report>

³⁸⁸ European Institute for Gender Equality (EIGE). Gender Equality Index 2024: Sustaining Momentum on a Fragile Path. 2024.

https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2024-sustaining-momentum-fragile-path?language_content_entity=en

³⁸⁹ Tamtéž.

³⁹⁰ European Commission. Women in Digital Scoreboard 2024. 2024.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/women-digital-scoreboard-2024>

³⁹¹ United Nations Development Programme (UNDP). Gender Inequality Index. 2025.

<https://hdr.undp.org/data-center/thematic-composite-indices/gender-inequality-index#/indicies/GII>

Úroveň přístupu v rámci digitální genderové nerovnosti

Na národní úrovni vykazuje Španělsko mimořádně vysokou míru využívání internetu, přičemž přibližně 96 % celkové populace je klasifikováno jako uživatelstvo internetu.³⁹² Toto rozsáhlé rozšíření digitální konektivity se odráží také v míře připojení domácností, kdy 96,8 % domácností disponuje širokopásmovým internetovým připojením.³⁹³ Vysoká míra internetové dostupnosti na úrovni celé země se zároveň projevuje výraznou genderovou vyrovnaností. Údaje z roku 2024 ukazují, že internet využívá 96 % žen a 95 % mužů, což poukazuje na téměř neexistující genderovou nerovnost v oblasti celkového přístupu k internetu.³⁹⁴ Obdobně vysoká je také úroveň vybavenosti domácností počítači, kdy 83 % domácností vlastní určitý typ počítačového zařízení.³⁹⁵ Tato celková vyrovnanost na národní úrovni však může představovat poněkud zavádějící ukazatel skutečného stavu digitálních rovností, neboť může snadno zakrývat významné rozdíly mezi jednotlivými demografickými skupinami. Stejně jako vysoká hodnota HDP nemusí odrážet existenci výrazných nerovností v rozdělení bohatství, ani vysoká míra celkové digitální konektivity automaticky neznamená rovnoměrný přístup ke všem možnostem, které digitální technologie nabízejí. Požadavek na analýzu situace marginalizovaných komunit proto vyžaduje překročení rámce obecných národních statistik a zaměření se na méně viditelné skupiny obyvatelstva, které mohou i přes vysokou celkovou úroveň digitalizace čelit přetrvávajícím formám digitálního vyloučení.

Podrobnější analýza dostupných údajů ukazuje, že ačkoli je genderová propast v oblasti využívání internetu minimální, významné rozdíly přetrvávají zejména podél geografických a generačních linií.³⁹⁶ Výrazná je především rozdílná míra využívání internetu mezi městskými a venkovskými oblastmi, kdy internet využívá 96 % městské populace ve srovnání s 93 % obyvatelstva žijícího ve venkovských oblastech.³⁹⁷ Přestože se tento rozdíl může na první pohled jevit jako malý, jeho důsledky jsou významné. Tato zdánlivě nepatrná odchylka totiž představuje podstatně hlubší rozdíl v oblasti smysluplného přístupu k digitálním technologiím a jejich efektivního využívání. Obyvatelstvo venkovských oblastí se často potýká s kumulací několika vzájemně propojených překážek, mezi které patří například méně stabilní a pomalejší připojení v důsledku vysokých nákladů a geografických obtíží spojených s budováním pozemní infrastruktury.³⁹⁸ Tato situace může vést k řetězovému efektu, kdy méně spolehlivé internetové připojení omezuje možnosti zapojení do online práce, vzdělávání či využívání veřejných služeb, a tím dále prohlubuje již existující socioekonomické nerovnosti.³⁹⁹ Zaměření veřejných politik na tyto oblasti, například prostřednictvím programu PROFEA podporujícího digitální gramotnost žen pracujících v rámci tohoto programu, potvrzuje, že tato územní nerovnost je vnímána jako významná a identifikovaná politická výzva.⁴⁰⁰

³⁹² Internet Society. "Spain Internet Development Report." Pulse, 2024. <https://pulse.internetsociety.org/en/reports/ES/>

³⁹³ Instituto Nacional de Estadística (INE). "Survey on Equipment and Use of Information and Communication Technologies (ICT) in Households." INE, 2025. <https://www.ine.es/dyngs/Prensa/en/TICH2025.htm>

³⁹⁴ Internet Society. "Spain Internet Development Report." Pulse, 2024. <https://pulse.internetsociety.org/en/reports/ES/>

³⁹⁵ Instituto Nacional de Estadística (INE). "Survey on Equipment and Use of Information and Communication Technologies (ICT) in Households." INE, 2025. <https://www.ine.es/dyngs/Prensa/en/TICH2025.htm>

³⁹⁶ Acelera Pyme. "How to Bridge the Digital Divide in Spain." Acelera Pyme, November 3, 2022.

<https://www.acelerapyme.gob.es/en/news/pill/how-bridge-digital-divide-spain>

³⁹⁷ Universitat Oberta de Catalunya (UOC). "What Are the Stereotypes That Fuel Digital Ageism in Spain?" UOC News, 2025. <https://www.uoc.edu/en/news/2025/stereotypes-of-digital-ageism>

³⁹⁸ CEDEFOP. "Spain: Rural Women Go Digital." CEDEFOP News, 2022.

<https://www.cedefop.europa.eu/en/news/spain-rural-women-go-digital>

³⁹⁹ Internet Society. "Spain Internet Development Report." Pulse, 2024. <https://pulse.internetsociety.org/en/reports/ES/>

⁴⁰⁰ Lyntia. "Connectivity in Rural and Remote Parts of Spain." Lyntia News, 2023.

<https://www.lyntia.com/en/news/connectivity-in-rural-and-remote-parts-of-spain/>

Iniciativy zaměřené na rozvoj digitálních dovedností dospělého obyvatelstva rovněž vykazují určité nedostatky, a to zejména v případě starších věkových skupin. Údaje Španělského národního statistického institutu (INE) z roku 2023 ukazují, že internet využívá pouze 60 % obyvatelstva ve věku 65 až 74 let, což představuje výrazný kontrast oproti téměř stoprocentní míře využívání internetu mezi mladšími generacemi.⁴⁰¹ Tato nerovnost však není pouze otázkou fyzického přístupu k technologiím, ale představuje komplexní problém vycházející ze „začarovaného kruhu“ diskriminace a vyloučení.⁴⁰² Výzkumný projekt Univerzity Otevřeného Katalánska (UOC) identifikuje tři klíčové faktory, které přispívají k přetrvávání této digitální nerovnosti: stereotypní představy založené na věku (například přesvědčení, že starší lidé nejsou schopni osvojit si nové technologie), nedostatek podrobných údajů o jejich specifických potřebách a nevhodný návrh digitálních služeb, které opomíjejí významnou různorodost této věkové skupiny.⁴⁰³ Digitální vyloučení starších osob se v současnosti stalo významnou formou sociálního vyloučení, přičemž tuto situaci dále zhoršila pandemie onemocnění COVID-19, která poukázala na naléhavou potřebu aktivních politik podporujících jejich digitální občanství.⁴⁰⁴ Řešení této nerovnosti proto vyžaduje strategický přístup přesahující pouhé zajištění přístupu k technologiím. Nezbytné jsou také kulturní změny a změny v oblasti navrhování digitálních služeb, aby způsob prezentace a vývoje technologií lépe odpovídal potřebám této skupiny obyvatelstva.

Regionální rozdíly v oblasti digitální inkluze dále poukazují na nedostatky v nastavení veřejných politik. Studie ukazují významné rozdíly v úrovni digitálních dovedností a dostupnosti digitálních technologií mezi jednotlivými autonomními společenstvími Španělska, přičemž regiony jako Madrid a Katalánsko dosahují lepších výsledků než například Extremadura či Kastilie-La Mancha. Tyto nerovnosti často vycházejí z rozdílné úrovně investic do digitální infrastruktury a vzdělávání, což zdůrazňuje potřebu vytváření politik přizpůsobeným specifickým podmínkám jednotlivých regionů. Takový přístup umožňuje lépe reagovat na lokální výzvy a podporovat spravedlivější a vyváženější digitální rozvoj.

⁴⁰¹ Universitat Oberta de Catalunya (UOC). „What Are the Stereotypes That Fuel Digital Ageism in Spain?“ UOC News, 2025. <https://www.uoc.edu/en/news/2025/stereotypes-of-digital-ageism>

⁴⁰² Tamtéž.

⁴⁰³ Tamtéž.

⁴⁰⁴ Tamtéž.

Tabulka 23: Využívání internetu ve Španělsku, 2024

Ukazatel	Ženy	Muži
Využívání internetu (celkově)	96 %	95 %
Využívání internetu (městské vs. venkovské oblasti)	Městské oblasti: 96% / Venkovské oblasti: 93%	Městské oblasti: 96 % / Venkovské oblasti: 93 %
Využívání internetu podle věku (16-74 let)	95,8 %	95,8 %
Využívání internetu podle věku (65-74 let)	60 %	60 %
Domácnosti s počítačem	83 % (národní průměr)	

Zdroj: [Internet Society Pulse](#), [National Statistics Institute](#), [Internet Society Pulse](#)

Digitální infrastruktura ve Španělsku se vyznačuje výrazným paradoxem: země patří mezi evropské lídry v oblasti zavádění optických sítí, avšak zároveň čelí významným výzvám spojeným s uživatelskou zkušeností v rámci tzv. „poslední míle“. ⁴⁰⁵ Více než 95 % španělských domácností má možnost připojení prostřednictvím plně optické sítě, což představuje hodnotu výrazně převyšující průměr Evropské unie, který činí 64 %. ⁴⁰⁶ Tento úspěch učinil ze Španělska příklad země s intenzivním rozvojem národní optické infrastruktury, avšak zároveň neúmyslně přispěl ke vzniku nové formy digitální nerovnosti, která se objevuje až po samotném zajištění přístupu k síti. Hlavním problémem již tedy není pouze zajištění připojení k internetu v místě bydliště, ale především schopnost zajistit kvalitní, stabilní a spolehlivé uživatelské prostředí v rámci samotné domácnosti.

Nedávná analýza ukazuje, že více než 75 % pevných internetových připojení ve Španělsku stále využívá zastaralá zařízení zákaznického vybavení založená na technologii Wi-Fi 4 a Wi-Fi 5. ⁴⁰⁷ To znamená, že i v případě, kdy je do domácnosti přivedena vysokorychlostní optická internetová linka, může být její skutečný výkon – včetně rychlosti stahování, latence a stability připojení – omezen v důsledku nedostatečně výkonného interního technického vybavení. Tato situace vytváří méně zjevnou, avšak významnou překážku skutečného přístupu k digitálním technologiím, zejména u aktivit vyžadujících vysokou přenosovou kapacitu. Zároveň poukazuje na novou dimenzi digitální nerovnosti: rozdíl mezi úrovní vnější digitální infrastruktury dané země a kvalitou interního vybavení, které mají k dispozici koncové uživatelky a uživatelé. ⁴⁰⁸

Španělsko zavedlo komplexní soubor národních politik zaměřených na podporu genderové rovnosti a digitální inkluze. Národní strategie pro umělou inteligenci (ENIA) i Národní plán digitálních dovedností řadí mezi své hlavní priority snižování genderové propasti a digitální nerovnosti. Na úrovni konkrétních opatření zahájilo Ministerstvo práce a sociální ekonomiky program PROFEA, který představuje cílenou iniciativu zaměřenou na rozvoj digitální gramotnosti žen žijících ve venkovských oblastech, zejména žen pracujících v zemědělství. ⁴⁰⁹

⁴⁰⁵ Ookla. "Spain Wi-Fi Performance: Q1 2025." Speedtest Global Index, 2025. <https://www.ookla.com/articles/spain-wifi-q1-2025>

⁴⁰⁶ Tamtéž.

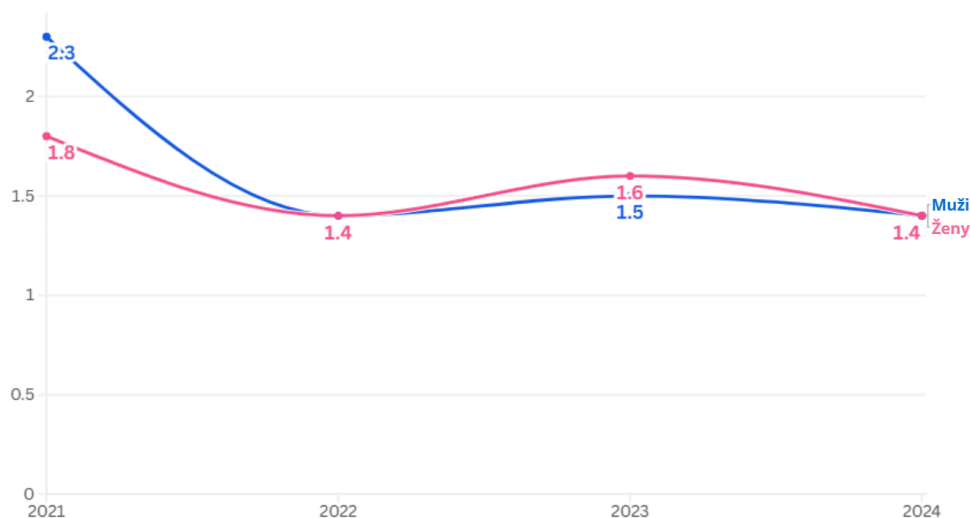
⁴⁰⁷ Tamtéž.

⁴⁰⁸ Tamtéž.

⁴⁰⁹ European Institute for Gender Equality (EIGE). "Spain: Rural Women Go Digital." CEDEFOP, 2022. <https://www.cedefop.europa.eu/challenge?return=%2Fen%2Fnews%2Fspain-rural-women-go-digital>

Program je financován z dočasných prostředků fondu Next Generation EU a nabízí prezenční vzdělávací kurzy přizpůsobené specifickým potřebám účastnic.⁴¹⁰ Tento program představuje příklad uplatnění intersekcionálního přístupu, který se zaměřuje na řešení digitální nerovnosti u konkrétní marginalizované skupiny obyvatelstva. Závislost programu na časově omezeném financování však vyvolává otázky týkající se jeho dlouhodobé udržitelnosti i možnosti rozšíření do dalších regionů a komunit s nedostatečným přístupem k obdobné podpoře. Tato skutečnost současně poukazuje na širší systémový problém, kterým je obtížnost prosazování dlouhodobých strukturálních změn prostřednictvím krátkodobého a ad hoc financování.

Graf 29: Osoby, které si nemohou dovolit internetové připojení pro osobní využití v domácnosti podle pohlaví (2021-2024)

Zdroj: [Eurostat](#), 2025

V období 2021–2024 se ve Španělsku celkově snížil podíl osob, které si z finančních důvodů nemohly dovolit internetové připojení v domácnosti, přičemž nejvýraznější pokles nastal mezi lety 2021 a 2022. V roce 2021 byl tento podíl vyšší u mužů než u žen, avšak od roku 2022 byly rozdíly mezi pohlavími již pouze minimální. V roce 2024 se hodnoty u žen i mužů vyrovnaly, což naznačuje, že ekonomická bariéra v přístupu k internetovému připojení byla z hlediska pohlaví srovnatelná.

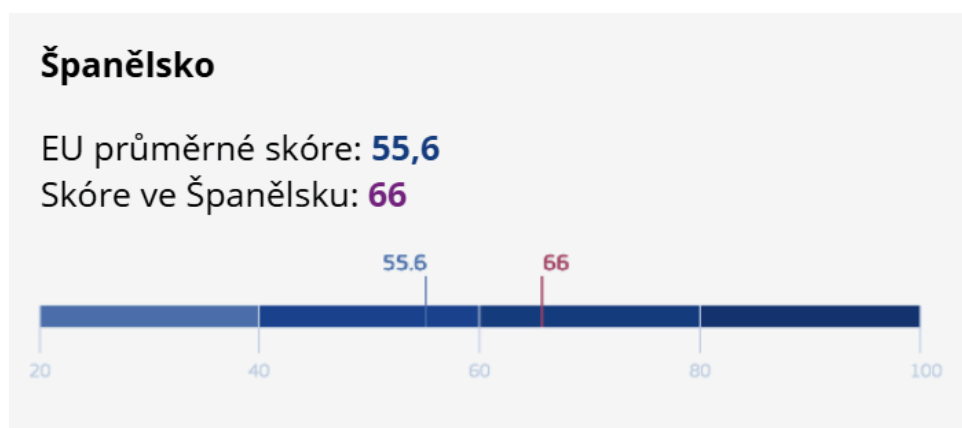
Úroveň dovedností v rámci digitální genderové nerovnosti

Španělsko do značné míry dosáhlo genderové rovnosti v oblasti základních digitálních kompetencí u mladších věkových skupin, významné genderové nerovnosti však přetrvávají v oblasti pokročilých digitálních dovedností a účasti na vzdělávacích programech. Starší ženy, ženy vykonávající neplacenou práci v domácnosti a ženy žijící ve venkovských oblastech nebo ženy s migrační zkušeností nadále čelí znevýhodnění. Politická opatření realizovaná v rámci

⁴¹⁰ Red de Políticas Agrarias y Rurales (REDPAC). "Spain Launches a Digital Training Program for Rural Women." REDPAC, 2024. <https://redpac.es/en/news/Spain%20launches%20a%20digital%20training%20program%20for%20rural%20women>

Národního plánu digitální kompetencí (Plan Nacional de Competencias Digitales) a Plán obnovy a odolnosti (Recovery and Resilience Plan) postupně přispívají ke zmírňování těchto nerovností prostřednictvím cíleně zaměřených vzdělávacích programů. Údaje za rok 2023 však naznačují, že ženy se do těchto programů stále zapojují méně často než muži a méně často také dosahují vyšších úrovní digitálních dovedností.

Přehled 4: Podíl osob ve věku 16-74 let disponujících alespoň základními digitálními dovednostmi (%).

Zdroj: [EU Digital skills & jobs platform](#)

Španělsko se v rámci ukazatele „alespoň základní digitální dovednosti“ v přehledu DESI pro Digitální dekádu umístilo na 7. místě z 27 členských států EU. Alespoň základní úroveň digitálních dovedností disponuje 66,2 % španělského obyvatelstva.⁴¹¹

Na národní úrovni disponuje alespoň základními digitálními dovednostmi 66,2 % obyvatelstva ve věku 16 až 74 let, což představuje hodnotu nad průměrem EU.⁴¹² U mladší věkové skupiny, konkrétně osob ve věku 16 až 29 let, je genderový rozdíl v oblasti základních digitálních dovedností téměř zanedbatelný. V roce 2023 uvedlo 73 % mladých žen a 69 % mladých mužů, že disponují alespoň základními digitálními dovednostmi, přičemž ženy dosahovaly mírně vyšší hodnoty než muži.⁴¹³ Tato vyrovnanost se však neprojevuje napříč všemi věkovými skupinami. Mezi staršími osobami přetrvává výrazná „šedá digitální propast“. Údaje Španělského národního statistického institutu (INE) z roku 2023 ukazují, že internet využívá pouze 60 % obyvatelstva ve věku 65 až 74 let, což představuje výrazný kontrast oproti téměř stoprocentní míře využívání internetu mladšími generacemi.⁴¹⁴ Tato nerovnost však není pouze otázkou přístupu k technologiím, ale souvisí také s nedostatkem digitálních dovedností a nízkou mírou sebejistoty při jejich využívání. Výzkumný projekt Univerzity Otevřeného Katalánska (UOC) tento problém spojuje s věkovými stereotypy, nedostatkem cíleně zaměřených dat o potřebách této skupiny a digitálními službami, které nejsou navrženy s ohledem na její specifické charakteristiky.⁴¹⁵ Starší ženy ve věku 55-74 let jsou v oblasti dosažení základní úrovně digitální způsobilosti dlouhodobě zastoupeny v nižší míře než muži,

⁴¹¹ European Commission. Digital Decade DESI Visualisation Tool. <https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/>

⁴¹² European Commission. Digital Strategy for Europe. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/>

⁴¹³ Tamtéž.

⁴¹⁴ Universitat Oberta de Catalunya (UOC). “What Are the Stereotypes That Fuel Digital Ageism in Spain?” UOC News, 2025. <https://www.uoc.edu/en/news/2025/stereotypes-of-digital-ageism>

⁴¹⁵ Tamtéž.

což odráží vliv generačních rozdílů ve vzdělávacích příležitostech i v rozdělení pečujících rolí. Metodika hodnocení digitálních dovedností a dokumentace k ukazatelům Eurostatu poukazují na systematicky nižší míru digitálních kompetencí žen ve vyšších věkových kategoriích napříč evropskými státy, přičemž obdobný vzorec potvrzují také analýzy španělských národních institucí zaměřených na digitální transformaci.⁴¹⁶

Na vyšších úrovních digitálních kompetencí (např. v oblasti řešení problémů nebo tvorby obsahu) si muži stále udržují mírný náskok. Monitoring pokročilých digitálních dovedností podle pohlaví v zemích Evropské unie ukazuje, že tato výhoda mužů se projevuje i ve Španělsku.⁴¹⁷ Tyto nerovnosti naznačují, že genderové rozdíly nejsou ve všech typech digitálních dovedností stejné, ale soustřeďují se především do oblasti pokročilých a technicky zaměřených kompetencí. Podle údajů Eurostatu disponuje nadzákladní úrovní digitálních dovedností přibližně 29 % žen, zatímco u mužů je to 33 %.

Při podrobnější analýze specializovanějších digitálních kompetencí se genderově rozdíly projevují výrazněji. Studie z roku 2023 zaměřená na mladé lidi ve Španělsku ve věku 16 až 18 let zjistila, že mladé ženy dosahují srovnatelných nebo lepších výsledků než mladí muži v dovednostech, jako je pořizování a editace videí či vyhledávání informací. Naopak v technicky zaměřených oblastech přetrvává významná genderová nerovnost.⁴¹⁸ Schopnost opravovat a udržovat digitální zařízení uvedlo pouze 18,3 % mladých žen, zatímco mezi mladými muži to bylo 32,6 %. Obdobný rozdíl byl zaznamenán také v oblasti tzv. kritických znalostí, kde mladí muži vykazovali vyšší povědomí o tom, jak technologické společnosti nakládají s osobními údaji uživatelů a uživatelů, a lepší porozumění fungování digitálních služeb.⁴¹⁹

Tabulka 24: Digitální dovednosti a odborná příprava žen a mužů, 2023

Ukazatel	Ženy	Muži
Alespoň základní digitální dovednosti (věk 16–74 let)	65,9 %	66,5 %
Digitální dovednosti nad rámec základních (věk 16–74 let)	29 %	33 %
Programátorské dovednosti (mládež ve věku 15–29 let)	19 %	19,4 %
Instalace softwaru (mládež ve věku 16–18 let)	73,3 %	73,5 %
Ověřování spolehlivosti informací na internetu (mládež ve věku 16–18 let)	48,9 %	49,9 %

Zdroj: [Digital Decade report](#), [Eurostat](#), [Idescat](#)

Ženy jsou rovněž nedostatečně zastoupeny ve formálním digitálním vzdělávání a odborné přípravě. V roce 2023 se některého kurzu zaměřeného na digitální dovednosti během

⁴¹⁶ Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información (ONTSI). Competencias Digitales 2023. 2024. <https://www.ontsi.es/sites/ontsi/files/2024-08/Competencias-Digitales-23.pdf>

⁴¹⁷ Eurostat. Digitalisation in Europe – 2024 Edition. 2024. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/digitalisation-2024>

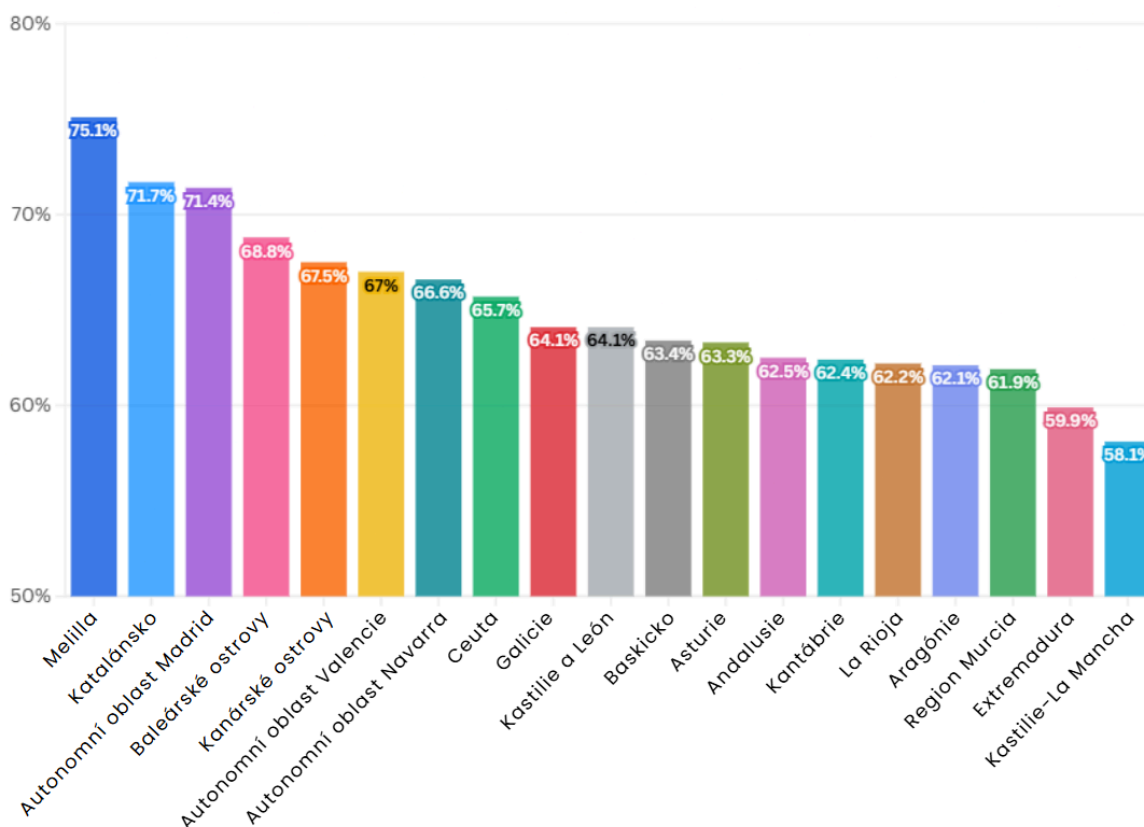
⁴¹⁸ Estanyol, Eva. "Digital Competence among Young People in Spain: A Gender Divide Analysis." Comunicar 74 (2023). <https://www.revistacomunicar.com/ojs/index.php/comunicar/article/view/C74-2023-09/4676>

⁴¹⁹ Tamtéž.

předchozích 12 měsíců zúčastnilo 18,5 % mužů, zatímco mezi ženami to bylo pouze 15,2 %.⁴²⁰ Nejnižší míra účasti byla zaznamenána u starších žen a žen mimo trh práce, zejména u žen vykonávajících neplacenou péči o domácnost. Tyto skutečnosti ukazují, že genderová nerovnost v oblasti digitálních dovedností nesouvisí pouze s přístupem k internetu, ale také s nerovným přístupem ke strukturovaným příležitostem pro vzdělávání a rozvoj digitálních kompetencí.

U marginalizovaných skupin žen jsou tyto překážky ještě výraznější. Zejména ženy žijící ve venkovských oblastech čelí dvojímu znevýhodnění – podle údajů z národních šetření méně často uvádějí pokročilé digitální dovednosti a zároveň se méně zapojují do vzdělávacích programů zaměřených na rozvoj digitálních kompetencí.⁴²¹ Obdobný trend lze pozorovat také u žen s migrační zkušeností, jejichž míra účasti na digitálním vzdělání je o několik procentních bodů nižší než celostátní průměr žen. Hlavními příčinami jsou především jazykové a socioekonomické bariéry.

Graf 30: Digitální kompetence podle autonomních společenství (%)

Zdroj: [ONTSI, 2023](#)

V rámci Španělka se projevují také významné územní rozdíly v úrovni digitálních dovedností mezi jednotlivými autonomními společenstvími. Regiony jako Madrid, Katalánsko a Baskicko

⁴²⁰ Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información (ONTSI). Competencias Digitales 2023. August 2024. <https://www.ontsi.es/sites/ontsi/files/2024-08/Competencias-Digitales-23.pdf>

⁴²¹ Tamtéž.

dlouhodobě vykazují vyšší úroveň základních i pokročilejších digitálních kompetencí. Například v Madridu disponuje alespoň základními digitálními dovednostmi více než 70 % obyvatelstva, což výrazně převyšuje celostátní průměr.⁴²² Naopak jižní a převážně venkovské regiony, jako jsou Andalusie, Extremadura a Kastilie-La Mancha, vykazují nejnižší hodnoty, přičemž v některých případech podíl osob se základními digitálními kompetencemi klesá pod 60 %.⁴²³ Tyto rozdíly odrážejí širší socioekonomické nerovnosti: ekonomicky silnější a více urbanizované regiony těží z hustší digitální infrastruktury, vyšší úrovně vzdělanosti obyvatelstva a rozmanitějšího trhu práce, což vytváří příznivější podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti.

Rozdíly se ještě výrazněji prohlubují na úrovni pokročilých digitálních kompetencí. V Katalánsku a Madridu dosahuje přibližně třetina obyvatelstva nadzákladní úrovně digitálních dovedností, zatímco v regionech, jako jsou Extremadura nebo Murcie, tento podíl klesá přibližně k jedné pětině.⁴²⁴ Regionální rozdíly jsou obzvláště výrazné mezi staršími osobami a obyvatelstvem žijícím ve venkovských oblastech, kde jsou příležitosti ke vzdělávání omezenější a získávání digitálních dovedností je ve větší míře závislé na místních iniciativách či projektech financovaných EU.⁴²⁵ Tyto rozdíly poukazují na přetrvávání tzv. „digitální geografie“ ve Španělsku, v níž místo bydliště nadále ovlivňuje pravděpodobnost dosažení vyšší úrovně digitálních kompetencí.

V roce 2023 prokazovalo necelých 60 % španělské populace alespoň základní kompetence v oblastech, jako je správa hesel, rozpoznávání podezřelých zpráv nebo úprava nastavení ochrany soukromí.⁴²⁶ Pouze přibližně třetina obyvatelstva však uvedla, že disponuje nadzákladními znalostmi pokročilejších postupů, mezi které patří například využívání autentizačních systémů či kontrola oprávnění aplikací.⁴²⁷ Genderový rozdíl je patrný i v této oblasti: muži mírně častěji uvádějí vyšší míru jistoty ve svých kompetencích souvisejících s digitální bezpečností, přestože ženy se v některých konkrétních postupech, například při aktualizaci nastavení soukromí na sociálních sítích, mužům stále více vyrovnávají nebo je dokonce překonávají. V oblasti dovedností spojených s digitální bezpečností a ochranou dat jsou výrazné také generační rozdíly. Mladší lidé obecně lépe identifikují bezpečnostní rizika a efektivněji spravují nastavení svých zařízení a účtů, avšak mohou podceňovat dlouhodobá rizika, například související s uchováním osobních údajů. Starší osoby naopak vykazují nižší míru zapojení do preventivních bezpečnostních postupů a při řešení digitálních hrozeb se častěji spoléhají na podporu rodiny nebo institucí.⁴²⁸ Celkově lze konstatovat, že ačkoli španělská populace vykazuje poměrně dobrou úroveň kompetencí v běžných postupech digitální bezpečnosti, přechod k pokročilejším formám tzv. digitální hygieny zůstává nedokončený. V této klíčové oblasti zároveň přetrvávají regionální i sociodemografické nerovnosti.

⁴²² Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información (ONTSI). Competencias Digitales 2023. 2024. <https://www.ontsi.es/sites/ontsi/files/2024-08/Competencias-Digitales-23.pdf>

⁴²³ Tamtéž.

⁴²⁴ Tamtéž.

⁴²⁵ Tamtéž.

⁴²⁶ Tamtéž..

⁴²⁷ Tamtéž.

⁴²⁸ Tamtéž.

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Iniciativy zaměřené na řešení genderových rozdílů

Program PROFEA je iniciativa zaměřená na rozvoj digitální gramotnosti žen pracujících ve venkovských oblastech. Jejím cílem je snížit genderovou digitální propast a podpořit pracovní příležitosti prostřednictvím specializovaných prezenčních vzdělávacích modulů. Program je realizován v Andalusii, Extremaduře a dalších znevýhodněných oblastech až do roku 2024.

Project #Viejismo, realizovaný Universitat Oberta de Catalunya (UOC) se zaměřuje na tzv. „šedou digitální propast“ tím, že zpochybňuje stereotypy spojené se stárnutím a upozorňuje na nedostatky v oblasti dat a designu technologií, které mohou vést k vylučování starších osob. Na základě průzkumu mezi 2 000 obyvatelkami a obyvateli Španělka usiluje projekt o podporu tvorby inkluzivních politik a o motivaci technologických společností k uplatňování spravedlivějších a přístupnějších postupů.

Metzineres, je neziskové družstvo působící v Barceloně, které poskytuje bezpečné prostory s přístupem k internetu marginalizovaným ženám a nebinárním osobám užívajícím návykové látky, které mají zkušenosti s násilím. Organizace propojuje podporu digitálního začleňování s poskytováním zdravotní, psychologické, vzájemné a podnikatelské podpory. Ukazuje tak, že digitální inkluze zranitelných skupin vyžaduje současné řešení širších sociálních a osobních bariér.

Program UNICO Rural Development, usiluje o zajištění internetového připojení o rychlosti 100Mb/s v celém Španělsku do roku 2026. Využívá více technologických řešení, včetně optických sítí, technologie 5G a satelitního připojení, aby umožnil pokrytí i odlehlých oblastí. K dosažení univerzální dostupnosti digitální infrastruktury se opírá také o spolupráci veřejného a soukromého sektoru, zejména prostřednictvím partnerství s malými a středními podniky.

Úroveň užívání v rámci digitální genderové nerovnosti

Digitální prostředí ve Španělsku dosáhlo v oblasti základního přístupu k internetu a využívání mobilních technologií do značné míry genderové vyrovnanosti. Podle nejnovějších údajů z roku 2024 využívá internet 96 % žen a 95 % mužů, což ukazuje na téměř neexistující genderový rozdíl v celkové míře používání internetu. Obdobně vysoký podíl domácností vlastní počítačové vybavení.⁴²⁹ Tato zdánlivá rovnost na základní úrovni však může zakrývat komplexnější problém tzv. „rozdílu ve využívání“, tedy situaci, kdy lidé sice mají přístup k internetu, ale nevyužívají plně možnosti a příležitosti, které digitální technologie nabízejí. Tento rozdíl je obzvláště výrazný u nejzranitelnějších skupin obyvatelstva a představuje významnou výzvu pro tvorbu veřejných politik. Analýza jednotlivých digitálních aktivit dále ukazuje, že mezi ženami a muži přetrvávají rozdíly ve způsobech využívání různých internetových služeb.⁴³⁰ Zatímco u některých služeb vykazují vyšší míru využívání ženy, u jiných naopak převažují muži.

⁴²⁹ Instituto Nacional de Estadística (INE). INEbase: Sistema de Información Estadística. <https://www.ine.es/dyngs/INEbase/en/>

⁴³⁰ Garín-Muñoz, T. "Evolution of the Internet Gender Gaps in Spain and Effects on Digital Inclusion." PMC, 2022. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9068793/>

Komunikace a spolupráce patří ve Španělsku mezi nejrozšířenější digitální aktivity, přičemž více než 94 % populace dosahuje alespoň základní úrovně kompetencí v této oblasti.⁴³¹ Ženy vykazují v oblasti komunikace a spolupráce mírně vyšší úroveň digitálních kompetencí než muži. Alespoň základní úroveň dosahuje 95,2 % žen oproti 94,6 % mužů.⁴³² Mezi nejčastější vykonávané činnosti patří odesílání a přijímání e-mailů, využívání aplikací pro okamžitou komunikaci a zapojování se do sociálních sítí.⁴³³

Vysoká míra zapojení do komunikačně orientovaných digitálních aktivit se odráží také u jedné z klíčových demografických skupin – osoby staršího věku. Přestože tuto věkovou skupinu nelze charakterizovat jako aktivní uživatelstvo internetu pro složitější činnosti, osoby ve věku 65 až 74 let využívají internet především ke komunikaci prostřednictvím nástrojů, jako je WhatsApp.⁴³⁴ To poukazuje na účelné využívání digitálních technologií zaměřené na udržování sociálních kontaktů a rodinných vazeb, které jsou pro tuto věkovou skupinu obzvláště důležité.⁴³⁵

Genderová dynamika online spotřeby a vyhledávání informací vykazuje smíšený obraz. Zatímco starší údaje EU naznačují, že muži častěji než ženy nakupovali online, novější data španělského Národního statistického úřadu (INE) z roku 2024 ukazují opačný trend. Ve Španělsku nakupují ženy online o něco častěji než muži, a to s rozdílem 2,3 procentního bodu.⁴³⁶ Také zapojení do využívání dalších digitálních služeb se liší – ženy dosahují mírně vyšší úrovně kompetencí v oblasti informační a digitální gramotnosti než muži, konkrétně 88,8 % oproti 87,6 %.⁴³⁷ V roce 2024 využilo 79,7 % španělské populace ve věku 16 až 74 let internet ke komunikaci s orgány veřejné správy nebo k využívání jejich služeb, nejčastěji za účelem získání informací nebo rezervace termínu.⁴³⁸ S rostoucím věkem však četnost těchto aktivit výrazně klesá, což poukazuje na výraznou mezigenerační propast v online občanské i spotřebitelské participaci. Například mezi osobami staršími 75 let uskutečnilo online nákup pouze 7,4 %.⁴³⁹ To představuje jasný příklad toho, jak může nízká míra zapojení do využívání základních služeb vést u starší populace k určité formě sociálního vyloučení.⁴⁴⁰

Přestože je zapojení do komunikačních aktivit vysoké, rozdíly se objevují u kreativnějších nebo technicky náročnějších forem digitálního zapojení. Podle údajů z roku 2023 dosahují muži mírně vyšší úrovně kompetencí v oblasti tvorby digitálního obsahu než ženy, konkrétně 74,2 % oproti 73,5 %.⁴⁴¹ Studie zaměřená na španělskou mládež z roku 2023 zjistila,⁴⁴² že ačkoli mladé ženy dosahují mírně lepších výsledků při úpravě videoobsahu, výrazný genderový rozdíl přetrvává ve schopnosti opravovat a servisovat digitální zařízení. Tuto dovednost uvedlo 32,6 % mladých mužů, zatímco mezi mladými ženami to bylo pouze

⁴³¹ Kemp, Simon. "Digital 2025: Spain." Datareportal, February 25, 2025. <https://datareportal.com/reports/digital-2025-spain>

⁴³² Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información (ONTSI). Competencias Digitales 2023. 2024. <https://www.onsi.es/sites/onsi/files/2024-08/Competencias-Digitales-23.pdf>

⁴³³ Tamtéž.

⁴³⁴ Universitat Oberta de Catalunya (UOC). "What Are the Stereotypes That Fuel Digital Ageism in Spain?" UOC News, 2025. <https://www.uoc.edu/en/news/2025/stereotypes-of-digital-ageism>

⁴³⁵ Cambridge University Press. Ageing & Society. Accessed September 21, 2025. <https://www.cambridge.org/core/journals/ageing-and-society>

⁴³⁶ Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información (ONTSI). Competencias Digitales 2023. August 2024. <https://www.onsi.es/sites/onsi/files/2024-08/Competencias-Digitales-23.pdf>

⁴³⁷ Tamtéž.

⁴³⁸ Tamtéž.

⁴³⁹ Universitat Oberta de Catalunya (UOC). "What Are the Stereotypes That Fuel Digital Ageism in Spain?" UOC News, 2025. <https://www.uoc.edu/en/news/2025/stereotypes-of-digital-ageism>

⁴⁴⁰ Tamtéž.

⁴⁴¹ Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información (ONTSI). Competencias Digitales 2023. 2024. <https://www.onsi.es/sites/onsi/files/2024-08/Competencias-Digitales-23.pdf>

⁴⁴² Tamtéž.

18,3 %.⁴⁴³ Muži rovněž vykazují vyšší úroveň povědomí o tom, jak technologické společnosti využívají osobní údaje, a lepší porozumění funkcím digitálních služeb.⁴⁴⁴ Tyto poznatky naznačují, že genderové rozdíly nejsou univerzální, ale výrazně závisí na konkrétním typu digitálního zapojení.

Tabulka 25: Digitální zapojení a využívání ICT podle genderu a věku ve Španělsku, 2024

Ukazatel	Ženy	Muži
Využívání internetu (v posledních 3 měsících), 16-24 let	99,9 %	99,6 %
Využívání internetu (v posledních 3 měsících), 65-74 let	82,1 %	82,9 %
Využívání internetu (v posledních 3 měsících), 16-74 let	96,2 %	95,4 %

Zdroj: [The Spanish National Statistics Institute](#)

Úroveň zaměstnanosti v rámci digitální genderové nerovnosti

Přestože Španělsko dosáhlo významného pokroku v oblasti genderové parity při běžném využívání internetu, přetrvávající a výrazná genderová propast nadále charakterizuje jeho digitální trh práce.

Nejvýraznější a dlouhodobě přetrvávající genderový rozdíl ve španělské digitální ekonomice představuje nedostatečné zastoupení žen v oblastech STEM (věda, technologie, inženýrství a matematika) a v profesích spojených s ICT. Podle zprávy z roku 2024 tvoří ženy pouze 20 % ICT specialistek a specialistů ve Španělsku, což odpovídá průměru EU.⁴⁴⁵ Tento podíl výrazně kontrastuje s celkovým pracovním trhem, kde je zastoupení žen podstatně vyšší. Nerovnosti se objevují již v oblasti vzdělávání, neboť ženy tvoří pouze 13 % studujících v oborech STEM ve Španělsku, což ztěžuje vytváření dostatečné základny ženských talentů pro tato technicky zaměřené povolání.⁴⁴⁶

Toto nedostatečné zastoupení žen je patrné také v oblastech výzkumu a inovací. Přestože jsou ženy výrazně zastoupeny v řízení výzkumu a vývoje (68,3 %), jejich podíl mezi vynálezkyňmi a vynálezci (35,5 %) i inovátorkami a inovátory ve strategických odvětvích je podstatně nižší.⁴⁴⁷ Zpráva "Women and Innovation" z roku 2024 ukazuje, že 61,3 % ICT společností ve Španělsku nemá mezi svými zaměstnanci žádné specialistky v oblasti ICT, což poukazuje na naléhavou potřebu většího zapojení žen do těchto profesních oblastí.⁴⁴⁸

Genderová propast je ještě výraznější v oblasti vedoucích a rozhodovacích pozic v rámci digitálního a technologického sektoru, kde „skleněný strop“ nadále představuje významnou

⁴⁴³ Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información (ONTSI). Competencias Digitales 2023. 2024. <https://www.ontsi.es/sites/ontsi/files/2024-08/Competencias-Digitales-23.pdf>

⁴⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁴⁵ Eurostat. "ICT Specialists in Employment." Statistics Explained. 2025. <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/SEPDF/cache/47162.pdf>

⁴⁴⁶ Telefónica. "Communication Room." 2025. <https://www.telefonica.com/en/communication-room/>

⁴⁴⁷ Ministry of Science, Innovation and Universities. Women and Innovation 2024 Report: Executive Summary. Madrid: Ministry of Science, Innovation and Universities, May 10, 2024. https://www.ciencia.gob.es/dam/jcr:4544fda9-be97-40cd-bb80-131b769b8003/WomenInnovation2024_ExecutiveSummary.pdf

⁴⁴⁸ Tamtéž.

překážku.⁴⁴⁹ V sektoru ICT tvoří ženy pouze 19,2 % ve vedoucích pozicích, což představuje méně než polovinu jejich zastoupení v sektoru služeb mimo oblast ICT (43,5 %).⁴⁵⁰ Nedávná zpráva z roku 2025 ukázala, že ve funkčních oblastech, jako jsou technologie, zastávají ženy pouze 5,1 % vedoucích pozic.⁴⁵¹ Tento rozdíl naznačuje, že i když ženy vstupují do digitální pracovní oblasti, čelí značným obtížím při profesním postupu a dosahování vyšších vedoucích pozic. Některé soukromé společnosti se však snaží tuto situaci řešit. Například společnost Telefónica, v níž ženy tvoří 38 % zaměstnanectva, si stanovila cíl, aby do roku 2027 ženy zastávaly 37 % manažerských pozic, a zároveň usiluje o dosažení genderové disparity ve vrcholovém managementu do roku 2030.⁴⁵²

Zpráva zdůrazňuje, že ačkoli se genderový rozdíl v odměňování ve Španělsku během posledních dvou desetiletích výrazně snížil, ženy stále dosahují nižších příjmů než muži i po zohlednění faktorů, jako jsou vzdělání, pracovní zkušenosti a zaměstnání.⁴⁵³ Studie zaměřená na sektor ICT zjistila, že přestože ženy pracující v oblasti ICT často pobírají vyšší mzdy než ženy v jiných odvětvích, genderový rozdíl v odměňování nadále přetrvává, i když v menší míře.⁴⁵⁴ Ženy na těchto pozicích se zároveň častěji setkávají s diskriminací, konflikty mezi pracovním a osobním životem a nadměrnou kvalifikovaností vzhledem k vykonávané práci.⁴⁵⁵ Výzkumy ukazují, že prohlubování pracovní segregace se výrazněji projevuje zejména u vysoce kvalifikovaných žen, u nichž se rozdíl v příjmech v průběhu časti zvýšil.⁴⁵⁶

Španělská vláda zavedla několik strategií, například Národní strategii pro umělou inteligenci (ENIA) a Národní plán digitálních dovedností, jejichž cílem je snížit genderovou digitální nerovnost a podpořit větší zapojení žen do studia a profesního uplatnění v oblasti STEM. Tyto politiky jsou v souladu s iniciativami EU, jako jsou Digitální dekáda a Strategie EU pro rovnost žen a mužů. K řešení této problematiky přispívají také soukromé společnosti, například Telefónica, prostřednictvím iniciativ, jako jsou „Girls Love Tech“ a podnikatelská platforma ClosinGap, která se zaměřuje na analýzu a řešení ekonomických dopadů genderové nerovnosti na pracovním trhu.⁴⁵⁷

⁴⁴⁹ Ministry of Science, Innovation and Universities. Women and Innovation 2024 Report: Executive Summary. Madrid: Ministry of Science, Innovation and Universities, 2024.

⁴⁵⁰ Sáinz, Milagros. "Las trayectorias profesionales de las mujeres en el sector TIC: Dinámicas más allá del empleo y la respuesta de la política pública" Estudios e Investigaciones, 2012.

⁴⁵¹ EADA Business School. "Gender Pay Gap Widens after Seven Years of Progress, According to Report by EADA and ICESA Grupo." EADA News, 2025. <https://www.eada.edu/en/now/news/2025/04/gender-pay-gap-2025-report-spain>

⁴⁵² Telefónica. "News." Telefónica Communication Room. <https://www.telefonica.com/en/communication-room/news/>

⁴⁵³ EsadeEcPol: Center for Economic Policy. "The Gender Pay Gap in Spain: What Factors Contribute to Its Persistence?" 2025. <https://www.esade.edu/ecpol/en/publications/the-gender-pay-gap-in-spain-what-factors-contribute-to-its-persistence/>

⁴⁵⁴ Contreras, Jimena, and Claudia Hupkau. "The Gender Pay Gap in Spain: What Factors Contribute to Its Persistence?" ESADE EcPol, 2025. <https://www.esade.edu/ecpol/en/publications/the-gender-pay-gap-in-spain-what-factors-contribute-to-its-persistence/>

⁴⁵⁵ Tamtéž.

⁴⁵⁶ Tamtéž.

⁴⁵⁷ Telefónica. "News." Telefónica Communication Room. <https://www.telefonica.com/en/communication-room/news/>

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: **Politiky, strategie a iniciativy**

Královské dekrety 901/2020 & 902/2020 stanovují, že společnosti s více než 50 zaměstnankyněmi a zaměstnanci musí schválit a zavést plány genderové rovnosti (GEP). Tyto předpisy zároveň vyžadují, aby společnosti vedly mzdové evidence a prováděly mzdové audity s cílem identifikovat a napravit diskriminaci v odměňování na základě genderu.

Národní plán digitálních dovedností se zaměřuje na rozvoj digitálních kompetencí napříč celou populací. Jednou z jeho priorit je zvýšení zastoupení žen v profesních souvislostech s technologiemi prostřednictvím podpory mladých dívek při volbě vzdělávání a odborné přípravy v oblasti STEM.

Iniciativy společnosti Telefónica zahrnují stanovení interních cílů zaměřených na zvýšení zastoupení žen ve vedoucích pozicích a dosažení genderové parity ve vrcholovém managementu do roku 2030. Společnost podporuje programy, jako jsou „Girls Love Tech“ a „Scale Up Women“ které usilují o posílení účasti žen v oblastech STEM a v podnikání.

Iniciativy společnosti Iberdrola: energetická společnost Iberdrola zahájila iniciativy na podporu žen v profesích STEM. Stanovila si cíl zvýšit počet zaměstnankyň a posílit jejich zastoupení ve vedoucích pozicích.

Úroveň inovací v rámci digitální genderové nerovnosti

Ženy ve Španělsku jsou v oblasti profesionálních inovací výrazně podrepresentovány. V období let 2018 až 2022 tvořily ženy pouze 37 % celkové pracovní síly ve výzkumu a vývoji ve Španělsku, přičemž v inovativních společnostech jejich podíl v roce 2023 klesl na 28,2 % zaměstnaných osob, což představuje mírný pokles oproti 28,8 % v roce 2020.⁴⁵⁸ Ze všech výzkumných pracovních pozic ve Španělsku ženy obsazují přibližně 42 %, avšak v podnikatelském sektoru výzkumu a vývoje, kde probíhá většina soukromého výzkumu a produktových inovací, představují pouze přibližně 31 % výzkumných pracovníků a pracovníků.⁴⁵⁹ Toto nedostatečné zastoupení se odráží také v pozdějších fázích inovačního procesu: zpráva Mujeres e Innovación 2024 ukazuje, že ženy tvoří pouze 28,8 % zaměstnaných osob v inovativních firmách, přičemž jejich role jsou soustředěny spíše do podpůrných funkcí než do klíčových pozic ve výzkumu a vývoji nebo technologickém vedení.⁴⁶⁰

Přestože ženy zastávají většinu pozic v řízení výzkumu a vývoje (68,3 %), jejich zastoupení

⁴⁵⁸ Ministry of Science, Innovation and Universities. Women and Innovation 2024 Report: Executive Summary. Madrid: Ministry of Science, Innovation and Universities, 2024.

<https://www.esade.edu/ecpol/en/publications/the-gender-pay-gap-in-spain-what-factors-contribute-to-its-persistence/>

⁴⁵⁹ Ministry of Science, Innovation and Universities. Female Scientists in Figures 2025: Executive Summary. Madrid: Ministry of Science, Innovation and Universities, 2025.

https://www.ciencia.gob.es/dam/jcr:e731697c-e0d9-4f33-a792-%201427b8be1e7d/CientificasCifras2025_RE_acc_en.pdf

⁴⁶⁰ Tamtéž.

v kreativnějších a strategicky zaměřených rolích zůstává nízké.⁴⁶¹ Například ženy tvořily pouze 35,5 % osob podílejících se na patentové činnosti, což představuje výrazný kontrast oproti 64,5 % zastoupení mužů.⁴⁶² V klíčových odvětvích, jako jsou zemědělství, průmysl a služby, nepřesahuje zastoupení žen v inovativních společnostech 30 %.⁴⁶³ Zpráva z roku 2024 dále ukazuje, že 61,3 % ICT společností ve Španělsku nemá mezi svými zaměstnanci a zaměstnankyněmi žádné specialistky v oblasti ICT, což poukazuje na naléhavou potřebu většího zapojení žen do těchto profesních oblastí.⁴⁶⁴

Nedostatečné zastoupení žen při tvorbě nových technologií má přímý dopad na produkty a služby, které utvářejí současný život. Podle Španělského úřadu pro patenty a ochranné známky (OEPM) tvořily ženy v roce 2023 25,5 % uvedených vynálezců a vynálezkyň u národních patentových přihlášek, přičemž v roce 2024 tento podíl vzrostl na 27,6 %.⁴⁶⁵ Jedná se o známku postupného zlepšení, zároveň to však znamená, že přibližně tři čtvrtiny osob uvedených jako vynálezkyň a vynálezci jsou stále muži. Na evropské úrovni Evropský patentový úřad uvádí, že Španělsko patří mezi státy EU s vyšším podílem patentových přihlášek, u nichž je uvedena alespoň jedna vynálezkyň (46 %). Tento ukazatel je však méně přísný než podíl žen mezi všemi vynálezci a vynálezkyňmi podle údajů OEPM, a proto by měl být při přímém porovnávání zastoupení žen a mužů interpretován s určitou opatrností.

Tabulka 26: Výzkumné pracovnice a pracovníci, specialistky a specialisté a inovátorky a inovátoři ve Španělsku podle genderu

Ukazatel	Ženy	Muži
Výzkumné pracovnice a pracovníci (všechny sektory, 2022)	42 %	58 %
Výzkumné pracovnice a pracovníci – podnikatelský sektor (2022)	31 %	69 %
Zaměstnankyně a zaměstnanci v inovativních firmách (2023)	28,8 %	71,2 %
Specialistky a specialisté v oblasti digitálních technologií (2023)	19,4 %	80,6 %

Zdroj: [Científicas en Cifras 2023](#), [Mujeres e Innovación 2024](#), [ONTSI](#)

V oblasti umělé inteligence mohou být systémové předsudky neúmyslně zaváděny a dále posilovány. Odborné studie upozorňují, že systémy umělé inteligence trénované na datech obsahujících genderové stereotypy mohou tyto stereotypy reprodukovat a dokonce prohlubovat již existující nerovnosti.⁴⁶⁶ S ohledem na toto riziko stanovila španělská vláda etické řízení umělé inteligence jako jednu ze svých národních priorit. Národní strategie pro umělou inteligenci (ENIA) zdůrazňuje rozvoj inkluzivní a udržitelné umělé inteligence s cílem

⁴⁶¹ Segovia Pérez, Mónica, Rosa Belén Castro Núñez, Rosa Santero-Sánchez, and Pilar Laguna-Sánchez. "Being a Woman in an ICT Job: An Analysis of the Gender Pay Gap and Discrimination in Spain." *New Technology, Work and Employment* 35, no. 2: 120–135. 2019. doi.org/10.1111/ntwe.12145

⁴⁶² Tamtéž.

⁴⁶³ Ministry of Science, Innovation and Universities. Women and Innovation 2024 Report: Executive Summary. Madrid: Ministry of Science, Innovation and Universities, 2024.

https://www.ciencia.gob.es/dam/jcr:4544fda9-be97-40cd-bb80-131b769b8003/WomenInnovation2024_ExecutiveSummary.pdf

⁴⁶⁴ Tamtéž.

⁴⁶⁵ Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM). "Home." 2025. <https://www.oepm.es/en/>

⁴⁶⁶ Ministry of Economic Affairs and Digital Transformation (MINECO), Spain. "Gender Biases in Artificial Intelligence". https://portal.mineco.gob.es/es-es/comunicacion/Paginas/Sesgosdegenero_IA_ICEX.aspx

snížovat genderové a digitální rozdíly.⁴⁶⁷ Španělská agentura pro dohled nad umělou inteligencí (AESIA) byla zřízena za účelem dohledu nad etickým a bezpečným využíváním AI a podpory modelů, které minimalizují vznik předsudků.⁴⁶⁸ Iniciativy, jako například workshop pro mladé lidi ve věku 9 až 16 let, ukázaly, jak mohou modely umělé inteligence, například ChatGPT a Dall-E, reprodukovat genderové stereotypy, což zdůrazňuje význam rozmanitosti v týmech vyvíjejících tyto technologie.⁴⁶⁹ Nedávné poznatky ze španělského sektoru, například testování nástrojů generativní umělé inteligence provedené odborovými organizacemi, které odhalilo reprodukci stereotypního přiřazování rolí podle genderu, potvrzují, že tato problematika zůstává důležitým tématem pro řízení inovací i tvorbu vzdělávacích programů.

Ženy v podnikání

V oblasti inovativního podnikání tvoří pouze 10 % španělských startupů podniky založené výhradně ženami, zatímco 59 % startupů založili výhradně muži; zbývajících 31 % připadá na zakladatelské týmy složené z žen a mužů.⁴⁷⁰ Významnou roli při rozvoji dovedností a rozšiřování kapacit firem hrají také vzorce veřejného financování. Časově dlouhodobé údaje ukazují, že ve společnostech financovaných národní inovační agenturou v období 2014–2022 tvořily ženy 22,7–26,0 % stávajících zaměstnaných osob, zatímco podíl žen na nově vytvořených pracovních místech dosáhl 33,0 % v malých a středních podnicích a 35,8 % v ostatních podnicích.⁴⁷¹ Přestože tyto hodnoty stále nedosahují genderové parity, naznačují postupný pozitivní trend v oblastech, kde se soustřeďují příležitosti pro růst a rozvoj dovedností.

Přestože komplexní údaje o ženách v domácnosti jsou omezené, cílené iniciativy a studie poukazují na významnou roli žen ve venkovských oblastech.⁴⁷² Mladé ženy žijící na venkově nejsou pouze pasivními uživatelnými digitálních technologií, ale podle studie z roku 2023 představují významnou roli pro oživení svých komunit prostřednictvím podnikatelských aktivit.⁴⁷³ Ve srovnání s muži z venkovských oblastí a ženami žijícími ve městech mají vyšší pravděpodobnost úspěšného dlouhodobého udržení podnikání. Zároveň však často vnímají méně podnikatelských příležitostí a mají omezenější přístup ke klíčovým podpůrným sítím ve srovnání se ženami žijícími v městských centrech.⁴⁷⁴

Pro ženy v domácnosti, které usilují o přechod k aktivitám souvisejícím s inovacemi, dokumenty zaměřené na národní politiku rovnosti a péče zdůrazňují, že neplacená péče omezuje časové možnosti a mobilitu potřebnou pro formální vzdělávání a odbornou přípravu. Hlavní iniciativy proto stále častěji zahrnují modulární, distanční nebo hybridní formy vzdělávání, které zohledňují tato omezení (například prostřednictvím komunikace Ministerstva

⁴⁶⁷ Ministry of Economic Affairs and Digital Transformation (MINECO), Spain. "Gender Biases in Artificial Intelligence". https://portal.mineco.gob.es/es-es/comunicacion/Paginas/Sesgosdegenero_IA_ICEX.aspx

⁴⁶⁸ Spanish Agency for the Supervision of Artificial Intelligence (AESIA). "Ensuring Ethical and Responsible AI." <https://aesia.digital.gob.es/en/es>

⁴⁶⁹ Ministry of Economic Affairs and Digital Transformation (MINECO), Spain. "Press Release: Digitalization and Artificial Intelligence." 2024. <https://digital.gob.es/en/comunicacion/notas-prensa/secretaria-digitalizacion-e-inteligencia-artificial/2024/05/2024-05-14>

⁴⁷⁰ South Summit. "Entrepreneurship Map 2024." 2024.

<https://www.southsummit.io/articles/f0e0dea0-2fbb-f011-8194-000d3a2e1025/entrepreneurship-map>

⁴⁷¹ Ministry of Science, Innovation and Universities. Women and Innovation 2024 Report. Madrid: Ministry of Science, Innovation and Universities, 2024.

<https://digital.gob.es/en/comunicacion/notas-prensa/secretaria-digitalizacion-e-inteligencia-artificial/2024/05/2024-05-14>

⁴⁷² RedPAC. "Spain Launches a Digital Training Program for Rural Women." 2025.

<https://redpac.es/en/news/Spain%20launches%20a%20digital%20training%20program%20for%20rural%20women>

⁴⁷³ Grass Ceiling. "Young Rural Entrepreneur in Spain." 2025. <https://www.grassceiling.eu/young-rural-entrepreneur-spain/>

⁴⁷⁴ Tamtéž.

a SEPE zaměřené na podporu venkovských žen při přístupu ke vzdělávání, odborné přípravě a podnikatelským příležitostem).⁴⁷⁵ Přestože tyto zdroje mají spíše charakter politických a programových dokumentů než statistických indikátorů, podporují přístup zaměřený na rozvoj dovedností u skupin, které jsou v profesích spojených s výzkumem a vývojem tradičně nedostatečně zastoupeny.⁴⁷⁶

OKÉNKO DOBRÉ PRAXE: Významné podnikatelky v oblasti technologií

Podnikatelské prostředí ve Španělsku se rychle rozvíjí díky inovativním ženám, které významně přispívají k oblastem technologií, výzkumu a vývoje.

Ana Maiques: generální ředitelka a spoluzakladatelka společnosti Neuroelectrics (medicínské technologie zaměřené na stimulaci mozku). Patří mezi významné osobnosti španělského technologického sektoru s vysokým růstovým potenciálem a aktivně podporuje větší zapojení žen do oblastí STEM.

Carlota Pi Amorós: výkonná prezidentka a spoluzakladatelka společnosti Holaluz působící v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Je průkopnicí v oblasti čistých technologií (clean-tech).

Carmen Cilveti Lapeira: spoluzakladatelka a generální ředitelka společnosti Jammer, podnikatelka v oblasti property-tech (technologií pro nemovitostní sektor). Je spojena se startupovým prostředím v oblasti Costa del Sol.

Cristina Garmendia: zakladatelka biotechnologické společnosti Genetrix a investiční společnosti YSIOS; bývalá ministryně pro vědu. Propojuje oblasti vědy, veřejné politiky a investic a patří mezi významné osobnosti v oblasti věd o živé přírodě.

Juani Bermejo Vega: výzkumnice v oblasti kvantových počítačů a aktivistka, která patří mezi nejvýše postavené transgender ženy působící v oblasti kvantového výpočetního výzkumu v Evropě.

Cristina Fernandez Romero / Ines Echevarría: spoluzakladatelky projektu Utoppy zaměřeného na technologiemi podporovaný občanský aktivismus (NGO-tech) a příklad sociálního technologického podnikání vedeného ženami v Barceloně.

⁴⁷⁵ Instituto de las Mujeres. "Instituto de las Mujeres." <https://www.inmujeres.gob.es/>

⁴⁷⁶ Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE). "Servicio Público de Empleo Estatal." 2025. <https://www.sepe.es/HomeSepe/>

Klíčové poznatky a trendy

Přístup a dostupnost:

- Španělsko patří mezi evropské lídry v oblasti konektivity, přičemž téměř univerzální přístup k internetu (95 %) a minimální celkový genderový rozdíl v jeho využívání potvrzují vysokou úroveň digitálního začlenění. Přetrvává však výrazný rozdíl mezi městskými a venkovskými oblastmi: internet využívá 96 % obyvatelstva měst ve srovnání s 93 % obyvatelstva venkovských oblastí. Nově se objevuje také tzv. „poslední míle“ digitální propasti, kdy více než 75 % pevných připojení využívá zastaralé domácí Wi-Fi vybavení, které snižuje kvalitu a výkon připojení navzdory rozsáhlé optické síti v zemi.

Digitální dovednosti a vzdělání:

- Přestože se Španělsko v rámci EU řadí mezi země s vysokou úrovní celkových digitálních dovedností, kdy alespoň základními kompetencemi disponuje 66,2 % populace, přetrvává zde rozdíl v úrovni digitálních znalostí a schopností. Celkový genderový rozdíl je sice mírně ve prospěch mužů, podrobnější pohled však ukazuje, že ženy jsou častěji zastoupeny v kategorii „základních“ kompetencí. Tento rozdíl je patrný zejména v technických oblastech: studie zaměřená na mladé lidi z roku 2023 ukázala, že pouze 18,3 % mladých žen dokázalo opravit elektronická zařízení ve srovnání s 32,6 % mladých mužů. Výrazná také zůstává tzv. „šedá digitální propast“, která se týká osob staršího věku: internet využívá pouze 60 % obyvatelstva ve věku 65 až 74 let, což představuje výrazný kontrast oproti téměř stoprocentnímu užívání internetu mezi mladou generací.

Genderové vzorce používání digitálních technologií:

- Genderová digitální nerovnost ve Španělsku není definována tím, kdo je online, ale spíše způsobem, jakým lidé digitální nástroje využívají. Digitální zapojení žen se více zaměřuje na komunikaci a online nakupování, přičemž ženy vykazují mírně vyšší míru využívání internetových nákupů než muži. Muži však dosahují vyšší úrovně kompetencí v technicky náročnějších oblastech, jako je tvorba digitálního obsahu, a zároveň vykazují vyšší povědomí o tom, jak technologického společnosti nakládají s osobními údaji. Tento rozdíl ve způsobech využívání digitálních technologií je obzvláště výrazný u starších osob, protože s rostoucím věkem výrazně klesá zapojení do online občanských a komerčních aktivit.

Pracovní trh a vedení:

- V digitálním pracovním trhu přetrvává genderová nerovnost. Ženy tvoří pouze 20 % specialistek a specialistů v oblasti ICT a pouze 16 % odborníků a odborníků v oblastech STEM. Toto nedostatečné zastoupení se dále prohlubuje na vedoucích pozicích, kde ženy zastávají pouze 5,1 % manažerských rolí v oblasti technologií. Přestože se celkový genderový rozdíl v odměňování postupně snižuje, mezi ženami a muži ve srovnatelných pracovních pozicích nadále přetrvává nevysvětlitelný rozdíl ve mzdách ve výši 12-13 %.

Inovace a podnikání:

- Ženy jsou v inovačním ekosystému výrazně podrepresentovány. Pouze přibližně 20 % inovativních startupů je založeno ženami, přičemž tento podíl zůstává již deset let téměř beze změny. Tato situace se odráží také v oblasti financování, kde v roce 2023 směřovalo v Evropě pouze 7 % investičních kol k týmům složeným výhradně ze žen. Ženy jsou rovněž podrepresentovány v pozicích souvisejících s výzkumem a vývojem, kde tvoří pouze 37 % pracovní síly, a také tvoří pouze 35,5 % osob mezi vynálezci patentů. Nedostatečná rozmanitost při tvorbě nových technologií se dále promítá do systémových předsudků v oblasti umělé inteligence, což vedlo k vytvoření národní strategie zaměřené na podporu etického řízení AI a snižování genderových i dalších forem předsudků.

Závěr

Při hodnocení genderové digitální nerovnosti je třeba zohlednit pět stěžejních úrovní: přístup, dovednosti, užívání, zaměstnanost a inovace. Přestože EU dosáhla významného pokroku v zajištění rovného přístupu k základním digitálním nástrojům, způsob, jakým ženy technologie využívají a jaké příležitosti jim digitální prostředí nabízí, zůstává komplexní problematikou. Mnoho žen čelí překážkám způsobeným nerovnoměrným rozdělením povinností v domácnosti, rozdílnými ekonomickými podmínkami a společenskými normami, které mohou omezovat jejich plné zapojení do digitální oblasti. To znamená, že i v případech, kdy ženy mají k technologiím přístup, může být kvalita jejich zapojení a výsledné přínosy z digitálního prostředí stále značně nerovnoměrné.

Ženy jsou například stále nedostatečně zastoupeny v oblasti pokročilých technologických dovedností, profesích v sektoru ICT, vedoucích pozicích i v podnikatelských aktivitách. S nástupem nových technologií, jako je umělá inteligence, se tyto existující genderové nerovnosti často zviditelňují a mohou být dokonce dále prohlubovány. Mezi hlavní výzvy patří například algoritmická diskriminace a nedostatečné zastoupení žen v rozhodovacích pozicích v technologickém sektoru. Je proto zřejmé, že je potřeba vytvářet rámce, které budou podporovat inkluzivní řízení a rozvoj umělé inteligence i dalších technologií.

Pohled na situaci v různých zemích, Česku, Itálii, Maltě a Španělsku, ukazuje, že jednotlivé státy dosahují pokroku v oblasti digitální genderové rovnosti rozdílným tempem. Tato odlišnost často souvisí s mírou politického závazku k genderové rovnosti, existujícími institucionálními strukturami i společenskými postoji. Pozitivní příklady představují například španělský program PROFEA a italská iniciativa Women and Digital, které ukazují, že zaměření na místní potřeby a uplatnění průřezového (intersekcionalního) přístupu mohou významně přispět k odstraňování přetrvávajících bariér.

Pokud chceme skutečně usilovat o digitální spravedlnost, budoucí politiky musí překročit pouhé zajištění přístupu k technologiím. Klíčovým cílem by mělo být posílení postavení žen a jejich vedoucí role v digitálním prostředí. Nezbytné jsou proto pokračující investice do genderově citlivého vzdělávání a vytváření podpůrného prostředí pro ženy v technologických oborech i podnikání. Zároveň by mělo být prioritou začlenění genderové perspektivy do způsobů, jakými jsou řízeny a regulovány digitální technologie a umělá inteligence. Pokud má být digitální budoucnost Evropy spravedlivá a inkluzivní, nestačí pouze zajistit rovnou účast. Je nutné také přeměnit existující mocenské struktury. Jde o to zajistit, aby při utváření digitálního prostředí byly slyšet a zastoupeny hlasy všech skupin společnosti.

Hypatia: Brno, Palermo, Valletta, Málaga

2025